

73438
D. R A N D R E J P A V L I C A

SEJAVEC

NEDELJSKO BRANJE

POUK, ZGODOVINA, LEGENDE

PRVE KNJIGE

PRVI ZVEZEK

CENA 4 L. ČISTI DOBIČEK ZA SIROTIŠČE SV. DRUŽINE

+82065
82065

Št. 3295.

NIHIL OBSTAT.

Gortca, dne 2. oktobra 1929.

Dr. Fran Zigom
cenzor.

Natisk se dovoli.

V Gorici, dne 2. oktobra 1929.

✠ Francišek Borgia
nadškof.

99067/1950

I.

PRVO BRANJE.

ZA PRVO ADVENTNO NEDELJO.

»Nebo in zemlja bosta prešla, moje besede pa ne bodo prešle«.

Ev. sv. Luke 21.

1. »Nebo in zemlja bosta prešla, pa moje besede ne bodo prešle« — tako pravi Kristus, kakor beremo v sv. evangeliju prvo adventno nedeljo. Resnico teh besedi dokazuje zgodovina in vsakdanja izkušnja, najbolj pa se bo ta resnica izpričala poslednji dan. Takrat bo na zemlji stiska, kakršne ni še bilo in je ne

bo. Sonce bo otemnelo, luna ne bo dajala svetlobe, zvezde bodo padale in morje bo šumelo. Na nebu se bo prikazal Sin Božji, ki bo prišel na oblakih neba z veliko oblastjo in častjo soditi živih in mrtvih. Takrat si bo marsikdo želel, da bi se skril pred božjo pravico, pa mu ne bo mogoče. Odkrite bodo vse hudobije in nečednosti. Hudobneži bodo govorili: »Gore, pokrite nas!« pa se ne bodo mogli skriti. Iskali bodo tolažbe, razvedrila, pomoči, kakor so delali v življenju, pa ne bodo mogli najti. Spoznati bodo morali, da je vse prešlo, da ni nikjer nobene pomoči in opore razen besede božje in zapovedi božjih, ki so jih pa v življenju zaničevali. Vse bo prešlo, le to, kar storimo po božji besedi, po božjih zapovedih, bo zapisano v večnih bukvah in nas bo takrat zagovarjalo.

*

*

*

2. Pripravljajmo se skrbno v življenju na strašni poslednji dan! Naše življenje je resno in ne smemo lahkomisljeno živeti, ker dati bomo morali oster račun. Sedaj imamo lep in zlat čas, da se na to pripravimo z resnično pokoro, dobro spovedjo in z dobrimi deli, da se takrat ne bomo bridko kesali in klicali: Gore pokrite nas! Zato nam kliče sv. Pavel v berilu za prvo adventno nedeljo: »Bratje, ura je, da vstanemo od spanja... Noč je prešla, dan se je približal. Vrzimo od sebe dela teme t. j. malopridna dela in oblecimo orožje sve-

tlombe t. j. dobra dela in sv. čednosti. Kakor po dnevu pošteno hodimo, ne v požrešnosti in pijanosti, ne v nečistosti in nesramnosti, ne v prepiru in nevoščljivosti, ampak oblecite Gospoda Jezusa Kristusa t. j. posnemajte Ga!»

Poslušajmo mile besede sv. Pavla, ki nas opominja, da je čas, da je ura, da vstanemo. Blagor nam, ki imamo še čas za spreobrnitev, za dobro spoved in resnično pokoro! Koliko jih je, ki ne morejo več vstati, ker so že pogubljeni. Z žalostjo in sè strahom čakajo poslednjega dne, ko bodo pred vsem svetom osramočeni.

Pripravljajmo se skrbno na tisti poslednji dan, živimo po božji besedi in po božjih zapovedih, ker vse drugo bo prešlo: Nebo in zemlja bosta prešla, Kristusove besede pa ne bodo prešle!

*

*

*

3. Sv. Pavel je prišel na svojem potovanju v Atene in je tam začel v atenski zbornici oznanjevati Jezusa Kristusa: Vsi ljudje naj pokoro delajo, ker je odločen dan, ko bo prišel Jezus na oblakih neba soditi živih in mrtvih, ko bodo vsi, ki so v grobeh slišali njegov glas in bodo vstali od mrtvih in šli pred sodnji stol. Ko so te besede slišali ošabni atenski modrijani, so mu rekli: »Le nehaj! Poslušali te bomo drugkrat«. In ga niso marali več poslušati. Le nekateri so sprejeli njegov nauk o Jezusu in njegovi poslednji sodbi. Mejnimi je bil modrijan Dionizij. Le-ta se je spreobrnil in spokoril.

Sv. Pavel ga je posvetil za škofa v Atenah. Pripoveduje se, da je ta Dionizij šel v Jeruzalem, ker je želel videti Marijo, mater božjo. Ko se je vrnil, je rekel, da ga je njena prisrčnost in ljubeznivost tako prevzela, da bi Marijo častil za Boga, ko bi ne vedel, da je Jezus bil pravi Bog. Dionizij je ostal stanoviten v sveči veri, ki jo je prejel od sv. Pavla. Dal je nazadnje za to vero svoje življenje. Pobožna pripoved slove, da mu je bila odsekana glava, a da je po odseku glavo sam pobral in šel držeč jo v roki dvatisoč korakov naprej. Naproti mu je pritekla pobožna gospa Katula, ki jo je bil on spreobrnil in je pobrala njegovo odsekano glavo in truplo, ko se je zgrudilo ter oboje častitljivo pokopala. Tega sv. Dionizija častimo dne 3. oktobra.

Naj nam bodo svetniki in njih mučeniško življenje v zgled, kako nam je živeti in se pripravljati za tisti veliki dan, ko bomo stali v strahu in trepetu pred sodnjim stolom, ko bomo prosili milosti za vse ničemurnosti in za vse neumnosti, ki smo jih zagrešili na tem svetu. Takrat nam ne bo nobena druga reč pomagala, ko le tista dela, ki smo jih storili po božji besedi in po božjih zapovedih, takrat bomo še-le prav spoznali Gospodove besede: »Nebo in zemlja bosta prešla, moje besede pa ne bodo prešle!«

4. Kristus je marsikaj povedal o sodnjem dnevu. Posebnega premišljevanja so vredne te-le Njegove besede: »Ljudje bodo **koprneli od strahu in čakanja tega, kar ima čez ves svet priti**«. Na sodnji dan bodo torej koprneli od strahu. Človek je večkrat tudi na tem svetu v strahu, a ves strah tega sveta ni še senca nasproti strahu, ki nas bo pretresal sodnji dan, ko se bo prikazalo znamenje Sinu človekovega na oblakih neba in pojdemo na sodbo.

Proroku Danijelu se je bil prikazal ob reki Tiger v Babiloniji angel. Ko ga je Danijel zagledal, se je tako prestrašil, da ni bilo več nobene moči v njem, obraz se mu je ves spremenil, da je omedlel in padel kakor mrtev na tla. Tak strah je povzročil angel. Kaj bo še-le pred večnim sodnikom?! Pred večnim sodnikom boš trepetal, kakor šibica na vodi in nobene moči ne bo v tebi! To bo zate najstrašnejši dan.

Gorje mu, kdor pride razsrjenemu levu naproti. Misli si, da bi ti v gozdu prišel lev naproti. Kaj bi storil? Kako bi se začel tresti in bati. Uiti ne bi mogel. Toda ta strah ni nič nasproti strahu, ki te bo pretresal, ko boš stal pred večnim Sodnikom. Levu še lahko morda ubežiš, a večnemu sodniku ne boš mogel nikamor uiti.

Neki gospod je bil na lovu v Afriki. Zdaici zasliši rjoveče leve, ki so prihajali vedno bolj blizu. Splezal je na drevo in bil v takim strahu, da je osivel.

Preroka Danijela so zatožili babilonskemu kralju. Kralj ga je dal vreči v levnjak, kjer je bilo sedem lačnih levov. Vsaki dan so jim dali mesa, le takrat jim niso dali. Misli si, da bi bil ti takrat na mestu Danijelovem! Kako bi se bil bal.

Kakšen strah prevzame človeka, če zaslisi po noči klic: Ogenj, ogenj! ko zagleda, da njegova hiša gori, ko gleda, da mu gorijo vsi pridelki celega leta, da mu gori živina. Kakšen strah ga obide zlasti, če ni bil zavarovan. Beremo, da mnogi ob času ognja od strahu znorijo ali obolijo. Toda ta strah ni nič v primeri sè strahom, ki te bo pretresal na sodnji dan, ko boš stal pred sodnikom popolnoma nezavarovan.

Brali smo v časopisih o požaru, ki je upepeljil veliko gledališče na Dunaju. Ogenj je nastal prav takrat, ko je bilo zvečer v gledališču polno ljudi. Nastala je strašna zmešnjava. Možje, otroci, ženske so skakali z drugega in tretjega nadstropja na tla, kjer so ognjegasci položili podstavko, da se niso ubili.

Brali smo o strašnem potresu v Messini. Na tisoče ljudi je bilo zasutih. Nekatere so še po 14 dneh našli napol žive pod razvalinami. Tudi škof tistega mesta je bil pod razvalinami. Lahko si mislimo, kako so molili pa tudi trepetali od strahu.

Kak strašen strah je moral zavladati na ladji, katere se je potopila l. 1900 na globokem morju med Evropo in Ameriko, kakor smo brali v Koledarju družbe sv. Mohorja.

Ladja, ki se je imenovala »Bourgogne«, se je potopila v 10 minutah. Na tej ladji je bilo tudi nekaj Slovencev, ki so se peljali iz Amerike proti domovini. Lahko si mislimo, kakšno vpičje in kričanje je bilo v teh desetih minutah na ladji! Nekateri so skočili v morje in se rešili na deskah in na čolnih, a okolu 600 ljudi je vendar le utonilo v mrzlih valovih globokega morja. To je bil grozen prizor in velik strah, a ta strah ni nič nasproti tistemu strahu, ki ga boš občutil, ko boš stal pred večnim sodnikom na sodnji dan. Tudi ti se boš takrat hotel poprijeti deske, rad bi se še enkrat poprijel za spovednico in se spovedal, pa ne boš mogel. Takrat bo vse to prepozno.

Zgodi se večkrat, da udari strela iz oblakov prav blizu nas. Kakšen strah nas obide takrat! Včasih se zgodi, da gresta dva človeka skupaj po cesti, strela udari in ubije enega. Kakšen grozovit strah pretrese takrat drugega. Iz strahu oboli, da mora po več tednov biti v postelji. Toda ta strah ni nič nasproti tistemu strahu, ki ga bomo občutili, ko nas bo večni Sodnik sodil z glasom, ki bo hujše ko strela udarjal po nas. Kako bomo takrat trepetali!

Kako groza presuni ljudi pred kako nevihto, ko prefi toča vsem poljskim pridelkom. Brali smo o strašnih točah na raznih krajih. Toča je prihrumela s strašno močjo. Uničila je vse. Ljudje so jokali. Pridelali niso nič. Ves ta strah pa ni nič v primeri s strahom, ki nas bo pretresal, ko bomo šli pred sodnji stol.

Bral sem o nekem gospodu na Koroškem, ki je bil šel na sprehod po strmi gori. Nad nekim groznim prepadom se mu izpoddrsne in zleti v strašni propad. Toda glej — ko leti po propadu, se mu noga zaplete v grmovje in se mu tako zadrigne med vejevjem, da je obvisel nad groznim propadom. Ni si mogel pomagati ne naprej ne nazaj. Tam je visel z glavo navzdol nad strašno globočino celo noč v groznem strahu. Še le drugo jutro, ko so šli drvarji po stezi v gozd, so opazili gospoda, visečega nad groznim prepadom. Hitro so tekli po vrvi in so ga z veliko težavo potegnili navzgor ter ga tako rešili gotove smrti. Strah, ki ga je obšel, ga je bil za celo življenje pokvaril, da ni bil za nobeno delo več. Tudi lasje so mu izpali od samega strahu. Toda tudi ta strah ni nič v primeri se strahom, ki ga bomo občutili, ko bomo stali pred večnim sodnikom sodnji dan, ko bomo na tanki nitki viseli nad groznim prepadom večne pogube.

Takrat bo Bog vse krivice poravnal. Izkušnja uči, da se večkrat grešnikom in krivičnikom na tem svetu dobro godi, dočim se pravičnikom godi slabo. Tako je bilo in tako bo! Toda na sodnji dan bo vse poravnano. Bog čaka potrpežljivo, kajti »pred njim je en dan ko tisoč let in tisoč let ko en dan«, kakor pravi sv. Peter. Na sodnji dan bodo dobili krivičniki zaslužen kaznen. Pogostoma pa se zgodi, da jo dobijo že na tem svetu. Beremo v zgodovini, da je kralj Teodorik v 6. stoletju preganjal katoliško cerkev, da je mnogo dobrih mož dal pomoriti. Tudi

papeža Janeza Prvega je pahnil v ječo, kjer je od lakote umrl. Kazen pa je za kralja Teodorika takoj nastopila. Povsod je slutil le sovražnosti in preganjanje. Nekega dne mu prinesejo, kakor slove pripovedka, za večerjo ribo na mizo. Ko zagleda kralj ribjo glavo in oči, zavpije: »To je glava Simaha, katerega sem dal umoriti«. Tekel je vun iz sobe in se je tako prestrašil, da je moral v posteljo, iz katere ni več vstal. Tri mesece po smrti papeža Janeza je tudi kralj moral pred sodnji stol.

Tako plača Bog že na tem svetu, prav gofovo pa bo vse plačal na sodnji dan!

*

*

*

5. Sodnji dan bo tedaj strašen dan za vsakega človeka. Takrat bomo trepetali košiba na vodi in moči ne bo v nas nobene.

Sv. Efrem, ki ga praznujemo dne 9. julija, je celo svoje življenje premišljeval nauk o sodnjem dnevu. Včasih ga je ta misel tako pretresala, da je trepetal na celem životu. Tako se je zgodilo, ko je šel s tovariši v noči po polju in gledal jasno nebo posejano s brezštevilnimi zvezdami. Ta prizor ga je spomnil veličastva svetnikov in svetnic božjih, ki bodo stali na sodnji dan na desnici Jezusovi. Ob tej misli je začel trepetati na vsem životu. Tovariši so ga vprašali, kaj mu je? Sv. Efrem je odgovoril: »Bojim se, da bom na sodnji dan stal na levici in da me bodo ti, ki hvalijo se-

daj mojo svetost, takrat zaničevali, ko me bodo zagledali v večnem ognju, kajti moja nemarnost in mlačnost je velika«.

Ker bo torej sodnji dan tako strašen, je potrebno, da se človek zvesto in prav dobro na sodbo **pripravlja**. Nikar ne govorimo: Sodnji dan je še daleč — ker sodnji dan je predurmi in sicer za vsakega človeka takoj po smrti. Pripravimo se torej na sodnji dan!

Pred vsem je potrebno, da poboljšamo svoje življenje. Opravljajmo zvesto vsakdanje molitve! Hodimo radi k sv. maši, poslušajmo radi božjo besedo, prejemajmo pogostoma sv. zakramente.

Dalje je potrebno, da premagujemo vse skušnjave, da se ogiblremo vseh slabih priložnosti, vseh posvetnih veselic, zlasti takih, ki so navadno združene z grehom. Ko bomo stali pred večnim sodnikom, nam vse to ne bo moglo pomagati. Vse bo prešlo: Nebo in zemlja bosta prešla — a Kristusove besede ne bodo prešle!

*

*

*

6. O sv. Metodu, bratu sv. Cirila, beremo naslednjo dogodbico. Leta 859 je bil poslan k Bolgarom, da bi jih spreobrnil. Prišel je na dvor kralja Borisa, ki je kazal veliko nagnenje do krščanske vere. Kralj Boris si je ravno takrat zidal novo kraljevsko hišo. Vse izbe v njej je ukazal bogato nališpati. Ko je slišal, da je sv. Metod tudi izvrsten slikar, ga je dal poklicati pred se in mu je s kraljevsko besedo naročil, da naj naslika na neki steni notranje-

ga gradu kaj prav strašnega. Sv. Metod je šel na delo in je začel slikati na steno prihod Gospodov k poslednji sodbi in trpljenje vekomaj zavrženih. Kralj je prišel pogledati. Ko je zagledal poslednjo sodbo in peklensko trpljenje, je bil v duši ginjen. Obšel ga je strah božji, ki je začetek modrosti, prevzela ga milost božja in se je pri tej priči pokristjanil. Prosil je sv. Metoda, naj njega in celo kraljevsko družino krsti, kar se je fudi zgodilo. Ob enem je krstil tudi mnogo bolgarskega naroda. Tako je misel na poslednjo sodbo in na večno trpljenje spreobrnila kralja in narod bolgarski.

Bodi nam ta zgled v spodbudo. Sv. cerkev je prejela od Kristusa oblast grehe odpustčati in deliti sv. zakramente, da se vsi kristjani lahko zveličajo in pripravijo na tisti strašni dan poslednje sodbe.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

7. Vsa božja beseda, ki ne bo nikoli prešla, se da na kratko povedati v deseterih božjih zapovedih, katere je Bog govoril na sinajski gori.

»Veruj enega samega Boga!« Koliko je dandanes prevzetnih ljudi, kateri se nikdar ne zmislijo na Boga, katerih Bog je trebuh, katerih Bog je nečistovanje, katerih Bog je posvetna čast. Toda vse to bo kmalu prešlo, Bog pa je večni in večna je tudi njegova beseda.

»Ne imenuj po nemarnem Božjega imena!« To je ostra zapoved, ki zadeva najbolj bogokletnike in sploh preklinjevalce, ki preklinjajo Boga, Mater Božjo, sv. zakramente in vse kar je svetega in vzvišenega. Bog jim bo o svojem času zamašil umazana usta in jim bo z ognjem zažgal nesramni jezik.

»Posvečuj zapovedane praznike!« To je tretja sveta zapoved! O kako malo se dandanes posvečujejo nedelje in prazniki! Namesto v cerkev, hodijo rajši po kratkih časih in drugih potih in zletih. Toda vsi ti kratki časi bodo prešli, toda božja beseda ne bo prešla. Gospod je rekel na sinajski gori: »Sedmi dan je počitek Gospoda, tvojega Boga. Ne delaj ta dan nobenega dela ne ti ne tvoj sin ne tvoja hči ne tvoj hlapec ne tvoja dekla ne vol ne ošel in nobena tvoja živina in ne ptujec, ki je znotraj tvojih vrat«.

Spoštuj očeta in mater, da boš dolgo živel in da ti bo dobro na zemlji!« To je četrta božja beseda! Koliko njih je že bridko izkusilo to resnico. Govorili so: Mi imamo prav, mi si ne vdamo, stariši nam delajo krivico, mi jih ne moremo ljubiti in spoštovati. Vrgli so stariše iz hiše, a ko so to storili so ob enem vrgli iz hiše tudi blagoslov in srečo. Mi moramo po božji zapovedi stariše spoštovati in ljubiti v vseh okoliščinah in rajši kako krivico pretrpeti, ko se pregrešiti zoper božjo zapoved.

»Ne ubijaj!« Peta zapoved prepoveduje sebi in bližnjemu škodovati na duši in telesu.

Sebi škoduje na telesu, kdor sam sebi skrajša življenje. Bližnjemu škoduje na telesu, kdor ga rani ali celo umori. V peti božji zapovedi je ostro prepovedan tudi dvoboj, ker se pri takem boju navadno kdo rani ali celo umori. Na duši pa škodujemo bližnjemu, ako ga pohujšamo.

»**Ne prešuštvuj!**« To je šesta božja zapoved, ki prepoveduje vse, kar žali čistost ali sramežljivost in vse, kar zavaja v nečistost. Ta zapoved nam zapoveduje, da moramo biti spodobni in sramežljivi v mislih, pogledih, besedah in v dejanju in da moramo rabiati potrebne pripomočke, da si ohranimo čistost.

O koliko jih je dandanes, ki so temu grehu vdani, ki ne pomislijo, da bo vse prešlo, da bo vse minulo, in sicer naglo, toda božja beseda ne bo nikdar minula!

»**Ne kradi!**« Sedma božja zapoved prepoveduje bližnjemu škodovati na lastnini bodisi s tatvino, bodisi z odrtijo ali goljufijo. Stara resnica je, da »en krivičen denar deset pravičnih požre«. Mnogo jih je že moralo to resnico bridko izkusiti. Držimo se božje zapovedi, katere je večna, ki nikdar ne mine in nikar si ne omadežujemo svoje duše s tujim blagom, katero je minljivo, ki bo z nami minulo. Poravnajmo krivice in varujmo se za naprej grešiti proti tej zapovedi!

»**Ne pričaj po krivem zoper svojega bližnjega!**« To je osma sveta zapoved, ki prepoveduje krivo pričati, zlasti s prisegovanjem, lagati in grešiti zoper bližnjega čast in dobro

ime bodisi z opravljanjem, z obrekovanjem ali natolcevanjem.

»Ne želi svojega bližnjega žene!« in:

»Ne želi svojega bližnjega blaga«. V teh dveh zapovedih se prepoveduje z nevoščljivostjo želeči, kar je bližnjega last. Bodimo zadovoljni s tem, kar imamo in nikdar ne bomo nevoščljivi svojemu bližnjemu za njegovo imetje.

*

*

*

8. To so desetero božje zapovedi, ki obsegajo vse druge božje zapovedi. V teh deseterih božjih zapovedih so kakor v jedru vse druge zapovedi. Zato bi morali te desetero božje zapovedi vsaki dan premišljevati. Ko je Bog dal te zapovedi, je rekel svojemu ljudstvu izraelskemu: »Te besede naj bodo v tvojem srcu in jih pripoveduj svojim otrokom ter jih premišluj, ko sediš v svoji hiši, ko hodiš po potu, ko se vležeš in ko vstaneš. In priveži jih ko znamenje na svojo roko in naj ti bodo in naj migljajo med tvojimi očmi, in zapiši jih na podboje in vrata svoje hiše. Skrbno glej, da ne pozabiš Gospoda; Gospoda svojega Boga se boj in njemu samemu služi!«

*

*

*

9. Dne 25. dec. praznujemo praznik sv. Katarine, device mučenice.

Cesar Maksimin je ukazal javne daritve v čast malikom. Devici Katarini se je to tako neumno zdelo, da je, čeprav slabotna žen-

ska, stopila pred cesarja, ko je bil v templju pri daritvi in mu dokazala s živimi besedami, da je en sam pravi Bog, da maliki niso nič in da moramo moliti in darovati enemu same-mu pravemu Bogu. Cesar Maksimin se je zavzel. Rekel ji je, naj gre na dvor, kjer bo po končani daritvi z njo kaj več govoril. Katarina je šla, a se ni dala na noben način pregovoriti, da bi molila mrtve malike, zapustila edino pravega Boga in sv. vero krščansko. Ko je videl cesar, da ne more nič opraviti, ukaže, naj jej stržejo oblačila s života in naj jo toliko časa tepejo, da je bilo celo telo ena sama rana in da je kri curkoma na tla lila. Vsem ljudem, ki so jo gledali, se je smilila. Katarina pa je bila srčna in je oči proti nebu povzdigovala. Po tem jo vržejo v ječo, kjer ji niso smeti dati prav nobenega živeža. Pri-povedka pravi o njej dalje: Bog ji je poslal angela, ji je vse rane zacelil in jo s tolažbo napolnil. Sam Kristus se ji je prikazal v ječi. Cesarica Serena, kateri se je Katarina smilila, je šla o polnoči z vojaškim poveljnikom Porfirijem k njej v ječo. Toda kako se začudi, ko najde v ječi Katarino popolnoma zdravo in veselo. Katarina dokaže cesarici, da je en sam pravi Bog in da so maliki lažnivi. Na besede sv. Katarine sta oba, cesarica Serena in poveljnik Porfirij, obljubila, da se dasta krstiti.

Ko je cesar videl, da ne more s Katarino nič opraviti, da narediti kolo, ki naj se obda krog in krog z ostrimi železnimi kljukami in nabrušenimi noži. Na to kolo je dal Katarino

tesno navezati, da bi jo z veliko silo na drobne kosce raztrgalo. Toda krščanska junakinja se za Boga tudi tega ni ustrašila, ampak je z velikim glasom Boga na pomoč klicala. In res! Bog je poslal angela, ki je kolostrl v drobne kosce. Ljudje pa, ki so to gledali, so začeli vpiti: Velik je Bog kristjanov, on je edino pravi Bog! Cesar Maksimin pa je trdovraten ostal. Cesarica Serena prosi za Katarino. Cesar pa se na cesarico tako raztogoti, da ukaže njo in Porfirija umoriti; Katarino pa je ukazal peljati na javni trg ter jej tam glavo z mečem odsekati. Preden so jo na javnem trgu umorili, je na glas vse ljudi opominjala, naj častijo le enega pravega Boga in naj opustijo malike.

Tako je umrla slabotna ženska za sv. vero, katero je z besedo in z dejanjem pričala. Njeno telo so po pripovedki angeli prenesli iz Aleksandrije na goro Sinaj, prav na tisto goro, s katere je Bog dajal deset **Božjih zapovedi**, ki ne bodo nikoli prešle.

*

*

*

10. Sv. Katarino slikajo včasih tako-le: Sv. Katarina kleči pred Materjo Božjo, dete Jezus jej daje prstan na roko, Marija pa drži roko na njenem ramenu. Pripoveduje se namreč, da je videla, ko je bila še poganka, v sanjah pred seboj Devico Marijo z detetom Jezuškom. Marija reče Jezuščku: »Kako ti kaj ugaja ta devica? Ali bi jo hotel imeti za svojo

nevesto?« Toda Jezušček se obrne proč in reče: »Saj ni lepa, ker ni krščena!« Te sanje so Katarino tako presunile, da se je dala nemudoma podučiti v krščanskih resnicah in krstiti. Nato se ji je v sanjah spet prikazala nebeška kraljica z Jezuščkom. To pot pa se je dete smejalo, se nagnilo k devici in jej nataknilo prstan na roko, Marija pa je položila roko na njeno rame.

Ta lepa pripovedka kaže, da je sv. Katarina služila Jezusu kot zaročenka, da je ko nevesta zvesto spolnjevala njegove besede do smrti.

11. Verska resnica ¹⁾ je, da svet ne bo večomaj stal, da bo prišel konec za ta svet in sicer konec z ognjem. Kedaj pa se bo to zgodilo, ne ve nihče, ker nam ni razodeťo. Apostoli so sicer Gospoda vprašali: »Gospod, ali boš v tem času spet postavil Izraelovo kraljestvo?« Rekel pa jim je: »Vam ne gre vedeti časov ali ur, katere je Oče ohranil v svoji oblasti!« Zato je zastoj popraševati, kedaj bo konec sveta, kedaj se bo to zgodilo, ker nam Gospod ni tega povedal. Nekateri so mislili, da se bo to kmalu zgodilo, drugi pa

---

¹⁾ Glej sedmi člen apostolske vere in vprašanja v velikem katekizmu od št. 170 do 176.

domnevajo, da bo človeški rod lazil po zemlji še več stotisoč let. To vprašanje je torej popolnoma zakrito.

12. Po besedah sv. Pavla v pismu do Tesaloničanov je prav gotovo, da bo pred koncem sveta ljudstvo odpadalo od sv. vere, da bo sovražnik Kristusov, Antikrist, visoko dvigal glavo, da bo vernike zapeljeval z lažnimi čudeži, da mu bodo mnogi verovali hodeč za njim in da bo stanovitne kristjane preganjal. Po nauku sv. Pavla in sv. očetov je tudi gotovo, da se bodo Judje pred koncem sveta spreobrnili h Kristusu, svojemu Gospodu. Mnogi sv. očetje tudi učijo z gotovostjo, da se bosta poslednje čase očak Henoh in prerok Elija vrnila na zemljo in se bojevala z Antikristom, kar pa ni verska resnica. Na koncu bo svet zgorel in se v ognju prenovil.

Kristus pravi v sv. evangeliju, ki se bere prvo adventno nedeljo, da bodo znamenja na solncu, na luni in na zvezdah; na zemlji pa strašna stiska med narodi zavaljo strašnega šumenja morja in valov: nebeške moči se bodo gibale. In tedaj bodo videli Sinu človekovega, prihajajočega na oblaku z veliko oblastjo in častjo.

Kako se bo vse to zgodilo, zlasti, kako se bo zemlja prenovila v ognju, ne moremo vedeti. Bog jo bo na površini z ognjem očistil.

kakor jo je bil svoj čas opral s splošnim potopom. Ko se bo vse to zgodilo, bo strašna trombenta zapela, kakor pravi sv. Pavel, in mrtvi bodo vstali iz grobov in pojdejo na sodbo. Vstajenje mesa poslednji dan je poglavitna resnica krščanske vere in je bila poglavitna resnica izraelske vere v Starem zakonu.

*
*   *

13. Na ta veliki in groze polni dan se moramo skrbno pripravljati. Nespametno je izgovarjati se, češ da je ta dan še daleč, kajti mi imamo čas za pripravo na ta dan le v tem kratkem življenju. Če te trenutke zamudimo, je vse za vedno zamujeno. Zato nam kliče sv. Pavel v današnjem sv. berilu: »Bratje, vemo, da je že ura, da od spanja vstanemo... Noč je prešla t. j. noč našega grešnega življenja je prešla, dan se je približal t. j. poklicani smo po sv. zakramentih k svetosti. Vrzimo od sebe dela teme in oblecimo orožje svetlobe. Kakor po dnevu pošteno hodimo, ne v požrešnosti in pijanosti, ne v nečistosti in nesramnosti, ne v prepirih in v nevoščljivosti, ampak oblecite Gospoda Jezusa Kristusa«.

Tako sv. Pavel. Te besede nam sv. cerkev ponavlja vsako leto prvo adventno nedeljo, ker nas hoče opomniti, da je tudi za nas že čas, da začnemo resno misliti, na zveličanje svoje duše. Morda smo letos zadnjič slišali te besede sv. Pavla. Če je to res, vedimo, da je za nas sodnji dan pred durmi, ker po

smrti ne bomo imeli niti enega trenotka več, da bi se mogli v njem pripravljati na sodnji dan. Zdaj je torej čas, zdaj je ura, da vstanemo iz spanja, da odvržemo od sebe dela teme, požrešnosti, pijanosti, nečistosti in nesramnosti, prepirov in nevoščljivosti in da oblečemo Gospoda Jezusa Kristusa t. j. njegovo ponižnost in dobrotljivost, njegovo svetost in pravičnost. —

DRUGO BRANJE.

ZA DRUGO ADVENTNO NEDELJO.

»Kaj ste šli gledat v puščavo? Trst, ki ga veter maje? Ali koga ste šli gledat? Človeka v mehko oblečenega?

Ev. sv. Mat. 11.

1. »Si ti, ki ima priti, ali naj drugega čakamo?« Tako je ukazal sv. Janez Krstnik vprašati Jezusa, kakor beremo v sv. evangeliju drugo adventno nedeljo. Vedeti je hotel, ali je Jezus tisti, ki so ga preroki napovedovali in ali je tak, kakor so preroki o njem prerokovali. Kristus je odgovoril: »Pojdite in povejte Janezu, kar ste videli in slišali: Slepí spregledujejo, hromi hodijo, gobavi se očiščujejo, gluhi preslišujejo, mrtvi vstajajo, ubogim se evangelij oznanjuje in blagor mu, kdor se nad menoj ne pohujša«. Iz teh Jezusovih besedi je razvidno, da je Jezus hodil z ubogimi, zaničevanimi, bolnimi itd. in da je ubogim oznanjeval sv. resnice, kakor so preroki napovedovali o Zveličarju. Mnogi so se nad tem po-

hujševali, ker so si mislili, da bo Zveličar mo-
gočen kralj, ne ponižen in usmiljen hlapec
vseh. Jezus pa ni gledal na osebo, zato je ubo-
gim in potrebnim usmiljenje skazoval.

Prav tako ni gledal na osebe tudi sv. Ja-
nez, ki je Gospodu pot pripravljaj. On ni bil
v mehko oblečen, kakor gospodje in kralji,
ampak je bil ponižen in usmiljen hlapec vseh.
Bil je kakor angel, ki je vse ljudi brez izjeme
vabil k lepemu in spokornemu življenju napo-
vedujoč zveličanje vsem. Ker je oznanjeval
prihod neskončno usmiljenega in ponižnega
Zveličarja, zato mu je moral biti v tem enak.

*

*

*

2. Delo usmiljenja in ljubezni, ki je je za-
čel na zemlji Kristus, nadaljuje sv. cerkev t. j.
rimski papež, škofje, duhovniki in verniki.
Njih naloga je: bolnike obiskavati, ža-
lostne tolažiti, grešnike spravljati na pra-
vo pot in ubogim evangelij oznanjevati.
Sv. cerkev, ki je Kristusova ustanova, je
ustanova neskončne božje ljubezni, ne-
skončnega božjega usmiljenja in tolažbe za
vse ljudi celega sveta. Vsi ljudje, Judje
in ajdje, so poklicani, naj se udeležijo
neskončnega božjega usmiljenja Kristusa, Go-
spoda našega. Zveličar je Bog neskončnega
usmiljenja. Zato imenuje sv. Pavel, kakor
beremo v sv. berilu drugo adventno nedeljo,
Gospoda: Boga potrpežljivosti, tolažbe in
usmiljenja pišoč: »Bog potrpežljivosti in to-

lažbe vam daj, da boste ene misli mej seboj po Jezusu Kristusu, da z enim srcem in z enim ustmi čast dajete Bogu in očetu Gospoda našega Jezusa Kristusa«. Zato pozivlje sv. Pavel v današnjem sv. berilu, da moramo vsi ljudje, Judje in drugi narodje, hvaliti Boga: Judje, ker so dobili posebno milost, da je bil Jezus po mesu iz njih rodu, drugi narodje pa zavoljo njegovega usmiljenja. Tako-le piše: »Neverniki t. j. ajdje naj hvalijo Boga zavoljo njegovega usmiljenja, kakor je pisano: »Hvalite Gospoda vsi narodje in povelečujte ga vsa ljudstva«.

Neskončna ljubezen Božja in neskončno usmiljenje Zveličarjevo nam daje upanje, da bomo tudi mi usmiljenje dosegli in dobili odpust grehov. Imejmo upanje v usmiljenega Jezusa, ki je ozdravljajal slepe, hrome, gobave in gluhe, ki je mrtve obujal in ubogim oznanjeval sv. evangelij. Bog upanja naj nas napolni z vsem veseljem in mirom v trdni veri, da obogatimo, kakor pravi sv. Pavel v sv. berilu, v upanju in v moči sv. Duha.

*

*

*

3. Zgled Jezusove ljubezni in Jezusovega usmiljenja nam je dal sv. Nikolaj, ki ga praznujemo dne 6. decembra. Ko so mu stariši umrli, je začel obračati vse premoženje, ki so mu ga zapustili, v prid ubogim in potrebnim. Takrat se je prigodilo, kakor pravi pobožna pripovedka, da je neki plemenitaš z

vrhunca sreče propadel v največje uboštvo, da je komaj še potrebnega živeža imel. Imel je tri dobre hčerkе, ki jih pa ni mogel več preživljati in tudi ne poročiti, ker niso imele nobenega premoženja. V tej sili se mu rodi nesrečna misel, da bi nedolžnost svojih hčerk izpostavil. Velel jim je, naj si priskrbe denarja po poštenu ali nepoštenu poti, kajti sila ne pozna postave. Hčerkе so bridko jokale, da je ž njimi tako daleč prišlo, da bi morale za kosček kruha ali za potrebno obleko dati na prodaj svojo dušo in zveličanje. Bog pa se je na njih solze milostno ozrl. Ko je Nikolaj izvedel za njih veliko siromaštvo in stisko, vzame denarja in gre po noči do plemenitajševе hiše in ko zagleda neko odprto okno, vrže noter denarnico z zlatom in zbeži. Ko se oče po tem ropofu prebudi in vstane, najde navrženi denar. Poln hvaležnosti do Boga pade na kolena in ga prosi milosti in odpusta zaradi svojega brezbožnega namena. Po tem zlatu privabljen se kmalu oglasi ženin, ki poroči najstarejšo hčer. Ko je Nikolaj izvedel, da se je denar obrnil prav za tisti namen, za katerega ga je bil podaril, vrže skozi okno še drugič in tretjič, da se obe hčeri poročite in tako rešite nesramnega in nepoštenega življenja. Presrečni oče je hotel pa izvedeti, kdo da mu meče denar skozi okno. Zato je tisto noč, preden je Nikolaj v tretjič vrgel denar skozi okno, bedel, da bi za njim hitel, če bi še v tretjič prišel, in se mu zahvalil. Res se to zgodi. Ko pa darovalca dohiti, vidi, da je Nikolaj. Takoj je padel predenj na kolena, se

oklenil njegovih nog in se mu z vročimi solzami zahvalil rekoč: »Ti si moj in mojih hčera rešenik, ki si jih otel nepoštenja in večne pogube«.

To je vzrok, zakaj slikajo sv. Nikolaja skupaj s tremi devicami, ki se mu zahvaljujejo, da jih je rešil pogube in ki jih on blagoslavlja. Ta dogodek je povzročil navado, da mladina po krščanskih hišah pričakuje, da ji bo sv. Nikolaj po noči kaj prinesel.

Tako so svetniki posnemali v dobrodelnosti Jezusa Kristusa. Oni niso jemali, ampak dajali, če so le mogli. Sv. Nikolaj je razdelil mej uboge vse svoje premoženje, ki ga je poddedoval po stariših in ki je bilo precej veliko.

Posnemajmo tudi mi, kolikor moremo Jezusa, ki je okrog hodil in vsem dobrote delil. Jezus je slepe, hrome in gobave ozdravljaj in ubogim evangelij oznanjeval. On ni gledal na osebo, ampak je vse enako ljubil in vsem enako dobrote delil. V tem so ga posnemali vsi svetniki in svetnice božje. Hodimo za njim, da se zveličamo.

4. Kdo ni še opazoval, kako se giblje trst ob kaki vodi. Vsak vetrič ga strese in zamaje. Zdaj ga vetrič nagne naprej, zdaj nazaj, zdaj na desno, zdaj na levo. Cel dan trepeča. Mo-

član veter ga pripogne včasih do tal ali ga pomoči v vodo, da komaj več vstane ali pa nikoli več ne vstane.

Taka je zgodovina slabotnega trsta tam ob vodi! Kristus imenuje, kakor beremo v sv. evangeliju drugo adventno nedeljo, trst neke vrste ljudi. Kdo so ti? Ali nismo morda mi taki šibki trstovi, ki jih veter maje semtertja?

Sedaj se nagneš naprej, sedaj se nagneš nazaj, sedaj na desno, sedaj na levo. Ali ni tako? Slab tovariš pride k tebi, ki te spravi v krčmo ali k igri — pa se nagneš nazaj in zamudiš službo božjo, ne greš k sv. maši, ne greš k popoldanski službi božji. Majhna skušnjava se te poloti na petek ali na kako viljo, pa se brž nagneš naprej in prelomiš z mesnimi jedmi petke in vilje. Majhna zoprnost se ti pripeti, pa se brž razmaješ in se začneš jeziti in preklinjati. V slabi tovarišiji govorijo črez sv. vero in črez božje reči, pa jim tudi ti koj prikimaš in sam še pomagaš z besedo in s smejanjem! Nesramno govorijo, pa se tudi ti brž nagneš na stran in še sam pomagaš z besedo in sè smejanjem. Bog ti je dal morda kako srečo, pa si brž prevzetel, nosiš glavo po konci in zaničuješ druge, ki tega nimajo.

Večkrat si pri kozarcu vina, ki nam ga je Bog dal le v razvedrilo in v veselje, pa se opiješ. Tako se ubogi trst pripogne in pade v vodo, zakaj pijanec se spreobrne, kadar se v jamo zvrne. Zgodi se ti morda kaka nasreča, in glej ti brž obupuješ. Vsaka nesreča te že prelomi, kakor trst, ki ga veter zlomi.

Tako smo vsi več ali manj podobni slabotnemu trstu, ki ga veter maje, pripogiblje in nazadnje celo prelomi!

Sv. Janez Krstnik pa ni bil trst, ampak ko trden steber, ki ga noben vihar omajati ne more. Njega ni premotil ne napuh življenja ne poželjivost mesa ne poželjivost oči. Ljudje so mislili, da je on Zveličar in so ga že začeli častiti kot Zveličarja, a on je ponižno o sebi govoril: »Jaz nisem Kristus, za menoj pa pride on, ki je močnejši kakor jaz, kateremu nisem vreden odvezati jermenov njegovih čreveljev«. Za pravico in resnico se sv. Janez Krstnik ni bal nikogar. Nevstrašno je pokaral kralja Heroda, ki je vzel ženo svojega brata Filipa za svojo ženo: »Ni ti pripuščeno imeti žene svojega brata!« Radi tel besed je sv. Janez bil obglavljen, kralj Herod mu je dal odsekati glavo, pa on se ni ustrašil smrti, šel je v smrt za pravico in resnico. Nobena reč, nobena nesreča, nobena nezgoda, noben strah ni mogel omajati sv. Janeza, da bi bil odstopil od resnice in pravice, ki jo je zagovarjal.

Sv. Andreju apostolu je grozil namestnik konzulov Agej, da ga umori, ako se ne odreče veri. Sv. Andrej pa se ni nagnil, ampak ostal stano viten in je umrl rajši na lesu križa.

*

*

*

5. Ali koga ste šli gledat v puščavo?
Človeka v mehko **oblečenega**?

Kdo ne vidi, kako mehkužen postaja vedno bolj sedanji človeški rod! Vsake zoprnosti

se bojimo. Vsi bi radi živeli le bolj na lahko, brez trudov, brez težkega dela, vsi bi radi le dobro jeli in pili, vsi bi se radi le lepo oblačili in hodili po kratkih časih. Ta mehkužnost ali lenoba se kaže zlasti glede službe božje. Zanemarjajo se sv. maše, zanemarija se božja beseda, zanemarija se popoldanska služba božja, zanemarjajo se vilje in posti, zanemarjajo se sv. zakramenti. Vse to iz same mehkužnosti! To so tisti v mehko oblečeni ljudje, o katerih govori Kristus! Najdemo jih prav lahko povsod!

Tak ni bil sv. Janez Krstnik. On je vsem oznanjeval strogo pokoro za grehe! Tako je klical po puščavi: »Delajte pokoro, zakaj božje kraljestvo se je približalo. Sekira je že postavljena na korenino. Vsako drevo, katero ne rodi dobrega sadu, se poseče in v ogenj zvrže!« On pa ni oznanjeval pokore samo z besedo, ampak je kazal tudi v dejanju, kako je treba delati pokoro, ako se hočemo zveličati. Nosil je oblačilo iz kameljih dlak, in usnat pas okolu ledja, njegov živež je bil silno preprost, vina ni pil in nobene močne pijače, prebival je v kaki skalnici in za svet se ni menil.

Sv. Janez Krstnik nas uči, kako moramo spokorno, ponižno in pobožno živeti, ako hočemo zveličati svoje duše. Za svojo mehkužnost bomo morali delati ostro pokoro v vicah, če prej ne, in morda celo v večni pogubi.

*

*

*

6. V evangeliju beremo o hudobnem in mehkužnem bogalincu, ki se je oblačil v škrlat in v tančico in se je vsaki dan imenitno gostil. Ubogi Lazar je ležal pred vrati bogatinovimi in je bil poln ran. Želel se je nasititi z drobtinami, katere so padale z bogatinove mize, a nihče mu jih ni dal. Oba sta umrla, Lazar in bogatinec. Ubogega Lazarja so nesli angeli v naročje Abrahamovo, bogatinec pa je bil pokopan v peklu. Tu je nekdanji mehkužni bogatinec strašno trpel. V velikem trpljenju je od daleč zagledal Abrahama in Lazarja v njegovem naročju. Tedaj je vpil: »Oče Abraham, usmili se me in pošlji Lazarja, da pomoči konec svojega prsta v vodo in ohladi moj jezik, ker grozovito trpim v tem plamenu«. Ali Abraham mu odgovori: »Sin, pomisli, da si prejel dobro v svojem življenju, Lazar pa hudo; zdaj je ta oveseljen, ti pa trpiš. Vrh vsega pa je med nama velik prepad, da ni mogoče tja«. Bogatin mu reče: »Prosim tedaj, oče, pošlji vsaj Lazarja v hišo mojega očeta; pet bratov namreč imam, da jim pove, kako je v peklu, da tudi oni ne pridejo v ta kraj trpljenja«. Toda Abraham mu odgovori: »Imajo Mojzesa in preroke, nje naj poslušajo«. Bogatin reče: »Nikar, oče Abraham, ampak če pride kdo od mrtvih k njim, se bodo spokorili«. Abraham mu odgovori: »Ako ne poslušajo Mojzesa in prerokov, ne bodo verovali, tudi če kdo od mrtvih vstane«.

Ta prigodba je strašna. Če nočemo kdaj trpeti v strašnem trpljenju, ne bodimo podobni trstu, ki ga veter maje semtertja, tudi ne

človeku v mehka oblačila oblečenemu, ampak posnemajmo sv. Janeza Krstnika, ki je bil mož, o katerem je sam Gospod dal pričevanje: »Povem vam, ta je še več ko prerok! Resnično vam povem, da ni vstal večji med rojenimi od žen kakor Janez Krstnik«.

7. Po spričevanju samega Jezusa Kristusa je bil sv. Janez Krstnik velik mož. Poklican je bil po božji volji, da pripravi pot Gospodov. Sv. Janez je bil glas vpijočega v puščavi, ki je opominjal vse ljudi brez razločka k pravi pokori, ker da Zveličar je blizu: »Pripravite pot Gospodov«, tako je klical, »poravnajte njegove steze. Vsaka dolina naj se napolni in gora in hrib naj se zniža, kar je krivega bodi ravno in videli boste božje zveličanje«.

Pripravili se bomo najboljše, ako posnemamo sv. Janeza Krstnika, o katerem je v današnjem sv. evangeliju Kristus rekel, da je več ko prerok.

8. Posnemati moramo sv. Janeza Krstnika prvič v **ponižnosti**. Sv. Janez je bil prav ponižen človek. Ko je prišel Jezus Kristus k reki Jordan, kjer je sv. Janez krščeval, in je stopil v vodo, da bi ga Janez krstil, kakor druge

Ljudi, se je sv. Janez v veliki ponižnosti odmaknil rekoč: »Meni je treba, da me ti krstiš, in si prišel k meni?« In ga ni hotel krstiti. Jezus pa mu reče: Pusti za zdaj, ker spodobi se nam izpolniti vso pravico. Še le tedaj ga je Janez krstil.

Ljudstvo je sv. Janeza zelo častilo, nekateri so mislili celo, da je obljubljeni Zveličar. Toda sv. Janez si ni jemal te časti, ampak je pred vsem ljudstvom naravnost kazal na Jezusa rekoč: Glejte, jagnje Božje, glejte, ki grehe sveta odjemlje!

Ko je vse ljudstvo drlo k reki Jordan k sv. Janezu, poslali so farizeji k njemu poslance, ki naj bi ga vprašali, ali je on Zveličar. Sv. Janez jim je naravnost povedal: »Jaz nisem Kristus«. Ko so ga vprašali: »Kaj si pa? ali si Elija? ali si morda prorok?« jim je naravnost povedal in si ni hotel pripisovati te časti. In ga vprašajo: »Kaj si pa?« Sv. Janez jim ponižno odgovori: »Jaz sem glas vpijočega v puščavi, pripravite pot Gospodov in videli boste Zveličarja«. In ko so mu farizeji rekli: »Zakaj pa krščuješ, ako nisi ne Zveličar ne prorok?« jim sv. Janez ponižno odgovori: »Jaz krščujem z vodo, v sredi mej vami pa stojim, ki ga vi ne poznate, kateremu nisem vreden jermenov od črevljev odvezati«.

Sv. Janez je bil torej iz srca ponižen. Odvrzimo ljudi mi vse prevzetne misli, prevzetne besede, prevzetno obnašanje in oblačenje in oblecimo obleko ponižnosti, ker kmalu bomo videli Zveličarja — otroka v plenice povitega in v jaselce položenega.

Sv. Janeza Krstnika moramo posnemati tudi v pravi spokornosti. Dasi ni imel nobenega greha, ker je bil že v materinem telesu posvečen, je vendar živel v puščavi kot največji spokornik. Nosil je obleko iz kamelje kože in usnjal pas okolu svojih ledij. Njegovi živeži so bile kobilice in podlesni med. Vina in močnih pijač ni pil, prebival je v kaki skalnici in za svet se ni zmenil. Vsem, ki so k njemu prišli v puščavo, je klical s strogim glasom: »Delajte pokoro, ker Zveličar je blizu. Jaz sem glas vpijočega v puščavi. Pripravite pot Gospodov, poravnajte njegove steze, vsaka dolina naj se napolni in vsaka gora in grič naj se poniža, kar je krivega bodi ravno in kar je ostrega, gladka pota, ker zveličanje je blizu«.

Ko so prišli k njemu farizeji, ki so se mu prilizovali, jim je z ostrim glasom dejal: »Gadja zalega, kdo Vam je pokazal ubežati prihodnji jezi? Storite vreden sad pokore! Sekira je že postavljena drevesu v korenino. Vsako drevo, katero ne obrodi dobrega sadu, se poseče in v ogenj zvrže«.

Ko ga je množica vprašala: »Kaj nam je torej storiti?« je odgovoril: »Kdor ima dve suknji, naj da ubogajme temu, ki nima nobene in kdor ima jedi, naj ravno tako da ubogajme«.

Prišli so k njemu cestinarji in so mu rekli: »Učenik, kaj nam je storiti?« Sv. Janez jim je odgovoril: »Ne sleparite! Nič več ne tirajte, kakor kar Vam je postavljeno«.

Prišli so k njemu tudi vojaki in so vprašali: »Kaj nam je storiti?« Sv. Janez jim reče: »Nikogar ne tepite, nikomur krivice ne delajte in zadovoljni bodite s svojo plačo«.

Tako je sv. Janez živel sam kot največji spokornik in je tudi vse druge naganjal k pokori, ker zveličanje je blizu. Delajmo tudi mi pokoro! Vstajajmo zgodaj k zorni maši, molimo zjutraj, zvečer, kadar zvoní in sprejemajmo sv. zakramente sv. pokore in sv. Rešnjega telesa.

Posnemati moramo sv. Janeza tudi v srčnosti in stanovitnosti do konca.

Srčen je bil sv. Janez Krstnik, ker se je vsemu svetu odpovedal in živel v puščavi samo za Boga in za Jezusa Kristusa. Sv. Janez je položil sekiro na vse pregrešnosti in se ni dal omajati v svojem sklepu. Mi smo nasproti sv. Janezu podobni suhemu trstu, ki ga vsaki vetrček maje.

Srčen je bil sv. Janez Krstnik, ker se ni nobenega bal, ne učenih farizejev ne judovskih duhovnikov, ampak jim je v obraz povedal, da so hinavci.

Srčen je bil sv. Janez, ker se ni bal niti samega kralja Heroda, ker mu je pred vsem ljudstvom očital, da je prešuštnik, ker je svojo ženo odpodil in vzel ženo svojega brata. Herod ga je dal zapreti. Pa tudi v ječi je ostal sv. Janez stovit in ni preklical svoje besede.

*

*

*

9. Sv. Sebastijan je živel ob času cesarja Dioklecijana. Bil je vojak in sicer na visoki častniški stopnji. Svojo službo je porabljal za to, da je kristjane, ki so bili v ječi in obsojeni v smrt, obiskoval in navduševal za mučeniško smrt. Ko je pa cesar o tem zvedel, je ukazal, naj ga povedejo na polje in naj ga tam s puščicami ubijejo. Izstrelili so po pripovedki toliko puščic vanj, da je bil ž njimi ves natak-njen. Vojaki so bili prepričani, da je mrtev. Po noči je prišla pobožna gospa, da bi truplo pokopala. Kako se je pa začudila, ko je našla Sebastijana živega! Ozdravel je kmalu popolnoma. Nato pa je šel nekega dne po potu, po katerem je imel priti cesar. Ko ga cesar ugleda, mu reče: »Ali nisi ti Sebastijan, ki je bil pred kratkim umorjen s puščicami?« Sv. Sebastijan pa mu neustrašno in srčno odgovori: »Da! Kristus me je rešil smrti, da ti javno in pred vsem ljudstvom povem, da preganjaš kristjane po krivici!« Cesar se je razjezil in ga dal toliko časa pretepati, da je izdihnil dušo.

Tako je pogumni Sebastijan dvakrat pre-trpel mučeniško smrt. V svojem pogumu in v svoji stanovitnosti je bil v vsem podoben sv. Janezu Krstniku. Tudi on je pred cesarjem neustrašno nastopal, kakor je neustrašno nastopal sv. Janez Krstnik pred Herodom.

God neustrašnega vojaka - častnika sv. Sebastijana praznuje cerkev dne 20. januarja. Slikajo ga privezanega na krepko hrastovo deblo, natak-njenega po vsem životu s puščicami. Hrastovo deblo pomeni njegovo hrabrost in neustrašnost.

Bodimo tudi mi srčni! Če ne moremo biti trdni kakor hrastovo deblo, pridobimo si vsaj vejico ali list hrastovega debla t. j. bodimo srčni in pogumni. Ni treba da gremo, kakor sv. Janez Krstnik v puščavo, zadosti je, ako se pogumno in srčno odpovemo grehu. Noč je prešla, dan se je približal, čas je, da vstanemo. Vrzimo od sebe dela teme in oblecimo orožje svetlobe.

10. Verska resnica je ¹⁾, da čaka pravičnike na onem svetu venec večnega plačila, a verska resnica je tudi, da si mora človek ta venec zaslužiti z dobrimi deli, ki jih mora opravljati s pomočjo milosti božje. V sv. evangeliju (Mat. 16, 27.) beremo, »da bo Sin božji prišel poslednji dan v veličastvu svojega očeta sè svojimi angeli in da bo takrat povrnil vsakteremu po njegovih delih... Takrat poréče (Mat. 25, 34 itd.) tistim, kateri bodo na njegovi desnici: Pridite... in posedite kraljestvo... Zakaj lačen sem bil in ste mi dali jesti, žejen sem bil in ste mi dali piti, plujec sem bil in ste me pod streho vzeli, nag sem bil in ste me oblekli, bolan sem bil in ste me obiskali, v ječi sem bil in ste k meni prišli. Tedaj pa mu

¹⁾ Glej nauk o dobrih delih v Velikem katekizmu od 835 do 841.

bodo pravični odgovorili: Gospod; kdaj smo te videli lačnega in smo te nasitili, ali žejnega in smo te napojili? Kdaj smo te videli plujega in smo te pod streho vzeli ali nagega in smo te oblekli? Ali kdaj smo te videli bolnega ali v ječi in smo k tebi prišli? In kralj bo odgovoril in jim rekel: Resnično, povem vam, kar ste storili kateremu teh mojih najmanjših bratov, ste meni storili«. Kakor je iz teh besedi razvidno, si moramo venec večnega plačila zaslužiti z dobrimi deli t. j. s takimi deli, ki so po volji božji, kajti Kristus je rekel, da pojdejo v božje kraljestvo tisti, ki bodo izpolnjevali voljo božjo.

*

*

*

11. Najimenoitnejša dobra dela, ki so po volji božji, so molitev, post in miloščina. Imenujejo se najimenoitnejša, ker obsegajo vsa druga dobra dela. Tako obsega molitev vsa bogoljubna dela na pr. sv. mašo, blagoslov, rožni venec itd., post obsega sploh vsa spokorna dela in miloščina vsa dela usmiljenja, bodisi telesna, bodisi duhovna; telesna: 1. lačne nasičevati, 2. žejne napajati, 3. popotnike sprejemati, 4. nage oblačiti, 5. bolnike obiskavati, 6. jetnike reševati, 7. mrličke pokopavati; duhovna: 1. grešnike svariti, 2. nevedne učiti, 3. dvomljivcem prav svetovati, 4. žalostne tolažiti, 5. krivico potrpežljivo prenašati, 6. žalivcem iz srca odpuščati in 7. za žive in mrtve Boga prositi.

To so dobra dela, ki so Bogu všeč, s katerimi si zaslužimo, ako jih opravljamo v stanju milosti božje, venec večnega plačila.

V tem oziru nam je dal Kristus prelep zgled. Kristus je hodil, kakor beremo v današnjem sv. evangeliju z ubogimi, je njim oznanjeval sv. evangelij, je ozdravljajal slepe, hrome, gobave, gluhe in je mrtve obujal v življenje. Posnemajmo ga v delih usmiljenja, ako hočemo biti pravi kristjani. Vedeti moramo, da je naš Bog, kakor pravi sv. Pavel v današnjem sv. berilu, Bog potrpežljivosti, tolažbe in usmiljenja. Ti, ki usmiljenje skazujejo, postanejo samemu Bogu podobni, pravi otroci božji in dediči večnega kraljestva.

Dobra dela so torej vsem odraslim za zveličanje nujno potrebna. Zato so imeli sveti ljudje navado in jo imajo še dandanes, da darujejo vsaki dan zjutraj vsa dela, ki jih morajo opraviti po dnevu in vse trpljenje, ki je morajo prestati, v čast Bogu ali v čast trpljenju Kristusovemu. Tako opravljena dela, čeprav so le vsakdanja dela, imajo čeznaravno vrednost in so zaslužna, ker so opravljena s čeznaravnim namenom in nagibom.

Imejmo to lepo navado! Kdor je v milosti božji, si na ta način nabere brezštevila zaslug za večno življenje.

*   *

12. Sv. Frančišek Ksaverski je bil pravi mučenec in apostol Gospodov. Ko je hodil v

Indiji in na indijskih otokih po sv. misijonih, s^č je povsod, kjer se je ustavil, izvolil bivališče v bolnici, kjer je stregel bolnikom in jih pripravljaj na sveto smrt. Najrajši se je mudil pri bolnikih, ki so imeli neozdravljive bolezni. Tu je opravljal taka dela, ki so bila najbolj gnusna, ki jih nihče ni maral opravljati. Noč in dan je stregel bolnikom, da so se vsi bali, da bo obolel. Vse to je delal iz ponižnosti in ker si je hotel z dobrimi deli pridobiti od Boga potrebnih milosti.

V njegovem životoписu beremo o nekem dogodku, ki nam priča, da moramo dobra dela opravljati tudi če nismo v stanju posvečujoče milosti božje, kajti z dobrimi deli dosežemo spreobrnitev. Ko je prišel sv. Frančišek v kraljestvo Bunge na Japonskem, ga je kralj dal poklicati k sebi. Kralj je spoznal, da je poganska vera neumna in da je le krščanska vera prava, pa se le ni mogel odločiti za sv. krst. Tedaj mu je Frančišek svetoval, naj skuša veliko dobrih del opravljati, zlasti obilno miloščino in naj odpravi z dvora vse poganske nesramnosti in nečednosti. Kralj je ubogal in začel deliti obilno miloščino ubogim kljub temu, da so poganski duhovniki učili, da se ubogi ne smejo podpirati, ker jih je Bog zapustil. Ta dobra dela so kralju pridobila milost, da se je odločil za sveti krst. Njegov zgled je posnemalo več ko 70.000 drugih ajdov.

Iz teh zgledov je razvidno, kako potrebna so vsem dobra dela. Brez dobrih del se ne moremo zveličati. Molitev, post, miloščina —

to je sveta trojica ki pelje k presveti Trojici. Vsaki človek ima vsaki dan sto in sto priložnosti za molitev, post in miloščino in Bog da vsakemu človeku sto in sto milosti, da lahko ta dela dobro opravi, ako le hoče. Delajmo torej dobro, dokler imamo moči in priložnost, da si zaslužimo zveličanje svoje duše.

TRETJE BRANJE.

ZA TRETJO ADVENTNO NEDELJO.

*»Jaz nisem Kristus... Jaz sem glas
vpijočega v puščavi. Pripravite pot Go-
spodov!«*

Ev. sv. Jan. 1.

1. »Pripravite pot Gospodov!« — tako je klical sv. Janez Krstnik judovskemu ljudstvu in tako nas opominja sv. Cerkev v adventnem času, ko se pripravljamo na božični praznik. Pot Gospodov je pot, po katerem prihaja Bog v naša srca, po katerem prihaja Jezus k nam. Ta pot mora biti gladek in raven, ker le po takem potu prihaja Bog k nam. Poravnajmo torej ta pot. Odstranimo vse zapreke, ki branijo Jezusu do nas. Taka velika zápreka je zlasti napuh, prevzetnost, ošabnost. Če leži ta velika skala na potu Gospodovem, nas Jezus ne bo obiskal in ne bo prebival v našem srcu. To veliko skalo treba odvaliti z Gospodovega pota. Sv. Cerkev nam stavi v sv. evangeliju, ki se bere tretjo adventno nedeljo, pred oči

za zgled sv. Janeza Krstnika, ki je bil iz srca ponižen in pohleven in ki ga je Jezus radi tega srčno ljubil. Ko so tega iz srca ponižnega in pohlevnega moža vprašali: »Ali si ti Kristus?« jim je odgovoril: »Jaz nisem Kristus... Jaz sem glas vpijočega v puščavi: Poravnajte pot Gospodov!... Sredi mej vami stoji, katerega vi ne poznate. On je tisti, kateri je pred menoj bil in kateremu jaz nisem vreden jermenov od črevljev odvezati«. Tako ponižen in pohleven je bil sv. Janez Krstnik. Zato pa je Jezus rad k njemu zahajal, se dal po njem krstiti in je o njem govoril, da ga ni bilo večjega mej rojenimi iz žen od Janeza Krstnika.

*

*

*

2. Bodimo tudi mi ponižni in pohlevni, da bo Jezus k nam hodil. Ponižnost in pohlevnost je pot Gospodov. Zato nam kliče sv. Pavel v današnjem berilu: »Vaša pohlevnost bodi znana vsem ljudem, zakaj Gospod je blizu«. Gospod je blizu, da pride lahko vsak čas k nam, ako poravnamo njegovo pot. Nič se ne bojmo, ker Gospod je blizu nas in sliši naše molitve in prošnje, kakor pravi sv. Pavel: »Nič naj vas ne skrbi, ampak v vseh rečeh naj bodo z molitvijo, s priporočanjem in zahvaljevanjem vaše prošnje znane pred Bogom«. Ko mu poravnamo pot s ponižnostjo in

---

1) Nova Lesarjeva prestava: prijaznost, kar pa ni modestia.

pohlevnostjo, bo prišel k nam in nam podelil mir božji, ki presega ves um.

Poravnajmo torej po Gospodov t. j. bomo iz srca ponižni in pohlevni po zgledu sv. Janeza Krstnika. Bog se prevzetnim upira, ponižnim pa daje milost. Prevzetneže peha s sedeža, ponižne pa postavlja na prestol, kakor je govorila Marija, ko je obiskala teto Elizabeto. Poravnajmo torej po Gospodov za sv. božične praznike, da bo mili Jezus prišel k nam in nam prinesel milost božjega miru, ki presega ves um.

*

*

*

3. Prelep zgled ponižnosti in pohlevnosti nam je dala sv. devica Valburga. Ta devica je bila iz kraljevskega rodu. Njen oče Rihard in njena mati Vuna se častita kot svetnika, njen prvi brat je bil škof Vilibald, ki je svetnik, njen drugi brat je bil opat Vunibald, ki je tudi svetnik in njen stric je bil slavni nemški misijonar sv. Bonifacij. Kakor vidite, je bila vsa družina svetniška. Ni čuda, da je mej temi svetniki zrastle prelepa bela lilija sestra Valburga. Le-ta je ustanovila na Nemškem več samostanov, katerim je bila prednica. Njen životopis pravi, da je bila pri molitvi prva, pri delu najponižnejša t. j. da je v svoji veliki ponižnosti in pohlevnosti opravljala v samostanu najnižja opravila, v vodstvu pa je bila nad vse krotka in ljubezniva s svojimi tovarišicami, v izpolnjevanju samostanskega reda pa naj-

bolj natančna. Tako je živela v ponižnosti in pohlevnosti do svoje smrti dne 25. februarja l. 778. po Kr. Ko je umrla, je njeno truplo, kakor pravi životopis, dajalo prijeten duh — v znamenje njene velike svetosti in čistosti. Po božna pripovedka pravi, da se je bil njenega mrtvega trupla dotaknil neki moški, pa da se je truplo začelo tresi in krčiti v znamenje, da ni njeno deviško telo tega nikdar dovolilo.

Zgled prave pohlevnosti, ponižnosti in preprostosti je bil sv. Frančišek Asiški. Ko ga je oče zažložil pri škofu, da mu zapravlja premoženje mej berači, je sv. Frančišek slekel lepo obleko in jo vrnil očetu, sam pa je oblekel obleko nekega škofovega sluga rekoč: »Vse hočem očetu vrniti. Sedaj bom imel večjo pravico moliti: Oče naš, kateri si v nebesih.« In ko je slišal v cerkvi besede Kristusove: Ne imejte ne zlata ne srebra in tudi ne denarja v svojih pasovih, ne jemljite seboj ne torbice ne dvojne obleke, ne črevljev in ne palice, je vzkliknil: »To je, po čemer hrepeni moje srce nad vse!« Takoj se je vsemu odpovedal in živel v največjem siromaštvu. Bil je tako ponižen, da se je veselil, če so ga drugi zaničevali. Za mašnika se ni dal posvetiti, ker se je štel nevrednega. V samostanu je iz same ponižnosti prosil za svet tudi najnižje brate. Pokoren je bil tudi najnižjemu bratu.

Tudi tista lepa navada napravljati božične jaselce je iz časov sv. Frančiška. Sv. Frančišek je hotel, naj bi ta navada vžigala ljubezen katoliške mladine do deteta Jezusa in je

dal prvikrat napraviti jaselce v skalnati dolini pri Rieti, kakor je videl v Betlehemu. Da bi živo predočil uboštvo dečeta Jezusa, je položil v jaselce seno in dal pripeljati vola in oslička. Vse ljudstvo je drlo tja z gorečimi baklami. Pri slovesni sv. maši, ki se je tam darovala, je pridigal sv. Frančišek o rojstvu kralja-siromaka.

Tako je ljubil sv. Frančišek uboštvo, ponižnost in pohlevnost Jezusa Kr.

Prav taka sta bila v tem oziru tudi sv. Stanislav in sv. Alojzij. Čeprav iz knežje rodovine, sta v veliki ponižnosti opravljala najnižja opravila v samostanu. Naj povem samo eno dogodenco iz ponižnega življenja sv. Stanislava. Nekega dne je prišel v samostan kardinal Comendine, ki je poznal knežjo rodovino Kostkovo na Poljskem in je prosil, naj mu pokažejo mladeniča Stanislava Kostka. Sv. Stanislav je bil prav takrat v kuhinji, kjer je pomagal kuharju. Bil je obdan s kuhinjskim predpasnikom in v ponižnosti je hotel prav tak stopiti pred kardinala. Da se to ni zgodilo, so zabranili predstojniki, ki so mu ukazali, naj gre prej v sobo in naj se lepo napravi, da bo v čedni obleki stopil pred kardinala.

Tako preprosti, ponižni in pohlevni so bili svetniki. Ljubili so uboštvo in preprostost. Hodili so za Jezusom, ki ni imel, kamor bi glavo naslonil.

4. Za božične praznike praznujemo rojstvo Zveličarja sveta, pravega Boga, druge božje osebe, Jezusa Kristusa iz blažene in brezmadežne Marije Device. Neverni Judje sicer še vedno pričakujejo, da se bo rodil Zveličar sveta iz device, kakor je Bog oznanil po prerokih, mi pa verujemo in to hočemo danes dokazati, da je Jezus Kristus pravi Zveličar, Bog Sin, ki je imel priti na svet. Jezus Kristus je pravi Bog in Judje zastonj čakajo, da pride drug Zveličar! Judje so res najbolj nesrečno ljudstvo, ker so umorili pravega Zveličarja in čakajo trdovratno novega.

5. Najboljši in največji dokaz, da je Jezus Kristus pravi Zveličar, pravi Bog, so njegova dela, njegovi čudeži. Na svoja dela, na svoje čudeže se je sam Jezus Kr. skliceval: »Ako meni nočete verovati, verujte mojim delom«. (Jan. 10, 38.)

Že prvi čudež je tako velik, da so vsi strmeli, ko so videli. Ukazal je Jezus napolniti pri ženinini v Kani galilejski šest vrčev vode. Ko so napolnili do vrha, reče: Zajmite zdaj in nesite starašini. Nesejo in bilo je najboljše vino.

Vpraša se: Kdo more, kaj takega storiti? Nihče razen Boga! Jezus je bil tedaj pravi Bog in resnično je, kar je rekel: Ako mojim besedam ne verujete, verujte mojim delom!

Ko je bil Jezus v Kafarnavmu in je v neki hiši učil, nabrala se je okolu Njega obilna množica ljudi, da ni mogel radi gneče nihče do Jezusa. Kar prinesejo štirje možje, na postelji človeka, ki je imel mrtve ude. Ker niso mogli skozi gnečo, nesli so posteljo na streho, ki je bila po navadi jutrovih dežel ploščnata in so spustili bolnika skozi streho pred Jezusa. Jezus vidi njih vero in reče mrtvoudnemu: Zaupaj, sin, Tvoji grehi so ti odpuščeni. Med poslušalci pa so bili tudi farizeji, kateri so rekli: Kdo je ta, da preklinja? Kdo more grehe odpuščati kakor sam Bog. Jezus je videl njih misli in je rekel: Zakaj mislite hudo v svojih srcih? Kaj je laže reči: Grehi so ti odpuščeni ali reči: Vstani in hodi? Da pa veste, da ima Sin človekov oblast na zemlji grehe odpuščati, reče: Vstani, vzemi svojo posteljo in pojdi na svoj dom.

Bolnik vstane, vzame posteljo in gre na svoj dom. Vse ljudi pa obide groza!

Kaj takega ne more nihče drug storiti, ko sam Bog. Resnične so tedaj besede: Ako mojim besedam ne verujete, verujte mojim delom!

Prigodilo se je, da je Jezus šel v mesto Najm. Z njim so šli tudi učenci in mnogo ljudstva. Ko se je približal mestnim vratom, glej, mrliča neso! Bil je edini sin svoje matere in ta je bila vdova, ki je jokaje in vzdihovaje šla za rakvo. Z njo je bilo veliko ljudi iz mesta. Ko Gospod mater ugleda, se mu smili v srce, ter ji ljubeznivo reče: Ne jokaj! Potem pristopi in se dotakne rakve, v znamenje, da naj nosci

obstoje. Nosci se ustavijo. Potem reče Jezus mrliču: Mladenič, velim Ti, vstani! In mrlič sede in začne govoriti. Jezus ga da materi. Vse ljudi pa je velik strah obšel.

Vpraša se spet: Kdo more, kaj takega storiti? To more storiti sam Bog! Jezus je tedaj pravi Zveličar, pravi Bog in resnične so njegove besede: »Ako mojim besedam ne verujete, verujte mojim delom!«

Pri ovčji kopeli Betsajdi v Jeruzalemu je ležal na postelji bolnik, ki je bil bolan že 38 let, in ki se ni mogel ganiti! Ko pride Jezus k bolniku, mu reče: Ali hočeš biti ozdravljen? Bolnik mu odgovori: Gospod, nimam človeka, da bi me djal v kopel, kadar se voda zagiblje, in preden jaz tje pridem, že drug pred menoj vanjo stopi! Tedaj mu reče Jezus: Vstani, zadeni svojo posteljo in hodi! Pri tej priči človek ozdravi, vzame svojo posteljo in gre ves vesel in hvaležen od tod!

Premislimo dobro ta čudež. Osemintrideset let je bil človek bolan, da se ni mogel ganiti sam ob sebi. Na besedo Jezusovo je skočil po koncu, vzel svojo posteljo in veselo šel po svoji poti! Kdo more kaj takega storiti kakor sam edini Bog?

Ko je bil Jezus pri genezareškem jezeru, stopi k njemu eden izmed višjih v shodnici, ki se je imenoval Jair. Ta je imel hčer, dvanajst let staro, ki je bila za smrt bolna. Ko pride k Jezusu, mu pade k nogam in milo prosi: Gospod, moja hči umira, ali pridi in položi svojo roko na njo in bo živela! Jezus se hitro odpravi

in gre ž njim. Na potu pa pridejo očetu na-proti domači in mu rečejo: Tvoja hči je ravno-
kar umrla, ne nadleguj torej dalje učenika!
Oče Jair se silno prestraši. Ali Jezus mu reče:
Ne boj se, le veruj in bo oživel. Ko pride Je-
zus v hišo, najde ondi veliko ljudi, ki so jokali
po otroku in tudi piskače, ki so po šegi tistih
krajev žalostno piskali. Jezus jim reče: Kaj
delate hrup? Deklica ni mrtva, ampak le spi!
Tedaj so se mu posmehovali, ker so dobro
vedeli, da je umrla. Jezus veli vsem ljudem iti
iz hiše in gre sè stariši in s svojimi tremi učenci
v hram, kjer je deklica ležala. Potem stopi k
mrliču, jo prime za roko in reče. Deklica,
vstani! Deklica je takoj vstala in hodila. Ta
sloves je šel po celi deželi.

Tudi ta čudež je očiten in jasno priča, da
je Jezus resnično pravi Zveličar in pravi Bog!

Ko je Jezus učil v samotnem kraju, zbrala
se je okrog Njega množica do 5.000 ljudi.
Apostoli so pristopili k Njemu rekoč: Spusti
ljudstvo v bližnje trge in vasi, da si kupijo kaj
jesti. Jezus pa jim reče: Ni jim trebā odhod ho-
diti. Koliko kruhov imate? Apostol Andrej od-
govori: Mladenič je tukaj, ki ima pet ječme-
novih kruhov in dve ribi; ali kaj je to med to-
liko ljudi! Potem reče Jezus: Recite ljudem,
naj sedejo! In množica za množico je sedla.
Tedaj vzame Jezus pet kruhov in dve ribi, jih
blagoslovi in ukaže razdeliti med ljudstvo. Vsi
so jedli in vsi se nasitijo. Potem reče Jezus:
Zdaj poberite kosce, da konca ne vzamejo.
Pobrali so ostanke in bilo jih je dvanajst pol-
nih košev.

Vse ljudstvo je strmelo in govorilo: On je resnično prorok, ki ima na svet priti.

Ko je bil Lazar, brat Marije in Marte, bolan, so prišli k Jezusu poslanci, ki so mu sporočili: Gospod, glej, ta, ki ga ljubiš, je bolan! Jezus se odpravi na daljno pot. Ko pride v Betanijo, je ležal Lazar že 4 dni v grobu. Sestrice ste bili silno žalostni. Bilo pa je tudi veliko znancev in prijateljev, ki so ju prišli tolažiti. Marta teče Jezusu naproti in mu reče: Gospod, ko bi bil tukaj, bi moj brat ne bil umrl. Pa tudi zdaj vem, da česarkoli boš Boga prosil, ti bo dal. Jezus reče: Tvoj brat bo vstal. Marta odgovori: Vem, da bo vstal poslednji dan. Jezus ji reče: Jaz sem vstajenje in življenje: Kdor v mene veruje, bo živel, četudi umrje in kdorkoli živi in v mene veruje, ne bo umrl vekomaj. Veruješ li to? Ona reče: Kaj pa da verujem, Gospod, da si ti Kristus, Sin živega Boga, ki si na ta svet prišel. Jezus gre h grobu. Grob je bil v skalo vsekane in s kamenom pokrit. Jezus reče: Odvalite kamen! Marta pa reče: Gospod, že smrdi, zakaj štiri dni že leži. Ko so odvalili kamen, obrne Jezus svoje oči kvišku, potem pa zavpije na ves glas: Lazar, pridi vun! In glejte, Lazar, ki je že štiri dni ležal mrtev in je že smrdel, je oživel in prišel iz groba!

Kdo more kaj takega storiti, ako ne sam Bog? Resnične so tedaj Jezusove besede: Ako mojim besedam ne verujete, verujte mojim delom!

Največje čudo pa je vstajenje Jezusa Kristusa. Zgodilo se je, kakor so proroki oznanili. Kristus je resnično od smrti vstal. Veliki petek zvečer so ga položili v grob, veliko-nočno nedeljo zjutraj je slavno vstal iz groba in se stoterokrat prikazal apostolom in drugim ljudem. Ko bi ne bili apostoli videli nobenega drugega čudeža kakor le Njegovo vstajenje, bi bili gotovo verovali, da je pravi Zveličar, pravi Bog! Šli so po vsem svetu in vsem oznanjevali, da je prišel Zveličar in da je ta Jezus, kateri je od smrti vstal.

To niso samo besede, to so pravi čudeži! Iz teh čudežev se jasno vidi, da je Jezus Kristus pravi Zveličar, ki je imel priti na svet, pravi Bog! Na vprašanje: Ali si ti, ki ima priti, ali naj drugega čakamo? je dal Kristus sv. Janezu Krstniku zadosten odgovor, ko je rekel: Pojdite in povejte Janezu, kar ste videli in slišali!

*

*

*

6. Životopis sv. Janeza Krstnika nam kaže, kakšen je človek, ki pravično živi in kakšen je človek, ki se ravna po tem svetu.

Dve poti nam kaže sv. Cerkev v adventnem času: ozko in strmo pot, ki vede v zveličanje in široko in prijetno pot, ki vede v pogubo. Sv. Janez Krstnik nas kliče na ozko in strmo pot, prešuštnik Herod, njegova nesramna žena in hči pa na široko pot pogube.

Sv. Janez je bil pravičen, ponižen in usmiljen, da je sam Kristus rekel, da ga ni bilo mej rojenimi iz žene večjega. Živel je ostro in zahteval tudi, da drugi sveto in pravično živijo. Klical je: »Delajte pokoro, zakaj nebeško kraljestvo je blizu. Jaz sem glas vpijočega v puščavi, pripravite pot Gospodov, poravnajte njegove steze.

Hinavskim farizejem je govoril: Gadjarodovina, kdo vam je pokazal bežati pred prihodnjo jezo? Storite tedaj vreden sad pokore! Ne govorite med seboj: Abrahama imamo očeta, zakaj povem vam, da more Bog Abrahamu iz tega kamena otrok obuditi. Sekira je že postavljena drevesom na korenino. Vsako drevo, katero ne bo obrodilo dobrega sadu, se bo posekalo in v ogenj vrglo.

Množice je učil: Kdor ima dve suknji, naj da temu eno, ki je nima in kdor ima jedi, naj prav tako stori.

Cestninarje t. j. take, ki so po cestah davek pobirali in ljudi drli, je nagovarjal: Nič več ne terjajte, kakor vam je postavljeno.

Vojakom je govoril: Nikogar ne tepite, nikomur krivice ne delajte in zadovoljni bodite s svojo plačo.

Tako je sv. Janez sam pravično živel in druge učil pravičnosti, dobroti in ponižnosti.

Katoliška cerkev šteje nebroj svetnikov, ki so hodili po prav tako ostri in ozki poti, kakor sv. Janez Krstnik. Nekateri so živeli v bogatih hišah in celo na cesarskih in kraljevskih

dvorih, pa so kljub temu hodili po poti ostre in stroge pokore in so se izogibali vsakega tudi najmanjšega greha. Beremo v životopisu sv. Eligija, ki ga praznujemo dne 1. decembra, da se je natančno in strogo izogibal vsakega nepravilnega dejanja, čeprav je živel sredi kraljevske razkošnosti. Ko mu je kralj Klotar podelil neko hišo, katero je sv. Eligij spremenil v samostan, so zidarji šli nekoliko čez mejo in zazidali nekaj kraljevega zemljišča, ki ga kralj ni bil daroval. Sv. Eligij je takoj šel pred kralja, se vrgel na kolena in prosil odpusta. Tedaj je kralj rekel svojemu spremstvu: »Glej-te tu, kaj je krščanska zvestoba! Moji dvorjani si prilastujejo po krivici velika zemljišča, ta služabnik Kristusov pa je tako vesten, da si ni maral prilastiti niti ene same pedi zemlje«. Tedaj je kralj sv. Eligija pohvalil in pomiril in mu daroval še več!

Tako vestni in strogi so bili svetniki. Živel so pravično, ponižno, pobožno in radi pomagali siromakom. To je ozka pot, ki vede v zveličanje.

7. Sedaj pa pogledjmo, kako živijo ti, ki se ravnaš po tem svetlu. Životopis sv. Janeza Krstnika je zelo podučen tudi v tem oziru. Herod Antipa, ki je bil oblastnik v Galileji, je zavrnil svojo lastno ženo in vzel za ženo Herodijado, ki je bila žena njegovega še živega brata. Sv. Janez Krstnik je pogumno nastopil

proti temu pohotnežu in mu rekel: To ti ni dovoljeno! Zato je Herod sv. Janeza dal ujeti, zvezati in ga v ječo zapreti. Hotel ga je umoriti, pa se je hudobnež bal ljudstva, ki je sv. Janeza spoštovalo kakor preroka. Ko je pa kralj Herod praznoval svoj rojstni dan in povabil na gostijo goste, je hči tiste prešuštnice plesala pred kraljem in pred gosti. Plesalka je kralju ugajala. Zato ji je rekel s prisego: »Karkoli me boš prosila, ti hočem dati«. Ljubezniva plesalka pa je brž tekla k hudobni materi in mati jo je naučila: »Reci, naj ti da glavo Janeza Krstnika«. Ljubezniva plesalka je rekla očetu, ki je sedel pri obedu in pil: »Daj mi v tej skledi glavo Janeza Krstnika«. Kralj sam, čeprav hudoben, je postal žalosten. Zavaljo prisega pa in iz ozira na te, ki so bili pri mizi, je ukazal, naj sv. Janezu glavo odsečejo in jo prinesejo ljubeznivi plesalki na krožniku. Šli so tedaj Herodovi služabniki v ječo in so odsekali sv. Janezu glavo ter jo prinesli deklici v skledi. Ljubezniva plesalka je glavo sprejela in jo dala hudobni prešuštnici materi!

Tak je svet. Plesavka je hlinila ljubeznost, pa je bila grda, kruta morilka svetega in pravičnega moža. Mati je bila hudobna nesramnica. Herod, kralj, je pod svojo kraljevsko obleko skrival nečistega in zločinskega duha. Spoznal je sicer zločin, a bal se je, kaj bodo rekli ljudje, kaj bodo rekli gostje.

Tak je svet: Grd, nesramen, lažniv, nevsmiljen, hinavski. Ne hodimo za svetom! Boddimo ponižni, pohlevni, pravični kakor sv. Janez Krstnik. Ne glejmo, kaj porečejo neumni

ljudje, ampak kaj pravi naša vest, kaj pravi cerkev, kaj pravi Bog. Sekira je vedno postavljena na našo korenino. Če ne bomo rodili dobrega sadu, nas bo Bog posekal in v ogenj vrgel. Delajmo torej vreden sad pokore svetega, čistega in pravičnega življenja, da dosežemo večno zveličanje.

*
*   *
*   *
*   *

8. Ako hočemo¹⁾, da bo v naših srcih prebival Bog, se moramo skrbno ogibati hudega t. j. greha. Grehi so skale, ki branijo Gospodu vstop v naše srce. Te skale treba spraviti s poti, ako hočemo, da pride Gospod k nam in da bo Bog prebival v templju našega srca.

Vsaka čista in pobožna duša je namreč tempelj božji, tempelj sv. Duha. Ko je sodnik prašal sv. Lucijo zaničljivo: »Ali si ti tempelj sv. Duha«, je svetnica odgovorila: »Vsi, ki čisto in pobožno živijo, so tempelj sv. Duha«. Ako hočemo biti torej tempelj božji, ako hočemo, da pride sv. Duh v naše srce, moramo čisto in pobožno živeti, se moramo varovati greha in če smo v grehah, moramo svojo vest počistiti.

Vsak greh, ki ga storimo, je prelom božje postave in je vsled tega največja nesreča, ker je Bog vseмогоčen, ki nas lahko strašno kaz-

¹⁾ Glej nauk v Velikem katekizmu od 754—794.

nuje. Mej grehi pa je razlika. Nekateri so veliki ali smrtni grehi, drugi so majhni ali odpustljivi grehi. Velik ali smrten greh je, ako prelomimo božjo zapoved v kaki važni reči in sicer vedoma in prostovoljno. Majhen ali odpustljiv greh pa je, ako prelomimo božjo zapoved v kaki majhni nevažni reči in nobenega greha nimamo, ako prelomimo božjo zapoved nevedoma ali neprostovoljno. Najlepši zgled je pri sedmi božji zapovedi, ki se glasi: Ne kradi. Ako kdo ukrade 10 vinarjev, je to majhen greh, ako pa ukrade 100 lir, je gotovo velik greh. Nimamo pa greha, ako vzamemo nevedoma, misleč na pr. da je denar naš. Dolžni smo pa povrniti, ko izvemo, da denar ni bil naš. Sicer pa ni potrebno o tem razlagati, kajti vsakdo ima v sebi t. j. ima v svoji vesti kazalo, ki mu kaže, kedaj je greh, kedaj ni greh; kedaj je velik greh, kedaj je majhen greh. Bog nam je dal vest in sicer vsakemu svojo vest, ki kaže dobro in nam vse natančno pove, kaj in kako se moramo pri sv. spovedi obtožiti, da zadbimo odpust. Kadar smo v dvomu, se moramo podučiti, kajti če smo v dvomu, ali je kaj dovoljeno ali ni dovoljeno, ne smemo tega storiti. Ako pa beremo v kaki dobri knjigi ali pa ako nam reče spovednik ali kačera druga modra oseba, da je dovoljeno, smemo biti mirni in lahko z mirno vestjo to storimo.

*

*

*

9. Kakor imamo razne božje zapovedi, prav tako imamo razne vrste grehov, kajti

greh je prelom božje zapovedi. Kolikor je raznovrstnih zapovedi, toliko je raznovrstnih grehov. Kdor si hoče torej dobro izprašati vest, naj premišluje zapovedi in naj presodi, ali se ni morda proti njim pregrešil.

Ti grehi so skale, ki branijo Gospodu, da ne more priti v naše srce. Te skale moramo odvaliti s poti, kakor nam kliče v **današnjem sv. evangeliju** sv. cerkev: »Poravnajte pot Gospodov!« Če hočemo, da bo mili Jezušček prišel za svete božične praznike v naša srca, moramo odvaliti velike skale napuha, lakomnosti, nečistosti, nevoščljivosti, požrešnosti, jeze in lenobe. Bog se upira zlasti prevzetnemu, ponižnim pa daje milost. Prevzetneže peha s sedeža, ponižne pa postavlja na prestol. Zato nam kliče v današnjem sv. berilu sv. Pavel: »Vaša pohlevnost bodi znana vsem ljudem, zakaj Gospod je blizu«.

Počistimo torej svoja srca sedaj v adventnem času, da bomo v veselju in v milosti božji praznovali svete božične praznike.

*

*

*

10. Sv. Anzelm je bil v mladosti zašel v posvetno in grešno življenje. Potem pa se je spreobrn timer in spoznal vso grdobu greha. Imel je navado tako-le govoriti: »Ko bi videl na eni strani greh, na drugi pa odprt pekel in bi si moral eno izmed teh dveh izvoliti, bi se raji brez greha v pekel pogrezn timer, kakor pa greh

storil«. Tako je govoril in sodil sv. Anzelm, ki je v svoji duši spoznal vso grdobno greha.

Sv. Pelagija je živel v mladosti v veliki razuzdanosti. Ko pa je slišala škofa sv. Nona pridigujočega o poslednji sodbi, jo je to tako ganilo, da je sklenila poboljšati se in pokoro delati. Dala se je krstiti in je po sprejemu sv. zakramentov prinesla pred škofa Nona vso svojo zlatenino in vse lišpe in dragocenosti ter se podala v samoto, kjer je do svoje smrti delala ostro pokoro za velike pregrehe iz svoje mladosti. Nje god praznujemo dne 17. decembra.

Sv. Simeon, stolpnik, ki ga praznujemo dne 5. januarja, je delal do smrti v samoti ostro pokoro.

Sv. Pavel, puščavnik, ki ga praznujemo 10. jan., je dočakal 113 let in je ves čas v puščavi ostro živel, da se je pokoril in čuval greha, ki je največje zlo za človeka. Živel je ob zeliščih in koreninah. Bog mu je po krokarju pošiljal vsak dan pol hleba kruha. Ko ga je obiskal sv. Anton puščavnik, je krokar prinesel cel hleb.

Sv. Anton, puščavnik, ki ga praznujemo dne 17. jan., je dočakal 105 let, pa je ves čas živel v puščavi v spokornosti in potrpežljivosti.

Zgled trdovratnega in nespokornega človeka pa nam je faraon ob času Mojzesovem. Časopisi pišejo, da je bil ta faraon morda Tutankamon. Našli so njegov grob pod zemljo in v grobu razne napise, ki jih pa niso še mogli

prebrati in razložiti. Mojzes je vrgel predenj palico, ki se je spremenila v kačo. Faraon se je prestrašil, a vendar ni hotel izpustiti iz Egipta izraelskega ljudstva. Mojzes je vodo v Nilu premenil v kri, da so vse ribe poginile, pa Faraon je ostal trd kakor skala. Mojzes je priklical drugo nadlogo t. j. žab brez števila, ki so pokrile deželo in prišle tudi Faraonu na posteljo, je priklical strašne roje komarjev in muh, ki so tudi Faraona pikale, pa je vendar-le ostal trdovraten. Na Mojzesovo besedo je nastala kuga na živini, na ljudeh, je nastala strašna toča in so prišle kobilice, ki so vse pojedle, kar je toči ostalo, a srce Faraonovo je ostalo trdo in ni hotel izpustiti iz sužnosti izraelskega ljudstva. Potem je nastala tri dni strašna tema in nazadnje je angel Gospodov pomoril vse prvorojeno mej živalmi in ljudmi. Še le sedaj se je Faraon omečil in se je omečilo egiptovsko ljudstvo, da so iz sužnosti izpustili Izraelce. Toda, ko so bili Izraelci pri Rdečem morju, se je Faraon spet skesal in poslal vojsko za njimi. Mojzes je dvignil palico in je v imenu božjem razdelil morje, da so Izraelci šli mej vodami na drugo stran. Mej strašnim vetrom so jo udarili tudi Egipčani za njimi, toda Mojzes je dvignil palico in morje je pokrilo celo egiptovsko vojsko in jo potopilo v globočino.

Tu imamo zgled trdovratnega in prevzetnega človeka. Godili so se taki velikanski čudeži, Bog je tepel ves Egipt s takimi strašanskimi nadlogami, pa se srce Faraonovo ni omečilo. Bog ni mogel vanje. Branila je veli-

ka skala napuha, trdovratnosti in lakomnosti. Tam v gorenjem Egiptu počiva njegovo truplo že tri tisoč in petsto let. Kje pa je njegova grešna duša? Ako se ni spokoril in se kesal svojih grehov, je pokopana v peklju in nima več časa, da bi se poboljšala in se rešila iz večnega trpljenja.

Mi pa imamo še zlati čas, mi smo še tukaj veseli, hodimo v cerkev, molimo, prejemljemo sv. zakramente in si lahko zagotovimo srečno smrt, ako le hočemo. Poslušajmo dobro mater sv. Cerkev, ki nam vsako leto v adventu kliče: Poravnajte pot Gospodov!

Imamo na gori Golgoti dva zgleda: zgled trdovratnega grešnika — levega razbojnika, ki je do zadnjega zdihljaja preklinjal Gospoda in zgled desnega razbojnika, ki je v zadnjem trenotku poravnal pot Gospodov in se zveličal.

Hodimo za dobrimi zgledi! Ne bodimo prevzetni in trdovratni grešniki! Poravnajmo pot Gospodov, da pride za božične praznike mili Jezus v naša srca. V naših srcih naj prebiva Jezusov duh, ki je duh ljubezni, duh potrpežljivosti, duh pravičnosti in svetosti. Le-ta duh nas dela otroke božje in nam daje pravico do večnega zveličanja.

ČETRTO BRANJE.

ZA ČETRTO ADVENTNO NEDELJO.

*Pripravite pot Gospodov, izravnajte
njegove steze!*

Ev. sv. Luke 3.

1. Petnajstvo leto cesarja Tiberija, ko je bil Poncij Pilat oblastnik v Judeji, t. j. preden je Jezus javno nastopil, je začel sv. Janez Krstnik po vsej judovski deželi oznanjevati krst pokore. Ljudje so prihajali k njemu in se dajali krstiti, da so na ta način začenjali spokorno življenje za storjene grehe v pripravo na prihod Zveličarja.

Ta krst pokore priporoča sv. cerkev tudi nam, da zadobimo odpust grehov in da se lepo pripravimo na božične praznike. Kdor je izgubil nedolžnost, ki jo je dobil s krstom vode, mu drugega ne ostaja ko krst pokore. Storjeni grehi se ne dajo drugače izmiti ko s krstom pokore.

Glavna reč pri tem krstu, ki ga je oznanjeval sv. Janez Krstnik, ni bilo oblikanje z vo-

do, ampak pokora, kakor uči sv. evangelij, ki ga beremo četrto adventno nedeljo: Vsaka gora naj se poniža in vsaka dolina naj se napolni, kar je krivega bodi ravno in kar je ostrega, naj bo gladek pot. Te gore, o katerih govori sv. evangelij, so naši grehi, zlasti sedmeri poglobilni grehi: Napuh, lakomnost, nečistost, nevošljivost, požrešnost, jeza in lenoba. Vsi drugi grehi, vsi drugi grički in vse ostro kamenje, ki je na potu našega življenja, je iz teh sedmerih gor doma. Te gore treba ponižati, vse ostro kamenje potrebiti in vso nesnago izmiti in izprati z vodo srčnega objokavanja in kesanja. To srčno obžalovanje grehov in resnično poboljšanje našega življenja je pravi krst pokore, ki je za zveličanje potreben.

*

*

*

2. Skrbimo za krst pokore! Izprašujmo vest, preiščujmo svoje življenje, kesajmo se in delajmo trdne sklepe s ponižno spovedjo! S tem se sami sebe krščujemo v zveličanje svoje duše. Nikar ne govorimo, da nimamo grehov, kajti sv. Pavel pravi v sv. berilu za četrto adventno nedeljo: »Ničesar sicer ne čutim na svoji vesti, pa zato še nisem opravičen. Tisti, ki me sodi, je Gospod«. Vsakdo naj torej skrbno preiščuje samega sebe, naj se skrbno izprašuje, ali je zvest v izpolnjevanju božje volje in božjih zapovedi, ker po tem nas bo Gospod sodil. Tudi ne smemo soditi in obsojati drugih, ampak vsak naj gleda na

svoje grehe. Tako le pravi sv. Pavel v današnjem sv. berilu: »Ne sodite pred časom, dokler Gospod ne pride, ki bo na svetlo spravil, kar je v temi skritega in bo misli src razodel. Takrat bo vsakdo svojo hvalo imel od Boga«.

*

*

*

3. Sv. Avguštín, cerkveni učenik in škof, je bil zelo nasproten tistim, ki so vedno le o drugih radi govorili. Stanoval je skupaj z duhovniki. Imeli so vedno skupen obed. Toda še pri mizi ni dovolil, da bi se o drugih kaj slabega govorilo. Zato je dal nad mizo na steno zapisati te-le besede.

»Kdor rad z besedami gloda življenje bližnjega, ki ni navzočen, naj ve, da ni vreden biti pri tej mizi«.

Ljudje obirajo in glodajo zelo radi drug drugega. To je huda dušna bolezen. Ako zmanjka pri hiši kaka stvar, rečemo hitro: To reč je gotovo ukradel ta in ta. Ako zadene našega bližnjega kaka nesreča, rečemo brž: Bog ga ni zastonj kaznoval. Ako bi bil nedolžen, ne bi ga šiba tepla! Take nagle sodbe so farizejske. Farizeji so tako delali. Ko je Kristus šel k Caheju, ki je bil cestinar, so farizeji brž začeli za njim godrnjati: H grešnemu človeku je šel v hišo. Cahej pa je rekel Gospodu: »Glej, Gospod, polovico svojega blaga dam ubogim in ako sem koga kaj ogoljufal, povrnem četvero. Jezus pa je odgovoril: Danes je tej hiši zveličanje došlo... Sin človekov je pri-

šel iskat in zveličati, kar je bilo izgubljenega (Luk. 19) .«

Ko so bili sv. apostoli na binkoštni praznik napolnjeni s sv. Duhom in so začeli govoriti v mnogoterih jezikih ter neustrašno oznanjevati sv. vero, so se jim hudobneži začeli posmehovati in govoriti: Ti ljudje so polni sladkega vina. Peter pa jim je odgovoril: Ti niso pijani, kakor vi sodite, ker je tretja ura dneva, ampak to je, kar je bilo rečeno po preroku: Izlil bom svojega Duha na vse meso in prerokovali bodo vaši sinovi in vaše hčere.

Ne sodimo torej naglo svojega bližnjega, na pr. da je že pijanec. Tudi zmernemu človeku se lahko primeri, da se spozabi ali da mu zavoljo slabosti pijača škoduje. Še tedaj, ko si popolnoma prepričan o hudobiji svojega bližnjega, ne pogublaj ga, temveč izgovarjaj ga in priporočaj ga milosti božji. Čuvaj se predrznih sodeb. Predrzne sodbe razodevajo hudobno farizejsko srce. Ravnajmo se po besedah Kristušovih: »Ne sodite, da ne boste sojeni, zakaj s kakršno sodbo sodite, s takšno boste sojeni in s kakršno mero merite, s takšno se bo tudi vam merilo. (Mat. 7, 1–2)«.

Presojajmo torej sami sebe in svoje grehe, objokujmo jih in spovedujmo se jih s trdnim sklepom. To je krst pokore, ki ga je oznanjeval sv. Janez Krstnik in ki ga oznanjuje sv. cerkev. Poravnajmo pot Gospodov! Vsaka dolina naj se napolni, in vsaka gora in vsak grič naj se poniža, kar je krivega, bodi ravno in kar je ostrega, bodi gladko, da bo Jezus pri-

šel za sv. božične praznike v naše srce in nam prinesel milost božjega miru, ki presega ves um.

*
*   *
*

4. Sv. Pelagija, ki je živela v petem stoletju po Kr., je bila v mladosti očitna grešnica. Ko je hodila po poti, se je vse oziralo za njo. Oblačila se je zelo ničemurno. Na razkriti glavi je nosila zlato krono, okolu vratu zlato verižico, po razgaljenih prsih so se vili rumenkasti z zlatimi nitkami prepleteni kodri, na rokah je imela zlate zapestnice, črevlje z zlatom in z biseri nadelane, oblačila in lasje pa so bili polni dragocenih dišav in mazil. Za svojo dušo pa se ni prav nič zmenila. Nekega dne je vendar prišla vsa nagizdana v cerkev, kjer je škof pridigoval o prihodnji sodbi, o večnih kaznih hudobnežev in o večnem zveličanju. Besede škofove in milost božja jo tako presunejo, da začne na glas jokati, trkati se na prsi in točiti potoke solz. Šla je potem k škofu in hotela biti krščena, ker ni bila še krščena. Škof je vpričo drugih duhovnikov odgovoril: »Prepovedano je sv. krst podeliti osebam, ki ne dajo zagotovila, da bodo svoje prejšnje grešno življenje zapustile«. Te besede so zadele njeno srce ko na obe strani nabrušen meč. Padla je škofu k nogam in zaklicala: »Ti boš moral dajati za mojo dušo odgovor Bogu, ako me po sv. krstu ne očistiš in posvetiš. Nikakor ne boš imel deleža v nebesih, ako mi ne pomagaš iz mo-

jih hudobij«. Vsi pričujoči so bili ginjeni in škof jo je pri tej priči krstil in posvetil. Nato je prejela tudi zakrament sv. birme in sv. Rešnjega telesa. Od takrat je živela spokorno in v kesanju do smrti. Podala se je na božjo pot v Jeruzalem. Pripoveduje se, da je spokornica tam ostala in prebivala v mali celici na Oljski gori.

Pobožni romarji, ki so obiskovali za one dobe svete kraje, so se posebno čudili spokorniku, ki je bil nežnega obličja in vitke postave in je zelo goreče molil in pobožno živel. Imenoval se je Pelagij. Nihče ni znal povedati, od kod da je. Ko je ta Pelagij umrl, so spoznali, kakor slove pripovedka, da ni bil moški, ampak ženska Pelagija iz Antiohije t. j. tista Pelagija ki je nekdanj živela očitna grešnica, pa se je potem na škofovo besedo spreobrnila. Tako je ta ženska pokoro delala in umrla kot velika spokornica.

Zgled velike spokornice nam je dala tudi sv. Marija Magdalena, ki se je spreobrnila na Jezusovo besedo, kakor beremo v sv. evangeliju. Bila je prej očitna grešnica, pa je potem s solzami resnične pokore močila noge Jezusu in jih sušila s svojimi lasmi. Te njene solze in to njeno kesanje je bilo krst pokore, s katerim se je sama sebe krščevala vsaki dan. Na ta način je dobila milost božjo in se zveličala.

Posnemajmo te zglede sedaj, ko se moramo pripraviti na častiljive in vesele božične praznike. Poravnajmo pot Gospodov!

Z resničnim kesanjem in z dobro spovedjo naj se vsaka dolina napolni, vsaka gora in vsak grič naj se poniža, kar je krivega naj bo ravno in kar je ostrega gladek pot, ker Gospod že prihaja...

5. Dogodek, ki ga praznujemo na božični praznik, je ravno tako velik, kakor ustvaritev sveta. Kakor se od dneva, ko je Bog Adama ustvaril, štejejo leta, prav tako se tudi od dneva, ko je Kristus bil rojen znovič štejejo leta. Ta dogodek je torej silno velik in važen. Od kar svet stoji je bilo že mnogo velikih vojsk, mnogo revolucij, mnogo potresov in strašnih povodnji, mnogo strašnih požarov, je bil tudi strašni splošni potop, vendar vse to ni tako važno, kakor da se nam je v betlehemskega hlevca med živaljo rodilo v tihi zimski noči dete Jezus. Od takrat štejemo znovič leta.

6. V sv. evangeliju za četrto adventno nedeljo beremo, da je sv. Janez Krstnik začel učiti v 15. letu cesarja Tiberija. Iz drugih mest sv. pisma vemo, da je bil sv. Janez okolu 30 let star; ko je začel oznanjevati. Kristus Jezus je bil nekoliko mlajši ko sv. Janez Krstnik, torej je bil približno dvajset devet let star. V

petnajstem letu cesarja Tiberija, je imel Jezus dvajset devet let. Pred cesarjem Tiberijem je vladal cesar Avgust. Ko je cesar Avgust umrl, je imel Jezus štirinajst let. Jezus Kristus je torej živel štirinajst let pod cesarjem Avgustom in potem pod cesarjem Tiberijem, pod katerim je tudi umrl. Ko se je bil Jezus ob dvanajstem letu v Jeruzalemu izgubil, je vladal še vedno cesar Avgust in je potem vladal še dve leti.

*
*   *
*

7. Marija in Jožef sta stanovala v Nazaretu. Od Nazareta do Betlehema je okolu 30 ur hoda. Sv. evangelij nam pripoveduje, da sta morala iti v Betlehem, ker sta bila iz Davidovega rodu, da bi se tam popisala. Kakšno popisovanje je bilo to, ni natanko znano. Nekateri pravijo, da je bilo štetje ljudstva, drugi pa pravijo, da je bilo to popisovanje davkov. Pri Judih se je to popisovanje godilo po rodovih. Rod Davidov je bil v Betlehemu, torej sta morala Marija in Jožef, ki sta bila iz Davidovega rodu, podati se v Betlehem. Ravno po tistih pašnikih in senožetih, kjer so pasli pastirji v noči rojstva našega Gospoda Jezusa Kristusa, je pasel tudi kralj David, ko je bil mlad.

Znano je iz zgodb sv. pisma Starega zakona, da je Bog poslal preroka Samuela v Betlehem v Jesetovo hišo rekoč: Vzemi olje in poidi k Jesetu v Betlehem, ker izmed njegovih sinov sem si kralja izvolil. Pokazal Ti

bom, kaj da stori in da maziliš tistega sina, katerega Ti bom pokazal«. Ko je prišel prerok Samuel v Betlehem v družino Jesetovo, tedaj mu je Jese pokazal najprej najstarejšega sina, misleč, da bo tega pomazilil za kralja. Samuel reče: Tega ni Bog izvolil. Poklicali so drugega sina a Samuel reče: Tudi tega ni Bog izvolil! Poklical je tretjega sina a Samuel reče: Tudi tega ni Bog izvolil. Pripeljal je tedaj Jese svojih sedem sinov pred Samuela in Samuel je rekel Jesetu: »Nobenega izmed teh ni Bog izvolil! Ali so to že vsi tvoji sinovi?« Jese je odgovoril: »Še mali je ostal, ki pase«. In Samuel reče: »Pošlji ponj in pripelji ga. Poslal je tedaj ponj in ga pripeljal. Bil je najmlajši, pa zale postave in lepega obraza. In Bog reče Samuelu: Vzdigni se ter ga pomazili, zakaj ta je! Samuel je tedaj vzel olje in ga je pomazilil za kralja judovskega. Ta najmlajši se je imenoval David. Ta je judovsko kraljestvo močno razširil in sezidal mesto Jeruzalem. Njemu je Bog dal obljubo, da bo iz njegovega rodu prišel kralj celega sveta, Odrešenik in Zveličar. Ta obljuba se je izpolnila 1000 let kasneje. Iz Davidovega rodu se je rodil v betlehemskelem hlevcu kralj vseh kraljev Gospod Jezus Kristus. Pastirji, ki so prišli prvi molit Gospoda Jezusa Kr., so pasli na tistih senožetih in na tistih pašnikih, na katerih je pasel David, namreč po dolinicah in po hribčkih, ki so okrog Betlehema! Tisti hlevce, kjer je bil Kristus rojen, ni bil prav v mestu Betlehemu, ampak nekoliko zunaj. V mestu nista mogla najti prenočišča, ker je bilo tisti čas

tám mnogo ljudstva. Nad tistim hlevom, kjer je bil Kristus rojen, je kakih tristo let potem sezidal cesar Konstantin in njegova mati sv. Helena veličastno cerkev, ki še stoji. Pod cerkvijo je druga cerkev in tu je tisti hlevček, kjer je bil Jezus rojen v velikem uboštvi. Na tistem mestu gori neprenehoma 32 svetilk.

8. Ko je Marija porodila Jezusa, ga je, kakor pravi sv. pismo, povila v plenice in ga položila v jaselce. Druge matere ne morejo tega same storiti radi bolečin, a Marija je rodila brez bolečin. Marija je namreč spočela in rodila kakor devica in je po rojstvu Jezusovem do smrti ostala devica.

Neka pripovedka slove tako-le: Ko je Marija rodila dete Jezusa, ga je položila v jaselce mej vola in osla, da sta mu delala gorkoto. Pripovedka pravi tudi, da sta se vol in osel vrgla na kolena pred božje dete. Tako je neumna živina počastila Jezusa. Takrat se je spolnilo, kar je davno prej napovedal prerok Izaja: »Vol pozna svojega gospodarja in osel jasli svojega gospoda, ljudstvo moje pa me ne pozna in me ne razume«.

9. Veliko skrivnost rojstva našega Gospoda Jezusa Kristusa bomo praznovali na

sv. božični praznik. Tisti dan so se človeškemu rodu zopet odprla vrata v nebeški raj.

Ko je Bog Adama in Evo v raju proklel, zapodil ju je iz raja in postavil pred vrata anjele z ognjenim in švigajočim mečem, da bi varovali pot k drevesu življenja. Drevo življenja je bilo na sredi raja. Kdor bi bil jedel od sadja tega drevesa, ne bi bil umrl.

Po grehu prvih storišev je bil raj zaprt in drevo življenja izgubljeno. Toda ob rojstvu Zveličarjevem je bil raj zopet odprt in drevo večnega življenja zopet najdeno. Rojstvo Kristusovo nam je odprlo pot do drevesa življenja. Angeli ne varujejo več rajskih vrat z ognjenim mečem, ampak nas še vabijo: »Pojdite v hlevček in našli boste dete...«

V spomin tega dogodka imajo že od nekdaj dobre krščanske družine lepo navado, da si pripravijo za Božič božično drevo, katero okinčajo z raznimi rečmi. Božično drevo je sredi zime zeleno in pomeni Kristusa, ki je vedno zeleno drevo življenja za ves človeški rod. Kristus je še več kakor je bilo drevo življenja v raju, ker v raju je drevo življenja dajalo le telesno življenje in zdravje, Kristus pa nam daje telesno življenje in zdravje pa tudi večno.

Na božično drevo nastavijo mnogo lučic. Te lučice pomenijo, da je Kristus luč sveta, luč v razsvetljenje nevernikom.

Božično drevo obložijo in olepšajo z raznimi sladčicami in z raznim sadjem. Te sladčice in ti sadovi pomenijo milost in darove, ki nam jih je Jezus prinesel iz nebes.

16. Na vprašanje, kedaj se je Kristus rodil, dajejo nam sv. evangeliji odgovor. Sv. Matej pravi, da je bil Jezus Kristus rojen ob času kralja Heroda Velikega, kateri je bil prvi kralji, ki ni bil iz judovskega rodu. K temu kralju so namreč prišli trije modri iz jutrove dežele prašat, kje se je rodil kralj judovski. Jezus Kristus ni mogel imeti takrat še dveh let, ker kralj je dal v Betlehemu in po vsej okolici pomoriti vse otroke, kar jih je bilo po dve leti in manj starih. Kralj Herod je iz prikazni zvezde, katero so videli modri iz jutrove dežele, sklepal, da nebeški otrok mora biti še prav majhen. Sv. evangelist nam seveda ne pove natančno ne dneva, ne meseca in ne leta. Rojstvo Gospodovo je zakrito v meglo. Kedaj so bili rojeni svetni kralji in cesarji, je natančno znano.

Sv. evangelist Luka pripoveduje, da se je Kristus rodil ob času kralja Heroda in sicer prav tisto leto, ko je rimski cesar Avgust ukazal po vseh deželah ljudsko štetje in ljudski popis. Marija in Jožef sta se morala podati v svoje mesto, namreč v Betlehem. To ljudsko popisovanje je bilo ukazano v zadnjih letih vladanja kralja Heroda Velikega in se je za nekoliko časa pretrgalo, ko je umrl kralj Herod. Natančnih podatkov pa nam sv. Luka ne podaje.

Kralj Herod Veliki je vladal 37 let in v zadnjem letu njegovega vladanja ali pa k večjemu v predzadnjem letu je bil Kristus rojen. Ta kralj Herod je bil jako krvoločan človek. Zemljo judovsko je napojil s krvjo ljudi, kateri mu niso bili všeč. Da je dal pomoriti otroke v Betlehemu in v okolici betlehemski, ni bilo še tako strašno dejanje nasproti drugim dejanjem. On ni bil človek, ampak divja zver v človeški podobi. Da si boste lahko predstavili, kako krvoločan je bil ta človek, naj Vam samo to povem: Ko je spoznal, da mu moči vedno bolj pešajo in da se mu bliža smrt, tedaj je na smrtni postelji ukazal, da naj vojaki iz vseh boljših judovskih družin polovijo po eno osebo. Polovili so mnogo odličnih oseb. Ukazal je potem, naj tisti dan, ko bo umrl, pomorijo tudi te osebe ž njim. Vedel je, da ga vsi Judje preklinjajo in da se bodo vsi veselili njegove smrti. Zato pa je ukazal mnogo odličnih oseb pomoriti, da bi dežela vsaj radi tega jokala ob njegovi smrti. Njegove krvoločnosti ni mogoče niti popisati.

Ta kralj je bil Idumejec t. j. iz dežele na vzhodni in južni strani judovske dežele. On ni bil Jud. Bil je prvi kralj, ki ni bil iz judovskega rodu. Na ta način se je spolnilo prerokovanje očaka Jakoba, ki je živel okolu dvatisoč let pred rojstvom Zveličarjevim. Ko je ta oče ležal na smrtni postelji, je poklical vse svoje dvanajstere sinove okrog sebe, da bi jih zadnjič blagoslovil in jim priporočil, kako jim je živeti, da bodo srečni. Ko so prišli k njegovi postelji, si je dal še enkrat vso moč,

je sedel na posteljo, da so mu noge visele s postelje na tla in jih je začel blagoslovljati. Vsakemu je z umirajočim glasom kaj rekel ter ga pošvaril, ko je pa prišel do sina Juda, je uprl svoje oči nanj in je rekel: »Juda, kakor mlad lev, ti moj sin! **Kraljeva palica** ne bo odvezeta od Juda in vojvoda ne od njegovega ledja; dokler ne pride tisti, ki ima poslan biti in njega čakajo narodje«. Tako je govoril umirajoči očak Jakob. Te besede so se izpolnile ob času kralja Heroda, ki ni bil Jud, ki ni bil vojvoda od ledja Judovega. Takrat je moral priti Zveličar sveta t. j. tisti, ki je imel biti poslan in katerega so čakali vsi narodje.

Natančno pa dneva ne moremo povedati, kedaj se je naš Gospod Jezus Kr. rodil. Učenjaki, ki so natančno preiskovali, kedaj se je Zveličar rodil, so prišli do zaključka, da se je rodil dne 25. decembra. In v resnici praznuje sv. cerkev praznik rojstva našega Gospoda že iz davnih časov vedno 25 dec.

*

*

*

11. Jezus Kristus je bil rojen v velikem uboštvu v bornem hlevcu v Betlehemu. Beseda Betlehem je hebrejska beseda in pomeni v našem jeziku: **hiša kruha** ali **mesto kruha**. Naš Zveličar je za ves človeški rod živi kruh; kdor je od tega kruha, ne bo umrl, ampak bo vekomaj živel. Zato je božja previdnost hotela, da se je Zveličar rodil v Betlehemu t. j. v mestu kruha.

Da se bo Zveličar rodil v Betlehemu, je bilo Judom oznanjeno že osemsto let pred Kristusom. Prerok Mihej, ki je živel v osmem stoletju pred Kristusom je tako le prorokoval: »Ti Betlehem, premajhen si med tisoči v Judu, iz tebe mi pride Gospodovavec v Izraelu in njegov izhod je od začetka od večnih dni«.

Prečudne so božje naredbe! Marija in Jožef sta stanovala v Nazaretu in vendar je Zveličar prišel na svet v Betlehemu. Bog se je poslužil ukaza cesarja Avgusta, ki je velel vsakemu podati se v rodno mesto. Marija in Jožef sta ubogala in šla v Betlehem. Pri tej priložnosti se je v Betlehemu rodil Zveličar.

Sv. evangelist Luka pravi, da Marija in Jožef nista mogla najti prenočišča in da sta prenočila v nekem hlevu. Kakšen je bil ta hlev? Ali je bil v Betlehemu ali zunaj Betlehema? Tega sv. evangelist ne poroča! Sv. Justin, ki je živel v drugem stoletju po Kristusu, pravi, da je ta hlev bil zunaj mesta in da je bil nekakšna votlina, v katero so pastirji ob hudi uri zaganjali živino. To je tudi verjetno. Cerkev sv. jaselc, katero je sezidala cesarica Helena, mati cesarja Konstantina, je sezidana nad neko votlino. Naš Gospod in Zveličar Jezus Kristus ni bil tedaj rojen v tako lepem hlevcu, kakor jih imamo dandanes za živino, ampak v bolj revnem in mrzlem hlevcu.

Pastirji so pasli po noči v fisti strani in čuvali živino, ker v Palestini pasejo po zimi in po letu skoraj nepretrgoma. In glejte, angel Gospodov, katerega je obdajala nebeška svetloba, je stopil pred nje in so se silno bali.

Angel pa jim je rekel: Ne bojte se! Oznanjujem Vam veliko veselje za ves narod, nocoj se Vam je rodil Zveličar, Mesija, Gospod v Davidovem mestu. In to Vam bodi v znamenje: Našli boste dete, v plenice povito in v jaselce položeno. Pri tej priči pa se je temu angelu pridružila cela množica angelov, ki so Boga hvalili in peli: »Slava Bogu na višinah in mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje«. Pastirji so tekli v betlehemski hlevček in kakor je angel oznanil, tako so našli: dete v plenice povito in v jaselce položeno. In ko so odšli, so povsod oznanjevali, kaj jim je angel povedal o tem detetu.

12. Danes smo zadnjič pred božičnim praznikom slišali skrivnostne besede, ki se ponavljajo v svetem adventu: Poravnajte pot Gospodov! Vsaka dolina naj se poviša in vsaka gora naj se poniža; kar je krivega bodi ravno, kar je ostrega, gladka pota, ker zveličanje je blizu.

Poravnajte pot Gospodov, ker približujemo se k najbolj pomenljivemu in veselemu prazniku celega leta!

Velika noč je zares velik praznik, a takrat se nam predstavlja smrt Zveličarjeva za naše grehe in strah nas spreleta, da nas bo Kristus, ki je za nas umrl in od smrti vstal,

kdaj ostro sodil. Toda za Božič, ali se bomo bali majhnega otroka, v plenice povitega in v jaselce položenega? S zaupanjem se torej pripravimo, da vredno sprejmemo v svojo sredo božjega otroka. Poravnajmo pot Gospodov, da se na božični dan ne bo jokalo deťe nad nami, ampak se prijazno smehljalo in nas vse skupaj blagoslavljal.

*

*   *

13. Kaj nam je torej storiti?

Delajte pokoro! Gore naj se znižajo, doline naj se zvišajo!

Gore in doline, ki jih je treba pred božičnim praznikom poravnati, so naši grehi.

Prva taka gora je napuh!

To goro moramo najprej ponižati, ker pripraviti se moramo, da sprejmemo v svojo sredo otroka. Otrok ne pozna napuha in prevzetnosti, otrok je vedno ponižen. Pomisliti moramo tudi, da sprejmemo v svojo sredo vsemogočnega Boga, ki se je toliko ponižal, da je nase vzel človeško meso in je bil rojen kot borno deťe v betlehenskem hlevčku med živaljo. Proč torej s prevzetnostjo proč z prevzeto nošo in s prevzetnim obnašanjem. Položimo sekuro na to pregreho in poravnajmo pot!

Gora velika je **lakomnost**! Komu naj zbiramo bogastvo? Glejte, kralj vseh kraljev se

je tako malo zmenil za bogastvo, da se je ponižal do bornega hlevčka in do največjega uboštva. Sekiro torej položimo na lakomnost in zbirajmo si nebeških zakladov, katerih tat ne more ukrasti.

Gora je dalje **nečistost!** Ta gora je visoka in strma in se da težko poravnati. Pošteno hodite, kakor po dnevu, pravi sv. Pavel. Za vsako pregrešno veselje bo treba ali tukaj ali v vicah veliko trpeti. Le moško posadimo sekiro na korenino in bodimo pošteni kristjani!

Gora, katero moramo poravnati, je **nevoščljivost**. Ne bodimo nevoščljivi drug drugemu, vse dobro si privoščimo in ljubimo se med seboj, kakor je Kristus nas ljubil. Poravnajte vsa sovraštva, podajte si roke v imenu novorojenega deteta Jezusa!

Gora velikanska je **požrešnost** in **pohlepnost**. Požrešni človek se hoče tukaj na tem svetu nezmerno veseliti, hoče nezmerno uživati. S tem pa zapravlja nebeško veselje in nebeško gostijo. Kdor se hoče veseliti celo večnost, kdor hoče biti pri večni gostiji, mora položiti sekiro na požrešnost in pohlepnost! Odpovej se posvetnemu uživanju in uživaj boš v nebesih neizrečeno veselje.

Gora velika je dalje **jeza**, ki razdira družine in dela velike prepire. Zdaj morajo prenehati vsi prepiri, ker angelci so peli ob rojstvu božjega otroka: Slava Bogu na višinah in mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje.

Gora ali bolje rečeno dolina je **lenoba** zlasti v službi Božji. Mnogi nimajo časa ob

nedeljah in praznikih za sveto mašo in molitev, pač pa imajo čas za postopanje in druge kratke čase.

Gore velikanske so **štirje v nebovpijoči grehi**, zlasti radovoljni uboj in strašna hudobija: mutasti ali sodomski greh. Ne valjaj se, o človek, po blatu, ker za sleherno mehkužnost bo treba strogega zadoščevanja. Gore so drugi v nebo vpijoči grehi bodisi, da zatiramo uboge ljudi, bodisi, da tržemo delavcem in najemnikom zaslužen plačilo.

Gore in doline, katere je treba zdaj za božične praznike poravnati so **šesteri grehi zoper sv. Duha**, med njimi je velika hudobija. v nespokornosti trdovratno ostati. Ne boj se, grešni človek, spovednice, ne boj se odkriti svoje vesti, bodi še tako skrito in sramotno, ne boj se, ker cerkev te bo čisto oprala in očedila s krvjo Jezusa Kristusa. Pogum torej in sekiro na korenino, da od tebe odletijo vsi grehi.

Gore in doline so dalje **devešeri tuji grehi**, ki jih sicer mi sami ne storimo, pa smo krivi, da jih drugi store, kakor so na primer stariši krivi, da so otroci slabi in hudobni, ker molčijo k grehu svojih otrok, ali pa jih celo zagovarjajo, namesto da bi jih kaznovali.

Gore in doline so sploh vsi grehi, majhni in veliki, s katerimi Boga žalimo. Vse to je treba počistiti in poravnati, ker bliža se rojstvo našega ljubega Zveličarja.

Poravnajte po Gospodov! Vsaka gora naj se poniža in vsaka dolina naj se zviša, kar

je krivega bodi ravno in kar je ostrega gladka pot, da bo dete Jezus prišlo po ravni in gladki poti k nam v naše srce.

*
*   *   *

14. Beremo v životopisih o nekaterih svetnikih, da jim je bila dana milost gledati dete Jezusa in celo prejeti je v svoje naročje. Tako je sv. Stanislavu prinesla sama Marija dete Jezusa in mu je položila v naročje. Ko je namreč ležal sv. Stanislav na Dunaju smrtno bolan na postelji, se je hkrati zasvetila vsa soba v nebeški svetlobi. Stanislav se zdrami kakor iz globokega snu in zagleda pred seboj presveto Devico, ki nese v naročju dete Jezusa, ki je položi na posteljo. Stanislav sprejme ves iz sebe dete v naročje in je pritisne na svoje srce. Veselo pogleduje sedaj dete sedaj Marijo. Marija mu reče: »Zdravje boš spet zadobil, a glej, da posvetiš svoje življenje Bogu v družbi mojega Sina. V tej družbi moraš skleniti dni svojega življenja«. Tako je rekla, ga blagoslovila, vzela dete v naročje in izginila. Stanislav pa je po tej prikazni popolnoma ozdravel.

Posnemajmo tega svetega poljskega mladeniča, da bo dete Jezus našlo za božične praznike tudi k nam gladko pot!

*
*   *   *
*   *   *
*   *   *

15. Kmalu nam bo zazoril veseli božični praznik.

Praznovali bomo spomin, da se je uresničila stara obljuba, ki jo je dal Vsemogočni Bog že prvim starišem v raju, ko je govoril besede, da bo prišla žena, ki bo safanu glavo strla, in da se je uresničila obljuba, ki jo je Bog prisegel očaku Abrahamu, kakih 2000 let pred Kristusom, ko mu je rekel: V tebi bodo blagoslovljeni vsi narodi celega sveta.

Praznovali bomo spomin, da so se uresničile besede umirajočega očaka Jakoba pred 1900 leti pred Kr., ki jih je govoril svojemu sinu Judu: »Kraljeva palica ne bo odvzeta od Jude in vojvoda ne od njegovega ledja, dokler ne pride fisti, ki ima poslan biti in njega čakajo vsi narodi.

Praznovali bomo spomin, da so se uresničile besede preroka Izaje, katere je zapisal kakih 800 let pred Kristusom: »Glejte Devica bo spočela in Sina rodila in njegovo ime se bo imenovalo: Bog z nami! Dete se nam bo rodilo in Sin nam bo dan in na njega ramenu bo poglavarstvo in imenoval se bo Prečudni, Svetovavec, Bog, Močni, Oče prihodnjih časov, Poglavar miru.

Praznovali bomo spomin na rojstvo Zveličarjevo, po katerem so tako goreče hrepeneeli ljudje v starem zakonu 4000 let in prosili: »Rosite ga nebesa od zgoraj in oblaki dežite Pravičnega, odpre naj se zemlja in naj rodi Zveličarja.

Prijazno nebeško dete se nam bo v jaselcah smehljalo. K temu detetu se bomo

lahko naslonili, je prav pristrčno poljubili in je prosili milosti, ki jih potrebujemo. Dete Jezus nam ne bo odreklo nobene prošnje.

*

*

*

16. Kaj naj prosimo? Naj navedem samo par prošnji, ki jih ne smemo zabiti.

Prva prošnja do milega Jezusa bodi ta: Prosimo ga vsi, da naj nam da vsem sveto **ponižnost**. Ta je podlaga vsem drugim čednostim. Če te nimamo, nimamo nobene čednosti. Poglejmo milega Jezusa! On je bil Sin božji, pravi Bog, pa se je toliko ponižal, da je nase vzel naše siromašno telo, se je toliko ponižal, da se je rodil v največjem uboštvu v betlehemske hlevcu, ki še prave strehe ni imel, ki ni imel pravih vrat ne oken, kjer ni bilo pripravne posteljice, da so ga v plenice povili in v jaselce položili. Živinica, ki je bila v hlevu mu je delala gorkoto. Tako se je ponižal Sin božji. On nam je hotel dati prelep zgled, kako moramo biti tudi mi ponižni. To je njegov največji zgled. Kdor tega zgleda ne posnema na njem, ni pravi učenec njegov. Prav te ponižnosti je dandanes med nami tako silno malo. Napuh ali prevzetnost, ki je korenika vsem grehom, kraljuje med nami.

O naj bi nam mili in dobri Jezus vlil v srca to sveto, najlepšo čednost, da bi bili resnično ponižni in pohlevni!

Druga naša prošnja do milega Jezusa bo-
di ta-le: Jezus naj nam da sv. potrpežljivost,
da bomo mogli prenašati vse križe in težave.

Jezus, Marija in Jožef so bili potrpežljivi.
V celem betlehemskem mestu niso mogli najti
stanovanja, pa se zato niso jezili. Podali so
se mirno v hlevček zunaj Betlehema in so tam
prenočili.

Toda potrpežljivost naj bi zavladala tudi
po naših družinah. Žal, da te svete in božje
potrpežljivosti povsod manjka. Zato manjka
po naših družinah božjega miru, tistega miru,
o katerem so peli angelci ob rojstvu Zveličar-
jevem: »Čast Bogu na višavi in mir ljudem na
zemlji, ki so dobre volje«.

*

*   *

17. Razen teh svetih čednosti prosimo mi-
lega božjega otroka na božični praznik zlasti
ljubezni. Iz ljubezni do nas je prišel Sin božji
na zemljo, iz ljubezni do nas se je rodil v
betlehemskem hlevcu, iz ljubezni do nas je
trpel na **križu**. O veliki njegovi ljubezni govori
hlevček, v katerem je bil rojen, o njegovi lju-
bezni govorijo jaselce, govori seno, na kate-
rem je ležal, govorijo živali, mej katerimi je
bil rojen.

To sveto ljubezen poživimo v nas za ve-
sele in svete božične praznike! Naj izgine iz
naših src jeza, sovraštvo in nevoščljivost in
naj zavlada čista ljubezen do Boga in do
bližnjega. O tej sveti ljubezni pravi sv. Pavel:
»Ko bi govoril človeške in angelske jezike,
ljubezni pa bi ne imel, bi bil kakor bučeč

bron in zvoneč zvonec... Ljubezen je potrpežljiva, je dobrotljiva, ljubezen ni nevoščljiva, ne ravna napačno, se ne napihuje, ni časti lakomna, ne išče svojega, se ne da razdražiti, ne misli hudega, se ne veseli krivice, veseli se pa resnice, vse pretrpi, vse veruje, vse upa, vse prenese«.

Kakor je razvidno iz teh besedi, ima tisti, ki ima v svojem srcu ljubezen, vse svete čednosti, ki delajo človeka Bogu in ljudem prijetnega. Zato je rekel Jezus Kristus: Prva in največja zapoved je: Ljubi svojega Boga iz celega svojega srca, iz cele svoje duše, iz vseh svojih moči. To je največja zapoved. Druga pa tej enaka je: Ljubi svojega bližnjega kakor sam sebi. V teh dveh postavah so vse postave in vsi preroki.

O naj tedaj mili in prijazni otrok božji, katerega rojstvo praznujemo za Božič, obudi v nas duha prave ponižnosti, pohlevnosti, prave krščanske potrpežljivosti, naj prinese pravega nebeškega miru v naše družine in naj pōživi sv. ljubezen.

*

*   *

18. Sv. Pavel nam daje v današnjem sv. berilu prekrasne nauke.

Pred vsem govori o visokosti in imenitnosti duhovskega stanu. Pravi, da so mašniki služabniki Kristusovi in delivci božjih skrivnosti. Duhovniki delijo sv. zakramente in oznanjujejo evangelijske skrivnosti. Breme, ki je nosijo mašniki, je še za angele pretežavno

in njih služba še za angele presveča. Vsak mašnik mora torej z največjo vestnostjo in z največjim strahom opravljati svojo službo. Sam sv. Pavel pravi o samem sebi: »Nič si-cer nimam na vesti, v tem pa nisem opravi-čen. Gospod je, ki me sodi!«

Sv. cerkev nam stavi vsako leto današnje nedeljo to pred oči. Na to kvaternico se mo-ramo spominjati vseh dobrot, ki smo jih pre-jeli od Gospoda v minulem letnem času. Pro-siti moramo, naj nas Bog tudi v zimskem let-nem času spremlja s svojo milostjo. Zraven tega pa je imela cerkev od starodavnih ča-sov navado, da je na kvaternico delila zakra-ment sv. mašniškega posvečevanja t. j. posve-čevala je mašnike. Zato je cerkev ta dan pri-poročala vernikom, naj molijo, da bi posve-čeni mašniki mogli prav, dobro in sveto opravljati svojo službo, naj molijo, da bi Bog poslal mnogo dobrih duhovnikov. Žal da cer-kev ne posvečuje v naših časih mašnikov tako pogostoma, ker jih je malo, ki bi se hoteli po-svetiti duhovskemu stanu. V mnogih škofijah je polno občin, ki so leta in leta brez duhov-nikov. Naša sv. dolžnost pa je ob kvaternicah, da goreče prosimo Boga, naj pošlje delavcev v svoj vinograd. Dela je obilo, a delavcev je malo. Ta namen imajo kvaterni tedni in kva-terne nedelje.

*

*   *

19. Drug zelo važen nauk nam daje sv. Pavel v današnjem berilu. Mej Korinčani so

bili namreč nekateri, ki so učenika sv. Pavla manj spoštovali ko druge apostole ter so ga sodili, da je prevzet in prehud. Toda sv. Pavel je Korinčanom naravnost povedal: Meni je malo mar, kako me vi sodite. Tudi sam sebe ne sodim. Moja vest mi sicer nič ne očita, pa vendar vem, da s tem nisem še opravičen. Gospod je, ki me sodi.

Tako govorimo tudi mi, ko slišimo, da ljudje slabò o nas govorè. Koliko prepirov bi bilo manj! Ne menimo se za to, kaj ljudje o nas pravijo, ali nas hvalijo ali grajajo, ampak glejmo, da vse po vesti storimo. Tudi ne hvalimo se sami sebe, ker ne vemo, ali smo pred Bogom pravični. Bog bo sodil!

*

*

*

20. Sv. Pavel dostavlja: Ne sodite pred časom, dokler Gospod ne pride, ki bo razsvetlil, kar je v temi skritega in bo misli src razodel. Takrat bo vsak hvalo imel od Boga.

Ne sodimo tedaj naglo svojega bližnjega! Kako važen in koristen je ta opomin za vse ljudi! Koliko prepirov in sovraštev nastane, ker ne znamo molčati, ampak vsakega naglo obsodimo, pa se navadno zmotimo in bližnjemu krivico storimo.

Take nagle sodbe se v katekizmu imenujejo natolcevanje. Naj vam povem zgled iz življenja **sv. Kunigunde**. Ta je bila poročena s cesarjem Henrikom, ki je začel natolcevat,

da živi Kunigunda v grešnem razmerju z nekim mladim človekom. Cesar je rekel: Če si nedolžna, stopi z boso nogo po razbeljenem železu in ti ne bo škodovalo, kajti Bog čuva nedolžnega človeka. V tistih časih so sploh na tak način skušali, kar pa je cerkev kasneje prepovedala. Sv. Kunigunda pa je v Boga zaupala, začela stopati z boso nogo po razbeljenem železu in nič se ji ni zgodilo. Cesar Henrik je pred njo pokleknil ter jo s skesanim srcem prosil odpusta.

Tako se tudi mi v naglih sodbah prav večkrat zmotimo in napravimo prepir in sovraštvo po nepotrebnem.

Natolcevanje in presojevanje je prava bolezen vseh ljudi. Ljudje pa ne presojujejo le pozemeljskih reči, ampak se vlikajo celo v božje reči.

Pripovedka o sv. Pambu pravi: Bila sta dva brata, ki sta po smrti bogatih starišev podedovala veliko premoženje. Prvi je takoj vse razdal mej siromake, drugi pa je s premoženjem podpiral siromake, kolikor je le mogel. Ko sta umrla, je nastal v samostanu sv. Pamba mej brati puščavniki prepir, kdo je bil boljši in kdo je dosegel v nebesih večjo srečo. Nekateri so rekli: »Prvi je bil bolj svet, ker je zavoljo Boga vse izdal«. Drugi pa so rekli: »Drugi je bil boljši, ker je celo svoje življenje podpiral siromake«. Obe prepirajoči se stranki ste šli k sv. Pambu, ki je bil učenec sv. puščavnika Antona in so mu razložili svoj prepir. Sv. puščavnik jih podučil, da moramo

sodbo prepustiti Bogu. Pa niso mirovali! Svetnik je tedaj rekel: »Počakajte, naj nam Bog razodene!« Za nekaj dni pridejo prepirljivci spet k svetniku, a ta jim reče: »Bog mi je priča, da sem videl v prikazni oba brata skupaj v nebesih!« Tako jih je svetnik potolažil in podučil, da ne smemo soditi, ampak Bogu prepuščati sodbo. Vsak človek ima svoje dobre strani pa tudi svoje slabe strani. Ljudje ne morejo biti vsi enaki. Kakor imamo v naravi razne cvetke in razna drevesa, prav tako imajo tudi ljudje različne značaje in različne lastnosti, ki so vse Bogu ljube.

Sv. Pamba praznujemo dne 1. julija, ko praznujemo še 52 drugih svetnikov. Ta svetnik je bil puščavnik in je sebe in druge preživel s tem, da je pletel z drugimi tovariši iz bičja koše. Še ko je umiral, je pletel koš pa je poklical svojega učenca k sebi in mu je rekel: »Moje edino premoženje je ta koš. Izročim ga tebi«. Ko je te besede izrekel, je izdihnil svojo sveto dušo. Tako poročajo o njem stari zapiski.

Naj povem v tem oziru še drugo podučno dogodbico. Neki zlatar je sestavljal za imenitno gospo dragocen lišp iz dragih kamenčkov. Njegov učenec je te drage kamenčke zelo rad ogledoval in se jih veselil. Nekega dne pa zmanjkata zlatarju dva kamenčka. Zlatar je začel brž očitati učencu, da jih je gotovo on vzel. Učenec je tajil. Ko pa je zlatar vse sobe skrbno preiskal, je našel oba kamenčka v sobi, kjer je spal učenec. Skrita sta bila v neki luknjici. Brž je zapodil

učenca od hiše. Rekel mu je: »Poberi se, tat!« Drugi dan pa zagleda zlatar, da mu speť manjka en kamenček. Takoj gre k tisti luknjici; pa kako se začudi, ko najde kamenček speť v njej. Sedaj se je začel skrbno ozirati, kdo mu krade drage kamenčke. In kaj zagleda? V hiši je imel ptička, ki ga je bil učenec izuril, da se ni prav nič bal ljudi. Ta ptiček je prihajal in jemal s kljunom po en kamenček in nosil v tisto luknjico. Zlatarja je sedaj v srce zbolelo, da je storil tako krivico siromašnemu dečku. Hitro gre in ga vzame speť v službo.

Temu zlatarju smo prav večkrat podobni tudi mi. Kolikokrat sodimo prenašlo! Kolikokrat nam je potem žal in moramo preklicevati in popravljati škodo, ki smo jo naredili bližnjemu. Ne sodimo torej naglo! To je zlat nauk sv. Pavla! Izpolnjujmo ga zvesto! Čakajmo s potrpežljivostjo Gospoda! On bo odkril, kar je skritega in takrat bomo dobili večno hvalo!

21. Zakrament sv. pokore je zakrament¹⁾, v katerem odpusti mašnik namesto Boga grešniku po sv. krstu storjene grehe, če se jih resnično kesa, odkritosrčno spove in ima resno voljo poboljšati se in zadostovati.

¹⁾ Glej nauk v Velikem katekizmu od 634—703.

Tako beremo v katekizmu. Razložiti hočem ob kratkem te besede! Pri zakramentu sv. pokore **odpusli mašnik grehe namesto Boga**. Mašnik je človek in človek ne more grehov odpuščati. Kar dela torej mašnik pri sv. pokori, dela kot nameslnik božji. Zato izgovarja pri spovedi nad grešnikom besede: »Odvežem te z oblastjo Kristusovo«. Kristus je dal to oblast apostolom in njih naslednikom, ko je rekel: »Prejmite svetega Duha! Tistim, katerim boste grehe odpustili, so odpuščeni in tistim, katerim jih boste zadržali, so zadržani (Jan. 20, 22)«. Oblast grehe odpuščati je le pri duhovstvu katoliške cerkve. Ako bi se duhovstvo izgubilo, bi se izgubila tudi ta oblast. Ta oblast je eden najbolj dragocenih zakladov, ki jih hrani sv. cerkev.

Pri sv. spovedi se torej resnično odpustijo grehi, ki smo jih storili po sv. krstu. Toda ne odpustijo se vsakemu! Kdor hoče dobiti odpust grehov, se jih mora pred vsem **resnično kesati**. Tako pravi katekizem: »Če se jih resnično kesam«. Resnično se kesamo, ko v svojem srcu žalujemo, da smo prelomili postavo vsemogočnega Boga, katerega bi morali ljubiti iz celega svojega srca nad vse druge reči in kateri nas lahko strašno kaznuje in vekomaj pogubi. Iz teh nadnaravnih nagibov se moramo kesati, kajti kesanje mora biti nadnaravno. Ako bi kesanje bilo iz naravnih nagibov, na pr. ker smo bili pred svetom osramočeni ali ker smo si nakopali kako škodo ali bolezen, bi to bilo naravno kesanje, ki bi pri sv. spovedi nič ne veljalo. Kesati se

moramo iz nadnaravnih nagibov, ker smo razžalili vsemogočnega Boga, ki je neskončno popoln in torej vse ljubezni vreden, ker smo razžalili Boga, ki je naš najvišji dobrotnik, ker smo izgubili nebesa in zaslužili večno pogubo. Kdor se kesa iz prvega nagiba, t. j. ker je razžalil neskončnega in vsemogočnega Boga, ki je neskončno popoln in torej sam na sebi vreden vse ljubezni, se kesa popolnoma in zadobi odpust grehov že pred spovedjo, ki jo pa mora opraviti o prvi priložnosti. Kdor se kesa iz drugih nagibov, na pr. ker je zaslužil večno kazen in izgubil večno zveličanje, ki nam je je neskončno dobri Bog obljubil, se kesa nepopolnoma in zadobi odpust grehov še-le pri sv. spovedi.

Kesanje pa ni še dovolj! Treba je imeti resno voljo, da se bomo poboljšali, da se bomo čuvali vseh bližnjih priložnosti, da bomo vrnili tuje blago in čast, ki smo jo komu vzeli in da hočemo tudi pokoro natančno opraviti.

Ko smo vse opravili, pokleknimo ponižno pred namestnika božjega in prosimo najprej sv. blagoslov. Ko smo nobili od njega sv. blagoslov, moramo povedati grehe, kakor nam vest očita. Zamolčati ne smemo nič, ampak moramo v ponižnosti vse odkriti, kakor nam vest očita. Če bi se imeli česa sramovati in kaj zamolčati, pojdimo rajši h kakemu drugemu spovedniku, ki nas nič ne pozna. Sicer se pa ni treba nič sramovati, ker smo vsi slabotni ljudje in nagneni k slabemu. Zato nam je bil poslan Zveličar in zato imamo sv. zakramente.

Ko smo dobili sv. odvezo in lepo opravili sv. spoved, glejmo, da se res poboljšamo. Čuvajmo se vseh slabih priložnosti in slabih tovarišev! Po tem se spozna, ali je bila naša spoved dobra in ali nismo morda imeli Boga za norca. Vsaka naša spoved bodi ena stopnja proti večnemu zveličanju. Kdor opravi dobro sv. spoved, sprejme na ta način krst pokore, **o katerem govori današnji sv. evangelij**. Pri krstu sv. pokore se mora vsaka gora ponižati in vsaka dolina napolniti, kar je krivega mora postati ravno in kar je ostrega gladka pot. Te gore in te doline, o katerih govori sv. evangelij so naši grehi, zlasti sedmeri poglobilni grehi.

Poravnajmo torej pot Gospodov za sv. božične praznike. Ne govorimo, da nimamo grehov, kajti sv. Pavel pravi v **današnjem sv. berilu**: »Ničesar sicer ne čutim na svoji vesti, pa zato še nisem opravičen. Tisti, ki me sodi, je Gospod«. Vsakdo naj skrbno premišljuje samega sebe, naj skrbno presodi, koliko je grešil. Drugih pa ne sodimo, **kakor nas uči sv. Pavel**: »Ne sodite pred časom, dokler Gospod ne pride, ki bo na svetlo spravil, kar je v temi skritega in bo misli razodel. Takrat bo vsakdo hvalo imel od Boga«.

Vsakdo naj gleda torej na samega sebe in naj skuša poravnati pot Gospodu, da bo prišel za sv. božične praznike v naše srce in da bo pri nas ostal vekomaj.

22. Kako da moramo skrbno preiskovati svojo vest in da ne moremo biti nikdar gotovi, da smo svojo dušo popolnoma počistili, naj vam pojasni ta-le zgled iz življenja sv. Efrema, ki ga praznujemo dne 15. februarja. Ta zgled pojasnjuje, da je le Bog pravičen, človek pa poln nepravčnosti, čeprav misli, da je nedolžen in da nima nobenega greha.

Sv. Efrem je nekoč poštoval po Mezopotamiji. Nekega večera pride k ovčarju in mora pri njem prenočiti. Tisti ovčar pa se tist večer upijani in po noči mu volkovi, ki pritulijo iz puščave, vso čredo raztržejo, deloma razpode. Zjutraj pa pride k ovčarju gospodar in ko vidi ovce raztrgane in razkropljene, začne dolžiti tatove in Efrema, češ da je bil tudi on njih pomagač. Dal je sv. Efrema zapreti v ječo in ž njim sedem drugih hudodelnikov. Sv. Efrem je milo plakal in trdil, da je nedolžen in pravičen. Čez sedem dni pa se mu v ječi prikaže njegov angel varuh v podobi mladeniča in ga vpraša, zakaj je v ječi? Sv. Efrem mu vse pove in jokaje trdi, da je nedolžen in pravičen. Angel pa mu reče: »Vem, da tega nisi kriv; vem pa tudi, kaj si nekoč storil kravi nekega siromaka, ki si jo s kamenjem nagnal, da je padla v globočino in da jo je divja zver raztrgala. Vidiš, zato moraš sedaj trpeti. Tudi ti tvoji sojetniki niso tega krivi, česar jih dolže, ali v drugem so se pregrešili. Spoznaj iz tega, kako modro in pravično ravna Bog v vseh stvareh! Čez dva dni jih ženéjo pred sodnika in trpinčijo najprej tovariše sv. Efrema na tezavnici. Efrema

pa, ki je ves trepetal od strahu, peljejo za sedaj še v ječo, ne da bi ga mučili. Čez dva meseca se mu angel spet prikaže in mu veli: »Efrem, ali si zdaj prepričan, da Bog svet pravično vlada in nobene krivice ne stori?« Efrem odgovori: »O Gospod, ne bom več dvomil, da so pravične Gospodove sodbe, toda pomagaj mi iz ječe priti«. Angel mu obljubi in ker ovčar Efremovo nedolžnost spozna, ga izpusti.

Ta zgled nam kaže, kako si večkrat domišljujemo, da smo pravični in da nimamo nobenega greha, a so vendar-le skrite v srcu stare pregrehe. Počistimo tedaj dobro svojo vest, poravnajmo pot Gospodov, vsaka gora naj se poniža, vsaka dolina naj se poviša, kar je krivega bodi ravno, kar je ostrega — gladka pot, ker zveličanje je blizu.

PETO BRANJE.

ZA BOŽIČ.

Crastina die delebitur iniquitas terrae.

Božične večernice.

1. Danes je praznik rojstva Zveličarja sveta; danes se spominjamo, da je v bornem hlevcu betlehenskem prišel na svet Jezus Kristus, ki ga je Marija porodila, ga v plenice povila in v jasli položila, ker zanje ni bilo prostora v hiši; danes praznujemo, da se je angel prikazal pastirjem na paši ter jim dejal: »Oznanjujem vam veliko veselje, ki bo

prišlo vsemu ljudstvu; zakaj danes nam je rojen v mestu Davidovemu Zveličar, ki je Kristus Gospod. To naj vam bo znamenje: Naši boste Dete v plenice povito in v jasli položeno»; danes se spominjamo, da so angeli peli: »Čast Bogu na višavi in mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje«; danes praznujemo, da se je Adamovim otrokom, ki so taval v temi in v smrtni senci, prikazalo svitlo solnce milosti Božje, kakor pravi sv. Pavel v današnjem sv. berilu: »Preljubi, prikazala se je milost Boga našega Zveličarja vsem ljudem«.

*

*

*

2. Današnji praznik nas torej uči, da ne smemo več hoditi v temi in v smrtni senci hudobije in nečednosti, ampak v luči svitlega solnca milosti Božje, v dobroti in čednosti. Sv. Pavel nam kliče v današnjem sv. berilu, da nas uči milost Božja, ki se je danes prikazala, »da se odpovejmo hudobiji in posvetnim željam ter trezno, pravično in pobožno živimo na tem svetu čakajoč zveličavnega upanja in častitljivega prihoda velikega Boga in Zveličarja našega Jezusa Kristusa, ki je samega sebe za nas dal, da bi nas rešil vse krivice in sebi očistil ljudstvo, ki bi mu ugaľalo in se za dobra dela vñemalo«.

Božićni praznik pomeni torej konec hudobije in greha. Zato so naši stari imeli navado, da so si za Božić voščili za bodočnost obilo milosti ali malo greha. To je za ta praznik primerno voščilo, ker prikazala se

je, kakor pravi sv. Pavel, milost Boga našega Zveličarja, katere nas uči, da se odpovejmo hudobiji in posvetnim željam ter trezno, pravično in pobožno živimo na tem svetu čakajoč zveličavnega upanja in častifljivega prihoda velikega Boga in Zveličarja našega Jezusa Kristusa.

Poslušajmo ta sveti opomin in napravimo danes trden sklep, da se hočemo ogibati vsemu grehu in hudobiji. Začnimo sveto, pravično in trezno živeti, da dosežemo zveličavno upanje večnega življenja.

3. Božje kraljestvo je podobno majhnemu gorčičnemu zrcu. Kako majhen je bil začetek krščanstva na zemlji! Dete Jezus se je rodilo v hlevcu, je ležalo v jaselcah mej govejo živino. Tu sta pred njim klečala na golih in umazanih tleh Marija in Jožef. Glejte, s tem velikim uboštvom, s to veliko preprostostjo in skromnostjo se je začelo krščansko kraljestvo na zemlji, ki je sedaj razširjeno po celem svetu, ki trdno stoji skozi vsa stoletja, ki ga vrata peklena ne morejo premagati.

Tako je z vsakim dobrim delom, z vsako božjo naredbo, z vsako božjo ustanovo! V začetku je majhna in neznačajna, da bi moral človek obupati, ko bi se zanašal le na svojo moč. Sto in sto zaprek in sovražnosti nastopi

proti njej. Toda kmalu se pokaže moč milosti božje. Milost božja je nepremagljiva. Tiste zapreke, tiste sovražnosti, tiste težave v začetku so le dokaz, da je stvar dobra in božja, katero ne more nobena moč na svetu ustaviti.

Dete Jezus v betlehemskem hlevcu nas opominja, da moramo biti pogumni, da se ne smemo ustrašiti za dobro stvar nobene zapreke, nobene težave, nobenega nasprotovanja in nobenega zaničevanja. Dobra stvar, dobro delo, dobra ustanova zmaga s pomočjo milosti božje prav gotovo. Bog je vsemogoten in njegovih sklepov ni mogoče preprečiti. Zato je betlehemski hlevcec dvigal v vseh časih človeški rod in ga navduševal za velika dela. V vseh časih je milost božja, ki se je na Božič prikazala, opominjala, da se odpo-vejmo hudobiji in posvetnim željam ter trezno, pravično in pobožno živimo na tem svetu čakajoč prihoda Zveličarjevega na oblakih neba.

*

*

*

4. Uboštvo, v katerem je bil rojen Zveličar, nas opominja tudi, da moramo uboštvo ljubiti, da ne smemo živeti v posvetnem sijaju in v obilnosti, ampak v preprostem uboštvu. Sv. Pavel nam kliče (Rim. 13.): »Bratje, vemo, da je že ura, da od spanja vstanemo, zakaj naše zveličanje je zdaj bliže... Ne v požrešnosti in pijanosti, ne v nečistosti in nesramnosti... ampak oblecite Gospoda Jezusa Kr.« Ko bi ljudje res trezno, pravično in pobožno živeli, kakor nas uči dete Jezus, bi bilo

za vse dobro. Koliko bi lahko dali ubogim, ko bi zmerno in trezno živeli! Da, ko bi vsi živeli po nauku Kr., bi sploh ne imeli med seboj nobenega stradajočega, nobenega nagega, ker bi vsem lahko pomagali.

To so prelepi nauki in opomini, ki nam jih daje dete Jezus, ležeče v bornih jaselcah, povito v borne plenice.

5. Največji dogodek v zgodovini človeštva je rojstvo Jezusa Kristusa. Toda ta dogodek se ni izvršil v velikem sijaju in veličastvu, ampak v siromašnem hlevčku in dokončal se je na križu. Judje so pričakovali mogočnega kralja, ki bi ves svet premagal, Jezus pa je prišel na svet v veliki ponižnosti in v velikem uboštvu.

Učimo se tudi mi od Jezusa živeti in delovati v sveti preprostosti in v ponižnosti. Ta sv. ponižnost naj se kaže v besedah, v dejanju, v obleki, v stanovanjih in v vsej opravi. Ne skrbimo za ničemurnost tega sveta, ampak dajamo rajši miloščino siromakom in potrebnim.

6. Sv. Družina je bila današnji dan v velikem uboštvu. Zvečer je bil najbrže le ko-

šček kruha. Ali kakšna zadovoljnost in kakšno veselje je bilo v njej!

Tako iščimo tudi mi notranje zadovoljnosti in srčnega veselja, ne zunanjega lišpa, zunanjega bogastva in veličastva, časti in slave!

To nebeško, srčno veselje si voščimo za svete božične praznike; veselje, ki je prešinjalo nocoj Marijo in Jožefa, čeprav sta bila v siromaštvu, veselje, ki ga je Jezus prinesel na svet za vse, ki so dobre volje.

To veselje ne bo nikoli jenjalo, bo večno. Posvetno veselje mine.

Ta sveta zadovoljnost, to sveto božično veselje, ki izvira iz Jezusove milosti, naj zavlada za Božič v naših srcih in v naših družinah! Slava Bogu na višinah in mir, zadovoljnost in veselje vsem, ki so dobre volje!

7. Ko se človek rodi, je v družini veliko veselje. Kako naj bi se pa ne veselili, ko je bil rojen Jezus Kristus, Zveličar sveta. To veselje mora biti splošno, ker je ta otrok v zveličanje vsem ljudem in vsem družinam. Ta nebeški otrok nam je prinesel na svet mir in ljubezen božjo.

Pred vsem nam je prinesel mir vesti in mir srca, ker nam je prinesel odpust grehov. Naj bodo grehi veliki kakor gora, naj bodo številni ko pesek ob morju, v tem detetu se

vse odpusti: Karkoli boste razvezali na zemlji, bo razvezano tudi v nebesih!

Drugič nam je to dete prineslo mir z bližnjim. Ta je, ki je rekel: »Novo zapoved vam dam, da se ljubite mej seboj, kakor sem jaz vas ljubil«. Mej nami mora torej vladati ljubezen božja, ako hočemo biti pravi učenci njegovi. Dete Jezus nam za božične praznike kliče: Proč s sovraštvom, proč s prepiri! Podajte si roke v ljubezni božji! Naj se poravnajo po družinah in med sosedi vse ostroti, naj se poravnajo stara sovraštva in vse nevoščljivosti! Kristus je za nas dal življenje in ni zase prav nič pridržal. Tako nam je dal zgled, da se moramo tudi mi med seboj ljubiti in drug drugemu dobro voščiti in dobro delati. Naj torej zavlada za Božič mir božji in ljubezen božja po družinah in mej sosedi!

To dete pa nam je prineslo tudi mir z Bogom. Ko je Bog zapodil prve stariše iz raja, je rekel kači: »Sovraštvo bom naredil mej teboj in ženo, mej tvojim zarodom in njenim zarodom in ona bo tebi glavo strla«. To dete je tisti zarod, po katerem je žena glavo strla hudobnemu duhu in po katerem je človeški rod spet dosegel prijateljstvo božje in pravico za vstop v raj.

Ali nam je dete Jezus prineslo za letošnji Božič ta trojni mir, to trojno veselje in trojno srečo? Kdor nima tega trojnega miru v svojem srcu, ne ve, kaj je Božič. Tega miru, te ljubezni pa ne more imeti, kdor ni opral svoje vesti v Gospodu. Kdor je v smrtnem grehu, ne more vedeti, kaj je božično veselje.

Zato pa naj zavlada mej vami ta trojni mir. Če ga še nimate, pridobite si ga z vrednim sprejetjem sv. zakramentov. Še je čas, kajti božični prazniki trajajo še dalje. V vaša srca naj pride mili Jezušček, ki naj vam prinese veselje, ki ga svet ne more dati.

ŠESTO BRANJE.

ZA PRAZNIK SV. ŠTEFANA.

»Gospod, ne prištevaj jim tega greha!«

Ap. Dej. 7.

1. V današnjem sv. evangeliju beremo, da je Bog pošiljal Judom preroke, modre in pismarje, ki so jih učili resnico in pravico, a oni so si vedno ušesa mašili, preroke morili, križali, bičali in preganjali od mesta do mesta.

Tak zgled nam pripoveduje današnje sv. berilo. Sv. Štefan, čigar god danes praznujemo, je bil svet in pravičen, učil je Jude resnico in pravico, a oni so si mašili ušesa in so planili nanj in ga s kamenjem pobili. Sv. Štefan je bil tako pravičen in tako popoln, da je umirajoč pod kamenjem celo molil za fiste, ki so ga kamenjali rekoč: »Gospod, ne šteje jim tega za greh«. Dal nam je s tem prelep zgled krščanske popolnosti, ki nas uči, da moramo tudi sovražnike ljubiti, ako hočemo biti pravi učenci Gospodovi, ki je rekel:

»Jaz vam povem: Ljubite svoje sovražnike, dobro delajte njim, ki vas sovražijo in molite zanje, ki vas preganjajo in obrekujejo... Bodi te popolni, kakor je vaš Oče nebeški popoln (Mat. 5, 44).«

*

*   *

2. Duhovnik Lucian pripoveduje, da je sv. Gamaliel pokopal sv. Štefana na svojem posestvu Caphargamala t. j. v kraju Gamalielovem. Ta grob so našli l. 415 po Kr. in so prenesli kosti sv. Štefana v Jeruzalem na sijonski hribček. V isti grobnici so našli tudi kosti sv. Gamaliela, sv. Nikodema in Gamalielovega sinu Abibas-a, ki se zdaj častijo v Pizi.

Ker so prišli potem nad Palestino razni viharji, so na grob sv. Štefana skoraj pozabili. Kraj Caphargamala se imenuje dandanašnji Bet eg-gemala t. j. dom Gamalielov. Tam delujejo sedaj Salezijanci, ki so pri kopanju spet našli prazno grobnico sv. Štefana in drugih svetih mož iz časa prvih kristjanov. Kraj Bet eg-gemala je kakih 30 kilometrov oddaljen od Jeruzalema proti zapadu mej kraji Tibneh in Bet Nettif.

Tako je do današnjega dne celo grob sv. Štefana v veliki časti. Pozabljeni pa so grobovi njegovih ovražnikov in morilcev.

*

*   *

3. Judje so se vedno ustavljali spoznani resnici in morili svete in pravične može. Kristus pa jim je povedal, da bo vsa pravična kri prišla nanje in da bodo strašno kaznovani.

»Jeruzalem, Jeruzalem, ki moriš preroke in s kamenjem pobijaš te, kateri so k tebi poslani, kolikokrat sem hotel zbrati tvoje otroke, kakor zbira koklja piščeta pod peruti, pa nisi hotel! Glejte, hiša vaša vam bo pusta ostala«. Tako je rekel Kristus in tako se je kakih 40 let potem tudi natančno zgodilo. Sovražniki so mesto in tempelj razdejali, je požgali in Jude po vsem svetu razkropili, da se niso še do danes vsi vrnili.

Bodi nam vsem to v opomin, da se ne smemo ustavljati spoznani krščanski resnici, da ne smemo svetih in pravičnih mož preganjati in da sploh greha delati ne smemo. Judje so mislili, ko so Kristusa križali, ko so sv. Štefana s kamenjem pobijali in apostole preganjali in morili, da jih Bog ne vidi in ne sliši, toda Bog jih je tako potlačil, da se še danes niso vzdignili. Tako flači Bog vse grešnike.

Čuvajmo se torej greha, čuvajmo se vseh krivic, ne ustavljajmo se spoznani krščanski resnici, bodimo pravični tudi sè svojimi sovražniki in skazujmo jim ljubezen, da bomo učenci Gospoda Jezusa Kr. To so nauki, ki nam jih daje mučeništvo sv. Štefana. Izpolnjujmo jih in bojmo se vsemogočnega Boga, ki grešnike na tem in na onem svetu kaznuje.

Orožje, s katerim je sv. Štefan zmagal svet, je bila ljubezen do Boga, in ljubezen do bližnjega in celo do sovražnikov. (Sermo s. Fulgentii de s. Stephano). Primimo tudi mi za to orožje, da si priborimo večno življenje!

Posnemajmo sv. Štefana v svetem mučeniškem življenju. Sv. mučeniško življenje

ima odprto nebo: Vidim nebesa odprta! Če bomo res po njegovem zgledu mučeniško trpeli iz ljubezni do Boga in do bližnjega, se bodo tudi nam na koncu nebesa odprla in videli bomo Sina Božjega, sedečega na desnici božji.

*

*

*

4. Kako se nam je obnašati s sovražniki in nasprotniki, nam kaže tudi lep zgled sv. Frančiška Ksaverskega. Svetnik je hotel iti na Kitajsko, da bi tam oznanjeval sv. vero. Dobil je v ta namen bogatega trgovca, ki bi mu pomagal. Zato je izprosil, da so portugalske oblasti imenovalе tistega trgovca za portugalskega poslanca na Kitajskem. Sv. Frančišek bi se njemu samo pridružil in potem porabil to priložnost, da bi Kitajcem oznanjeval sv. vero. Drugače se tujci niso smeli muditi na Kitajskem. Toda iz same nevoščljivosti je kapitan ladje delal Frančišku razne zapreke in težave. Sv. Frančišek pa se je maščeval s tem, da mu je izkazoval vse mogoče vljudnosti in da je zanj neprestano molil. Govoreč o tem svojem nasprotniku in sovražniku Kristusovem pravi: »Najboljše maščevanje je to, če prosimo za nasprotnike milosti božje in jim vse dobro izkazujemo, kolikor le moremo.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

5. Životopis sv. Štefana nam kaže, kakšne razmere so bile mej prvimi kristjani. Zgodovina pravi, da so imeli vse skupno. Kdor je

mogel, je svoje premoženje položil pred apostole in iz skupnega premoženja so vsi živeli, zlasti siromaki. Imeli so skupne obede.

Apostoli pa niso mogli sami vsega dela opraviti. Zato so skrb za siromake morali dati drugim. Skrb za siromake, sirote in bolnike so oddali diakonom. Diakon je ena stopnja manj ko mašnik. Ukazali so, naj vse ljudstvo izbere iz svoje srede sedem dobrih mož in mladeničev, katerim bodo izročili to skrb. Kristjani so izvolili sedem dobrih mož, mej njimi tudi dobrega in svetega mladeniča Štefana. Sv. Štefan ni bil še mašnik, ampak le diakon. Diakoni so stregli mašnikom pri sv. daritvi in so skrbeli za časne reči, zlasti za siromake.

*

*

*

6. O sv. Štefanu beremo, da je bil poln sv. Duha in zelo goreč za sv. vero in sv. cerkev.

On je zagovarjal sv. vero krščansko nasproti Judom, ki so divjali proti njemu. Ni se ustrašil njih ugovarjanja, ker je bil učen in v vseh resnicah dobro podučen.

Tako moramo biti tudi mi neustrašni. Pa kako boš neustrašno odgovarjal, če se nisi nič učil in nič poslušal? Kako boš imel gorečo in trdno vero in upanje, če nisi poslušal krščanskega nauka...

Poleg tega je imel sv. Štefan gorečo ljubezen. Sv. pismo pravi o njem, »da je bil poln sv. Duha«, ki je sama ljubezen. Zato ker je bil poln ljubezni, je videl božje veličastvo in Jezusa, stoječega na desnici božji. Zakaj mi ne vidimo in ne spoznavamo veličastva božjega?

Zakaj je danes toliko ljudi, ki ne vidijo in ne spoznavajo veličastva božjega, ki nimajo žive in trdne vere? Zato, ker nimajo ljubezni božje, nimajo sv. Duha, zato ker je toliko sovraštva, toliko obrekovanja, toliko nevoščljivosti.

Sv. Štefan je imel celo ljubezen do sovražnikov, do tistih, ki so mu nasprotovali in ga kamenjali. Ko je pod kamenjem umiral, je klical: »Gospod, ne šteje jim tega za greh!« Glejte, taki vidijo veličastvo božje, taki vidijo Jezusa, stoječega na desnici Boga Očeta.

Tak je bil sv. Štefan, prvi mučenik. On je odprl vrsto krščanskih mučenikov. Več ko tristo tisoč mučenikov je palo samo v prvih treh stoletjih. A tudi v naslednjih stoletjih do današnjega dne je katoliška cerkev imela mej svojimi verniki in duhovniki mučenike, ki so pogumno hodili za sv. Štefanom in so rajši dali življenje, nego da bi zatajili sv. vero.

*

*

*

7. Dne 17. oktobra 1926 je prišel sv. Oče Pij XI v cerkvi sv. Petra v Rimu mej blažene 213 duhovnikov, ki so bili umorjeni v Parizu ob času revolucije l. 1792. Znana so imena vseh. Njih sorodniki še živijo in hranijo še drage spomine vseh teh duhovnikov. Ti sorodniki so bili v Rimu, ko je sv. Oče proglasil te duhovnike blažene. Bilo je strašno ko so l. 1792. duhovnike lovili po hišah v Parizu in v okolici. Ko so jih nalovili, so jih zaprli na štirih krajih v Parizu. Mej temi duhovniki je bil zaprt tudi en nadškof in dva škofa. Zakaj so jih prega-

njali in zakaj so jih zaprli? Zahtevali so od njih, da morajo odpovedati pokorščino rimskemu papežu, pokorščino poglavarju sv. Cerkve — Petru.

Ob določeni uri so jih hoteli umoriti. Brat nekega duhovnika je prišel v ječo in prinesel bratu obleko nekega stražnika ter ga nagovaljal, naj sleče duhovsko obleko in naj obleče obleko stražnika in naj ž njim ubeži. Toda brat duhovnik odgovori: »Ne! Raji umriem v obleki, ki mi jo je dala mati Cerkev«. In umrl je. Po njem hranijo še kelih, s katerim je maševal. Ob določeni uri so pridrvili k njim orožniki. Razbili so jim s koli lobanje in jih postrelili. Neki bogoslovec, ki je videl, kako so jih morili v semenišču, kjer so bili zaprti, pripoveduje, da so jih mrtve kar na dva voza zvrgli in peljali na pokopališče. Voza, ki sta bila vsa krvava, so pripeljali s pokopališča spet na dvorišče, kjer sta ostala črez noč. Enemu duhovniku so prizanesli, ker so ljudje kričali: »Ta je ustanovil zavod za gluhoneme, prizanesite mu!« Ta duhovnik, ki je preostal, pripoveduje: »Ob dveh so nam dali kosilo. Po kosilu smo zaslišali strele iz topov, ki so bili znamenje za mučeništvo. Duhovniki so se spovedali med seboj. Nadškof Du Lau, ki je bil ž njimi, jih je nagovoril tako-le: »Gospodje, prišel je trenutek našega žrtvovanja, zahvalimo Boga, da moremo umreti za tako lepo stvar!« Že takoj drugega so umorili nadškofa. Razbili so jim lobanje in jih postrelili. Ginljivo je brati, kako so se duhovniki pripravljali na smrt na nekem drugem kraju, kjer so bili za-

prti. Ko jim je čuvaj sporočil, da so bili vsi duhovniki, ki so bili pri karmeličanih, že umorjeni, so vsi pali na kolena pred nekega starega župnika iz pariške okolice in so ga prosili, naj jim da sv. odvezo. Potem so vsi na kolenih molili kesanje. Nato je župnik molil molitve za umirajoče. Vsi so na glas jokali, a nihče ni odpadel. Vsi so se dali umoriti za sv. vero.

Vsi ti se bodo sedaj častili ne-le na Francoskem, ampak po celem svetu. Tiste divjake pa in njih poglavarje bo cel svet sovražil in preklinjal.

*

*

*

8. Danes praznujemo visok zgled sv. Štefana, za katerim niso hodili le mučeniki, ampak moramo hoditi tudi mi. Vsak kristjan bi moral imeti trdno vero in upanje in gorečo ljubezen do Boga in do bližnjega. Vsakdo bi moral biti pripravljen prelititi kri za sv. resnice, za čast Božjo in za sv. vero. Vsakdo bi moral imeti ljubezen tudi do sovražnikov.

To je pot krščanske pravičnosti, ki vede do gledanja božjega veličastva.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

9. Za nobeno vero se ni prelilo toliko krvi, kakor za sv. krščansko vero. Izteklo je po raznih krajih sveta, zlasti po Italiji in po Palestini, toliko krvi, da bi ta kri napolnila reko in bi lahko gonila mlinske kamene.

God prvega mučenca sv. Štefana, ki je prvi prelil kri za Jezusa, nam daje priliko premišljevali, kaj nas učijo tisoči in tisoči sv. mučnikov, kaj nas učijo potoki sv. mučeniške krvi! Videfi hočemo, da nas sv. mučeniki in sv. mučeniška kri uči, da je naša sv. krščanska, katoliška vera **prava** in ker nima nobena druga vera pravih mučnikov kakor naša, da je naša sv. vera **edino** prava, katere vodi do zveličanja.

* * *

10. Pred vsem treba vedeti, da število njih, ki so prelili kri za Jezusa Kristusa, je res ogromno. Iz vseh stanov, plemenitega in ubogega rodu, moški in ženske, odrasli in otroci so radovoljno dali življenje za sv. vero in za Jezusa Kristusa. Treba je tudi premisliti, da so malokdaj samo enega ali dva mučili, ampak po več skupaj, kakor beremo v mučeniških zgodbah, včasih, po štirideset, po sto, dvesto, petsto in tisoč skupaj! In to se ni godilo samo prvo, drugo, tretje in četrto stoletje po Kristusu, ampak v vseh stoletjih do današnjega dne. Brali smo v Koledarju družbe sv. Mohorja, da je bilo v zadnjih letih v Aziji in Afriki mnogo krščanskih sv. mučnikov, katere so sovražniki sv. krščanske vere umorili zavaljo Jezusa Kristusa.

Zakaj pa je Bog hotel, da se krščanska kri neprenehoma in tako obilno preliwa! Zakaj imamo toliko mučnikov? Druge vere ne štejejo nobenega mučenika! Ako hočemo to razumeti, treba, da se ozremo na počelnika

naše sv. vere. Početnik naše sv. vere je bil Jezus Kristus, kateri je umrl kot božji mučenik na svetem križu in je nam zgled dal, kako naj delamo tudi mi: Zgled sem Vam dal, da bi tako delali tudi Vi. Naše življenje mora biti podobno njegovemu življenju. Z njim moramo biti pripravljeni trpeti na tem svetu in če treba zanj tudi umreti. Zgled nam je dal, da trpimo in s potrpežljivostjo prenašamo vse slabo, kar pride na nas in da smo pripravljeni za pravico in za sv. vero tudi umreti. Druge vere imajo za početnika kakega človeka, ki je bil prevzet, ki je na lahko živel in učil ljudi uživati ta svet, mi imamo za početnika božjega mučenika, Jagnje božje, ki je za nas potočilo na križu vso kri. Zato nimajo druge vere pravih mučenikov, le naša vera ima mučenike, ker je njen početnik bil mučenik. Ljudje drugih ver so v nevarnostih in v stiski bežali in če treba tudi vero svojo zatajili, samo kristjani stojijo trdni v veri; od nje se ne smejo odmakniti; za njo morajo biti pripravljeni tudi umreti.

*

*

*

11. Pa premišljujmo dalje s kakšnimi mukami so mučili sovražniki svete cerkve kristjane! Nekatere so na križ pribili! Ti mučeniki so najbolj podobni Jezusu Kristusu, kateri je tudi na križu umrl. O sv. Petru apostolu bremo, da je prosil, naj bi mu glavo djali k tlom, ker je rekel, da ni vreden, umreti kakor gospod Jezus Kristus. Druge so metali v razbeležene peči. Napravili so nalašč take velike

deči in so po več skupaj vrgli v ogenj. Nekatere so vrgli v živo apno. Zgodilo se je, da so jih po več sto skupaj vrgli v take goreče apniče. Zopet druge so spravili na ladjo in ladjo odpeljali na globočino morja in jo potem polagoma pogreznili, da so vsi na dnu morja utonili. Nekaterim so zvezali kamen okolu vratu in jih potem vrgli v globočino. Kamen jih je povlekel na dno. Znano je, da so v Trstu sv. Justa na ta način umorili. Polno kristjanov so v Rimu namazali s smolo, z oljem ter jih potem zabodli na kol in jih zvečer zažgali ter na kolu nosili okolu po mestnih ulicah, da so z njimi mesto razsvetljevali.

Zgodilo se je večkrat, da so se kristjani v strahu pred sovražnikom zatekli v kako cerkev. Sovražnik je prišel, našel cerkev polno, zaprl vrata in cerkev zažgal, da so vsi zgoreli. Veliko njim so oči izdrli ali jezik odrezali. Veliko njim so glavo odsekali, kakor sv. Pavlu. Veliko njim so roke in noge odsekali. Veliko njih so s kamenjem ubili, kakor sv. Štefana. Veliko njim so kožo odrli, kakor apostolu Bartolomeju in jih potem žgali na ognju. Veliko njih so na razbeljenem železu cvrli, kakor sv. Lavrencija. Veliko njih so z nožem zabadali, dokler niso izdihnili duše. Veliko njih so obesili z glavo navzdol, da so tako viseli, dokler jim ni kri zastala in tako vsi otrpli izdihnili svojo dušo. Druge so spustili pod led, da so pod ledom zmrznili in se udušili. Večkrat so na grozovite načine mučili otroke pred stariši, da so jih stariši morali gledati, ali pa so mučili stariše, da so jih otroci morali gledati!

Tudi dandanes jih veliko svojo kri prelije po krajih, kjer se sv. cerkev preganja, na pr. v Aziji, v Afriki, v Avstraliji in Ameriki. Veliko preganjanj so pred šestdesetimi leti trpeli katoličani na Nemškem. Rajši pa kakor bi bili svojo vero zatajili, so vse na tem svetu izgubili: pošestvo, otroke in celo svojo domovino, ker so jih izganjali tudi iz rodne dežele. Tako se ponašajo moško tudi katoličani v Rusiji, ki rajši celo življenje živijo v pregnanstvu v mrzli in ledeni Sibiriji, kakor bi svojo vero zatajili. Prav tako so se junaško izkazali tudi katoličani v Mehiki!

Kdo bi mogel vse raznovrstne muke naštet, katere so si izmislili sovražniki svete Cerkve in katere se še izmišljujejo do današnjega dne? Ako bi se hotelo vse to zapisati, napolnile bi se velikanske bukve, ki bi jih svet ne mogel obseči.

*

*   *

12. In kako so prinašali sv. mučeniki te strašne muke! Prenašali so jih tako veselo, kakor bi šli na ženitovanje. Vsi so bili veseli, da jim je bilo dano kaj trpeti za Jezusa Kristusa. Tudi otroci, katere so mučili na grozovite načine, so bili tako veseli, kakor bi šli k prvemu sv. obhajilu. Nek pisatelj iz tistega časa pravi: Še roparji in močni ljudje vpijejo in vzdihujejo, ko jih križajo, naši otroci in deklice pa ukajo od veselja, ko jih peljejo v smrt.

In ko so stali otroci in nedolžne deklice pred sodnikom in jih je sodnik izpraševal, so dajali take odgovore, da so se vsi čudili in da

so se mnogi tudi izmed sodnikov spreobrnili in rekli: Vera, katera ima take mučenike, ne more biti ko od Boga! Pisatelj iz tistih časov, Tertulijan piše: Le mučite nas, le obsojajte, le ubivajte, le morite nas, bolj ko nas preganjate, več nas je!

Vsi, kateri so videli krščanske mučenike, so rekli: Tukaj je prst božji! To se ne more goditi brez velike milosti božje! Nihče ne gre vesel v smrt, samo krščanski mučeniki gredo veselo v smrt.

Sv. očetje primerjajo mučeniško kri semenu, katero se vrže v zemljo in obrodi sto-feren sad! Tako je bilo tudi s sv. mučeniki: Enega so umorili ali deset drugih, ki so to gledali, se je spreobrnilo. Zato so govorili: Tukaj je prst božji! S samo človeško močjo bi ne mogli tako veselo prenašati vseh muk!

*

*

*

13. Sv. mučeniki so pravi posnemavci Jezusa Kristusa, kateri je bil božji mučenik, ki je potočil na križu svojo kri do zadnje kapljice. Kaj pa smo mi? Mi se bojimo vsake majhne zoprnosti, mi bežimo pred križem in bi radi uživali na tem svetu le veselje! Mi ne vemo, zakaj smo ustvarjeni! Nismo ustvarjeni za veselje, za uživanje, za dobro, ampak da tukaj trpimo, se bojujemo, vse voljno prenašamo, dobra dela opravljamo in si tako s trpljenjem in z dobrimi deli nebesa zaslužimo. Tisto, kar dobrega doživimo na tem svetu, kar se nam dobro godi, kar veselja užijemo, se nam ne bo nikjer zapisalo, le to kar slabega

pretrpimo, kar slabega voljno prenesemo, kar dobrih del storimo, se nam bo zapisalo v večnih bukvah!

Imamo navado voščiti si o raznih prilikah vse dobro. Nekateri mislijo, da je dobro le to, kar je veselo! Ali to ni res! Še večje dobro je za nas, ako vdano v voljo Božjo prenašamo križe in težave, katere nam Bog pošlje. Čim več križev in čim več težav nam Bog pošlje, tem več si lahko dobrega zaslužimo in tem lepša bo naša krona v nebesih! Bodimo tedaj tudi mi **mučeniki**, trpimo in prenašajmo s potrpežljivostjo!

*

*

*

14. Sv. mučeniška kri jasno kliče, da je naša vera prava! Tisti, kateri je našo vero ustanovil, Jezus Kristus, je bil mučenik, njegovi apostoli so bili mučeniki, in za njimi štejemo na tisoče in tisoče mučnikov iz vseh stanov!

Bodimo ponosni, da smo rojeni in krščeni v tisti veri, za katero so tekli potoki krvi. Bodimo pa tudi mi pripravljeni, če bi bilo treba, dati svoje življenje za to vero in za njenega početnika Jezusa Kristusa.

SEDMO BRANJE.

ZA NEDELJO PO BOŽIČU.

»Glej, ta je postavljen v padec in v
vstajenje mnogih«.

Ev. sv. Luka 2.

1. »Glej ta je postavljen v padec in v vstajenje mnogih v Izraelu in v znamenje, katere-
mu se bo ugovarjalo« — tako je govoril stari
Simeon nad detetom Jezusom, ko so ga pri-
nesli v tempelj. Te besede Simeonove potr-
juje v vseh časih zgodovina. V vseh časih jih
je bilo mnogo, ki so temu Otroku nasproto-
vali in se pogubili, a bilo jih je tudi mnogo, ki
so mu služili, ki so spolnjevali božje zapovedi,
prejemali sv. zakramente in so tako postajali
iz sužnjev greha **otroci božji**. Mnogim je bil
ta Otrok v vstajenje t. j. vstali so iz teme greha
in smrtne sence v svetlobo otrok božjih, mno-
gim pa v znamenje, kateremu so nasprotovali.

*

*

*

2. Tako je bilo v vseh časih in v vseh kra-
jih. Stopite na ceste: Mnogi ga častijo in hva-

lijo, drugi ga proklinjajo. Stopite v hiše: Mnogi ga molijo, mnogi ga zaničujejo, celo v eni isti družini ga nekateri sinovi in nekatere hčere molijo in častijo, drugi pa ga preklinjajo in zaničujejo. Na sodnji dan bodo stali na desni ti, ki ga sedaj molijo in proslavljajo, na levi pa ti, ki ga sedaj zaničujejo in proklinjajo.

Pri kateri stranki smo mi? Ali smo na strani prevzetnežev, brezvercev ali pobožnih in ponižnih kristjanov, ki Jezusa molijo in častijo? Ali nismo že mnogokrat pomagali brezvercem in hudobnežem? Izprašajmo si vest in napravimo trden sklep, da ne bomo več podpirali brezvercev v nobeni reči, da se bomo vedno držali poštenih in dobrih ljudi in krščanskih strank, ki delajo čast Bogu in Jezusu Kristusu.

3. Otroci Božji so tisti, ki služijo Bogu, ki izpolnjujejo njegove zapovedi, prejemajo sv. zakramente in prejmejo pri sv. zakramentih milost božjo in sv. Duha, ki kliče v njih srcu: »Aba, Oče!« Taki imajo Boga za Očeta, kakor ga imenujemo v Oče naš-u, ki je najlepša molitev, katero nas je učil sam Jezus Kristus.

Sv. Pavel pravi v današnjem sv. berilu, da smo bili prej sužnji, a da je Bog poslal na svet svojega Sina, da bi nas odrešil in da bi prejeli pravico otrok božjih. Po Jezusu Kristusu smo postali otroci božji in smo dobili svetega Duha v svoja srca, ki vpije: Aba, Oče! Sedaj nismo več sužnji, ampak sinovi božji in ker smo sinovi, smo tudi dediči božjega kra-

ljestva. Zavedajmo se te visoke časti! Sv. papež Leo Prvi pravi: »Spoznaj, kristjan, svojo čast! Ker si postal deležen Božje narave, ne vračaj se več sè slabim življenjem v staro podlost«. (Sermo I. de Nativitate Domini.)

Spoznajte, kristjani, to visoko čast, spoznajte jo zlasti vi, krščanski stariši, ki vam je Bog dal otroke in vzgajajte jih v svetih čednostih. Glejte, da bodo vaši otroci rastle, kakor dete Jezus v modrosti in milosti božji, da bodo otroci božji in ne otroci hudobnega duha.

*

*

*

4. Če pogledamo dandanes po svetu, vidimo, da je vse polno otrok hudobnega duha. Satan ima bogato žetev. Teh žalostnih razmer so večinoma krive družine. Družina je lahko božja šola, je pa tudi lahko satanova šola. Iz slabih družin nam prihaja satanov zarod, zarod poln sovraštva, nevoščljivosti, nečistosti in zlasti napuha.

Zavedajmo se torej časti, da smo otroci božji. Ta je najvišja čast, ki jo more človek doseči. Vse druge časti so le ničemurnost tega sveta. Ta čast je večna, ker nam daje ključ do nebeškega kraljestva, kakor pravi v dnašnjem sv. berilu sv. Pavel: »Ako je sin, je tudi dedič v Bogu« t. j. ako smo sinovi božji, smo tudi dediči božjega kraljestva.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

5. Komaj smo praznovali praznik rojstva našega Gospoda Jezusa Kristusa, že nas danes pozdravlja sv. cerkev z besedami sv. Pavla kot sinove vsemogočnega Boga in dediče večnega kraljestva. Mi nismo hlapci, ampak sinovi božji in kot božji sinovi kličemo Boga svojega Očeta, po hebrejsko: **Aba!**

Bog je ustvaril človeka iz nič in zato bi moral biti hlapec božji. Toda Bog je z ljudmi nekaj drugega bolj visokega in imenitnega namenil, Bog nas ni hotel imeti hlapce, kakor bi nam pritikalo, ampak sinove svoje in torej dediče svojega kraljestva v nebesih. Zato je Bog vtisnil prvemu človeku svojo podobo. Sv. pismo pravi, da je Bog človeka ustvaril po svoji podobi. Ta božja podoba, katero je Bog vtisnil Adamu in katero naj bi ljudje po njem podedovali, je delala človeka pravega sina božjega. V prvem človeku se je lesketala neskončna lepota podobe božje, ki je hlapca delala sina božjega. Prvi človek je bil sin božji.

Ali le malo časa je imel prvi človek to čast. Le malo časa se je lesketala v njem neskončna lepota božje podobe. Niti en dan ni imel človek te časti, ker tisti dan, ko je bil ustvarjen, je tudi grešil. Ta greh je vzel človeku čeznaravno podobo božjo. Iz sina božjega je človek postal hlapec in še več — suženj hudobnega duha.

Srce božje pa je bilo zopet sklenilo povzdigniti nas v svoje sinove.

Pravičnost božja je terjala strogega zadostila za greh. Ljudje pa, ki so bili le hlapci

in sužnji, niso mogli z lastnimi močmi nikoli zadostiti božji pravičnosti in povzdigniti se do neskončne časti božjih sinov. Hlapec in suženj se ne more na noben način premeniti v pravega sina. Hlapec je hlapec a sin je sin!

Ker si pa nismo mogli sami pomagati, pri-skočil nam je na pomoč edinorojeni Sin božji, druga božja oseba — Bog Sin!

Prišel je iz nebes na zemljo in se je z nami združil, in tako smo ž njim vsi postali sinovi božji, ki ne kličemo Boga svojega Stvarnika ampak: Aba, Očeta po Gospodu Jezusu Kristusu. Po Jezusu Kristusu smo pre-rojeni, smo spremenjeni, smo precepljeni v Božje otroke.

6. Znano je, kako se divja drevesa cepijo. Kmet vtakne v divje drevo plemenite cepiče, zaveže dobro in pokrije z mahom. Prihodnjo pomlad mu novi cepiči veselo zazelenijo. V malih letih se drevo na tistem mestu tako za-raste, da ni več skoraj poznati, kje da je bilo cepljeno. Vsakdo, ki drevo vidi, zlasti jeseni, ko je obloženo s plemenitem sadjem, se čudi in hvali kmeta, ki je znal tako dobro divje dre-vo precepiti v plemenito.

Tako nekako, kakor kmet z drevesom, je naredil Bog z nami. Mi smo bili divja dre-vesa, katera ne morejo nikoli obroditi pleme-nitega sadja, pa Bog nas je precepil. Mi vsi smo bili hlapci, toda Bog je poslal v nas ple-

meniti cepič t. j. edinorojenega Sina svojega in nas je ž njim precepil v prave sinove svoje.

Bog je naredil z nami kakor vinorejec s slabim vinom! Mi smo bili slabo vino, Bog pa je nalil mnogo dobrega vina in tako smo se spremenili v dobro vino. Prej smo bili slabo vino — hlapci in sužnji, Bog pa je poslal v nas svojega sina Jezusa Kristusa, kateri nas je povzdignil in premenil v božje sinove. Zdaj smo spet otroci božji in dediči večnega kraljestva.

*

*

*

7. Sv. Janez, evangelist, pravi: »Kolikor pa jih je sprejelo Sina Božjega Jezusa Kristusa, jim je dal, da so Božji otroci, njim, kateri verujejo v njegovo ime, kateri niso iz krvi ne iz volje mesa ne iz volje moža ampak iz Boga rojeni«.

Mi tedaj, ki smo sprejeli Jezusa Kristusa in verujemo v njegovo ime, nismo več hlapci božji, ampak sinovi božji. Bodimo ponosni na to!

V vsakem človeku tudi v največjem ubožcu, ki veruje v ime Jezusa Kristusa, spoštujmo pravega sina božjega in dediča večnega kraljestva!

Od nikogar si ne dajmo jemati te časti. Tudi ko bi nas knezi hoteli imeti za svoje sinove, vendar čast, da smo sinovi božji, je večja. In ko bi nas cesarji hoteli imeti za svoje sinove, vendar čast, da smo sinovi vseмогоčnega Boga, je vendar večja.

*

*

*

8. Čudovito pravljico beremo v životopisu sv. Kremez-a, ki ga praznujemo dne 6. avg. Le-ta je bil puščavnik v Siciliji ob času, ko so Mohamedani prihrumeli v Sicilijo. Živel je na strmi in visoki skali, kamor je bil samo en dohod. Prigodilo se je pa, da je prav takrat vojvoda Roger premagal z vojsko Mohamedane. Ko je sv. Kremez o tem slišal, je hotel zmagovalca Rogerja počastiti s kakim darom. A kaj naj da puščavnik, ki nima nič?

Toda sv. Kremez se je spomnil besedi sv. Pavla, ki smo jih danes brali v sv. berilu, da je namreč pravičen kristjan otrok božji in dedič večnega kraljestva. Kot otrok božji ima vsemogočnega Boga za dobrotljivega in ljubeznivega očeta, kateri da lahko vse, česar koli ga prosimo. In sv. Kremez se je z zaupanjem obrnil do nebeškega Očeta. In kaj se je zgodilo. Bog mu je navdal misel, naj pokliče iz puščave divje živali: jelene, srne, zajce itd. in naj jih daruje vojvodi. Sv. Kremez jih je res poklical in živali so prišle kot ovčke k njemu. Bila jih je cela množica. Svetnik je stopil pred nje in jih je kot ovčke peljal k Rogerju in k njegovi vojski. Vojvoda in vojaki so se razveselili, ko so zagledali toliko divjačine. Roger ga je vprašal: »S kakšnimi sredstvi in umetnostimi si priklical to divjačino skupaj?« Svetnik odgovori, da mu jo je nebeški oče poslal na preprošt klic. Ker pa vojvoda ni hotel verovati, je zaklical svetnik živalim: »Ker vas Roger noče sprejeti, pojdite vsaka na svoje mesto«. Živali so brž zbežale a Roger se je tako začudil, da je skočil s konja in padel na

kolena pred svetnika. Tam pri tisti skali, kjer je svetnik živel, je dal potem vojvoda napraviti samostan, kateremu je dodal veliko gozdov in polja, da so mogli tam menihi živeti.

Ta pravljica nam daje prav lep nauk: Otroci božji imajo v nebesih vsemogočnega Očeta. To je naša najvišja moč in najvišja čast.

Iz tega sledi tudi, da se moramo drug drugega spoštovati. Bogatini naj pomislijo, da so njih delavci, delavke, hlapci in dekletke ustvarjeni po božji podobi, da so prerajeni po Jezusu Kristusu, da so torej sinovi vsemogočnega Boga in dediči večnega kraljestva.

Nobene razlike ni v tem oziru med nami! Vsi smo bratje, vsi smo sinovi in hčere enega usmiljenega Očeta!

9. Sv. Janez, evangelist, nam pripoveduje to-le dogodenco: Bil je človek izmed farizejev, Nikodem po imenu, višji med Judi. Ta je prišel po noči k Jezusu in mu je rekel: Učenik, vemo, da si prišel od Boga, zakaj nihče ne more teh čudežev delati, katere ti delaš, če ni Bog ž njim. Jezus mu je odgovoril in rekel: Resnično, resnično ti povem, ako se kdo vnovič ne prerodi, ne more videti božjega kraljestva. Nikodem mu reče: Kako se more človek roditi, ko je star? Jezus je odgovoril: Resnično, resnično, ti povem, ako se kdo ne prerodi

iz vode in iz sv. Duha, ne more iti v nebeško kraljestvo. Kar se rodi iz mesa, je meso, kar se rodi iz Duha, je duh. Ne čudi se, da sem ti rekel: Vnovič se morate roditi. Nikodem je odgovoril: Kako se more to zgoditi? Jezus je odgovoril in mu rekel: Ti si učenik v Izraelu in tega ne veš?... Bog je svet tako ljubil, da je dal svojega edinorojenega Sinu, da kdor koli vanj veruje, se ne pogubi, temveč ima večno življenje... Kdor vanj veruje, ne bo sojen, kdor pa ne veruje, je že sojen, ker ne veruje v ime edinorojenega Sinu božjega.

Tako je govoril Jezus Nikodemu in zahteval od vsakega, da se prerodi, ako se hoče zveličati. Kdor se ne prerodi, se ne more zveličati, ker ni otrok božji. Le otroci božji imajo pravico do božjega kraljestva. Da se pa prerodimo, je potrebno, da verujemo v Jezusa, ga ljubimo, izpolnjujemo njegove zapovedi, sprejemamo sv. zakramente in krotimo hudo poželenje.

Ali smo mi otroci božji? Po sv. krstu smo sicer vsi postali otroci božji, ker smo prejeli prelepo svatovsko obleko otrok božjih, milost božjo. Toda, kolikokrat smo jo že izgubili! Prejeli smo jo spet pri sv. zakramentih pa jo spet izgubili. In še jo bomo prejeli, pa skoraj gotovo spet izgubili. Tako smo nestanovitni! Kdor pa umrje brez milosti božje, se ne more zveličati, ker imajo le otroci božji pravico do nebeškega kraljestva.

Glavna skrb vsakega človeka bi morala biti, da si ohrani milost božjo, da si ohrani čast

otroka božjega. Mi bi ne smeli biti niti za trenutek v negotovosti glede tega vprašanja, kajti gorje, ko bi nas Bog poklical k sebi in bi ne imeli milosti božje.

*

*   *

10. Neki misijonar, ki je oznanjeval sv. vero v daljni Ameriki, zadene nekega dne na divjaka, kateri je razodeval nenavadno gorečnost za Jezusa. Ko je bil divjak dovolj poučen v krščanskih resnicah in za sprejem sv. zakramentov dovolj pripravljen, ga misijonar krsti in potem obhaja. Te sreče je bil divjak zelo vesel in zanj iz srca hvaležen. Misijonar gre nato dalje po svojih misijonskih poteh. Po dolgem času pa se misijonar spet vrne v isti kraj, kjer je divjak postal tako goreč kristjan. Kakor hitro izve divjak, da je duhovnik prišel, hiti k njemu, pade predenj na kolena in začne bridko jokati. Od samega veselja ne ve, kaj bi storil in kako bi se hvaležnega skazal, ko vidi pred seboj spet tistega, po katerem je zadobil novo življenje milosti božje. Takoj poprosi duhovnika, naj bi mu spet dal uživati srečo kakor prejšnje leto. Misijonar ga vpraša: »O kaki sreči mi govoriš?« »O moj oče, ali vam more biti to neznano? Govorim o sreči, ko bom spet iz Vaših rok sprejel sv. Rešnje telo«. Misijonar mu reče: »Moj sin, to storim prav rad, toda najprej se moraš spovedati. Ali si izprašal vest?« Divjak reče: »Vsak dan izprašujem svojo vest, kakor ste mi naročili lansko leto«. Misijonar reče: »Če je tako, poklekni in spovej se svojih grehov, ki

si jih storil od lanskega leta«. Divjak odgovori: »Moj oče, katerih grehov naj se spovem?« Misijonar odgovori: »Obtoži se vseh smrtnih grehov, s katerimi si se pregrešil zoper božje zapovedi«. »Smrtnih grehov?« reče divjak ves osupel, »ali mar more človek še žaliti Boga po sprejemu sv. krsta? Ali se mar dobe taki kristjani, ki bi bili zmožni tolike ne-hvaležnosti?« Ko izreče te besede, mu debele solze oblijejo obraz. Tudi misijonar je jokal hvaleč Boga, da se dobe tudi v ameriških gozdih tako goreči kristjani, ki zvesto čuvajo milost božjo, s katero so bili prerojeni.

Naj nam bo ta divjak v lep zgled, kako moramo biti stanoviti v izpolnjevanju božjih zapovedi. Izprašajmo si vsak dan vest, kakor je delal ta siromak. Po sv. krstu ne bodimo več hlapci hudobnega duha, ampak sinovi in hčere vseмогоčnega Boga in dediči božjega kraljestva.

*

*

*

11. Kaj se zahteva, da postanemo otroci božji in dediči nebeškega kraljestva?

Prvo, kar se zahteva, je vera v Gospoda Jezusa Kristusa in v njegove nauke. Sv. Janez, evangelist, pravi v tem oziru v prvem poglavju svojega evangelija: »Oblast, biti otroci božji, je dal Gospod njim, kateri verujejo v njegovo ime«. Pred vsem se torej zahteva vera. »Brez vere ni mogoče Bogu ugajati« — pravi sv. Pavel v pismu do Hebrejcev.

Ko je bil sv. Pavel v mestu Filipi na Macedonskem v ječi, je pristopil k njemu jetni-

čar t. j. čuvaj ječe, ki je videl čudeže, ki jih je delal sv. Pavel, je pokleknil predenj in mu dejal: »Kaj mi je storiti, da se zveličam?« Sv. Pavel mu odgovori: »Veruj v Gospoda Jezusa in se boš zveličal ti in tvoja hiša (Dej. ap. 16, 30)!«

Ker je sv. vera pred vsem potrebna, ako hočemo biti otroci božji in dediči božjega kraljestva, se je že od prvih časov krščanstva zahtevala pred sv. krstom molitev vere. Za male otroke jo molijo botri, odrasli pa morajo moliti sami.

Toda vera še ni zadosti! Zahteva se upanje v usmiljenje božje.

Pa tudi upanje ni še zadosti! Zahteva se ljubezen. Sv. Pavel pravi v prvem pismu do Korinčanov: »Ako bi imel vso vero, da bi gore prestavljal, ljubezni pa bi ne imel, nič nisem!«

Ljubezen do Boga in bližnjega pa mora biti združena s kesanjem in obžalovanjem grehov. Zveličar je rekel: »Če se ne spokorite, boste vsi umrli (Luka 13, 3).«

Pa vse to še ni zadosti! Če hočemo postati otroci božji, moramo potem sprejeti sv. zakramente, kajti pri sv. zakramentih dobivamo redno posvečujočo milost božjo.

*

*

*

12. Kaj nam je nato storiti, da ostanemo otroci božji? Sv. Janez, evangelist, piše: Gospod je dal oblast, da postanejo otroci božji, njim, ki niso iz krvi ne iz volje mesa ne iz volje moža, ampak iz Boga rojeni«.

Kdo so ti, ki niso rojeni ne iz krvi ne iz mesa ne iz moža, ampak iz Boga? To so ti, ki so čistega srca, ki se ne vdajajo meseni požljivosti, ampak živijo čisto; to so ti, ki ne strežejo požrešnosti, nečistosti in nesramnosti.

Iz krvi in mesa so rojeni tudi ti, ki so nagle jeze. Če hočemo biti otroci božji, bratje in sestre Jezusa, moramo krotiti jezo. S tem ni še rečeno, da se ne smemo nikoli jeziti. Tudi Gospod se je jezil, ko je izganjal z bičem iz templja prodajavce, ki so oskrunjali hišo božjo. Tako sveto jezo smemo imeti tudi mi. Ne smemo se pa tako jeziti, da bi koga sovražili, mu škodovali ali ga preklinjali. »Mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje« — tako so peli angeli v božični noči. Tisti so otroci božji, ki so mirni in tiste družine so vknjižene na nebeško kraljestvo, v katerih je mir in ljubezen.

A vse to še ni dovolj. Pravi otroci božji morajo posnemati Jezusa v sv. ponižnosti. Ko je prišel Sin božji na svet, se ni rodil v sijajnem in bogatem gradu, ampak v siromašnem hlevčku mej pastirji. Bil je ponižen, zato je hotel priti na svet mej najbolj siromašnimi ljudmi. Bil je pokoren Mariji in Jožefu, izbral si za apostole siromake, živel v siromaštvu in umrl na lesu križa.

To je pot, po kateri moramo hoditi, ako hočemo biti njegovi bratje in otroci božji.

Konečno pa moramo biti tudi pripravljeni ž njim kaj trpeti in če treba tudi umreti za sveto stvar, kakor je umrl prvi mučenec sv. Štefan, ki je šel kot otrok božji v večno kraljestvo.

To so pogoji, ki jih moramo izpolniti, ako hočemo biti res otroci božji in dediči nebeškega kraljestva.

»Glej, ta je postavljen... v znamenje, kateremu se bode nasprotovalo!«

13. Danes nas straši sv. Cerkev z besedami starega Simeona: Glej, ta otrok je postavljen v pogubo mnogim v Izraelu in v znamenje, kateremu se bo nasprotovalo.

Resnično!

Kristus je razdelil ves človeški rod v dva tabora: prvi tabor je z njim, drugi je proti njemu. En del sovraži Kristusa in ga proklinja, drugi del pa ga ljubi in časti. Kristus je visoko znamenje, v katero se ozirajo vsi ljudje, kateremu mnogi nasprotujejo, pred katerim tudi mnogi poklekajo.

Ta dva dela, v katera je razpal po Jezusu Kristusu ves človeški rod, sta se pokazala že pri Njegovem rojstvu. Veselo so prišli molit pastirji, so pali pred njim na kolena in mu izkazali češčenje; veselo so prišli molit sv. trije modri iz daljne jutrove dežele a divjal je kakor besna zverina proti nebeškemu otroku kralj Herod, ki je dal po Betlehemu in vsej okolici pomoriti vse otroke do dveh let, ker je upal umoriti mej njimi tudi dete Jezusa.

Ta nebeški otrok, katerega je stari Si-meon z veseljem prijel v svoje naročje, je bil v resnici znamenje, kateremu so nasprotovali Judje, posebno farizeji, kateri so vanj pljuvali, ga zaničevali in skoro nagega na križ pribili, bil je pa tudi znamenje tolažbe in veselja apostolom in učencem.

Ta nebeški otrok je bil znamenje, kateremu so nasprotovali paganski cesarji, posebno rimski cesarji, ki so kristjane neusmiljeno preganjali skoro 400 let in so hoteli krščansko ime popolnoma iztrebiti s tega sveta a bil je tudi znamenje tolažbe in upanja vsem tedanjim kristjanom, ki so presladko ime Jezus klicali na pomoč, ko so jih biriči gonili v smrt.

Kristus Jezus je bil znamenje, kateremu so nasprotovali vsi krivoverci in vsi razkolniki, ki so se oddelili od prave cerkve in ustanovili svoje cerkve. Hoteli so pravo Cerkev uničiti in jo razrušiti a Kristus Jezus jo je čuval in branil.

Ta nebeški otrok deli, kakor je stari Si-meon prorokoval, tudi dandanes ves človeški rod v dva dela. Dva tabora sta! V prvem taboru so: rimski papež, katoliški škofje, katoliški duhovniki in vsi pravoverni kristjani, v drugem taboru pa so krivoverci, razkolniki, brezverci, ki sovražijo Kristusa, zasramujejo njegovo duhovščino, ki proklinjajo svete zakramente, ki živijo brez vere in Boga, kakor divje živali.

Ta nebeški otrok bo v znamenje in v pogubo mnogim kristjanom, kateri se bodo

dali na konec sveta preslepiti po antikristu. Takrat bodo vsi tekali za bogatim antikristom in zapuščali Zveličarja. Le majhna peščica bo ž njim!

Na sodnji dan pa, ko bo trobenta glasno zapela in bodo vsi mrtvi iz grobov vstali, se bo prikazal Kristus Jezus sè svetim križem na oblakih neba in bo ukazal svojim angelom, naj gredo in naj **razdelijo** ves človeški rod v dva dela, na desno in levo. Kristus Jezus bo stal v oblakih neba na sredi med desno in levo, kakor veliko znamenje in bo izgovarjal sodbo. Velika tihota bo nastala, ko bo svoja usta odprl! Zdajci se bo zaslišal glas, ki bo vse ljudi pretresel in ki bo odmeval kakor grom! Poberite se od mene, Vi prokleti, v večni ogenj, ki je pripravljen hudiču in njegovim služabnikom! Potem se bo pa obrnil na desno stran in bo izrekel neskončno mile besede: Pridite, o izvoljeni nebeškega Očeta in posedite mesto, ki Vam je pripravljeno od vekomaj! In šli bodo v nebeško kraljestvo, kjer bo Kristus med njimi kraljeval celo večnost. Sovražniki in nasprotniki pa pojdejo v večno pogubo, kjer bo med njimi kraljeval hudobni duh. Od tistega časa se ta dva dela, ta dva tabora ne bosta več videla nikoli. V nebesih bo večno veselje, v peklu večna poguba!

Ko je bilo zadnjič ob jubilejnem letu romanje v Rim, smo stopili tudi v sikstinsko kapelo. Tam smo videli na zidu pretresljivo sliko poslednje sodbe, ki jo je naslikal Michelangelo. Ob tem strašnem prizoru se dobro razumejo besede, ki jih je govoril stari Simeon:

»Glej, ta otrok je postavljen v pogubo mnogim v Izraelu in v znamenje, kateremu se bo nasprotovalo!«

14. Tam na samoti je rastlo divje drevo, ki je bahato razprostiralo svoje veje. Sad pa je redkokdaj obrodilo in še ta je bil divji, da ga ni bilo mogoče uživati. Kmet je prišel večkrat pod drevo iskat sadja. Večkrat je že mislil posekati je. Mislil si je: Zakaj bi delalo še senco, ko ne rodi sadja. Nekega dne pa vzame kmet orodje, preseka veje in precepi to drevo v žlahtno in plemenito drevo. Kmalu je spet pognalo žlahtne plemenite veje in kmalu je začelo roditi žlahtno, plemenito sadje. O kako vesel je bil zdaj kmet! Vsako leto je šel ob določenem času in pobral sadje in nesel domov. Vsa družina se je veselila žlahtnega in plemenitega sadja...

To drevo, ki je rastlo prej divje in ni dajalo nobenega sadu, to drevo si bil nekdanj ti, o človek. Prej si bil divji, si bil suženj greha in hudobije. Bog je zastonj čakal sadu od tebe. Zdaj pa te je Bog po Jezusu Kristusu precepil. Po Jezusu Kristusu si postal žlahtno in plemenito drevo. Prej si bil suženj greha, zdaj pa otrok božji in dedič večnega kraljestva.

Zdaj, ko si po Jezusu Kristusu precepljen in požlahtnjen pri sv. zakramentih, pričakuje Bog od tebe žlahtnega sadja. Ali si obrodil v letošnjem letu žlahtno in plemenito sadje?

15. To žlahtno in plemenito sadje, ki ga Bog pričakuje od tebe, so dobra dela in sv. čednosti.

O potrebi dobrih del smo govorili že v drugem branju. Vsakdo naj se izpraša, ali je obrodil v minulem letu kaj teh žlahtnih in plemenitih sadov?

Kako je bilo letos sè svetimi čednostimi? Kako je bilo letos glede treh božjih čednosti. Ali si bil trden v sv. veri, ali si sv. vero povsod branil in zagovarjal? Ali si imel upanje v Boga? Ali si ljubil Boga iz celega svojega srca in iz vse svoje duše in iz vseh svojih moči in bližnjega kakor sam sebe?

Žlahtni in plemeniti sadovi so štiri poglavitne dejanske čednosti: Modrost, zmernost, pravičnost, srčnost! Ali si bil zmeren v jedi in pijači? Ali si bil v vseh rečeh pravičen, da nisi jemal tuje lastnine in da nisi škodoval na tuji lastnini?

Žlahtni in plemeniti sadovi so dalje čednosti, ki so sedmerim poglavitnim grehom nasprotni, mej njimi zlasti: Ponižnost, čistost, potrpežljivost in gorečnost. Ali si bil ponižen? Ali si bil čist v mislih, željah, besedah in dejanjih? Ali si bil potrpežljiv? Ali si bil goreč v službi božji, ali nisi morda zanemarjal sv. maš, božje besede itd.

Žlahtni in plemeniti sadovi so zlasti sv. čednosti, ki nam jih Jezus Kristus v sv. evangeliju posebno priporoča. Mej njimi so zlasti te-le: Iskati najprej božjega kraljestva in nje-

gove pravice, zatajevali samega sebe, nositi svoj križ, ljubiti svoje sovražnike. Ali si se zatajeval? Ali si ljubil sovražnike?

Žlahtni in plemeniti sadovi so dalje osmere blaženosti, ki jih je Kristus na gori učil: 1. Blagor ubogim v duhu, ker njih je nebeško kraljestvo. 2. Blagor krotkim, ker bodo zemljo posedli. 3. Blagor žalostnim, ker oveseljeni bodo. 4. Blagor lačnim in žejnim pravice, ker nasičeni bodo. 5. Blagor usmiljenim, ker usmiljenje bodo dosegli. 6. Blagor njim, ki so čistega srca, ker Boga bodo gledali. 7. Blagor mirnim, ker otroci božji bodo imenovani. 8. Blagor njim, ki zavoljo pravice preganjanje trpe, ker njih je nebeško kraljestvo. Ali si obrodil glede teh sv. čednosti vsaj kaj malega žlahtnega in plemenitega sadu?

Najbolj žlahtni in plemeniti sadovi pa so trije evangelijski sveti, katere je Kristus dal, ki nas sicer ne vežejo, ker jih Kristus ni ukazal, ampak samo svetoval. Ti so: 1. Radovoljno uboštvo. 2. Večno devištvo. 3. Večna pokorščina duhovnim predstojnikom. Ali smo se potrudili v tem oziru storiti vsaj kaj malega, kar je bilo v naši moči in po naših razmerah?

Koncem leta bo Bog poslal Tvojega angela varuha s posodo, da naj pobere žlahtno sadje, ki ga od tebe pričakuje. O kako bo Tvoj angel jokal, če bo našel prazno drevo, kako bo šel žalosten s prazno posodo pred Boga Očeta in bo rekel: Drevo ni obrodilo sadu. Kako bo vsa nebeška družina žalostna nad teboj. O polnoči zadnjega dne v letu se bo to popisalo v bukve, bukve se bodo zaprle in

leto se zapečatilo ne da bi bil ti v njem storil niti najmanjšega dobrega dela.

Gospod poreče morda: Posekajte to drevo, ki ni obrodilo žlahtnega sadu, ker vsako drevo, ki ne rodi dobrega sadu, bo posekano. Ah, morda je že sekira postavljena na Tvojo koreniko...

16. Naši prvi stariši ¹⁾ Adam in Eva so bili ozaljšani z božjo milostjo in so bili postavljeni kot otroci božji v raj, po katerem se je sam Bog, kakor pravi sv. Pismo, sprehajal kakor oče sè svojimi otroci. Otroci so podobni očetu, tako so bili tudi naši stariši v svetosti in popolnosti podobni nebeškemu Očetu. Toda grešili so in bili izgnani iz raja. Izgubili so milost božjo zase in za svoje otroke. Padli so v globočino, iz katere se sami in njih otroci sè svojo močjo niso mogli več vzdigniti. Greh prvih starišev se šteje vsem njihovim otrokom, ker vsi se rode v globočini, v katero so pali prvi stariši, vsi se vsled tega greha rode brez milosti božje, ne kakor otroci božji, ampak kakor hlapci in sužnji. V tem obstoji izvirni greh. Izvirni greh ni dejanski greh, ki bi ga bili mi storili sè svojim dejanjem, ampak je le neko grešno stanje, nek madež, ki bi sam na sebi ne bil grešen, ko bi ne bil združen z dejanskim grehom prvih starišev, s katerim smo bili pahnjeni v to stanje, v to globočino hlap-

¹⁾ Glej nauk v Velikem katekizmu od 89—107, od 508—518 in od 542—558.

cev iz sužnjev. Takrat smo vsi nehali biti otroci božji in smo postali hlapci in sužnji. Zato pravimo, da se dejanski greh prvih starišev šteje vsem ljudem.

*

*

*

17. Iz globočine, v katero nas je pahnil greh prvih starišev, nas ni mogel nihče več vzdigniti ko Bog. Bog se nas je usmilil in poslal Zveličarja, ki nam je sè svojim bridkim trpljenjem in sè svojo smrtjo zaslužil vse milosti. Milost božja nas je zopet dvignila k časti otrok božjih. Brez milosti božje bi se ne mogli zveličati. Zato pravimo, da je milost božja tišči nožranji nadnaravni dar, ki nam ga Bog daruje zavoljo zasluženja Jezusa Kristusa, da se moremo zveličati.

Razločujemo pa dvojno milost, prvič dejansko, ki nam pomaga opravljati dobra dela, t. j. nadnaravna, zveličavna dela, kajti brez dejanske milosti božje bi se ne mogli ne dvigniti iz globočine grešnega stanja, ne ohraniti se v svetosti in pravičnosti, drugič razločujemo posvečujočo milost božjo, ki je obleka otrok božjih, obleka pravičnosti in svetosti. To obleko sprejmemo navadno pri sv. zakramentih, ki jih je Kristus postavil. Sv. zakramenti so študenti, iz katerih izvira milost božja, zlasti posvečujoča milost božja.

*

*

*

18. Prvikrat smo bili posvečeni pri sv. krstu. Takrat se nam je odpustil izvirni greh, smo vprvič dobili posvečujočo milost božjo in smo

postali otroci božji. Zato pravimo, da očisti sv. krst človeka z vodo in z božjo besedo izvirnega greha in vseh pred krstom storjenih grehov ter ga prerodi in posveti v Jezusu Kristusu za večno življenje.

Pri sv. krstu smo bili torej prerojeni in posvečeni in smo postali otroci božji. Ko smo se rodili na ta svet, smo bili v globočini hlapčevstva in suženjstva, zdaj pa smo visoko postavljeni, ker smo otroci božji in imamo pravico klicati vsemogočnega Boga svojega očeta, kakor pravi sv. Pavel v dananšjem sv. berilu: »Ker ste otroci, je Bog poslal Duha svojega Sina v vaša srca, kateri vpije: Aba, Oče!«

Brali smo v današnjem sv. evangeliju, da je pobožni starček Simeon rekel nad detetom Jezusom: »Glej, ta je postavljen v padec in v vstajenje mnogim v Izraelu«, Bodi nam to vsem v opomin, zlasti pa starišem, ki morajo skrbeti tudi za otroke, ki so bili pri sv. krstu prerojeni in posvečeni v otroke božje in dediče večnega kraljestva. Jezus nam je bil vsem pri sv. krstu v vstajenje. Vstali smo iz globočine sužnosti k časti otrok božjih. Kako bi se morali čuvati vsakega greha, da bi več ne pali v to globočino in kako bi morali stariši čuvati svoje otroke, da bi dolgo ohranili lepo svatovsko obleko, ki so jo prejeli pri sv. krstu! Naša prva skrb bi morala biti vse dni življenja, da si ohranimo na duši lepo obleko posvečujoče milosti božje, ki nas dela otroke božje in nam daje pravico do nebeškega kraljestva.

*

*

*

19. Kako se razlikujejo otroci božji od otrok tega sveta, nam kaže najlepše življenje svetnikov. Naj navedem en sam zgled.

V davnih časih je živel na Francoskem plemenit gospod Mallye. Le-ta je imel hčerko Marijo, ki je že v zgodnji mladosti kazala, da bo svetnica.

V najlepši dobi svoje mladosti je rada občevala s siromaki in bolniki in jim bolj pridno stregla ko služabnica svoji gospodi. To je prvo znamenje otrok božjih. Otroci tega sveta se bahajo s svojo gosposčino, občujejo radi z bogatini in visokimi, otroci božji pa s siromaki in bolniki.

Sv. Marija Mallye se je ostro pokorila, je nosila okolu života grčast pas, se je vsaki petek preživljala le s kruhom in vodo, je ležala na slami, se je ogibala posvetnim ljudem in sploh vsemu, kar mika oči.

To je drugo znamenje otrok božjih. Otroci tega sveta ljubijo posvetno veselje, otroci božji pa se za ta svet in njegove veselice ne zmenijo.

Sv. Mariji Mallye se je nekoč prikazala Devica Marija, jo prijazno opomnila, da se mora bolj preprosto oblačiti ter jej pokazala tudi v prikazni kroj, ki ga želi. Svetnica je takoj poslušala. Radi preproste obleke, ki jo je nosila, so jo posvetnjaki včasih na cesti zasramovali.

To je tretje znamenje otrok božjih. Otroci božji se nosijo preprosto, otroci tega sveta pa iščejo izbranih in izzivajočih oblačil.

Sv. Marija Mallye je ljubila uboštvo. Radi tega se je odpovedala dediščini, je prodala svojo hišo in darovala samostanu. Radi tega so jo sorodniki zaničevali, ona pa se ni žalostila, ampak je bila še vesela, da je bila tudi v tem podobna Zveličarju. Bila je radovoljno tako siromašna, da je prosila miloščine celo pri siromakih in morala včasih prenočevati pod milim nebom.

To je četrto znamenje otrok božjih. Otroci božji ljubijo uboštvo, se za časno premoženje nič ne zmenijo in se radi kake časne zgube nič ne žalostijo, otroci tega sveta pa tekajo le za posvetnimi dobički, za denarjem in bogastvom in se žalostijo za vsako časno zgubo.

Nekega dne je šla svetnica v cerkev. Tam jo najde gospod. Takoj jo začne zmerjati radi obleke, ki naj bi jo vrgla v ogenj. Ponižna svetnica pa je ponižno pokleknila, premišljevala trpljenje Kristusovo in se srčno zahvaljevala Bogu za to žalitev. — Ob drugi priliki je opomnila mladeniča, ki je preklinjal. Mladenič pa jo je v jezi vrgel na tla in jo z nogami tako poteptal, da je bila dolgo časa bolna. Prigovarjali so ji, naj toži, ona pa se za to ni zmenila. Rekla je, da je tudi Bog usmiljen z nami, da je bil Jezus potrpežljiv do smrtni in da so nam razne nevšečnosti in zoprnosti zelo koristne.

To je peto znamenje otrok božjih. Otroci božji se vesele, če morajo kaj trpeti zavoljo Jezusa, otroci tega sveta pa se boje vsakega tudi najmanjšega zasramovanja in jih vsaka tudi najmanjša žaljiva beseda razdraži.

Sv. Marija Mallye je neprestano obiskovala jetnike, jih tolažila, jim brala lepe knjige, prosila zanje in večkrat jim tudi izprosila prostost.

To je šesto znamenje otrok božjih. Otroci božji gledajo le, kako bi drugim koristili, otroci tega sveta pa gledajo le to, kar je njim v dobro in v dobiček.

Sv. Marija Mallye je preklečala cele dneve in noči pred Najsvetejšim in je čutila največjo tolažbo, ko je prišla Gospoda pri sv. obhajilu.

To je sedmo znamenje otrok božjih. Otroci božji iščejo tolažbe le v Gospodu, otroci tega sveta pa v posvetnih in čutnih rečeh.

Nekoč je sv. Marijo Mallye povabila kraljica k sebi. Svetnica je šla v preprostih oblačilih na dvor. Vratař pa, ki je ni poznal, jo je zapodil in jo celo s palico udaril. Ona se za to ni zmenila in ni o tem nič tožila. Kraljica pa jo je imela en cel teden pri sebi. Svetnica se je na dvoru tako lepo obnašala, da so se mnogi, ki so bili na dvoru, spreobrnili in ničemurnosti odložili.

Otroci božji delajo povsod le za čast božjo, za zveličanje svoje duše in za zveličanje drugih, otroci tega sveta pa iščejo le posvetnih časti in posvetnih veselíc.

Kar je posvetnjakom dan, je svetnikom noč in narobe. Milost otrok božjih je nadnaraven dar in zato ne ljubijo, kar je naravnega in posvetnega, ampak kar je nebeškega in božjega.

Sv. Marija Mallye je umrla dne 28. marca
l. 1414.

Hodimo po njenih stopinjah, da si pridobimo znamenje otrok božjih in dedičev božjega kraljestva...

OSMO BRANJE.

ZA SILVESTROV DAN.

*Oni bodo prešli — Ti pa boš ostal
in vsi se bodo postarali kakor suknja
in kakor oblačilo jih boš spremenil, Ti
pa si vedno isti in Tvoja leta ne bodo
potekla.*

Psalm 101, 26.

1. Danes je zadnji dan leta. Še nekaj ur do polnoči in leto bo za nami. Povrnilo se ne bo več nikdar. Pač žalostna misel za nas. Za nekaj let bomo mi vsi, kar nas je zdaj tukaj, že strohnili v zemlji in naše grobove bodo potem prekopali in naše kosti razmetali. Prišli bodo drugi za nami, pa tudi s temi se bo tako zgodilo. Vse je minljivo na svetu. Vsaka reč ima svoj začetek pa tudi svoj konec.

En sam je velik, ki nima ne začetka ne konca, kateremu ne tečejo leta, ki se ne stara in ne umrje in ta je — trojedini Bog Oče, Sin in sv. Duh.

*

*

*

2. Kje so zdaj bogati, mogočni kralji in cesarji, ki so ob času rojstva Jezusa Kristusa vladali cel svet in preganjali prve kristjane? Cesar Avgust, kje je zdaj? Prah in pepel in ne vemo niti za njegov grob. Cesar Neron, ki je dal na križ pribiti svetega Petra in sv. Pavlu glavo odsekati, kje je zdaj? Prah je in pepel! Vsi kralji in vsi cesarji niso nič nasproti Bogu. En sam je velik in nespremenljiv in ta je Bog!

Pojdimo nazaj samo za 50 ali 60 let! Koliko so se nekateri takrat razveseljevali, tekali in skakali, hodili po veselicah in po plesih in uživali ta svet! Kak hrup, kako vrskanje, kako popivanje in napivanje — in zdaj? Zdaj je vse potihnilo. Globoko pod zemljo počivajo njih trupla in čakajo sodnjega dne. Pojdemo na njih grobove in zakličimo vanje: Kaj imate zdaj od vsega veselja, od vseh veselic, od vseh razveseljevanj? Zaslišali bomo glas: Vse je minulo, zdaj smo prah in pepel in naša duša je šla, kamor je pravični Bog zasodil.

Eden sam je velik in ta je trojedini Bog: Oče, Sin in sv. Duh.

*

*

*

3. Poglejmo zdaj za 50 ali 60 let naprej! Kaj bo z nami? Marsikdo ne misli nikdar, kaj bo za teh par let? In ker nikdar ne misli, kaj bo v 50 ali 60 letih, živi nespametno, kakor da bi nikdar ne umrl. Zato je dobro, da si danes, na koncu leta, živo predstaviš, kaj bo s teboj za 50 ali 60 let? Zdaj se veseliš, zdaj grešiš, zdaj uganjaš neumnosti in praviš: Zdaj je čas veseliti se in uživati ta svet! Glej kmalu, ali v

30 ali 40 ali 50 letih bo zazvonilo mrliču. Ljudje bodo popraševali: Kdo je umrl? Odgovarjali bodo: Ta in ta. Mrliča bodo v temni sobici položili na oder. Naredili mu bodo rakev in ga položili vanjo. Potem bodo prišli duhovniki, bodo opravili molitve, potem bodo pogrebci rakev zabili in jo nesli v cerkev. Ko se bodo v cerkvi opravile mrtvaške molitve, nesli ga bodo na pokopališče in tam bodo spustili rakev v grob in štirje pogrebci bodo hiteli metat zemljo nanjo, dokler ne bo popolnoma zasuta. Ko bo grob zasut, tedaj je vse končano na tem svetu. Vse je za vedno minulo. Pa kdo bo ta mrlič? Ali ti strah ne pretresa mozga, ko to poslušáš? Hočeš vedeti, kdo bo ta mrlič? Ta mrlič boš ti! Da, prav ti, ki zdaj na to prav nič ne misliš, ki praviš, da ne veš, kaj te čaka. Glej, to te čaka! Ali ne vidiš, da so že deske napravljene za tvojo rakev, ali ne slišiš v duhu, kako že zabivajo žeblje v tvojo rakev, kako te vanjo zapirajo? Vse bo prešlo, vse bo minulo! En sam je velik in nespremenljiv, namreč Bog, ki ne pozna začetka in ne konca.

*

*

*

4. To so resne misli, ki nas obhajajo danes, na koncu leta. Ko bi res ne imeli nobene tolažbe, bi morali pri teh mislih obupati.

Toda nič ne žalujmo! Imamo najboljšo tolažbo. Kristus, pravi Bog, druga Božja oseba, je rekel: Kdor v mene veruje, bo živel veko-

maj in tudi če umrje, bo živel. Resnično, nimamo je danes druge tolažbe kakor to! Danes, na koncu leta, spoznavamo jasno, da je vse nič, da je vse minljivo in da ne more nihče našega srca zadovoljiti, kakor misel na Jezusa Kristusa in na njegove besede: Kdor v mene veruje, bo živel vekomaj!

*

*

*

5. Ako se hočeš tedaj rešiti, okleni se Jezusa Kristusa. Jezus Kristus pa ni več zdaj na zemlji, razen nevidno v najsv. zakramentu. Postavil pa si je Jezus Kristus tudi vidne namestnike in ti so: rimski papež, škofje in duhovniki. Ti so postavljeni, da v imenu Jezusa delijo večno življenje. Kdor se ne drži sv. cerkve — je izgubljen na večne čase. Edino v sveti cerkvi je mogoče zveličati se. Kdor noče cerkve ubogati, kdor noče poslušati papeža, škofov in duhovnikov — je že obsojen.

Škofje, zbrani v lateranskem zboru leta 1215, so izrekli o tem tako-le: Ena je katoliška cerkev, zunaj nje ni mogoče zveličati se.

Sv. Ciprijan primerja sv. katoliško cerkev Noeovi ladji. Samo ti, ki so bili v ladji t. j. Noe, njegova žena, trije sinovi in njih žene, so si rešili življenje. Tako je tudi s sveto cerkvijo, katero je ustanovil Jezus Kristus. Sv. cerkev je ladja: Kdor si hoče rešiti življenje, mora biti na tej ladji, mora se oklepiti rimskega papeža, škofov in duhovščine.

Da ni mogoče zveličati se, ako ne poslušamo sv. cerkve, dokazujejo nam besede Je-

zusa Kristusa samega, ki je rekel: Ako cerkve ne posluša, bodi kakor pagan! Človek tedaj, kateri ne posluša rimskega papeža, škofov in duhovnikov, je pagan in se bo pogubil.

Rimski papež, škofje in duhovniki so pravi nameštniki Jezusa Kristusa. Kdor njih zaničuje, zaničuje Jezusa Kristusa in kdor zaničuje Jezusa Kristusa, zaničuje Njega, ki ga je poslal. Kdor pa posluša njé, samega Jezusa posluša. Kdor sprejme njé, samega Jezusa Kristusa sprejme!

Ob drugi priliki je rekel Jezus Kristus: Pojdite po vsem svetu in oznanjujte evangelij vsem stvarem. Kdor bo veroval, se bo zveličal, kdor pa ne bo veroval, je že obsojen. Iz teh besedi vidimo, da se moramo oklepati sv. cerkve, ako se hočemo zveličati, ako hočemo rešiti svoje življenje.

Pri Jezusu Kristusu tedaj in pri sv. cerkvi, katero je on ustanovil, moramo iskati rešitve, moramo iskati večnega zveličanja in večnega življenja. Kdor v Jezusa veruje, kdor veruje v njegove nauke in v nauke, katere oznanjuje sv. cerkev, kdor izpolnjuje zapovedi sv. cerkve, ta bo vekomaj živel in če tudi umrje, bo živel.

*

*

*

6. Vse bo prešlo in se spremenilo kakor suknja. Prešla bo slava, prešlo bo bogastvo in dobro stanje, prešlo bo razveseljevanje, in naše telo, katero smo v življenju morda čislali, bo strohnelo globoko v zemlji. Nič ni stalnega na tem svetu. Ta resnica nam stopa zlasti da-

nes živo pred oči. En sam je večni namreč Bog in stalna je njegova sv. cerkev. Kdor hoče vekomaj živeti, se mora držati Jezusa Kristusa in sv. cerkve t. j. rimskega papeža, škofov in duhovnikov, ki so postavljeni, da delijo večno življenje.

Danes, na koncu leta, poglejmo nazaj in pomislimo, ali smo delali vedno tako. Če nismo delali vedno tako, vedimo da je vse drugo zgubljeno. Naredimo za novo leto trden sklep, da se bomo držali Jezusa Kristusa in njegove sv. cerkve, nauk in resnic, katere učijo škofje in duhovniki.

Ne vemo sicer, kaj nas čaka v prihodnjem letu, to vemo za trdno, da nas bo smrt kmalu ugrabila. Pa nič se ne bojmo, ker bomo vekomaj živeli, ako se bomo držali Jezusa Kristusa in njegove sv. cerkve. Z novim letom začnimo novo, sveto življenje! Vse drugo se bo postaralo in spremenilo kakor suknja...

DEVETO BRANJE.

ZA NOVO LETO.

Prikazala se je milost Boga Zveličarja, katera nas uči, da trezno, pravično in bogaboječe živimo na tem svetu.

Tit. 2.

1. Za novo leto beremo prav tisto sv. berilo, kakor za božični praznik, kajti novo leto in božični praznik sta prav za prav en praznik: Ko je bil namreč otrok rojen, so ga na osmi dan obrezali in mu dali ime Jezus. To skrivnost obrezovanja Gospodovega praznujemo danes. S tem praznikom se dopolnijo božični prazniki. Zato pa nas danes vdruzič opominja sv. Cerkev z besedami sv. Pavla: »Preljubi prikazala se je milost Boga, našega Zveličarja, ki nas uči, da se odpovejmo hudobiji in posvetnim željam, ter trezno, pravično in pobožno živimo na tem svetu čakajoč zveličavnega upanja in častitljivega prihoda velikega Boga in Zveličarja našega Jezusa

Kristusa, kateri je samega sebe za nas dal, da bi nas rešil vse krivice in sebi očistil ljudstvo, ki bi mu ugajalo in se za dobra dela vnelo malo«.

*

*   *

2. Bog nam je dal milost, da smo dočakali novega leta dan. Kaj je bilo v starem letu, vemo in se kesamo, da smo zlati čas zveličanja tako slabo obračali. Zdaj ne moremo več dobiti tistega časa. Šel je mimo nas in ga ne moremo več dočeti, če bi še tako naglo tekli. Nocoj o polnoči je minula zadnja sekunda starega leta in nič bi ne bilo pomagalo, ko bi bili rekli: Čas, stoj vsaj za pol sekunde, da popravimo, kar smo slabega storili v celem letu, da se pokesamo in obljubimo Bogu poboljšanje. In ko bi nas bila imela smrt zadeti prav o polnoči in bi bili prosili in bi bilo prosilo vse ljudstvo celega sveta, naj bi se čas ustavil, da bi se še malo pokesali svojih grehov, preden bi stopili pred sodnji stol in ko bi tudi vse železniške stroje, kar jih je na svetu, zagnali proti času in zaklicali: Čas, ustavi se vsaj za trenotek, bi vse nič ne pomagalo. Čas bi šel naprej. Zato pa moramo biti skrbni, da čas dobro obračamo, ko ga uživamo in ko ga imamo v svojih rokah, ker ko odide, ga ne dobimo več. Ta sklep naredimo za to leto, ki smo je danes od polnoči dalje nastopili. V novem letu bodimo skrbni, pridni in vestni v izpolnjevanju zapovedi. Kaj nas čaka v novem letu, ne vemo. Radi bi pogledali za zagrinjalo in videli prihodnost. To pa

ni mogoče. Za zagrinjalo, ki loči sedanjost od prihodnosti, gleda samo Bog. Njemu je naša prihodnost jasna in očitna, mi pa tega ne moremo videti. Ali je za tem zagrinjalom naša smrt ali kaka bolezen, nezgoda, obrekovanje, preganjanje ali kaj drugega, ne moremo vedeti. Toda eno vemo z gotovostjo, česar nam nihče vzeti ne more in kar bomo gotovo imeli, ako le hočemo. Kaj je to? To je prava in stalna sreča, prava in stalna zadovoljnost srca, ki nam je nihče vzeti ne more, ako le mi hočemo. To srečo in zadovoljnost si pridobimo, ako se odpovemo hudobiji in krivičnosti ter trezno, pravično in pobožno živimo na tem svetu čakajoč zveličavnega upanja in častiljivega prihoda velikega Boga in Zveličarja našega Jezusa Kristusa, ki je samega sebe za nas dal, da bi nas rešil vse krivice in sebi očistil ljudstvo, ki bi mu ugajalo in se za dobra dela vnemalo. Ta nauk nam daje milost Božjega deteta, ki se je za Božič prikazalo v bornem betlehemskem hlevcu in ki je danes bilo obrezano ter Jezus imenovano.

Sprejmi, človek, nauk, ki ti ga daje danes dete Jezus! Boljšega nauka ti ne more dati nihče za novega leta dan. Že za Božič te je dete Jezus tako učilo, danes ti znova polaga ta nauk na srce. Ako ne boš izpolnjeval tega nauka, ne boš imel nobene sreče in nobenega miru. Vse delo in veš trud bo zastonj, ako se ne izpreobrneš, kakor te uči milost deteta Jezusa.

*

*

*

3. Kristus je povedal to-le priliko (Luk. 13, 6): Nekdo je imel figovo drevo zasajeno v vinogradu in je prišel sadu iskat na njem pa ga ni našel. Rekel je pa gorniku: Glej, tri leta je, kar hodim iskat sadu na tem figovem drevesu pa ga ne najdem. Posekaj je tedaj, čemu še prostor jemlje. Gornik pa je odgovoril in mu rekel: Gospod, še to leto ga pusti, da ga okopljem in pognojim, da sad obrodi, če pa ne, ga boš potem posekal.

Kdo je to figovo drevo, ki raste v vinogradu Gospodovem? To drevo si ti, ki si bil pri sv. krstu in pri drugih sv. zakramentih zasajen v vrt katoliške cerkve. Gospod je morda že večkrat prišel iskat sadov sv. čednosti in dobrih del, pa ni morda nikoli nič našel ali vsaj premalo našel. Nad teboj je že morda sklenena sodba: Še letos te bom počakal in potem te bom posekal.

Še eno samo leto ti je torej dano, predragi, da lahko obrodiš sad pokore in sad dobrih del, potem ne boš imel več morda časa. V tem letu moraš vse urediti, moraš opraviiti veliko spoved črez vse svoje življenje in se moraš potem poboljšati, če ne, te bo posekal. Gorje tebi, če padeš v smrtnih grehah v roke vsemogočnega in pravičnega Boga!

Sv. evangelist Matevž pripoveduje (21, 19), da je Kristus prišel nekega dne pod neko tako figovo drevo in je gledal, ali ima kak sad, pa ni imelo nič kakor le listje. Kristus reče: Naj se nikdar več ne rodi na tebi sad vekomaj. Ko je te besede izrekel, je drevo ta-

koj usahnilo. Učenci, ki so to videli, so se začudili rekoč: Kako brž je usahnilo!

V životoписu sv. Eligija, škofa, ki ga praznujemo dne 1. dec., beremo neko slično dogodenco. Prišel je nekega dne s svojim spremstvom v senco velikega oreha. Njegovi spremljevalci so utrgali par orehov z vej, ki so segale do tal. To pa je videl kmet-lastnik. Brž je pritekel in začel pretiti in preklinjati. Sv. Eligij ga je tolažil, da mu vse rad poplača, kar so spremljevalci utrgali. Hudobni kmet pa je začel sedaj preklinjati tudi škofa. Ko je škof spoznal, da ni mogoče hudobnega kmeta na noben način potolažiti, je strogo posvaril svoje spremstvo, da se ne smejo več dotakniti sadu in je ukazal dati kmetu tri zlate denarje. Potem pa je izrekel nad drevesom te-le besede: »Ker je radi tebe postalo sovraštvo in prokletstvo, naj se nikdar več ne prikaže na tebi sad!« In oreh je pri tej priči začel usihati in je umrl.

Glejte, tako hitro se bo lahko tudi z nami zgodilo. Zato bodimo pripravljeni. Ustavimo pregrešno življenje in krenimo na pravično pot! Začnimo pobožno živeti!

*

*

*

4. Dne 15. nov. praznujemo god sv. Gregorja, škofa, ki je storil brezštevila čudežev, ki je v živi veri celo goro prestavil, da je bilo dovolj prostora za zidanje cerkve. Toda zavoljo čudežev se ni štel za pravičnega, temveč je bil še bolj skrben za zveličanje in še

bolj ponižen. Če so ga hvalili, zavoljo čudežev, je bil ves osramočen in žalosten. Zato je neprenehoma ljudstvu oznanjeval strah božji: »Bojte se Boga, bojte se njegovih sodeb!« tako je klical. Govoril je: »To je največja dobrota, držati se Boga, v njem ostati in čuvati se greha. Sveti strah božji je največja dobrota. Rečem vam odkritosrčno: Bojte se Boga, Gospoda vseh stvari in izpolnjujte njegove zapovedi in bodite uverjeni, da bo kedaj vse pred sodbo poklicano in bo vsak od njega prejel plačilo ali kazen, kakor si je pač ali z dobrimi ali hudobnimi deli zaslužil«.

Nikar torej ne bodimo žalostni, če nam Bog ne bo dal moči delati čudežev v novem letu, če nam naših prošenj ne bo uslišal, kajti to nič ne de! Prava sreča za človeka je v notranjosti srca, je ponižnost, pohlevnost, svetost in pravičnost. Pravo srečo dosežeš, če lepo izpolnjuješ vse božje in cerkvene zapovedi: da lepo moliš vsaki dan, da si pobožno pri sv. maši, da poslušaš božjo besedo, da se zdržuješ mesnih jedi o prepovedanih časih, da sprejemlješ večkrat zakrament sv. pokore in sv. obhajila. Glejte, to je pot, ki jo moramo hoditi v novem letu. Ne zahtevajmo od Boga nobenega čudeža, saj mnogi svetniki niso nobenega čudeža storili, pa so vendar dosegli nebesa in sama Marija Devica ni nobenega čudeža storila, pa je vendar bila najbolj sveta in pravična in je postala kraljica nebes.

Tako služimo tudi mi Bogu v novem letu v svetosti in pravičnosti, v pohlevnosti in potrpežljivosti!

Sv. Krišpin in sv. Krišpinijan, katerih god praznujemo dne 25. oktobra, sta bila iz imenitnega rodu. Živela sta v tretjem stoletju. Ko sta prišla na Francosko oznanjevat sv. vero, sta vedela, da bi ju poganski mestjani hitro obsodili v smrt in ju umorili, ako bi javno pridigovala sv. vero. Zato sta se mej rokodelce pomešala, se naučila čevljarske obrti in tako kot čevljarja opravljala vsakdanje molitve in oznanjevala sv. vero. Ona sta vsem rokodelcem dala lep zgled, kako se lahko tudi v rokodelskem stanu moli in veliko lahko stori za zveličanje svoje duše in za zveličanje drugih. Zato ju vsi rokodelci častijo za svoja patrona!

Posnemajmo ju! Ne izgovarjajmo še, da moramo delati in da ne moremo moliti in skrbeti za svojo dušo. To je prazno! Ako so svetniki in svetnice božje delali, a pri tem tudi molili, lahko tudi mi!

Obrnimo se danes v vsej ponižnosti in s trdnim sklepom k Jezusu in recimo: O Jezus, trdno sklenemo, da hočemo v letu, ki si nam je dal dočakati, trezno, čisto, pravično in pobožno živeti; da se hočemo ogibati vsej krivici in hudobiji in se vnemati za dobra dela. Blagoslovi ta naš sklep, da se bomo na koncu veselili s teboj, polni dobrih del in zaslug za večno zveličanje.

*

*

*

5. Novega leta dan je dan dobrih sklepov. Ti sklepi pa morajo biti trdni. Slavni nemški pisatelj Alban Stolz (Legende str. 134) pravi:

Drevo, ki vsako pomlad močno cvete, pa vse cvetje zgubi in nobenega sadu ne obdrži, je brez dvojbe bolno in nekoristno drevo. Cvetje tvoje duše so dobri sklepi. Če pa te sklepe ne izpolniš in nobenega dobrega dela ne storiš, kakor si obljubil, si podoben bolnemu in nekoristnemu drevesu.

Take prazne sklepe delamo, ker imamo nemirno vest in bi si jo radi potolažili, a ko bi morali to izvršiti, pa odpademo. Zato je rekel neki svetnik: Pot v pekel je vsa pokrita ali poškakana z dobrimi sklepi.

Drevo, kateremu cvetje vsako leto odpada, si ne more pomagati, ker nima pameti in nima proste volje. Toda človek si lahko pomaga, da mu cvetje t. j. dobri sklepi ne odpadajo, ker ima prosto voljo. Če le hoče, pa cvetje ne bo odpadlo, ampak bo obrodilo stoteren sad. Zato se moramo potruditi, da bomo sklepe tudi izvršili.

Pri teh dobrih sklepih držimo se teh-le pravil: 1. Ne delaj preveč sklepov! Malo pa dobro! 2. Zjutraj se vsaki dan spomni, kaj si sklenil in zvečer premisli, ali si izpolnjeval ali ne. 3. Na hudobnega duha, ki ti šepeta na ušesa vse mogoče reči, se nič ne oziraj. 4. Ne govori drugim ljudem o tem, kaj si sklenil, ampak samo Bogu. Bodi tih in ponižen.

Dober sklep, ki ga potem tudi izvršimo, je več vreden ko denar, več ko čast in slava. Zato moramo biti skrbni pri dobrih sklepih.

Slavni nemški pisatelj Alban Stolz nasvetuje nam vsem te-le dobre svete¹⁾:

1) Glej: Legende.

1. Ne govori nikoli kaj slabega o bližnjem, ako ni potrebno in koristno.
2. Ne hvali sebe nikoli.
3. Če te kdaj nevoščljivost napade, začni hitro moliti za dotičnega.
4. Če vidiš kako sovraštvo ali slišiš kak prepir, posreduj hitro za mir in za ljubezen.
5. Vsako nedeljo daj kaj za siromake.
6. Bodi pri sv. maši ne le ob nedeljah, ampak včasih tudi v tednu.
7. Vsako nedeljo beri vsaj po pol ure iz kake lepe, pobožne knjige.
8. Ne oziraj se v cerkvi po ljudeh in ne klépetaj!
9. Sprejmi sv. zakramente vsako četrtno leto.
10. Skleni, da boš vsako leto enega siromašnega otroka oblekel, ali popolnoma ali le deloma.

6. Bila je srečna ženska, ki si je v svoji mladosti shranila poročni venec. Založila ga je, da ni potem dolgo časa vedela zanj. Po dolgih in skrbipolnih letih najde po naključju spet poročni venec in ga s solzami v očeh začne ogledovati. Poročni venec je bil ves sneden, zviti in stróhel. Trideset let je, kar je šla vsa srečna ž njim k poroki. Vse je naglo minulo, kakor da bi bilo vse življenje le ena kratka minuta. Premišljevala je, kako je vse minulo. Zdelo pa se ji je, da je od vsega teka-

nja in lova v življenju vendar nekaj ostalo. Da je dobro in v strahu božjem odgojila otroke, da je opravljala dobra dela, da je v družini vsaki večer molila rožni venec, da je dajala ubogajme, da je spolnjevala božje in cerkvene zapovedi — to se ji je zdelo, da je ostalo.

Kakor se je tej dobri ženski godilo, tako se godi več ali manj vsakemu človeku. Ko se človek postara, spozna, da je vse ničemurnost, da vse mine razen dobrih del, razen tega, kar storimo po božjih zapovedih. Nebo in zemlja bosta prešla, moje besede pa ne bodo prešle, je rekel Jezus. Teh besedi ne moremo nikdar boljše razumeti ko na koncu starega leta in v začetku novega.

Ginljivo dogodbico pripoveduje zgodovina o sv. Frančišku Borgia, ki je bil iz kraljeve rodovine. Bog je hotel imeti tega moža zase in zato mu je hotel svet popolnoma ogreniti. Obiskoval ga je zdaj s to zdaj z drugo boleznijo in ga učil kako ničemuren je ta svet. O ničemurnosti tega sveta pa ga je najbolj prepričala smrt španske cesarice Izabele. Ta cesarica je slovela po širokem svetu radi svoje lepote. Vsi so jo radi te izredne lepote občudovali. Na povelje cesarja Karla V. je moral Frančišek Borgia spremljati njeno truplo v Granado, kjer je bilo cesarsko grobišče. Preden so rakev položili v grobnico, so se morali še enkrat prepričati, da je truplo res v njej. Odprli so tedaj rakev — a groza, kajti mesto lepote zagledajo strašno izpremenjeni obraz cesarice Izabele in truplo je strašno smrdelo. Vsi so naglo obrnili oči od

že gnusobe in so naglo odskočili radi smradu. Frančiška Borgia je ta pogled strašno presunil. Po končanem pogrebu je šel v sobo in se zaprl vanjo. Pokleknil je in začel sam pri sebi tako-le vzdihovati: »Nočem, o Bog, nočem nikdar več služiti komu, ki mi ga lahko smrt ugrabi!« Zraven tega je naredil še obljubo, da hoče iti v samostan, ako mu soproga umrje. Večkrat je dejal: »Cesaričina smrt me je vzbudila iz dušne smrti«.

Cesar ga je potem imenoval za namestnika dežele Katalonije in po smrti očetovi je postal vojvoda dežele Gandije, a vedno in povsod mu je bila prva skrb le čast božja in zveličanje duše. Ko mu je pa pobožna soproga umrla, je brž izpolnil obljubo in stopil v družbo Jezusovo. Postal je mašnik, služil zvesto Bogu in umrl kot svetnik. Njegov god praznujemo dne 10. oktobra.

Lepa je ta dogodbica, ki nas uči, kako je vse minljivo in ničemurno.

Ne zanašajmo se na ta svet! Vse bo prešlo. Nebo in zemlja bosta prešla, a Gospodova beseda ne bo prešla. Držimo se natančno in vztrajno božjih in cerkvenih zapovedi, ker v njih je ob kratkem vsa božja beseda. Z veseljem se bomo spominjali na stare dni in zlasti na smrtni postelji svojega življenja in svojega delovanja.

Ko nas skušnjava napuha obhaja, spominimo se božje besede in bodimo ponižni! Služimo Bogu in bližnjemu v preprostosti, brez častihlepnosti in nevoščljivosti.

Ko te obhaja skušnjava lakomnosti, da poželuješ tujega blaga, da zahtevaš oderuških obresti in dobičkov, da hrepeniš po tujem posestvu, po tujih hišah, da kradeš celo Bogu nedelje in praznike in jih onečaščuješ z delom in pridobivanjem itd., spomni se besede božje in prosi sv. Duha milosti, da bi mogel zmagati skušnjava.

Ko te skušnjava vabi k nečistosti, spomni se šeste božje besede.

Ko te skušnjava moti, da bi se kaj pregrešil zoper stariše, predstojnike in zoper sv. cerkev, spomni se božje besede, ki je izražena v četrti božji zapovedi.

Ko te skušnjava moti, da bi po krivem pričal in celo po krivem prisegaval, spomni se osme božje besede.

Ko te skušnjava moti, da bi bil komu nevoščljiv, spomni se desete božje besede.

Ko te skušnjava obhaja, da bi prelamljal cerkvene zapovedi, da bi na pr. ne šel ob nedeljah in praznikih k sv. maši ali da bi za Velikonoč ne prejel sv. zakramentov, spomni se Jezusove besede: »Kdor cerkve ne posluša, naj ti bo ko pagan!«

*

*

*

7. Držimo se torej božje besede, držimo se Jezusa Kristusa in bomo vekomaj živeli. Od božje besede nas ne sme odvrniti nobeno nasprotstvo, nobena težava, nobeno trpljenje in tudi smrt ne! Kristus je rekel ob neki priliki svojim učencem: »Ako hoče kdo za

menoj priti, naj zataji sam sebe, naj vzame svoj križ in naj hodi za menoj. Zakaj kdor hoče svoje življenje ohraniti, je bo izgubil, kdor pa izgubi svoje življenje zavljo mene, je bo našel. Kaj namreč pomaga človeku, če ves svet pridobi, svojo dušo pa pogubi. Ali kakšno zameno bo dal človek za svojo dušo? Sin človekov bo prišel v veličastvu svojega Očeta in takrat bo povrnil vsakteremu po njegovih delih«.

Kaj nam bo torej ostalo ob smrtni uri? Kaj ponesemo seboj v večnost? Kaj bomo lahko pokazali na sodnji dan? Po besedah našega Zveličarja nam bodo ostala le naša dobra dela in po teh nas bo sodil večni sodnik. Vse drugo bo minulo. Vse drugo se bo postaralo kakor suknja in se bo spremenilo kakor oblačilo, ki se nosi le nekoliko časa in se potem vrže proč. Le to, kar smo po božjih in cerkvenih zapovedih storili dobrega, ne bo nikoli prešlo. Naša dobra dela se bodo na sodnji dan blešela ko žarki solnca.

To resnico imejmo vedno pred očmi, zapišimo si jo na roko in premišljujmo jo ponoči in po dnevu ter učimo tako tudi otroke. To priporočajte otrokom, ko ste doma in ko ste na poti, ko greste spat in ko zjutraj vstajate, ko delate in počivate, ko jeste in pijete.

*

*

*

8. Kristus je jokal nad Jeruzalemom (Mat. 23) in je nad njim tako le govoril: »Jeruzalem, Jeruzalem, ki moriš preroke in jih kamenjaš,

kateri so k tebi poslani; kolikokrat sem hotel zbrati tvoje otroke kakor koklja piščeta pod peruti in nisi hotel. Glejte, vaša hiša se vam bo razdejala!»

Te besede Jezusovega jokanja nad Jeruzalemom obračajo sv. očetje na vsakega človeka. Kolikokrat nas je že Gospod klical na pravo pot, pa nismo hoteli. Danes, novega leta dan, nas spet kliče, da bi se poboljšali in začeli novo življenje. Storimo to, ker drugače bo Bog hišo našega telesa razdejal in dušo poklical na odgovor.

Kristus je rekel ob drugi priliki te-le resne besede (Luk. 12): »Vedite, da ko bi hišni gospodar vedel, katero uro pride tat, bi gotovo čul in bi ne pustil, da bi mu hišo spodkopali. Tudi vi bodite pripravljeni, ker ob uri, ko se vam ne zdi, bo Sin človekev prišel«.

Pripravimo se! Mnogo njih, ki so bili lani današnji dan z nami veseli, je umrlo. Letos bo morda prišla vrsta na koga izmed tu navzočnih. Kateri dan, katero uro in minuto, ali po noči ali po dnevu, ali doma ali zunaj — tega ne pove nobena pratika. Le eno je gotovo: Dobra dela ne bodo umrla, ampak poidejo z nami pred sodnji stol in nas bodo zagovarjala.

9. Marsikaj smo obljubili lani današnji dan, marsikaj smo sklenili na tihem v svojem srcu, zlasti, da bomo v novem letu trezno ži-

veli, pravično in bogaboječe! Zakaj pa se nismo tega držali? Zakaj smo med letom svojo obljubo in svoje dobre sklepe prelomili? Zdaj, ko je leto minulo, še le spoznavamo dobro, kako nespametni smo bili, da nismo živeli med letom **trezno, pravično in bogaboječe.**

Kolikokrat nismo bili med letom trezni! Kolikokrat smo nezmerno uživali jedi in pijačo, kolikokrat smo se nezmerno jezili, prepirali, kregali, sovražili! Vse to je izgubljeno! In danes to jasno spoznavamo, da smo bili nespametni!

Kolikokrat nismo bili pravični do svojega bližnjega v minulem letu! Kolikokrat smo bližnjega žalili, smo mu naredili morda kako krivico ali škodo. Vse to je izgubljeno! Zakaj vendar nismo bili pravični?

Kolikokrat nismo bili bogaboječi! Kolikokrat smo slabo molili, ali celo molitve radi lenobe opuščali, kolikokrat smo bili raztreseni pri sv. maši in pri popoldanski molitvi, ali smo celo sv. mašo in molitev izpustili, kako malokrat smo sprejeli sv. zakramente! Kolikokrat smo celo preklinjali in žalili Boga. Vse to je zdaj izgubljeno! Zakaj nismo bogaboječe živeli, ker to bi bilo zapisano v večnih bukvah?!

Glejmo dobro, da se nam tako ne zgodi tudi v letu, ki smo je danes nastopili!

*

*

*

10. Da se nam to spet ne zgodi, začnimo novo leto v imenu Jezusovem. Vsak izmed nas naj sklene v svojem srcu, da hoče začeti novo

leto v imenu Jezusovem. To hoče sv. cerkev, ki nam v današnjem sv. evangeliju postavlja pred oči obrezovanje Gospodovo. Ko je bilo deťe staro osem dni, je bilo obrezano in so mu dali ime Jezus, katero je imenoval angel, preden je bil spočet v materinem telesu. Z imenom Jezusovim začenja torej sv. cerkev novo leto. Začnimo tudi mi v tem imenu in rečimo v srcu: V imenu Jezusovem hočem začeti novo leto, v imenu Jezusovem hočem delati in se truditi v novem letu, v tem imenu hočem tudi umreti, ako mi Vsemogočni nakloni smrt v tem času!

*

*   *

11. Kako naj živimo v letu, ki smo je danes nastopili? Sv. Pavel nam kliče: Trezno, pošteno in bogaboječe! To je pot, ki pelje do sreče, do dobrega konca. Vse drugo bo izgubljeno!

Trezno! To se nanaša na našo osebo in ne tiče drugih.

Pošteno! To se nanaša na našega bližnjega in se tiče drugih.

Bogaboječe! To se nanaša na Boga.

Kdor trezno, pošteno in bogaboječe živi, ta je poštenjak, ker je hvalevreden v vseh ozirih: v oziru na samega sebe, v oziru na bližnjega in v oziru na Boga, torej v vseh ozirih poštenjak. Taki bodite, dragi moji, v novem letu! Ne dajte se slepiti po drugih naukih! Nihče Vam ne more dati boljšega nauka, kakor sv. Pavel: Trezno, pošteno in bogabo-

ječe! Če boste se ravnali po drugih naukih se boste kesali, če se boste pa ravnali po tem nauku, se ne boste vekomaj kesali.

*

*

*

12. Na novega leta dan je pač potrebno da si pokličemo v spomin besede, katere je Bog govoril izraelskemu ljudstvu, ko mu je dal na gori Sinajski zapovedi. Bog je govoril tako-le (Dent. 11, 13): »Ako boste tedaj pokorni mojim zapovedim, ki Vam jih danes zapovem, da ljubite svojega Boga iz vsega svojega srca in iz vse svoje duše; bom dal dežja vaši deželi, zadnjega in poznega, da spravite žito, vino in olje, in seno s polja živini v klajo in da tudi sami jeste in se nasitite. Varujte se, da se ne da zapeljati vaše srce in da ne odstopite od Gospoda in ne služite ptujim bogovom in jih ne motite, da se Gospod ne razsrdi in ne zapre neba, da bi dež ne padal in zemlja ne dajala svojega sadu in da vi naglo ne poginete s predobre zemlje. Vtisnite si te moje besede v svoja srca in duše in privežite jih v znamenje na roke in denite jih med svoje oči. Učite svoje otroke, da jih premišlujejo. Zapiši jih na podboje in vrata svoje hiše; da se množe tvoji dnevi in dnevi tvojih otrok v deželi... Glej, danes denem pred vaše oči blagoslov in prokletstvo; blagoslov, ako boste pokorni zapovedim... prokletstvo, ako ne boste pokorni zapovedim«.

To so slovesne besede vseмогоčnega Boga, ki so zapisane v sv. pismu, v 5. Mojze-

sovi knjigi, ki veljajo tudi za nas. Te besede moramo dobro premišljevati danes, ko smo nastopili novo leto svojega zveličanja!

*

*

*

13. Že v starem zakonu so po Mojzesovi postavi zelo slovesno praznovali dan novega leta. Ta dan je bil v starem zakonu postavljen v spomin, da je Bog svet ustvaril, ker tisti dan, ko je Bog svet ustvaril, je bil prvi dan. Duhovniki starega zakona so šli na hribe, so hodili po vaseh in po mestih ter so trobili na rogo-ve, da so vsi ljudje vedeli, da je novega leta dan, da je staro leto ufonilo v večnost in da je nastopilo novo leto, katerega treba začeti z novim veseljem in navdušenjem.

Tudi mi moramo novo leto začeti z novim veseljem in z novim navdušenjem. V psalmu 76. beremo te besede: »Rekel sem..., zdaj začnem! Ta sprememba prihaja od desnice Najvišjega«. Tako moramo tudi mi danes odločno in moško reči: »Zdaj začnem!« Naj se zgodi karkoli, danes začnem! S pomočjo desne roke najvišjega Boga hočem danes začeti drugačno življenje. Kakor danes, tako ponavljajmo večkrat v novem letu: »Zdaj začnem, zdaj začnem!« Nočem biti več nespa-meten!

*

*

*

14. Samo po sebi pa se razume, da moramo s potrpežljivostjo začeti novo življenje v novem letu. Naglo to ne gre! Kristus je rekel,

da dobra zemlja, na katero pade seme, ki stoteren sad rodi, so tisti, ki besedo Božjo poslušajo in jo v dobrem in najboljšem srcu ohranijo in sad obrodijo v potrpežljivosti«. V novem letu bomo lahko veliko dobrega storili pa v potrpežljivosti! S potrpežljivostjo si bomo rešili svojo dušo. Sv. Jakob, apostol, pravi v svojem pismu tako-le: »Potrpežljivi bodite, bratje, dokler ne pride Gospod. Glejte, tudi kmet čaka na dragočeni sad zemlje s potrpežljivostjo, dokler ne pričaka prvih in drugih pridelkov. Bodite tedaj tudi vi potrpežljivi«.

Bili so svetniki, kateri so se v mladih letih spreobrnili, pa so učakali da 100 let in ves čas so v potrpežljivosti Bogu služili in se niso nikdar naveličali.

*

*

*

15. Ko začnemo pa novo življenje, ostati moramo do konca **stanovitni**. Kristus je rekel (Mat. 10, 22): »Sovražili vas bodo vsi zavoljo mojega imena, kdor pa obstoji do konca, bo zveličan«. Ne smemo biti podobni trstu, ki ga veter maje semtertja, tudi ne človeku, v mehko oblečenemu. Biti moramo stanovitni in vztrajni, kakor je Kristus govoril o sv. Janezu Krstniku svojim učencem: »Koga ste šli v puščavo gledat? Trsta od vefra majanega? Ali koga ste šli gledat? Človeka v mehko oblečenega? Glejte! kateri se v mehko oblečijo, so v kraljevih hišah. Ali koga ste šli gle-

dal? Preroka? Prav, vam povem, še več ko preroka«.

*

*

*

16. Spomnimo se danes tudi prilike, ki jo je povedal Gospod: »Bodite enaki ljudem, kateri čakajo svojega gospoda, kdaj se bo vrnil od ženitnine, da mu, kadar pride in potrka, zdajci odpro. Blagor tistim hlapcem, katere gospod, kadar pride, čujoče najde. Resnično, vam povem, da se bo opasal in jih bo k mizi posadil in bo pristopil ter jim stregel. In ako pride ob drugi straži in ako ob tretji straži pride in jih tako najde, blagor tistemu hlapcu. To pa vedite, da, ko bi hišni gospodar vedel, katero uro ta pride, bi gotovo čul in bi ne pustil svoje hiše spodkopati. Tudi vi bodite pripravljeni, ker ob uri, ko se vam ne zdi, bo Sin človekov prišel«.

Bog daj, da bi te naše misli v novem letu ne ostale le misli, ampak da bi postale dejanje. Če se to zgodi, bomo danes leto veselili, ako nam Bog da dočakati. Če pa danes leto ne bomo več živeli, se bomo veselili v večnosti, da smo stanovitno izpolnjevali zapovedi.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

—17. Naredimo danes zase in za družino zlasti ta-le prevažen sklep, ki ga ponavljajmo od tedna do tedna, od meseca do meseca, da ga celo leto ne zabimo. Sklenimo vsi srčno in

slovesno, da bomo natančno psvečevali nedeljo t. j. sedmi dan in praznik. Če to resnično storimo, je dovolj. Vse drugo pride samo po sebi in blagoslov božji ne bo izostal nad našimi družinami.

*

*

*

18. Če posvečujete sedmi dan, ste posnemavci božji. Sam vsemogočni Bog nam je dal v tem zgled, ker božje razodetje pravi: »Bog je dokončal sedmi dan svoje delo, ki ga je bil storil in je počival sedmi dan od vsega svojega dela, ki ga je bil storil. In je blagoslovil sedmi dan in ga posvetil«. Sedmi dan je torej blagoslovljen in posvečen. Bog je ves svoj blagoslov položil na sedmi dan. Vse naše delo, ki ga opravljamo šest dni, dobiva svoj blagoslov od sedmega dne. Sedmi dan si iščimo blagoslova, ker drugače naše delo ne bo imelo pravega uspeha. V tem oziru imamo dobre izkušnje. Kdor prelamlja to najstaršo zapoved, nima navadno nobene sreče. Včasih se pokaže prokletstvo pri otrocih. Kar so stariši ob nedeljah in praznikih spravljali, otroci zapravijo in zapijejo. Hlapčevsko delo, ki je opravljáš ob nedeljah brez prave potrebe, kliče nate, na tvojo družino in na tvoje premoženje — prokletstvo.

Gospod je govoril izraelskemu ljudstvu: »Šest dni delajte, sedmi dan vam bodi svet; kdor ga oskruni s kakim delom, naj se umori!« Smrtna kazen je bila postavljena za vse, ki so vedoma opravljali sedmi dan kako hlapčevsko delo — tudi najmanjše!

Vedeti pa treba, da Bog ni samo počival sedmi dan, ampak dokončal delo s tem, da je sedmi dan posvetil in blagoslovil. Razen počitka se torej zahteva od tebe, kristjan, da sedmi dan posvečuješ s tem, da si pobožno pri sv. maši, da zvesto poslušaš besedo božjo, da greš k popoldanski službi božji, da sprejemaš ob nedeljah večkrat sv. zakramente, da prebiraš sv. bukve, dobre časopise in premišluješ sv. resnice. Stariši morajo skrbeti, da tudi otroci tako delajo. Prav tako naj tudi gospodarji vse to zahtevajo od poslov. Stariši in gospodarji so dolžni skrbeti, da ne hodijo otroci in posli ob nedeljah in praznikih v nevarne družbe in h grešnim veselicam.

Tako sklenimo danes prvo nedeljo po novem letu. Če to storimo in to natančno izpolnimo — nam bo vse drugo samo obsebi obilno navrženo.

*

*

*

19. Blagoslov, ki je navezan na zvesto izpolnjevanje te zapovedi, je neizrečeno velik in sicer za telo in dušo.

Spolnjevanje te zapovedi daje ljudem dobre letine, daje obilo kruha in časne sreče. Tako je sam Bog zagotovil Mojzesu: »Praznujte sedmi dan, jaz sem Gospod! Ako boste po mojih postavah živeli, dajal bom dežja ob svojem času in zemlja bo rodila svoj sad in drevje bo napolnjeno s sadjem. Mlatev bo segala do trgatve in trgatav bo segala do žetve in jedli boste do sitega kruh in prebivali

brez strahu v svoji deželi. Dal bom mir po vaših pokrajinah (III. Mojz. 26).« Tako je Bog govoril tudi preroku Izaji: »Če boš spolnjeval sedmi dan, se boš veselil Gospoda in povišal te bom nad vse višave«. Sedmi dan ima tedaj ves blagoslov za vse naše delo, ki ga opravljamo v tednu. Kdor hoče imeti torej blagoslova za svoje delo, iskati ga mora v zvestem spolnjevanju sedmega dne.

Kar nas uči sv. pismo, nam potrjuje tudi izkušnja. Svoje dni je prišel krščanski trgovec k nekemu rokodelcu in mu očital, da tudi na nedeljo ne miruje. Rokodelec mu odgovori: »Ljubi moj gospod! Jaz sem siromak in moram tudi ob nedeljah delati, ker drugače ne izhajam«. Trgovec mu odgovori: »Siromak si prav radi tega, ker delaš ob nedeljah. Kako naj ti Bog da blagoslov, če nedelj ne posvečuješ? Narédiva pogodbo: Jenjaj delati ob nedeljah vsaj za pol leta. Za pol leta pridem spet in ti povrnem vso škodo, ki bi te vsled tega zadela«. Rokodelec je bil zadovoljen in je zvesto spolnjeval obljubo. Za pol leta se je vrnil k njemu trgovec in mu rekel. »Povej, koliko ti moram dati za škodo, ki te je zadela zavoljo posvečevanja nedelj?« Rokodelec odgovori: »Nič, prav nič! Posvečevanje nedelj mi je prineslo blagoslov. Pred petimi meseci nisem imel krave, sedaj pa jo imam in ne trpim nobenega pomanjkanja«.

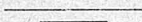
Bil je mlinar, ki je vse nedelje mlel. Nkega dne je slišal v cerkvi besede: »Glej, da posvečuješ praznik!« To si je zapomnil in kmalu nehal mleti ob nedeljah. Prvo nedeljo

so ljudje godrnjali in nesli drugam. Toda naslednje dni je prišlo toliko ljudi, da mu je bilo obilo poplačano. Namesto da bi obožal radi posvečevanja nedelj, je mož pošteno obogatel.

Še večjo korist pa dobiva človek na duši, ako vestno in pobožno posvečuje praznik. Kdor prav posvečuje Gospodov dan, stoji s tem v tesno zvezo z Bogom. Bog se mu približa, ga razsvetljuje, ga v dobrem potrjuje in vodi po potu večnega življenja.

Bodi torej naš poseben sklep za letošnje leto: posvečevanje nedelj in praznikov. Sv. Gregor, papež, pravi, da je sedmi dan angel-ski praznik, ker je predpoda večnega praznika, ki ga angeli v nebesih praznujejo in ker se sedmi dan pripravljamo na praznik v nebesih.

Izpolnimo torej to zapoved v novem letu natančno, da dobimo blagoslov božji zase in za družino!

DESETO BRANJE.

ZA NEDELJO PRED RAZGLAŠENJEM GOSPODOVIM.

Beži v Egipt!...

1. V današnjem sv. evangeliju beremo, kako sta se Marija in Jožef z detetom Jezusom izogibala hudobnežev, ki so hoteli dete umoriti. Umaknila sta se najprej daleč proč v Egipt, potem pa v Galilejo, v mesto Nazaret, da se je dopolnilo, kar so govorili preroki, da bo Zveličar imenovan Nazarejec t. j. Sveti, kakor razlaga sv. Jeronim (Lib. 1. Comm. in cap. 2. Matth.)

*

*

*

2. Marija in Jožef sta nam dala zgled, kako se moramo ogibati hudobnežev in kako moramo skrbeti, da se jih tudi nedolžni otroci in nedolžna mladina izogibljejo. Da ohranimo sebe in nedolžno mladino, moramo bežati pred hudobneži in moramo skrbeti, da otroci ne pridejo v bližino in v dotiko s hudobnimi,

brezverskimi in nesramnimi ljudmi. Takih je danes polno in človek nikoli ne ve, kedaj, kje in pri kom se mu otroci lahko pokvarijo in v verskem in nraavnem oziru umorijo. Pravilo bodi, da bežimo z otroci pred hudobneži, kakor sta bežala Marija in Jožef pred Herodom najprej v Egipt in potem pred Arhelajem v Nazaret. Držimo se tega zlatega pravila, ki nam ga podaje današnji sv. evangelij. Proč od hudobnežev! Ne imejmo ž njimi nobenih zvez! Čujmo zlasti, da bodo nedolžni otroci vedno daleč proč od hudobnežev in nesramnežev!

*

*

*

3. Sv. Pavel nas v današnjem sv. berilu spet opozarja, da smo otroci Božji. Ko smo služili grehu, smo bili sužnji, a sedaj, ko smo bili pri sv. krstu in pri drugih sv. zakramentih očiščeni, smo postali otroci božji in smo prejeli milost božjo in sv. Duha, ki kliče v nas: Aba, oče! Zavedajmo se te visoke časti! Zavedajte se zlasti vi, krščanski stariši, da so vaši otroci — otroci božji in dediči božjega kraljestva. Dobro glejte, da ne izgube pravice otrok božjih! Da jim ohranite nedolžnost otrok božjih, ki so jo prejeli pri sv. krstu, skrbite pred vsem, da ne pridejo v dotiko s hudobneži in nesramneži. Ena sama beseda iz ust hudobneža vam pokvari lahko otroka za celo življenje. Posnemajte sv. Jožefa in Marijo, ki sta pred hudobnežem bežala v daljni Egipt in tam prebivala dve leti. Imejmo tudi mi sami to pravilo, da se vedno umaknimo hudobnežem.

in da ne poslušajmo nespametnega govorenja. Ko slišiš prvo nerodno besedo — pojdi proč!

Prav to berilo iz lista sv. Pavla do Galačanov, v katerem pravi, da smo otroci Božji, smo brali danes osem dni t. j. v nedeljo po božičnem prazniku. Danes nam sv. Cerkev ponavlja to berilo, ker je zelo važno. Zavečajmo se torej te visoke časti, da smo otroci Božji in čuvajmo jo kakor punčico v očesu, čuvajmo jo zlasti pri otrocih, pri mladini, ki nam je izročena v skrb. Otroci naj bodo daleč proč od hudobnežev in nesramnežev in naj rastejo v tihem družinskem krogu v modrosti pred Bogom in pred ljudmi.

*

*

*

4. Ko bi bila Eva ostala z Adamom, bi bila oba morda premagala skušnjavca... Kajn ne bi bil nikoli ubil brata Abelja, ko bi bil ta ostal pri svojih stariših. »Pojdimo na polje!« mu je rekel Kajn. Ko sta bila na polju v samoti sama, je Kajn vzdignil roko nad Abelja in ga pobil. Ko bi bili stariši Adam in Eva skrbeli, da bi sinova ne hodila po samotnih krajih, da bi se ne bila oddaljila od njih, bi se veliki zločin ne bil dogodil. Ogibajmo se hudobnežev in držimo se dobrih. Otroci naj bodo pri stariših in stariši naj vedo, kje so otroci. Oči starišev morajo biti vedno nad otroci, ker drugače se otrokom prav gotovo kaj slabega zgodi.

Kako treba skrbeti za otroke in jih ljubiti, nam je pokazal sam Zveličar. Nekega večera

pridejo matere in prineso svoje otročiče k Jezusu, da bi roke položil nanje ter jih blagoslovil. Ker pa je bil Jezus že truden od učenja, jih učenci niso hoteli pustiti k njemu in so jih odganjali. Tedaj je bil Jezus nevoljen nad učenci in je rekel: »Pustite otročiče k meni priti in nikar jim ne branite, zakaj takih je nebeško kraljestvo«. In Jezus pokliče otroke k sebi, jih objame poln ljubezni, položi roke nanje in jih blagoslovi. Rekel je: »Kdor pohujša koga teh malih, ki v me verujejo, bi mu bilo bolje, da bi se mu mlinski kamen obesil na vrat in da bi bil potopljen v globočino morja. Gorje svetu zavoljo pohujšanja! Gorje človeku, po katerem pride pohujšanje!«

*

*   *

5. Kako se moramo skrbno ogibati hudobnežem, nas uči zgled sv. Janeza, evangelista. Sv. Jeronim pripoveduje, da je šel nekega dne sv. Janez, evangelist, v kopeli, da bi se okopal. Ko so mu pa povedali, da je v kopeli krivoverec Cerint, se je kar obrnil in rekel spremljevalcem: »Pojdimo proč, bratje moji, da nam kopel ne bo v škodo, ker je v njej sovražnik resnice«.

*

*   *

6. O sv. Kamilu Leljskem, ki ga praznujemo dne 18. julija, beremo, da je imel brezskrbnega očeta — slotnika, ki se za vzgojo svojega otroka ni prav nič zmenil. Kamil se je vdal lenobi in igram. Cele dneve je igral na

karte. Mati mu je bila umrla, ko je bil še v zgodnji mladosti. Stopil je v vojaški stan, pa ga zavoljo igranja odpustijo. Tako je zagazil v največje uboštvo. Ves raztrgan je hodil okrog, a igre ni popustil. Postal bi bil pohajač in berač za celo življenje, da ga ni posebna milost božja povlekla iz tega stanja. Ta zgled dokazuje, kaj naredijo slabi in zanikarni stariši in pa slabi tovariši. Spreobrnil se je še-le ko je bil star 25 let. Ker ga pa niso hoteli v noben samostan sprejeti, je šel v Rim in je v neki bolnici stregel bolnikom in umirajočim. Izbral si je sv. Filipa Nerija za spovednika. Le-ta mu je dal svet, naj začne hoditi v šolo, da postane mašnik. Kamil je z 32. letom stopil v latinske šole, je postal mašnik in je ustanovil »družbo očetov srečne smrti«. Vse življenje, ki mu je še ostalo, je sveto živel in skrbel za bolnike. Umrl je v duhu svetosti in bil l. 1796. proglašen za svetnika.

*

*   *

7. Tudi sv. Frančišek Ksaverski je bil v Parizu že zagazil mej slabe tovariše. Takrat so namreč začeli hudobneži po vseh mestih širiti luteranske krive nauke. Tako tudi v Parizu. Sv. Frančišek je bil že začel hoditi v to družbo in bi se bil v tej družbi popolnoma zgubil, da ni Bog poslal angela v osebi sv. Ignacija Lojolskega, ki se je takrat šolal v Parizu. Sv. Ignacij ga je pregovoril, da je to luteranske družbo popolnoma popustil.

Vsi ti zgledi dokazujejo, kako slabo je, če se človek ne izogiblje slabim tovarišem in

slabi družbi. Bodi nam v zgled sv. družina, Jožef, Marija, Jezus, ki so pred hudobneži bežali. Umaknili so se jim najprej v Egipt, potem pa v Nazaret.

Tako se umikajmo tudi mi hudobnežem, ki so kača, ki bi nas rada zavedla v greh. Držimo se starišev, držimo se predstojnikov, držimo se dobrih in bogaboječih ljudi in hodimo vedno po potu pravičnosti in svetosti, da dosežemo krono svetih in pravičnih.

*

*   *

*

*

*

*

*

*

8. Sv. evangelij, ki se bere v nedeljo po Novem letu, pripoveduje, da so se Jožef in Marija z detetom Jezusom po smrti Herodovi vrnili iz Egipta v svojo domačijo; toda ne v Betlehem ampak v Nazaret.

Kralj Herod Veliki je kmalu po rojstvu našega Gospoda umrl. Zgodovinar Jožef Flavij piše o smrti tega krvoločnega kralja, kateri je dal betlehemske otroke pomoriti, tako-le: Ob smrti je imel 70 let. Po celem životu je imel strašno vročino, ki ga je razjedala. Ni smel pa nobene stvarce povžiti, ker je čutil v črevih strašne bolečine. V nogah in v trebuhu se mu je nabirala voda. Ker je čutil strašne bolečine in vročino, se je dal prepeljati v kopeli v Kaliroje; ker pa niso kopeli nič pomagale, prepeljali so ga skoraj umirajočega v Jeriho. Če so ga vzdignili iz postelje, ni mogel dihati. Od njega se je širil velik smrad. Skrivaj je vzel nož in se je hotel sam

sebe usmrčiti. Varuhi pa so to še o pravem času zapazili in zabranili. Tako je v strašnih bolečinah umrl!

Ko je umrl, prikazal se je Jožefu v spanju angel Gospodov in mu rekel: »Vstani, vzemi dete in njegovo mater in pojdi na izraelsko zemljo, zakaj pomrli so, ki so hoteli dete umoriti.« In je vstal in vzel Marijo in dete in šel na izraelsko zemljo.

Jezus je bil takrat še čisto majhen. Sv. evangelij pravi, da je bil Jezus takrat še-le **dete**. Več ko dve leti ni mogel imeti.

Kakor pravi ustno izročilo, so Jezus, Marija in Jožef stanovali v Egiptu v kraju, ki je bil blizu templja, katerega so Judje sezidali v Egiptu. Koliko časa so Marija in Jožef z detetom Jezusom stanovali v Egiptu, ni znano. Sv. evangelij o tem nič ne pove. Gotovo je, da ne mnogo časa, ker kralj Herod Veliki je kmalu po rojstvu Jezusovem umrl in verjetno je, da so se Jožef, Marija z detetom hitro po smrti Herodovi vrnili v domačijo, kajti na tujem se je Jožefu trdo godilo. To si lahko mislimo. Jožef je bil mizar in se je s svojim rokodelstvom brez dvojbe težko preživljal.

Ko sta Marija in Jožef z detetom Jezusom prišla iz Egipta v izraelsko deželo, našla sta vse drugačne razmere. Kraljestvo kralja Heroda Velikega se je razdelilo na štiri dele. Judejo z mestom Jeruzalemom je dobil prvi sin Herodov namreč Arhelaj. Drugi sin Herod Antipa je dobil Galilejo, v kateri je mesto Nazaret. Tretji sin Filip pa je dobil deželo onstran reke Jordan. Neki Lizanija pa je dobil

deželo Abilene. Med sinovi Herodovimi je bil Arhelaj najbolj grozovit. Ta je bil popolnoma podoben svojemu očetu. Ko sta sv. Jožef in Marija slišala, da vlada v Judeji krvoločni Arhelaj, nista hotela iti v Betlehem, ki je blizu Jeruzalema, ampak sta šla rajši v Galilejo in sicer v Nazaret, kjer je gospodoval drugi sin Herod Antipa.

Ta Herod Antipa, ki je vladal v Galileji mnogo let, je prav tisti, kateri je dal Janezu Krstniku glavo odsekati, ker mu je sv. Janez Krstnik očital, da ne sme imeti žene svojega brata in je prav tisti, h kateremu je Poncij Pilat poslal zvezanega Jezusa. Ob času trpljenja in smrti Jezusa Kristusa je v Jeruzalemu vladal rimski upravitelj Poncij Pilat in ne več Arhelaj, katerega je bil rimski cesar odstavil. Ko je Poncij Pilat slišal, da je Jezus iz Nazareta t. j. iz Galileje, kjer je gospodoval Herod Antipa, je brž poslal Jezusa k njemu, ki se je tiste dni tudi mudil v Jeruzalemu. Ko je Herod Jezusa zagledal, se je silno razveselil, ker je upal, da bo Jezus njemu na ljubo storil kak čudež. Jezus pa ni hotel Herodu Antipi izgovoriti niti ene najmanjše besede. Herod Antipa se je Jezusu smejal, ga zaničeval in ga v sramoto oblekel v bela oblačila ter ga poslal spet k Pilatu.

Prav ta Herod Antipa, o katerem beremo v sv. evangelijih ob smrti Jezusovi, prav ta je vladal že takrat v Galileji, ko sta Marija in Jožef prinesla dete Jezusa iz Egipta v Nazaret.

*

*

*

9. Prišli so torej v Nazaret. Nazaret je bilo majhno mestoce, na strmem gričku zidano, blizu genezareškega jezera. Nazaret pomenja po neki razlagi tudi **mladika**. Judje so v tistem času pričakovali **mladiko** iz Davidovega rodu, katere bo v zveličanje vsem ljudem (Izaja 11, 1). Že Izaja, prerok, je preroškoval 800 let pred rojstvom Gospodovim, »da bo pognala mladika iz Jesetove korenine in zrastle cvetlica iz njegove korenine«. Jezus Kristus ni bil sicer rojen v Nazaretu, pa je bil vendar v Nazaretu spočet in je tam stanoval, zato so tudi njemu rekli Nazarejec t. j. **mladika**, kakor je preroškoval Izaja, prerok.

*

*   *

10. Šli so v Nazaret, ker sta Marija in Jožef že pred rojstvom Gospodovim tam stanovala. Kako sta v Nazaret prišla, nam sveti evangelij ne pove. Sv. evangelij nam samo pove, da je bil Jožef mizar. Tedaj sè žulji svojih rok je preživel Marijo in Jezusa. Ali sta imela morda tam svojo hišo, ali sta pri drugih stanovala, nam sv. evangeliji ne povedo.

*

*   *

11. Zamislimo se tje v one čase in v one kraje, tje v ono hišico nazareško, kjer je stanovala sveta družina.

Jezus je bil komaj rojen, pa je moral že preganjanje trpeti! Bil je še-le v plenica in so ga morali nesti daleč, daleč v Egipt. Ko se

je vrnil iz Egipta, so ga morali v naročju nesti v Nazaret, ker se je bilo bati, da bi mu Arhe-laj, ki je vladal v Judeji, ne storil kaj hudega. Tako se je Njegovo življenje začelo v velikem uboštvu v Betlehemu, se je nadaljevalo v sa-mem preganjanju in je končalo na križu.

Prav ta Jezus pa je rekel: »Kdor hoče biti moj učenec, naj vzame križ na svoje rame in naj hodi za menoj«. Jezus nam je dal zgled, da po njegovih stopinjah hodimo. Trpel je preganjanje on, trpeti je morajo tudi njegovi pravi učenci. Vsi, ki hočejo pobožno živeti, morajo preganjanje trpeti.

Premišljujmo tudi stopinje sv. Jožefa! Ta je bil mizar, torej delavec, ki si je sè žulji svojih rok služil svoj kruh. Iskati si je moral dela v Nazaretu, v Betlehemu in na zadnje tudi še v Egiptu. To je bilo zanj bridko, a na drugi strani sta mu bila v nepopisljivo tolažbo Je-zus in Marija. Nič se ni zmenil za lakoto, za trpljenje, za trude in težave, vse je voljno po-trpel zavoljo Jezusa in Marije.

Tudi v naših časih si morajo delavci po svetu služiti sè svojimi žulji kruha. A kakšni so ti delavci večkrat? Ali je tudi pri njih Jezus in Marija? Žal, da si naši delavci iščejo le kruha, a na Jezusa in Marijo večkrat pozab-ljajo. Zato pa so zmerom nezadovoljni, čeprav bi si veliko zaslužili.

Premišljujmo tudi stopinje device Mari-je. Tudi ona je veliko trpela po potu in v Egiptu. Bila je zakonska žena ubogega mi-zarja - delavca. Po Marijinih stopinjah hodi-mo tudi mi! Bodimo zadovoljni in veseli, da je Jezus z nami!

Naj nas torej uči današnji sveti evangelij, kako moramo posnemati v trpljenju in preganjanju Jezusa, Marijo in Jožefa. Pri vseh delih, pri vsem ubivanju imejmo pred očmi preganjanje Jezusa, Marije in Jožefa. Po njih stopinjah hodimo!

12. Pojdemo v duhu v delavsko nazareško sveto družino! V tej delavski družini boste videli vsi, ki si sè svojimi žulji služite vsakdanjega kruha, kako Vam je živeti.

Stopimo v ubogo hišico, v kateri prebiva sveta družina, ki je bila delavska družina. To je majhna hiša, katero je morda Marija posedovala po svojih stariših. Hišica ni velika in že od zunaj se pozna, da morajo v njej stanovati ubogi delavci. Približajmo se tej hišici in poslušajmo, ali se morda sliši kako vpitje in kričanje iz nje! Nič, nobenega kričanja, nobenega vpitja, le veselo govorjenje! Dandanes ni skoraj nobene delavske hiše, da bi v njej ne preklinjali, ne vpili, kričali in rogovilili! Saj vemo, da je dandanes po nekaterih delavskih hišah večni ogenj, večni prepir med ženo in možem, med otroci in med stariši! Kako je to, da v tej ubogi nazareški hišici tega ni? Ali morda ne prebivajo notri delavci? Kakšni ljudje so v njej? Sami delavci, sv. Jožef je delavec, sv. Marija je delavka in majhni Jezušček tudi pomaga! Kako da ni ta delavska hiša, podobna našim delavskim

hišam? Sv. Jožef je bil pač drugačen mož, kakor so dandanes naši delavci in Marija je bila drugačna delavka, kakor so naše delavke in Jezus je bil drugačen otrok, kakor so naši otroci! Ti se niso jezili, ti niso preklinjali in se niso pretepal! Zato so bili veseli in srečni!

Spreobrnite se, delavske družine, delavci in delavke od tiste razuzdanosti in posnemajte sv. družino! Ne rečem, da se dandanes delavskemu stanu ne godi krivica od strani krivičnih gospodarjev — ali svoje nesreče so delavci večinoma sami krivi! Ali je morda potreba, da se v delavskih hišah, četudi so ubogi, slišijo sami kregi, samo preklinjevanje, samo pretepanje? Ali je to potreba? S tem si kličejo prekletstvo božje nasè in če so zdaj ubogi — bodo še bolj ubogi, ker Bog se takim preklinjavcem upira.

Bodite tedaj pohlevni in krotki, kakor sv. Jožef, kakor Marija in posnemajte majhnega Jezusa!

*

*

*

13. Zdaj pogledimo, kako se kaj godi sv. družini v nazareški ubogi bajti! Pozna se jim že na obrazu, kako so zadovoljni, kako se med seboj spoštujejo in ljubijo. Jožef ljubi Marijo in Jezusa, Marija ljubi Jožefa in Jezusa, mali Jezus pa ljubi Jožefa in Marijo! Tak lep red je v tej hišici, taka složnost, da je ni pod solncem take! Jezus uboga na vsaki migljaj svojo mater Marijo in svojega rednika Jožefa in Marija ustreže vsaki želji Jožefovi. In ven-

dar, kdo je v družini največji in največjega spoštovanja vreden? O gotovo majhni Jezus, Sin božji in njega bi morala ubogati Marija in Jožef! Jezus pa se je ponižal, da je dal zgled, kako morajo otroci spoštovati svoje stariše in jih ubogati. Postal je pokoren do smrti! »In jima je bil pokoren«, pravi sveto pismo! In kdo je bil po časti v sv. družini drugi? Druga po časti je bila Marija, ker je bila Mati božja. In vendar je Marija natanko ubogala sv. Jožefa, če tudi ni bil sv. Jožef ko rednik. Zadnji po časti je bil sv. Jožef! In vendar je bil Jožef glava hiše in cele družine. Jožef je ukazoval in Marija in Jezus sta poslušala! Zato je bilo v družini vse lepo v redu, zato je bila složnost in mir in veselje!

Kaj pa vaše družine, o delavci? Pravite, da vam je gorje? Pravite, da je v vaši hiši vojska. Večkrat mislite celo pobegniti in zapustiti svojo družino! Pravite, da za vse bi nič ne marali, da bi vse delo, kar ga imate, radi prenašali, ko bi le družina bila složna! In kdo je kriv vaše nesreče? Ne bom tajil, da je res hudo za delavca, ki mora z žulji svojih rok preživljati celo družino! Ali to ni vse nič, če je v družini veselje. Kdo je kriv, da ga ni! Sami ste krivi, ki si slabo vzgajate svoje otroke. Vi učite svoje otroke gospodariti namesto ubogati. Kadar otroci zrastejo vam stopijo na tilnik, da Vam bo gorje. In kdo je kriv, da Vas žena ne mara in ne uboga? Krivi ste sami, ker stopate v zakon na slab način in v zakonu ne živite po krščansko. Ali naj mar

žena in otroci spoštujejo očeta, ki je razuzdan pijanec in preklinjavec?

Res, veliko gorja, trpljenja in žalosti je po delavskih hišah, pa pol nesreče ste sami krivi. Kakor si kdo postelje, tako bo spal. Posnemajte sv. družino, sv. Jožefa, Marijo in Jezusa in bo vse v redu.

*

*

*

14. Pa pogledajmo zdaj, kaj dela sv. družina? Ali ima delo Jožef? Ali ima delo Marija? Ali ima delo majhni Jezus? Vsi trije imajo delo od zore do mraka! Vsi veselo delajo! Njih veselje je delo! Zato so vedno z vsem preskrbljeni. Jožef je dobro oblečen, Marija dobro oblečena in majhni Jezus dobro oblečen! Živeža jim tudi ne manjka!

Kaj pa po vaših družinah in hišah! Tožite, da ne morete živeti! Ali pridnim in poštenim rokam ni nikdar zmanjkalo ne dela in ne jela. Samo po sebi se pa razume, da mora zmanjkati kmalu delo in jelo, če delavec ne dela svojih dolžnosti, če zapravlja čas, če zapravlja denar po krčmah in prihaja pozno domov in doma razsaja. Na ta način ne da Bog blagoslova! Na ta način se prihranjeni denar kmalu posuši in uboštvo potrka na vrata. Drugi spet niso poštene, druge sleparijo in zgubijo tako svoj kruh! Če vse te reči premislimo, moramo reči, da so delavci in tudi kmetje večkrat sami krivi svoje nesreče. Vsega bi imeli dovolj, če bi delali po sveti veri in po pameti. Spominjam se stare slovenske pesmi, ki pravi tako-le:

Slovenec! Tvoja zemlja je zdrava,
za pridne nje lega najprava!
Išče te sreča, um ti je dan,
našel jo bodeš, če nisi zaspan!

*

*   *

15. Poglejmo, kako opravljajo pa v sv. družini pobožnosti in molitve. Jutranjo molitev molijo skupno, večerno molitev spet skupno. Vse, kar zapoveduje izraelska postava, izpolnjujejo z največjo natančnostjo. Ob sobotah počiva oblič in dleto. Pa ne samo, kar veleva postava, še več opravljajo v sv. družini. Tako vemo, da so Jožef in Marija z otrokom Jezusom hodili ob določenih dnevih v letu na božjo pot v Jeruzalem. Po izraelski postavi so bili dolžni hoditi le moški in sicer od 12 leta naprej. Marija ni bila tedaj dolžna in Jezus tudi ne. Vendar sta hodila tudi Jezus in Marija! Tako so zvesto služili Gospodu!

Kako je pa dandanes po vaših hišah in družinah? Vi pravite in se tožite: Gorje ubogim! Ali sami ste krivi, da Vam je gorje! Vse bi se dobro godilo delavskemu stanu, ako bi hoteli živeti tako, kakor so nekdaj živeli po sveti kršanski veri. Hočete biti srečni, hočete, da Vas Bog blagoslovi in delate ob nedeljah in praznikih! Mizarji oblajo ob nedeljah in praznikih, čevljarji krpajo do poludne, krojači in šivilje šivajo in tudi kmetje delajo ob nedeljah in praznikih in onečaščujejo Gospodov dan — in hočete da bo Bog blagoslovil Vas in Vašo družino!? Za vsaki udarec, ki ga na-

redite pri svojem delu — mora priti iz nebes nov udarec božjega prokletstva na Vaše delo.

Vi pravite, da Vam je gorje! Še bolj Vam bo gorje na ta način! Božjo službo zanemarjate, besede Božje ne poslušate in molitev popoldansko zamujate, petke in zapovedane postne dni prelamljate in hočete, da Vam da Bog srečo!?

Spreobrnite se k Bogu in Bog se bo obrnil k Vam! Ako pa ste Vi sovražniki božji, bo tudi Bog sovražnik Vaš!

*

*   *

16. Beremo večkrat, da se po shodih oznanjuje boj cerkvi in duhovščini, češ, ti so nasprotniki delavcev. Ali je pa to res? Ne! To so hudobne trditve! Saj vendar cel svet ve, da so katoliška cerkev in Njeni duhovniki prijatelji ubogega ljudstva, ker so po Kristusu postavljeni, da zlasti za uboge ljudi skrbijo, da njim oznanjujejo sv. vero in delijo sv. zakramente in skrbijo za njih dušni in tudi telesni blagor.

Dragi delavci in delavke, kmetje in kmetice — Vam veljajo te moje besede! Spreobrnite se k Bogu in Bog se bo obrnil k Vam. Sv. družina, Jezus, Marija in Jožef, naj bodo Vam v zgled.

Išče te sreča, um ti je dan,
Našel jo bodeš, če nisi zaspan!

In zopet druga pesem pravi:

Z Bogom začni vsako delo,
Da bo dober vspeh imelo!

17. Zakrament sv. zakona¹⁾ je zakrament, v katerem se kristjan in kristjana, ki sta še neporočena, nerazvezljivo zvežeta ter prejmeta od Boga milost, da bi mogla dolžnosti zakonskega stanu do smrti zvesto izpolnjevati. Tako beremo v katekizmu. Zakrament sv. zakona naloži torej zakonskima dolžnosti, ki jih morata do smrti zvesto izpolnjevati. Ta zakrament ni, kakor si lahko mislijo predstavlja, le za kratek čas, ampak nalaga obema stroge dolžnosti, za katere bodo morali dati sodnji dan odgovor. Te dolžnosti ne obstoje samo v tem, da morajo do smrti skupaj živeti, da se ne smejo samovoljno ločiti in iti na razen, ampak tudi v tem da morajo otroke v strahu božjem vzgajati in skrbeti za njih časno in večno blaginjo. To je najsvetejša dolžnost starišev.

Kakor se mlado drevesce vsadi in v prvih letih vzgoji, tako raste naprej. Nekdo je vsadil v svojo njivo jablano. Postavil jej je raven kol ter jo privezal, da je ravno rastla. Zemljo okolu nje je lepo razkopal in pognojil. Skrbno je gledal nanjo prva leta in odstranil vse, kar bi

¹⁾ Glej nauk v Velikem katekizmu od 124—134 in od 732—744.

jej utegnili škodovati. Ko je jablana že odrasla, je moral iti v tuje kraje, kjer je ostal dolgo vrsto let. Na stare dni se je povrnil v domači kraj. Šel je pogledati jablano in glejte, bila je visoko in lepo drevo, polno lepih sadov. Spoznal je, da je skrb, ki jo imamo za drevesce v prvih letih, odločilna za vse čase. Tako je tudi s človekom. Skrb, ki jo imajo stariši za svoje otroke, je odločilna za vse čase. Tudi če bi potem starišev ne bilo več, tudi če bi potem stariši umrli, se taki otroci, ki so bili dobro vzgojeni, ne bodo zgubili. Dobro vzgojeni otroci bodo vedno in povsod dobro delali.

* * *

18. Vzgoja otrok pa je nemogoča, ako stariši ne dajejo dobrega zgleda. Grehi starišev se ponavljajo v otrocih. Zato bi morali stariši pred vsem dajati z lepim življenjem dober zgled. O možu pravi sv. pismo: »Nikar ne bo di ko lev v svoji hiši, razsajajoč v družini in zatirajoč podložne (Cerkvene bukve 4, 35).« O dobri ženi pa pravi sv. pismo: »Molčeča žena — dar božji. Modra duša se z ničimer ne zamenja. Milost vseh milosti je sramežljiva žena. Za čisto dušo ni nobene cene. Ko vzhajajoče solnce na božjih višavah — žari lepota dobre žene — v krasoto svetu njene hiše (Cerkvene bukve 26, 17).«

O Jezusu beremo, da je bil pokoren starišem, čeprav je bil Bog, da je rasel na starosti pa tudi na modrosti in milosti pred Bogom in pred ljudmi.

Papež Leo XIII je zapovedal, naj se po celem kat. svetu družine posvečujejo sv. Družini, da bi stariši in otroci posnemali njene svete zglede.

V krščanski družini bi morala biti kakor v cerkvi ljubezen, strah božji, svetost in čistost. Otroci bi morali rasti v krogu svojih starišev v svetem strahu. V svetem pismu je zapisano: »Imaš li sinove? Uči in vzgajaj jih! Upogibaj jim tilnik od zgodnje mladosti!« O hčerah pa pravi sv. pismo: »Imaš-li hčere? Čuvaj njih telo! Nikar jim ne kaži premehkega srca (Cerkvene bukve 7, 25). Čuj nad hčerjo, ki ne odvräča oči, da ne najde priložnosti in je morda ne porabi (Cerkvene bukve 26, 13). Nad razkošno hčerjo podvoji čujočnost, da ti kdaj ne napravi sramote pred sovragi (Cerkvene bukve 42, 11).«

*

*

*

19. Zgled, kako moramo čuvati sinove in hčere pred sovražnikom, sta nam dala Marija in Jožef. O tem nam pripovedujejo zgodbe sv. pisma in katekizem. Ko so sovražniki hoteli umoriti dete Jezusa, so stariši bežali ž njim v Egipt in ko je kralj Herod umrl, so se z Jezusom spet vrnili v domačijo pa ne v Judejo, kjer je vladal hudobni sin Herodov Arhelaj, ampak v Galilejo, v malo mestoce Nazaret, kjer je Jezus pri svojih stariših preživel svojo mladost. Čeprav je bil več ko Marija in Jožef, jima je bil vendarle pokoren, ker je hotel dati vsem otrokom zgled lepe pokorščine in zgled spoštovanja do starišev.

Evangelij, ki ga beremo današnjo nedeljo, nam pripoveduje, kako sta Marija in Jožef skrbela za Jezusa in ga skrivala pred sovražniki. Posnemajmo jih v tem! Stariši, skrivajte svoje otroke, ki so postali pri sv. zakramentih otroci božji, pred malopridneži, ki vam jih lahko pokvarijo. Otroci so najdragocenejši zaklad za stariše, zato jih je treba skrivati, imeti vedno pred očmi in jih vzgajati, da bodo rastle v strahu božjem. Vedeti moramo, da je podlaga prave omike **strah božji**. Kdor nima strahu božjega, nima niti podlage prave omike, čeprav bi znal vse umetnosti in premetenosti tega sveta. Več omike ima preprost človek, ki živi v strahu božjem in izpolnjuje zapovedi božje, ko prevzetnež, ki zna vse mogoče reči tega sveta, ki pa surovo preklinja in živi kakor neumna živina, ki Boga ne pozna.

To imejte, stariši, vedno pred očmi! Čast vaša in čast vaših otrok je, da ste in da ostane otroci božji, ki imajo pravico, **kakor pravi sv. Pavel v današnjem sv. berilu**, klicati Boga svojega očeta: Aba, oče! Ako to pravico izgubite je vse drugo, bodisi premoženje ali čast tega sveta, brez prave vrednosti. Zato pa skrbite iz vseh svojih moči za dobro vzgojo svojih otročičev, da bodo živeli v strahu Božjem, ki je podlaga za pravo omiko in vsled tega podlaga za časno in večno srečo.

II.

ENAJSTO BRANJE.

ZA GOD SV. ANDREJA.

»O dobri križ, ki sem te dolgo želel...«

Besede sv. Andreja.

1. V Patrah na Grškem se je l. 62. po Kr. dne 30. nov. dogajal pretresljiv in strašen prizor. Tisti dan so gnali v smrt zvestega apostola Kristusovega sv. Andreja. Bilo je veliko vpitje in preklinjevanje. Drsali so ga po ulicah. Vojaki so jezdili spredaj. Zada se je gnetla radovedna množica. Ko je pa sv. Andrej, apostol, zagledal na hribčku križ, na katerega so ga imeli pribiti, je zaklical: »O dobri križ, posvečen s Kristusovim telesom in ozališan z njegovimi udi ko z biseri, že dolgo sem te želel, goreče te ljubil in neprenehoma te iskal... Dokler ni bil na tebi Gospod, je ležal na tebi posvetni strah, zdaj pa hraniš v sebi nebeško ljubezen in z veseljem te objemajo. Verniki pač vedo, koliko slast imaš v sebi in h kolikemu plačilu da vedeš.«

Iz teh besedi je razvidno, da je na sv. križu nebeška ljubezen, nebeško veselje, nebeška slast in večno plačilo, kajti na njem je bil sam Gospod Jezus Kristus. Sv. križ je posvečen po Kristusovem telesu, ozaljšan po njegovih udih ko z dragimi biseri.

*

*

*

2. Sv. Andrej je imel v sv. križu vse svoje veselje. Zato je bil ves iz sebe, ko ga je zagledal. V tem ga moramo posnemati. Sv. križ ki je posvečen po Gospodovem telesu, mora biti tudi nam slast in veselje, ljubezen in plačilo. Pod sv. križem, pred božjim razpelom bi se morali večkrat muditi, zlasti v nadlogah, skušnjavah in žalostih, da bi tu dobili veselja, poguma, ljubezni in požrtvovavnosti. Sv. križ je drevo življenja t. j. rodi tak sad, ki nam daje večno življenje, ki nam daje večno veselje, večno zdravje, ki nam daje pogum v nadlogah, stiskah in v preganjanju.

Nikjer ni boljše in slajše bivati ko pod sv. križem. Zato je sv. Andrej zaklical, ko je zagledal sv. križ: O dobri križ, posvečen po Kristusovem telesu in ozaljšan z Njegovimi udi ko z biseri; že dolgo sem te želel, goreče te ljubil in neprenehoma iskal... Ti hraniš v sebi nebeško ljubezen... Verniki pač vedo, koliko slast imaš v sebi in h kolikemu plačilu da ve-
deš.»

*

*

*

3. Vsak človek je včasih žalosten, vsak včasih jezen, nepotrpežljiv, nemiren, nezado-

voljen, pa včasih tudi preveč vesel in razuzdan. Da se ohranimo vedno v lepem miru in v potrpežljivi vdanosti v voljo božjo, je vsakemu potreben dober svetovavec ali dobre bukve, v katerih najde vse potrebne nauke in svete. Dokler so stariši živi, so stariši vsakemu še najboljši svetovavci, tolažitelji in svaritелji. Ko pa stariši umrjejo — je človek sam sebi prepuščen. Nekateri so srečni, ker najdejo dobre varuhe ali predstojnike, ki jih lepo uče in opominjajo. Drugi najdejo dobrih svetov v bukvah, ki jih prebirajo.

Toda najboljši svetovavec za vsakega človeka je božje razpelo. Ta svetovavec je boljši ko vsaka oseba in boljši ko vsaka knjiga. Nihče ti ne more dati boljšega sveta in boljše tolažbe, ko se nahajaš v nadlogah, stiskah, dvomih, žalostih in nevoljah ko božje razpelo, ako pred nje stopiš in v ponižnosti poklekneš. To je knjiga božje modrosti in učenosti, iz katere so po noči in po dnevu brali vsi svetniki in svetnice božje.

*

*

*

4. Sv. Tomaž akvinski se prišteva med največje učenjake celega sveta. Ko je pisal, je vedno imel božje razpelo pri sebi in je na koncu vse svoje spise polagal k nogam križanega Jezusa. Ko je dokončal svojo največjo knjigo, jo je v Napelju v samostanu sv. Miklavža položil pred božje razpelo in je zaslišal iz ust križanega Jezusa te-le besede: »Dobro si o meni pisal, Tomaž, kakšno plačilo

želiš?» Sv. Tomaž je rekel: »Nič drugega, ko Tebe samega!«

Prav tako je tudi sv. Alfonz zajemal svojo tolažbo, svoje nauke in nasvete z božjega razpela. Svoje življenje je sklenil z božjim razpelom in s podobo M. B. v rokah.

Nad vse ganljiv je životopis sv. Magdalene Paciške, ki je trpela ko Kristus na križu in govorila: »Nočem umreti, ampak trpeti«. Svojo tolažbo in svojo vztrajnost v trpljenju je zajemala od sv. razpela.

Sv. Filip Benicij je božje razpelo imel za svoje vsakdanje bukve. Ko je ležal na smrtni postelji in se je bližala smrt, je rekel svojim sobratom: Dajte mi moje bukve t. j. sv. razpelo. Ko so mu dali sv. razpelo, ga je pritisnil na svoje srce in začel peti pesem: Benedictus t. j. Hvaljen bodi Bog Izraelov, kar je govoril duhovnik Caharija ob rojstvu sv. Janeza Krstnika. Njegovi sobratje so peli ž njim. Potem so peli še psalm 30. Sv. Filip je pri besedah: »V tvoje roke izročam svojo dušo« še enkrat pogledal božje razpelo in potem za vedno zatisnil oči dne 22. avg. l. 1285.

Sv. Frančišek asiški je pred božjim razpelom dobival pogum in razsvitljenost. Nekega dne, ko je klečal pred križanim Jezusom, zasliši trikrat zaporedoma besede: »Frančišek, idi in popravi mojo hišo, ki jo vidiš tako razpalo v grobljah«. Sv. Frančišek je razumel, da mu Jezus z božjega razpela naroča, naj spet sezida cerkev sv. Damijana, ki je bila močno razpadla. Brž se je lotil tega dela in

ga kmalu tudi dovršil. Toda glas Jezusov ga je klical, naj prenovi in poživi katoliško cerkev, v kateri je bila takrat velika mlačnost. To je sv. Frančišek tudi storil. Prenovil in poživil je vso katoliško cerkev s svojim zgledom in naukom in z novim redom, ki ga je ustanovil in ki se do današnjega dne imenuje po njegovem imenu.

Ko je sv. Frančišek Ksaverski potoval po morju od otoka Amoboina do otoka Seran, je nastal velik vihar. V tej veliki nevarnosti vzame Frančišek križ, ki ga je vedno nosil okolu vratu in ga na vrviči spusti v razburkano morje z gorečo molitvijo, naj bi Bog radi trpljenja Jezusa Kr. pomiril strašni vihar. Med tem pa ko je molil, se je vrstica utrgala in križ z božjim razpelom, ki ga je sv. Frančišek pristrčno ljubil, je padel v morje. Ko se je vihar polagoma pomiril in so prispeli na breg, je sv. Frančišek žalosten hodil ob bregu in mislil na svoj križ. In glejte! Ko je gledal na rob morja, je priplaval rak, ki je v kleščah prinesel utopljeni križec. Sv. Frančišek je pobral božje razpelo in se vrgel na kolena in pol ure na kolenih zahvaljeval dobrega Boga, ki ga je razveselil z božjim razpelom, ki mu je bilo tako ljubo in drago.

Tako je tudi sv. Terezija iskala tolažbe pri križanem Jezusu. Ona je strašno trpela na duši in na telesu. Ko se je nekega dne pritoževala Gospodu radi trpljenja, jej je Gospod rekel: »To ni prava pokorščina, ako nisi vedno pripravljena trpeti. Le premišluj, kaj sem jaz trpel in vse ti bo polajšano«. Po milosti božji

se je tako vdala v voljo božjo, da jo je bila sama krotkost. V samostanih, ki jih je ustanovila, ni trpela nobenega lišpa, nobene dragocenosti, še celo božje razpelo je moralo biti ali iz trstja ali iz golega lesu. Govorila je, da bi ne bilo prav, ko bi hoteli imeti več ko gospod Jezus Kristus, ki je bil rojen v bornem betlehenskem hlevčku in je visel na lesu križa. Če hočemo biti res pravi kristjani in zadovoljni, moramo ljubiti uboštvo in preprostost nad vse. Uboštvo je za nas velik zaklad.

Tako je govorila sv. Terezija in tako so govorili in delali vsi svetniki in svetnice božje. Kristus na križu jim je bil knjiga, iz katere so zajemali vse nauke in vso tolažbo.

Poglejmo še kraljico mučencev in kraljico vseh svetnikov Marijo. Ona je pod križem jokala, ona ga je vzela v naročje mrtvega, ko so celo apostoli zbežali iz strahu. Zato pa je ona najlepši zgled, kako moramo pod križem prebivati, pod križem iskati tolažbe, pod križem iskati vso učenost in modrost.

*

*   *

5. Ko poklekne pred sv. razpelo, spomnimo se besed sv. Petra (I, 2.): »Kristus je za nas trpel in vam zgled zapustil, da hodite po njegovih stopinjah. On ni greha storil, tudi ni bilo goljufije v njegovih ustih. On, ko so ga proklinjali, ni klel, ko je trpel ni pretil, temveč se je vdal temu, ki ga je krivično sodil; on je naše grehe sam nosil na svojem telesu na lesu, da bi grehom odmrli in pravično živeli. Z njegovimi ranami ste bili ozdravljeni.

Zakaj bili ste kakor zgubljene ovce, zdaj ste se pa spreobrnili k pastirju in škofu svojih duš«.

Hodimo po njegovih stopinjah! Posnemajmo svetnike in svetnice božje in hodimo zvesto po stopinjah dobrega pastirja Jezusa Kristusa, da dosežemo mučeniško krono v nebesih. Zgled nam bodi pred vsemi drugimi kraljica mučencev, ki je naša posebna patrona in posebna patrona cele naše dežele. Njena mučeniška krona je najlepša. Stojmo radi ž njo pod križem, da bomo kdaj ž njo stali pri Jezusu v nebeški slavi. Še poseben zgled pa bodi vsem apostol sv. Andrej, ki je izrekel o sv. križu besede, ki se po celem svetu ponavljajo: O dobri križ, posvečen po Kristusovem telesu in ozaljšan po njeovih udih ko z biseri; že dolgo sem te želel, goreče te ljubil in neprenehoma te iskal... Dokler ni bil na tebi Gospod, je ležal na tebi posvetni strah, zdaj pa hraniš v sebi nebeško ljubezen in z veseljem te objemajo. Verniki pač vedo, koliko slast imaš v sebi in h kolikemu plačilu da vedeš!»

*

*

*

*

*

*

*

*

*

6. Sv. apostol Andrej je umrl za sv. vero na križu. Bila je to strašna smrt. Prav tako je umrl na križu tudi sv. Peter, prvak apostolov, in sicer z glavo navzdol in tako so umrli za sv. vero drugi apostoli in tisoči sv. mučenikov, ki so rajši vse popustili in izgubili ko sv. vero.

Junaška smrt sv. Andreja in drugih apostolov in mučenikov za sv. vero nas uči, kako dragocena reč je sv. vera. Sv. Andrej je dva dni visel na križu v strašnih bolečinah, pa ni izdal sv. vere, ampak se še veselil, da je mogel kaj trpeti zanjo. Ko je slišal, da bo treba umreti zavoľjo sv. vere in so mu pokazali križ, je veselo vzkliknil: »O dobri križ, ki sem te dolgo želel in ki si zdaj moji po tebi koprneči duši pripravljen, z zaupanjem in z veseljem prihajam k tebi, vzemi me od ljudi in izroči me mojemu učeniku, naj me po tebi sprejme, ki me je po tebi odrešil«. Tako je govoril sv. Andrej in pokazal s temi besedami največje junaštvo za sv. vero. S temi besedami nam je pokazal, kako dragocena in nad vse vzvišena je sv. vera. Zanj moramo biti pripravljeni dati vse, tudi življenje!

Kristus je povedal to-le priliko: Nebeško kraljestvo je podobno zakladu, v njivi skrite-mu, katerega človek, ki ga je našel, prikriva in od veselja nad njim gre in proda vse, kar ima in kupi tisto njivo. — Ta zaklad je sv. vera. Človek mora biti pripravljen dati vse, prodati vse premoženje in izročiti v smrt celo samega sebe, da si le ohrani sv. vero.

In spet je povedal Kristus to-le priliko: Nebeško kraljestvo je podobno kupcu, kateri išče dobrih biserov. Ko je našel drag biser, gre in proda vse, kar ima in ga kupi. — Ta dragoceni biser je sv. vera, za katero moramo biti pripravljeni, da prodamo vse, kar imamo, da ga kupimo.

Kristus je rekel na osmi dan po vstajenju sv. Tomažu: »Blagor njim, kateri niso videli in so verovali«. S temi besedami imenuje Kristus srečne, ki imajo v srcu sv. vero, ki verujejo v njegovo vstajenje, da je resnično pravi Bog in Gospod, postavljen za sodnika živih in mrtvih.

*

*

*

7. Vpraša se, zakaj je sveta vera tako velik zaklad, tako dragocen biser, da so sv. apostoli in sv. mučeniki dali življenje zanjo in da moramo biti tudi mi pripravljeni dati zanjo življenje. Na to vprašanje nam daje sv. Janez v prvem listu, v petem poglavju odgovor. On pravi, da tisti premaga svet, ki veruje, da je Jezus Sin Božji. Z vero v Jezusa premagamo torej svet. Človek, ki ima v svojem srcu živo vero v Jezusa in živi pravično in sveto, kakor ga vera uči, se nobenega na svetu ne boji. Takemu je svet ko blato na cesti. Svet mu ne more nič dati, pa tudi nič vzeti. Pravičnemu in svetemu človeku je Kristus vse, vse drugo na svetu pa mu je ko blato pod nogami.

*

*

*

8. Čuvajmo torej sv. vero v svojih srcih, kajti sv. vera je neprecenljiva reč, je edino orožje, s katerim premagamo svet. Tega sveta, njegovega napuha, njegove nečistosti, nesramnosti in predrznosti ni mogoče drugače premagati ko z orožjem sv. vere. Ohranimo torej živo vero v svojih srcih! Predstojniki in stariši pa naj skrbno gledajo, da se ohrani

živa vera v srcih podložnih in otrok, kajti le na ta način je mogoče obvarovati sebe in mladino sprijenosti, prevzetnosti in predrznosti tega sveta, doseči zmago nad grehom in prejeti krono zmage t. j. večno zveličanje.

*

*

*

9. To je velika resnica, ki jo premišljujemo danes na god mučeniške smrti sv. apostola Andreja. On je smatral sv. vero za najbolj dragoceno reč in zato je dal zanjo, kar mu je bilo najbolj drago, namreč življenje. Vera je nad vse. Kdor ima vero v Zveličarja, vero v Boga, njemu ne more neumni svet nič škodovati. Vsak človek sicer lahko pade in zabrede v grehe, v sramotnosti in krivičnosti tega sveta, toda kdor ima vero v Boga, vero v Kristusa se kmalu spet dvigne, ko prejme sv. zakramente. Kdor ima vero v Kristusa, v Njegovo vstajenje in v Njegovo moč, se v svetu nikoli ne izgubi in pogubi. Ni ga nobenega zaklada, ki bi bil večji ko sv. vera in zato ne morejo stariši dati svojim otrokom nobenega večjega premoženja, nobene večje dediščine ko vero v Kristusa in strah Božji. So stariši, ki skrbijo le za veliko premoženje in za denar, da bi svoje otroke preskrbeli. Včasih pridobivajo premoženje in denar tudi po krivični poti, da le otroke oskrbijo z velikim premoženjem po smrti. To je velika napaka. Ko taki stariši umrjejo, napravijo otroci v kratkem času vse in bi napravili še sedemkrat toliko, ker nimajo trdne vere in nimajo strahu božjega. Vse drugače pa se godi z dobrimi otro-

ci, ki so jim stariši zapustili v oporoki vero v Kristusa, vero v Njegovo vstajenje in moč. Takí otroci si s pridnostjo in vestnostjo takoj pridobijo dovolj premoženja in denarnih sredstev, da dobro izhajajo in pošteno živijo, tudi če jim stariši nič ne zapustijo.

To je velika resnica, ki je ni mogoče nikoli dovolj poudariti. Glavna skrb starišev in varuhov mora biti, da se otroci vzgojijo v strahu božjem, v živi veri v Jezusa Kristusa in v sv. katoliško cerkev, ki ima oblast grehe odpuščati in voditi ljudi v večno življenje. Skrbeti morajo tudi za telesno in časno srečo otrok in bi bil zločin, ko bi stariši in varuhi otrokom premoženje raznesli in zapravili, toda prva in glavna skrb mora biti, da se mladina ohrani v svetosti, v nedolžnosti, da se ohrani v strahu božjem in v živi veri v Boga in v Jezusa Kristusa in v njegovo sv. Cerkev, ker le s tem dosežejo, da bodo otroci v prihodnosti hrabro premagovali svet, njegove krivičnosti, zvijače, hinavščine in nečednosti.

*

*

*

10. Križ sv. Andreja naj vas spomni te velike resnice. Sv. Andreju je bila sveta vera tako dragocena reč, da je zanjo dal svoje življenje. Tisti dan, ko je imel na križu umreti, ga je dal oblastnik Agej pred se poklicati in mu je še enkrat zapretil s smrtjo, ako ne bi hotel malikom darovati. Sv. apostol Andrej ga zavrne: »To trpljenje me bo še bolj prijetnega storilo mojemu Gospodu«. Oblastnik ukaže na to, naj ga na tla vržejo, raztegnejo in pre-

tepejo in mu znovič zapreči s smrtjo. Sv. apostol pa mu odgovori: »Saj sem služabnik križa in si torej moram bolj želeči križa, kakor pa se ga bati. Moje trpljenje je kratko, a tvoje ne bo nikdar konca imelo«. Oblastnik, kateremu je bil križ nespamet, ga da še enkrat neusmiljeno tepsti, na to pa odvesti na morišče. Ko so verniki to videli, so začeli vpiti: »Kaj je ta pravičnik in prijatelj božji storil, da naj bi bil križan?« Apostol pa je prosil ljudstvo, naj se pomiri in naj nikar ne zabrani njegove smrti. Ko je zagledal oddaleč križ, je vzkliknil: »O dobri križ, ki si bil posvečen po Kristusovem telesu in po Njegovih udih kakor z biseri ozaljšan, ki sem te že dolgo želel, goreče ljubil, neprestano te iskal, mirno in veselo prihajam k tebi. Sprejmi me ko učenca Jezusa, ki je na tebi visel. Vzemi me proč od ljudi in daj me mojemu Učeniku, da me po tebi sprejme, ki me je po tebi odrešil.« Po teh besedah je poljubil križ, slekel oblačila in se dal nanj privezati in kvišku dvigniti. Dva dni je še na križu viseč živel, molil in množici pridigal. Množica je zahtevala od oblastnika, naj ga da s križa sneti. Agej je že hotel iz strahu to storiti, a sv. Andrej je molil: »O Jezus, ne dovoli, da bi bil tvoj služabnik s križa snet, temveč vzemi me k sebi, ker te ljubim in videti želim. Gospod Jezus, vzemi mojo dušo v miru k sebi, ker je čas, da pridem k tebi«. Po teh besedah je izdihnil dušo dne 30. nov. l. 62. po Kr. rojstvu.

Neka imenitna gospa Maksimila je truplo pomazilila z dragimi dišavami in v Pa-

trah pokopala v rakev, ki jo je bila sebi pripravila. L. 357. je dal cesar Kostancij, sin Konstantina Velikega, prenesti ostanke sv. Andreja v Carigrad in jih položiti poleg ostankov sv. Lukeža in Timoteja. L. 1210. pa so prenesli njegove ostanke v mesto Amalfi v Italiji, kjer so jih položili v cerkev sv. Andreja. Glava sv. Andreja se hrani sedaj v cerkvi sv. Petra v Rimu, desna roka njegova pa v cerkvi sv. Andreja v Rimu. V Škociji in v Rusiji ga častijo za varuha vse dežele.

*

*

*

11. Premišljujejte trpljenje in smrt sv. Andreja! Vse je sv. Andrej pretrpel za sv. vero. Dal je zanj na najbolj grozen način življenje. Iz tega spoznate, kako nad vse draga reč mu je bila sv. vera.

Imejte tudi vi sv. vero nad vse v čisljih! Hranite jo v srcu kot najboljše orožje, s katerim lahko premagate svet. Skrbite, da bodo tudi otroci rastle v strahu božjem in da bodo živeli po svetli veri, ker s tem jim daste v roko največji zaklad, največje premoženje. Otroci, ki so utrjeni v sv. veri, se v svetu nikoli ne izgubijo, živijo pošteno in dobro v pravičnosti in svetosti.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

12. Kdor hoče biti kristjan, mora za Kristusom hoditi in za njim svoj križ nositi. V tem obstoji pravo krščansko življenje, pa tudi

prava krščanska popolnost. To je pot, ki vodi v zveličanje. Ni je druge poti ko ta. Kdor hodi po drugi poti, naj ve, da je na krivi poti in da se ne more zveličati.

Kristus je rekel: »Kdor ne nosi svojega križa in ne hodi za menoj, ne more biti moj učenec (Luk. 14, 27).« — »Kdor ne vzame svojega križa in ne hodi za menoj, ni mene vreden (Mat. 10, 38).« — »Ako hoče kdo za menoj iti, naj zataji sam sebe in naj vzame svoj križ in naj gre za menoj (Mat. 16, 24).«

To so jasne besede Gospoda Jezusa Kristusa. Brez križa t. j. brez mučeništva se odrastli ne moremo zveličati. Sv. mučeniško življenje in sv. mučeniška smrt, daje pravico do večnega življenja. Sv. očetje učijo, da je za nebeško ženitovanje potrebna ali bela obleka sv. nedolžnosti ali pa rudeča obleka sv. mučeništva. Ker je pa le malo njim dana bela obleka nedolžnosti, je iz tega razvidno, da nam je vsem potrebna rudeča obleka sv. mučeniškega življenja ali sv. mučeniške smrti. Iz tega je razvidno tudi, zakaj so se mučeniki in mučenice veselili, ko jim je bilo naznanjeno, da bodo morali umreti in zakaj so nekateri svetniki celo iskali priložnosti, da bi mogli doseči milost mučeniške smrti. Tako se je na pr. sv. Frančišek Asiški podal v Palestino in je začel tam oznanjevati Mohamedanom sv. evangelij, ker je upal, da bo dosegel mej njimi mučeniško smrt. Ker pa ni mogel tega doseči, mu je Gospod izkazal milost, da je dobil na rokah, na nogah in na prsih znamenja Kristusovega trpljenja, da je

bil na ta način tudi po telesu podoben Jezusu. Tako so vsi svetniki radi prenašali trpljenje in si želeli mučeništva in mučeniške smrti, ki je najkrajša pot do zveličanja.

Noben životopis pa ni tako ginljiv, ko životopis sv. Andreja, apostola. Celo svoje življenje je delal in trpel za Jezusa, nazadnje je moral v Patrah na Grškem zanj tudi umreti. Njegov brat sv. Peter je istotako umrl na križu in sicer z glavo k tlom, ker se je smatral za nevrednega, da bi tako umrl kakor njegov učenik Jezus Kristus. Lahko bi vam navedel na tisoče mučenikov in mučenk, ki so z veseljem žrtvovali življenje za Gospoda. Vsi ti so umrli in nam dali zgled, kako moramo tudi mi živeti in trpeti, ako se hočemo zveličati. Za nas ni druge poti ko mučeniška pot. Sv. Peter nam kliče: »Kristus je za nas trpel in vam zapustil zgled, da hodite po njegovih stopinjah (1. Pet. 2, 21).« Kdor po teh mučeniških stopinjah ne hodi, ni njegov učenec in ni njega vreden!

*

*   *

13. Pa poreče kdo: Če je stvar taka, se mi ne bomo zveličali, ker nismo mučeniki in nimamo tudi priložnosti, da bi postali mučeniki! Na to je treba odgovoriti: Kdo si ti, o človek, ki si tako srečen na tem svetu, da ni maš priložnosti, da bi trpel? Ali je to sploh mogoče? Ali ni veliko bolj resnično, da ima vsak človek toliko težav in trpljenja, dušnega in telesnega, da ga skoraj ne more prenašati? Vsakdo izmed vas, ki pomisli svoje raz-

mere, družinske, premoženjske, zdravstvene in druge, mi poreče: Res, vsi imamo mnogo trpljenja. Ni ga človeka pod solncem, ki bi ga ne tlačil mučeniški jarem.* Vprašanje je le, ali prenašamo to z mučeniško potrpežljivostjo? Kjer ni potrpežljivosti, tudi mučeništva ni. Sv. Ciprijan pravi: »Potrpežljivost nas uči prenašati preganjanje in spopolnjuje naše trpljenje in naše mučeništvo (Liber de bono patientiae).« Kristus pravi: »V potrpežljivosti si boste ohranili svoje duše (Luk. 21, 19).« In sv. Pavel nam kliče: »Bratje, oblecite, kakor izvoljeni božji... ponižnost, pohlevnost, potrpežljivost (Kološ. 3, 12).« Potrpežljivost je torej tista čednost, ki dela mučenike. Kdor je potrpežljiv, je že več ali manj mučenik, kajti trpljenja, dušnega in telesnega, ne manjka človeku noben dan. Vprašanje je le, ali prenašamo potrpežljivo, ali nosimo križ za Kristusom v potrpežljivosti. Naj navedem nekoliko zgledov iz vašega življenja. Vi imate veliko dela na polju, v vinogradih, pri živini, pri otrocih itd. — ako to potrpežljivo prenašate, je vaše življenje že lepo mučeniško življenje. Kdor ima na pr. slabo ženo, slabega moža, pa lepo potrpežljivo nosi križ, ki si ga je naložil — njegovo življenje je že mučeniško življenje, ki ima obljubo krone večnega življenja. Stariši imajo hudobne otroke, pa jih v potrpežljivosti uče, opominjajo in zanje skrbijo, da bi se poboljšali — tudi to je lepo mučeniško življenje, ki je čaka večno plačilo. Vi imate morda hude sosede, ki vam nagajajo in sitnosti delajo — če potrpežljivo in krotko

prenašate, ste že na pravi mučeniški poti. Če vas preganjajo, blagor vam, ker vaše je nebeško kraljestvo. Ako vas ali koga izmed vaših Bog z boleznijo obišče, pa vse lepo mirno in vdano prenašate, boste otroci božji imenovani.

Naštel sem vam le nekaj slučajev, vsak človek jih ima vsak dan brez števila. Vprašanje je le, ali imamo potrebno potrpežljivost. Tisti levi razbojnik na Golgoti je na križu viseč proklinjal, desni razbojnik pa se je spokoril in vdal v voljo Božjo. To je desnega razbojnika rešilo in zveličalo. Ko ne bi bil imel sv. Andrej, na križu viseč, potrpežljivosti, ne bi bil ne svetnik ne mučenik. Le potrpežljivost dela mučenike, le potrpežljivost nas dela Bogu in ljudem prijetne. Naj bo na pr. jed še tako dragocena, če nima soli, nam ne ugaja. Prav tako je tudi z našim življenjem in trpljenjem. Bodi trpljenje še tako veliko, ako ni združeno s potrpežljivostjo, ni Bogu prijetno in nima pred Bogom zaslug.

Posnemajmo torej svetnike, posnemajmo sv. Andreja v sv. mučeniškem življenju. Celo naše življenje mora biti neprestano mučeništvo v potrpežljivem prenašanju vseh križev in težav, ki nam jih Bog pošilja, da bomo smeli reči ob smrti sè sv. Andrejem: »O dobri križ, ki sem te dolgo želel, iskreno ljubil in **neprestano iskal.**« Človek naj torej neprestano ljubi sv. križ. Sv. Avguštin pravi: »Kdor bi ne hotel po svojih močeh posnemati sv. mučenikov, ne bi mogel doseči njih sreče. Tudi sv. Pavel uči:

»Če bomo deležni njih trpljenja, bomo deležni tudi njih veselja (Sermo 47. S. Aug. de Sanctis.).«

*

*   *

14. Z namenom, da bi vsi začeli ljubiti sv. križ, ljubiti potrpežljivo in mučeniško življenje, imejmo v svojih hišah vedno na očitnem mestu razobešeno božje razpelo, da se vsi, ki so v hiši, lahko vsak čas ozirajo nanje. Božje razpelo bodi za stariše in za otroke knjiga, v kateri naj vsak čas berejo, kako je treba v pohlevnosti in potrpežljivosti živeti, ako hočemo biti Bogu prijetni in dragi. Človek naj se tako ozira v božjo razpelo, kakor da bi hotel prepisati na svojem telesu presv. telo Jezusovo. Tako se je sv. Frančišek trudil, da bi na svojem telesu popolnoma izrazil telo Jezusovo. Zato pa mu je dal Bog milost, da je imel celo vtisnena znamenja trpljenja na rokah, nogah in nad srcem. Predstavljal je že po telesu Gospoda Jezusa Kristusa. Sv. Pavel pravi o samem sebi: »Mi nosimo neprestano mučeništvo Jezusovo na svojem telesu, da se tudi življenje Jezusovo kaže v naših telesih (II. Kor. 4).«

Razobesite torej božje razpelo v svojem stanovanju in učite tudi otroke, naj se nanje ozirajo, da bodo krotki in pohlevni, da ne bo v njih jeze, togote, iht in razdivjanosti, ampak krotka potrpežljivost, sv. mučeniško življenje že od rosne mladosti.

V ta namen služi prav dobro tudi molitev sv. rožnega venca po družinah. V tej mo-

litvi se spominjamo Jezusovega življejnja in trpljenja, zlasti kako je krvavi pot potil, kako je bičan bil, s trnjem kronan bil, težki križ nosil in na križu umrl. Če boste te skrivnosti ponavljali in premišljevali po družinah, se bodo cele družine poboljšale, bodo začele ljubiti sv. križ in sv. potrpežljivo mučeniško življenje, ki je edina pot, vodeča do zveličanja.

*

*

*

15. Beremo na praznik vseh svetnikov berilo, v katerem je zapisano: Iz Judovega rodu dvanajst tisoč zaznamljenih, iz rodu Benjaminega dvanajst tisoč zaznamljenih itd. Vpraša se, s čim so ti izvoljeni zaznamljeni? Kakšno je to znamenje, ki je imajo izvoljeni v nebesih? To znamenje je potrpežljivo mučeništvo: Blagor njim, ki preganjanje trpe, ker njih bo nebeško kraljestvo. Le tisti se zveličajo, ki nosijo znamenje Jezusovega trpljenja in smrti na svojem telesu, kakor pravi sv. Pavel: »Mi nosimo neprestano mučeništvo Jezusovo na svojem telesu« in na drugem mestu: »Jaz nosim znamenja Gospodova.«

Skrbimo torej, da bomo imeli na svojem telesu znamenja Gospodovega trpljenja in mučeništva. Blagor njim, ki bodo imeli ta znamenja ob smrtni uri, ker njih bo nebeško kraljestvo. Ob smrtni uri bodo smeli vzklikniti se sv. Andrejem, apostolom: »O sv. križ, ki si nosil lepoto Gospodovega telesa, križ, ki sem te dolgo pričakoval, iskreno ljubil, neprestano iskal, in ki si zdaj moji željni duši priprav-

ljen; vzemi me od ljudi in daj me mojemu Učeniku, naj me po tebi sprejme, ki me je po tebi odrešil«.

*
*   *
*   *   *
*   *   *   *

16. »Blagor ubogim v duhu, ker njih je nebeško kraljestvo« — je rekel Kristus na gori. Ubogi v duhu so ponižni, ki malo o sebi mislijo, dočim so prevzetneži polni visokoletečih misli, napeti v prevzetnosti in ošabnosti.

Kristus si je izvolil za aspostole ponižne in pohlevne može. Ko jih je izbiral, ni gledal na učenost in na mogočnost, ampak le na njih ponižnost. Ponižnim t. j. ubogim v duhu je izročil svoje kraljestvo na zemlji. Sv. cerkev je božje, je Kristusovo kraljestvo na zemlji. Zato veljajo besede Kristusove, ki jih je govoril na gori ne-le za kraljestvo v nebesih, ampak tudi za božje kraljestvo na zemlji. V tem božjem kraljestvu na zemlji so apostoli učitelji, vodniki in delivci sv. zakramentov.

*
*   *

17. Prečudne so božje naredbe. Sv. cerkev, ki jo je Kristus ustanovil, je največje in najtrdnjše kraljestvo na zemlji. Vrata peklena ga ne bodo premagala. Poglejmo pa, koga si je Kristus izbral, da bi to kraljestvo razširjal po vsi zemlji. Prvi učenec, ki ga je bil Kristus izvolil, je bil ribič Andrej, brat sv.

Petra, ki je bil tudi ribič. Njiju oče se je imenoval Jona. Rojena sta bila Andrej in Peter v Betsajdi, v malem mestecu na severu od genezareškega jezera, a imela sta lastno hišo v Kafarnavmu, ki je bil tudi na severu od genezareškega jezera.

Ko je sv. Janez Krstnik začel pokoro oznanjevati ob reki Jordanu, najdemo med njegovimi učenci tudi sv. Andreja in sv. Janeza, evangelista. Nekega dne pride sam Jezus k sv. Janezu Krstniku. Ko ga ta ugleda, reče učencem s slovesnim glasom: »Glejte Jagnje božje, ki odjemlje grehe sveta. Ta je, ki za menoj pride in je pred menoj bil«. Ko je sv. Andrej slišal te besede, se je sè sv. Janezom, evangelistom, podal za Jezusom. Jezus se obrne k njima in reče: »Kaj iščeta?« Ona odgovorita: »Učenik, kje stanuješ?« Jezus reče: »Pridita in pogledjta!« Šla sta za njim in bila tisti dan pri njem. Drugi dan naznani sv. Andrej še svojemu bratu Simonu ali Petru: »Mesijo, Gospodovega maziljenca smo našli«. Nato ga pelje k Jezusu. Na ta način je bil sv. Andrej prvi, ki je k Jezusu prišel in je še sv. Petra k Jezusu pripeljal. Ko je pozneje Kristus izbiral izmed učencev dvanajst apostolov, se med temi vedno prvi imenuje sv. Peter, drugi pa sv. Andrej.

*

*

*

18. Velika skrivnost je, zakaj je Kristus izvolil za te najvišje službe preposte ribiče, kakor je bil sv. Andrej? Sv. Andrej, njegov brat sv. Peter in drugi sv. apostoli so bili si-

romaki, ki niso imeli visokih šol in tudi ne premoženja, da bi se bili mogli izšolati na kakih rimskih visokih šolah. Kako naj si to razlagamo? Zgodovina priča, da so bili tudi v drugih časih posebni izvoljenci božji, ki so božje kraljestvo na zemlji razširjali, navadno preprosti ljudje, ki jih sedaj častimo kot največje svetnike na pr. sv. Vincencija Pavljanskega. Da si to razložimo, pomislimo na besede Zveličarjeve: »Božje kraljestvo je podobno gorčičnemu zrncu, ki je najmanjše med semeni, ko pa zraste, je visoko drevo, da ptice nanje sedajo.« Tako je bilo tudi s sveto cerkvijo v začetku. Bila je majhna in le par siromakov jo je razširjalo po svetu, toda s pomočjo milosti božje je postala veliko kraljestvo, razširjeno črez vse dele sveta. Bog je vsemogočen, zato ne potrebuje ne močnejakov ne učenjakov tega sveta. Bogu je ponižnost prijetna in le pnižnim daje milost, da delajo čudeže.

*

*

*

19. Tako si je Bog izbral ponižnega sv. Andreja, ki je bil siromak po svojem stanu, toda le pogledjmo, kaj je ta človek izvršil. Oznanjeval je sv. vero v Scitiji, v Mali Aziji in na Grškem. Ko je prišel na Grško, je v Patrah dal na junaški način svoje življenje za Gospoda. O nobenem apostolu ne beremo, da bi bil v mučeniški smrti pokazal tako junaštvo kakor sv. Andrej. Besede, ki jih je sv. Andrej takrat govoril, pričajo, da mu je Bog dal, ko ga je izvolil, vso potrebno moč in vso potreb-

no modrost. Ko so ga privedli k deželnemu oblastniku Ageju, je sv. Andrej neustrašno rekel: »Ti hočeš biti v tej deželi za sodnika, zakaj pa nočeš spoznati Jezusa Kristusa za sodnika vseh ljudi?« Agej mu je odgovoril: »Ali si ti tisti Andrej, ki templje naših bogov podira in ljudi pregovarja, naj bi sprejeli sovražno vero, katero so ukazali cesarji za-treti?« Sv. Andrej odgovori: »Cesarji dajejo take ukaze, ker resnice ne spoznavajo; ne spoznavajo naukov Sinu Božjega, ki je prišel na svet, da bi ljudi zveličal; ne spoznavajo, da njih maliki niso bogovi, ampak pogubne hudobe«. Agej: »Ali je mogel Kristusa rešiti njegov nauk? Ali ga niso Judje ujeli in sramotno na križ pribili?« Sv. Andrej: »On je trpel, ker je sam hotel; umrl je iz ljubezni, da se je prostovoljno v klavno daritev za grehe v zveličanje vseh ljudi«. Agej: »To pravi takim, ki to verjamejo. Ako nočeš darovati malikom, te dam pretepsti in privezati na križ, s katerim se ponašaš«. Sv. Andrej: »Nočem darovati malikom, ker darujem vsemogočnemu, edinemu Bogu in sicer ne kadila ne volovskega mesa in ne kozlov-ske krvi, ampak neomadežano Jagnje sleherni dan na oltarju in kadar je ljudstvo meso tega Jagnjeta užilo in njegovo kri izpilo, ostane ven-dar Jagnje, ki je bilo darovano, celo in živo«. Agej: »Kako more to biti?« Sv. Andrej: Ako hočeš moj učenec biti, razložim ti to skrivnost«. Agej: »Da, na težalnici ti bodo to razlago izvili«. Nato ga da Agej ves razka-čen najprej povesti v ječo, potem pa križati.

Sv. Andrej je odgovoril, ko mu je Agej zagrozil s križanjem: »Saj sem služabnik križa in si moram križa bolj želeči, kakor se ga bati. Moje trpljenje bo kratko, a tvoje ne bo nikdar konca imelo«. Ko so mu križ pokazali, ga je začel že oddaleč pozdravljati in ga je potem poljubil. Nato so ga slekli in pribili na križ, na katerem je dva dni visel živ in molil ter še s križa ljudstvo podučeval.

Tako je sv. Andrej umrl dne 30. nov. l. 62. po Kr. rojstvu. Ta zgled nas uči, koliko lahko stori preprost človek, ki ga Bog izvoli. Kolika modrost se kaže v njegovih besedah, kolika moč v njegovih dejanjih. Kogar Bog izvoli, mu hkratu da moč in modrost. Bog ne potrebuje za svoje kraljestvo na zemlji mogočnjakov in modrijanov tega sveta. Blagor ubogim v duhu, ker njih je nebeško kraljestvo: Sv. Andrej se imenuje v sv. evangelijih vedno na drugem mestu t. j. takoj za sv. Petrom. Ta dva sta bila najbolj uboga v duhu t. j. najbolj ponižna, zato ju je Bog v svojem kraljestvu najbolj povišal.

*   *

20. Tako pa ni bilo le ob času apostolov, ko je bil Kristus na zemlji in je osebno izbiral sebi namestnike, ampak v vseh časih do današnjega dne je v sv. cerkvi tako. Le ubogi v duhu so bili posebni izvoljenci božji. Naj vam navedem le en zgled. Pred tristo leti so bili za cerkev hudi časi. Takrat si je Bog izvolil za posebno orodje sv. Vincencija Pavljanskega.

Le-ta je bil sin ubovega kmeta in je v mladosti ovce pasel. Ko je bil pozneje že veliko dobrega storil in so ga hoteli ljudje hvaliti, je vedno odgovarjal: »Saj jaz sem sin ubovega kmeta in sem nekdanj ovce pasel!« Ko je postal duhovnik, je najraje deloval mej kmeti, delavci in mej jetniki, katere je podučeval in ki so za njim hodili ko ovce za svojim pastirjem. Nekega dne je prišel v ječo, ko so ravno pretepali nekega moža. Sv. Vincencij prosi birača, naj s pretepanjem odneha. On je z eno samo besedo več opravil, ko vsi birači s pretepanjem. Potem je prosil, naj tistega moža izpuste k ženi in otrokom. Ker se je pa birač bal, se je sv. Vincencij sam ponudil, da hoče biti mesto njega v ječi. Dal se je zakovati v železje in je začel opravljati vsa trda dela, ki so jih morali opravljati drugi jetniki. Ker ga ni bilo dolgo časa domov, ga začnejo prijatelji iskati. Nazadnje ga najdejo vklenenega v železju mej jetniki. Ko izve predstojnik, kaj se je zgodilo, se začudi nad tem junaškim činom ljubezni in ga pri tej priči oprosti. Ko je bil prost, se je podal naravnost v Pariz in sicer v ječe, kjer je jetnike podučeval in poboljševal.

Tako je sv. Vincencij le z ubogimi hodil in uboge tolažil. Toda le pogledjmo, kaj je ta siromašni človek vse naredil. Ustanovil je red lazaristov ali misijonarjev, ki je razširjen po celem svetu in tudi pri nas na pr. v Mirnu na Gradu, v Ljubljani, v Celju itd., ustanovil je red usmiljenih sester, ki strežejo bolnikom po celem svetu; ustanovil je društvo, ki je pod-

piralo po hišah siromake, sirote in bolnike, ustanovil je brezštevila sirolišč, zavetišč in semenišč, ki še vse do danes obstajajo.

In ta mož, ki je dovršil toliko velikih dobrih del, ki vztrajajo že stoletja, je imel za stanovanje majhno sobico, ki je po zimi ni kuril. V tej sobici je imel samo leseno mizico, dva stola in siromašno posteljo, ki jo je sam spravljal. Njegova obleka je bila sicer snažna pa čisto preprosta in večkrat zakrpana. Ko je šel na pot oznanjevat sv. evangelij, ni vzel seboj ne denarja ne jedil, ampak je grede prosil po hišah kruha. Dal je vse, kar je imel, za uboge, za bolnike in sirote.

*

*   *

21. Ta zgled iz 17. stoletja nam dokazuje, da daje Bog svojo milost le ubogim v duhu. Naštel bi vam lahko brezštevila drugih zgledov iz vseh stoletij, odkar obstoji božje kraljestvo na zemlji. V vseh časih se uresničujejo besede Kristusove: »Blagor ubogim v duhu, ker njih je nebeško kraljestvo«.

Če hočemo torej kaj veljati v božjem kraljestvu, moramo biti ponižni v duhu. To resnico nas uči praznik sv. apostola Andreja, brata sv. Petra. On je bil ponižen učenec Gospodov, ki se ni bahal ne z učenostjo ne z mogočnostjo. Kar je bil, je bil le po milosti božji. Bodi nam njegova ponižnost, njegova požrtvornost in njegovo mučeništvo v zgled! Hodimo po njegovih stopinjah, da dosežemo božje

kraljestvo, ki je podobno malemu gorčičnemu zrcu. Blagor ubogim v duhu, ker njih je nebeško kraljestvo!

*

*

*

*

*

*

*

*

*

22. Beseda božja, ki jo je sv. apostol Andrej oznanjeval po vsem svetu, za katero je dal življenje, katero je celo na križu viseč trdil, je večna. Mislili so že večkrat in mislijo tudi dandanes nekateri zaslepljenci, da je konec krščanske vere in krščanske cerkve, da vstaja nova doba, nov čas, ki bo brez vere in brez Boga. Varujmo se teh krivih prerokov! Kristus sam je rekel: »Nebo in zemlja bosta prešla, pa moje besede ne bode prešle.«

Kakor beremo v sv. berilu na praznik sv. Andreja, so bili v vseh časih ljudje, ki so se ustavljali božji besedi! Sv. Pavel pravi: »Vsi se ne pokorijo oznanjevanju (božje besede). Že prerok Izaja (v 8. stoletju pred Kr.) pravi: »Gospod, kdo je veroval, kar je od nas slišal?« V vseh časih so bili torej brezverci, ki se niso držali božje besede. Najbolj pa so božji besedi nasprotovali ob času sv. apostolov. Koliko preganjanja so morali apostoli trpeti zavoljo božje besede! Kamenjali so jih pribijali na križ, sekali jim glave misleč, da bodo s tem tudi božjo besedo uničili. Toda vse preganjanje jim ni nič pomagalo. Božja beseda je zmagala. Kje so sedaj tisti, ki so sv. Andreja križali, ki so tako divjali proti njemu, ki so ga pustili dva dni visečega na križu? Po-

gubljeni so, božja beseda pa, ki jo je sv. Andrej oznanjeval, se oznanjuje po celem svetu in sv. Andrej se po celem svetu časti kot apostol in svetnik.

*

*

*

23. Držimo se božje besede, božjih zapovedi, ki so jih apostoli in mučeniki potrdili s svojo krvjo. Vsa božja beseda pa in vse božje zapovedi so ob kratkem povedane v deseterih božjih zapovedih. V deseterih božjih zapovedih je na kratko povedano vse, karkoli moramo verovati in karkoli moramo storiti, ako se hočemo zveličati. Zato je Bog že v starem zakonu govoril, da bi morali imeti te zapovedi vedno privezane pred očmi in zapisane na svoji roki.

Desetere točke so bile dane na sinajski gori mej gromom in bliskom. V njih je vsa postava in so vsi preroki. Dajo se povedati še bolj na kratko, kakor je Kristus učil: »Ljubi Boga iz celega svojega srca, iz cele svoje duše in iz vseh svojih moči, svojega bližnjega pa kakor samega sebe. V teh dveh postavah je Mojzes in so vsi preroki (Mat. 22, 37).« Teh božjih zapovedi, v katerih so vse druge, se držite! Imejte jih vedno pred očmi, imejte jih zapisane na roki, da vam nikoli ne izginejo izpred oči! Te zapovedi učite svoje otroke! Potrebno je sicer, da skrbijo stariši, da pridejo otroci do kruha, da se izuče rokodelstva, da dobe po njih smrti kaj premoženja, a prvo skrb bi morali obračati v to, da se dobro izuče v božji besedi, kajti ta ne bo nikoli prešla. Pre-

šlo bo premoženje, prešla bo hiša, prešlo bo bogastvo, a božja beseda ne bo nikoli prešla. V večnosti nas ne bodo vprašali ne po premoženju ne po časti, ampak le, ali smo zvesto izpolnjevali božjo besedo, božje zapovedi.

*

*

*

24. Božja beseda kaže vsem ljudem brez razločka pot do zveličanja. Kdor se hoče zveličati, naj bo Jud ali Grk, mora hoditi po tej poti, kajti tako beremo v sv. berilu na dan sv. Andreja: »Med Judom in Grkom ni razločka, ker je le eden in isti Gospod vseh, bogat za vse, ki ga na pomoč kličejo. Zakaj vsak, ki ime Gospoda na pomoč kliče, bo zveličan«. Božja beseda veže torej vse enako, bogate in uboge, Jude in Grke. Toda žal, da jih je mnogo ki ne poslušajo oznanjevanja božje besede in se po njej tudi ne ravnaajo, kakor beremo v današnjem sv. berilu: »Vera je iz poslušanja, poslušanje pa iz oznanjevanja besede Kristusove«, toda vsi se ne pokorijo oznanjevanju, čeprav se po vsej zemlji beseda božja glasno oznanjuje.

*

*

*

25. V svetem evangeliju, ki ga beremo na praznik sv. Andreja, najdemo tudi te-le besede Kristusove do sv. Petra in Andreja: »Pojdita za menoj in vaju bom storil ribiča ljudi«. Sv. Andrej je bil torej ribič ljudi. S čim je lovil ljudi? Z oznanjevanjem božje besede in božjih zapovedi. Sv. cerkev nima drugega

sredstva in drugega orožja, s katerim bi pridobivala ljudi za sv. vero, ko oznanjevanje božje besede. »Vera je iz poslušanja, poslušanje pa iz oznanjevanja besede Kristusove« — pravi sv. Pavel.

*

*

*

26. V sv. evangeliju beremo o sv. Petru in sv. Andreju tudi te-le besede: »Onadva sta zdajci popustila mreže in šla za njim« t. j. za Kristusom. Tako sta nam dala sv. Peter in sv. Andrej prekrasen zgled, kako moramo, če je potrebno, za Boga in za sv. vero, vse popustiti. Ko gre za sv. vero, ko gre za božje zapovedi, moramo biti pripravljeni, vse dati, vse zapustiti in tudi smrt rajši pretrpeti, kakor izdati sveto stvar.

*

*

*

27. Sv. Andrej ni le oznanjeval božje besede, ampak se tudi zanjo na križu žrtvoval. Posnemajmo ga! Mi ne smemo živeti kakor neumna živina, ki ne pozna Boga, ki ne pozna božje besede. Naše življenje mora biti vzvišeno in po božji milosti nadnaravno. Skrbeti moramo, da bomo otroci božji in dediči božjega kraljestva. Stariši pa naj skrbijo tudi, da njih sinovi in hčere ne bodo le njih otroci, ampak otroci božji, otroci božje besede in božjih zapovedi. Kakor se cerkveni stolp dviga nad vse druge hiše, tako se morajo kristjani z lepim življenjem odlikovati mej vsemi drugimi ljudmi. To je pomen visoke cerkvene stavbe.

in visokega stolpa v vsaki občini, da nas opominja, da mora biti naše življenje vzvišeno, vse urejeno po nadnaravni božji besedi in božji milosti. Tako so umevali to reč naši stari, ki so nam sezidali visoke cerkve in visoke stolpe, v katere naj bi se po dnevu večkrat ozirali, da bi nikoli ne zabili, da nismo neumne živine, ampak kristjani in otroci božji.

Zavedajmo se te visoke časti in vestno izpolnjujmo besedo božjo, ki nam kaže pot do večne sreče.

DVANAJSTO BRANJE.

ZA PRAZNIK BREZMADEŽNEGA SPOČETJA.

Vsa lepa si, Marija, in madeža izvirnega greha ni na tebi!

1. »Češčena Marija, milosti polna, Gospod s Teboj, blagoslovljena Ti mej ženami!« — tako je rekel ;angel Gabrijel, ko je prišel k Mariji iz nebes. V besedah: milosti polna je na kratko povedano vse, kar uči o Mariji sv. katoliška Cerkev in kar govore o Mariji cerkveni očetje in govorniki (Sv. Jeronim: De Assunp. B. M. V.). Marija je milosti polna, zato jej ne manjka nobena milost, zato je morala biti ne-le brez vsakega greha v svojem življenju in delovanju, ampak tudi brez izvirnega greha. Milosti polna — ti dve besedi povešče vse. Ti dve besedi povešče, da je bil Gospod vedno ž njo in da je blagoslovljena mej vsemi ženami. Kar je solnce mej zvezdami, je Marija mej ženami. Zato pravi sv. cerkev v današnjih molitvah o njej: »Vsa lepa si Marija in madeža izvirnega greha ni na Tebi!« Kakor razsvet-

ljuje in razveseljuje solnce se svojimi žarki vso zemljo, prav tako razsvetljuje in razveseljuje Marija se svojimi milostmi vse človeštvo.

Sv. Janez evangelist, pravi o Mariji v Skrivnem razodeitju: Prikazalo se je na nebu veliko znamenje: Žena, ki je oblečena s solncem, ki ima luno pod nogami in na glavi dvanajst zvezd.

*

*

*

2. Marija je bila namenjena za mater Božjo. Zato je morala biti milosti polna in brez madeža spočeta, ker bi drugače ne bila vredna te neskončne časti. Zato beremo v današnjem sv. berilu, da je Bog že od začetka premišljeval, kako bi jo z milostmi napolnil in jo ozaljšal, da bi bila vredna te časti. Gospod jo je imel, pravi današnje sv. berilo, v začetku svojih potov, preden je kaj storil od začetka. Od vekomaj je bila postavljena in od nekdaj, preden je bila zemlja storjena. Še ni bilo breznov in ona je bila že spočeta; studenci še niso izvirali, gore sè svojo silno težo niso še stale; preden so bili griči, je ona že bila rojena. Kadar je Bog narejal nebesa, kadar je pripenjal oblake, kadar je postavljaj morju in rekam bregove, je že pri njem bila in vse ž njim ravnala in se pred njim veselila in igrala.

*

*

*

3. Tako je imel Bog že od vekomaj Marijo pred očmi, da bi jo napolnil in ozaljšal z vsemi milostmi. Marija ima vse milosti, da je vsa

lepa, čista in svitla ko solnce. Postavljena je visoko, da bi se vsi človeški otroci vanjo ozirali in jo posnemali. Blagor njim, **pravi današnji sv. berilo**, ki ohranijo njena pōta, ki njo poslušajo, ki čujejo pri njenih vratih vsaki dan in strežejo pri podbojih njenih dur. Kdor njo najde, najde življenje in prejme zveličanje od Gospoda.

Čujmo tedaj pri njenih durih vsaki dan! Molimo vsaki dan, ako le mogoče, njej v čast sv. rožni venec. Kdor bo z rožnim vencem ali s kako drugo molitvijo Mariji stregel vsaki dan, bo našel življenje in prejel zveličanje od Gospoda.

*

*

4. Praznik brezmadežnega spočetja M. D. je zelo star. Zgodovina pravi, da se je ta praznik obhajal v jutrovih deželah že od petega stoletja po Kristusu. Na zapadu pa so to praznovanje uvedli v 10. stoletju. Pripoveduje se, da je neki opat po imenu Celzin bil nekega dne na morju v silni nevarnosti. Morski valovi so ga gonili semtertja. V tej strašni nevarnosti se opat zateče v goreči molitvi k Mariji, morski zvezdi in obljubi, da bo poskrbel, da se bo praznovanje prečistega spočetja obhajalo vsako leto dne 8. grudna. Tako je bil otef. Praznik preč. spočetja se je res uvedel kmalu za tem dogodkom po vseh večernih pokrajinah.

L. 1854. in sicer dne 8. grudna je papež Pij IX. v pričo 150 škofov iz celega sveta slovesno proglasil, da je nauk o brezmadežnem

spočetju M. D. razodeta resnica. Ne smemo pa misliti, da se je ta nauk začel učiti v kat. cerkvi še-le takrat. To bi bila huda zmotā. Ta nauk je tako star, kakor so stare besede nadangela Gabrijela, ki so v sv. evangeliju zapisane: »Češčena Marija, milosti polna, Gospod s teboj, blažena Ti mej ženami!« Tako so že apostoli učili in tako so verovali kristjani v vseh stoletjih. Papež Pij IX. je le slovesno in pred vsemi škofi razglasil in izjavil, da je brezmadežno Spočetje razodeta resnica, da bi bil krivoverec, kdor bi hotel drugače učiti. Štiri leta pozneje se je Marija sama prikazala v Lurdu, kjer je potrdila versko resnico rekoč: »Jaz sem brezmadežno spočetje.«

Lurd je ob reki Gav v tarbski škofiji na Francoskem. Tam ob tisti reki se je preblāžena Devica prikazala ubogi Bernardki, ki je bila ponižna in pobožna deklica. Kakor je ta deklica pripovedovala, se je Marija prikazala v mladostni podobi. Nje oblačilo je bilo belo ko sneg, nje plašč črez ramena bel ko sneg, pas okolu ledij je bil sinji ali plav, noge so bile ozaljšane z zlato rožo. Prva prikazen je bila enajstega februarja l. 1858. Marija je deklico učila delati spodobno sv. križ in ker je imela ob strani rožni venec, ga je pred deklico v roke vzela ter jo tako učila moliti rožni venec. To je Marija ponovila tudi v naslednjih prikaznih in jej naročila, naj reče domači duhovščini, naj jej tam hišo sezida in jo milosti prosi. Na dan Marijinega Oznanjenja se je Marija deklici na poseben način prikazala. De-

klica jo. Je tisti dan pogumno vprašala, naj pove svoje ime. Tedaj je Marija rekla: »Jaz sem brezmadežno Spočetje.«

*

*

*

5. Prigodi se včasih, da pridemo v družbo z osebami, ki govorijo proti Marijinemu češčenju. V moji navzočnosti je v družbi rekel neki luteran: »Vi katoličani častite Marijo za Boga in to je proti sv. evangeliju«. Na to sem vprašal pričujoče katoličane: »Povejte, ali je res, da častimo mi katoličani Marijo za Boga?« Vsi so odgovorili: »Ne! Mi častimo Marijo kot Mater Božjo«. Na to je rekel luteran: »Zakaj častite Marijo, saj je bila le človek?!« Na to sem mu odgovoril: »Saj je sam Bog poslal nadangela Gabrijela, da jo je počastil z besedami: »Češčena Marija, milosti polna, Gospod s teboj, blažena Ti med ženskami«. In ko se je na te besede ustrašila, je rekel angel: »Ne boj se, Marija, zakaj milost si našla pri Bogu. Glej spočela boš v svojem telesu in rodila Sina in imenuj njegovo ime Jezus. Ta bo velik in Sin Najvišjega imenovan; in dal mu bo Gospod Bog sedež Davida, Njegovega Očeta, da bo kraljeval v hiši Jakobovi vekomaj in njegovega kraljestva ne bo konec«. Marija pa je rekla: »Kako se bo to zgodilo?« Angel pa je rekel: »Sv. Duh bo prišel v te in moč Najvišjega te bo obsenčila; zategadelj bo Sveto, katero bo rojeno iz tebe, imenovano Sin Božji«.

Tako jo je sam nadangel Gabrijel počastil. In njena teta Elizabeta jo je počastila, kakor beremo v sv. evangeliju, s temi-le besedami: »Blažena Ti med ženami in blažen je sad tvojega telesa. Od kod meri to, da pride mati mojega Gospoda k meni?«

Tako čast daje sv. evangelij Mariji Devici. Ali ni torej prav, da jo tudi mi častimo?«

Na te besede je luteran umolknil. V resnici so besede sv. evangelija in zlasti besede nadangela Gabrijela nad vse vzvišene, Mariji v najvišjo čast. Zato je sv. cerkev v vseh stoletjih Marijo nad vse proslavljala z besedami nadangelovimi in z besedami tete Elizabete. Marija ni mogla imeti nobenega grešnega madeža, ker je bila po zaslugah Sina Jezusa milosti polna. Marija je torej morala biti tudi brez madeža spočeta.

*

*

*

6. Tako smemo po pravici reči, da je na tej zemeljski planjavi vendar-le en zelen grič, ki ga valovi splošnega potopa niso pokrili, da je v tej zemeljski temi vendar-le ena zvezda, ki sije z neskalsjeno svetlobo, da cvete mej zemeljskim trnjem in osatom vsaj ena roža brez trnja, vsaj ena lilija brez madeža; da je mej človeškimi otroci vsaj eno bitje, vsaj eno srce, vsaj ena duša, ki je greh ni umazal, ki je čista in sveta bila od prvega utripa do zadnjega vzdihljaja.

*

*

*

7. Ozirajmo se v njo in posnemajmo jo v svetih čednostih. To je prvo, kar nas uči današnji praznik. Marije D. sicer ne bomo mogli nikdar doseči, a truditi se moramo, da jo posnemamo. Drugo, kar nas uči današnji praznik je, da ljubimo sv. križ, kakor ga je Marija ljubila in se ga tesno držala, ko so celo apostoli prestrašeni zbežali. Tretje, kar nam priporoča današnji praznik, je molitev sv. rožnega venca. Ona je učila deklico Bernardko sv. rožni venec. Ta molitev je najmočnejša zoper vse hudobije in nečednosti tega sveta. Molimo torej tudi sv. rožni venec in prosimo Marijo v gorečih molitvah za brambo. Čujmo pri njenih vratih vsaki dan in strezimo ji pri podbojih njenih dur. Kdor najde njo, najde življenje in prejme zveličanje od Gospoda.

*

*

*

8. O nobenem svetniku ne beremo, da bi bil tako goreče častil Marijo D. ko bl. Herman, ki ga praznujemo dne 7. aprila. Še kot otrok, je Marijo goreče ljubil in po cele ure klečal v cerkvi pred njeno podobo. Ž njo se je razgovarjal, kakor se otroci razgovarjajo s svojo materjo. Nekega dne je prinesel v cerkev lepo jabolko in je ponudil Mariji. In Marija je stegnila roko in vzela jabolko.

Ta deček je šel potem v redovniške šole v Steinfeld in je postal redovnik. Odlikoval se je zlasti v sv. premišljevanju in v češčenju M. D. Hudo mu je bilo samo to, da je moral v redu z nekim drugim bratom sobe čistiti in

obednico obiskovati. Rad bi bil le molil in premišljeval in v tem ga je motilo vsakdanje nizko delo. Ves žalosten se je o tem potožil ljubeznivi Materi. Ona pa se mu v sanjah prikaže in mu reče: Vedi, Herman, da mojemu Sinu in meni nič prijetnišega storiti ne moreš, kakor če svoj posel iz pokorščine prav opravljaš in svojim bratom-redovnikom iz ljubezni strežeš.« S temi besedami je bil ozdravljen. Zdaj je vedel, da to od njega zahtevata Jezus in Marija.

Toda polagoma je Herman v ljubezni do Marije odnehal in postal mlačen. Herman se je bil vdal preveč v posvetne skrbi za samostan. Tedaj se mu prikaže Devica Marija, pa ne v lepoti in milobi, ampak v podobi stare in zanemarijene ženice. Herman se prestraši. Marija pa mu reče: »Taka sem, kakršna sem v tvojem srcu. Ti opuščáš meni prej izkazovano češčenje, ker preveč skrbiš za posvetne reči. Ali ne zamorem jaz s svojim varstvom več kakor ti s svojo nezmerno skrbjo?« In Herman je bil ves osramočen in je prosil presveto Devico odpusta. Od tistega časa pa je spet goreče častil Marijo D. in posnemal njene svete čednosti.

Predragi! Posnemajmo svetnike in svetnice božje v češčenju Marije Device. Dosegli je sicer ne bomo nikoli, toda bližati se ji moramo.

* * *

9. Brezmadežno spočetje M. D. so pričakovali že pred Kristusom. Že naši prvi stariši v raju so je pričakovali in častili. Že njim je bilo naznanjeno, da bo druga Eva-Marija kači glavo strla.

Potem se je Bog prikazal Mojzesu v gorečem grmu ob gori Sinaj. Grm je gorel pa ni zgorel. Mojzes je rekel: Grem pogledati, zakaj grm gori pa ne zgori. Toda iz grma je zaslišal glas: Ne hodi sem! Zakrij obraz in sezuj črevlje, zakaj zemlja na kateri stojiš je sveta zemlja. Jaz sem Bog tvojih očetov.

Sveti očetje razlagajo to prikazen takole: Grm je Marija, v njej Bog naših očetov Jezus Kristus. Marijo je obdajal ogenj greha, pa ona sredi ognja ni zgorela. Ostala je nedotaknena, brez madeža, brez izvirnega greha in brez vsakega tudi najmanjšega osebnega greha.

Potem je Bog ukazal Mojzesu napraviti skrinjo zaveze, v kateri bi bile shranjene najsvetejše reči: Dve kameniti tabli, na kateri je bila božja beseda t. j. deset božjih zapovedi, posoda sladke mane in Aronova duhovenska palica. Ta skrinja zaveze je bila predpodoba M. D., iz katere je bilo najsvetejše Jezusovo presveto telo. Mojzes je dal napraviti skrinjo zaveze iz dragocenega lesu, les pa je obdal od zunaj in od znotraj z zlatimi ploščami, pokrov pa je bil iz čistega in polnega zlata.

Da je bila skrinja zaveze vsa zlata, je pomenilo, da bo Marija vsa čista brez madeža izvirnega greha in brez vsakega osebnega greha — torej vsa zlata.

Ko je l. 588. pred Kristusovim rojstvom prišel babilonski kralj Nabuhodonozor z vojsko nad Jeruzalem, je prerok Jeremija, ki je takrat živel, skril vse, kar je bilo v templju dragocenega v neko jamo gore Nebo onstran reke Jordana. Meč drugim je skril tudi zlato skrinjo zaveze. Babilonski kralj Nabuhodonozor je peljal Izraelce v babilonsko sužnost in tam so ječali siromaki 70 let, kakor smo bili mi meč vojsko dve leti na tujem v begunstvu. Po 70 letih so se Izraelci vrnili, a vrnili so se le unuki, drugi so pomrli na Babilonskem. Ti unuki so slišali, da je Jeremija skril skrinjo zaveze v neki jami ob gori Nebo. Šli so iskat in so tisti prostor po popisu starišev našli, a skrinje zaveze niso našli. Toda Izraelci t. j. Judje, ki živijo po vsem svetu razkropljeni, imajo še danes upanje, da bodo tisto skrinjo spet našli. To upanje izraža tudi sv. Pavel, ko pravi, da se bodo Judje o svojem času vsi spremenili h Kristusu. Takrat bodo našli Marijo, skrinjo zaveze, ki je rodila Jezusa, Zveličarja sveta.

*

*

*

10. Sv. Oče Pij XI. je bil ukazal, naj se obhaja zadnji dan jubilejnega leta 1925. po vseh cerkvah posebna slovesnost, pri kateri naj se ves človeški rod posveti presvetemu in presladkemu srcu Jezusovemu. Pripravil je tudi posebno molitev. V to molitev pa je sv. Oče pristavil tudi prošnjo za tisti narod, ki je bil pred Kristusom izvoljeni narod, ki je pa Zveličarja križal in klical kri njegovo nase. Tista

kri naj se zlije nanje v odrešenje in zveličanje, da bi se tudi Judje spreobrnili k Kristusu! Tako bodo našli skrinjo zaveze Marijo, prečisto Devico in bodo uživali presladko meso Jezusa v najsv. zakramentu.

Zadnji dan jubilejnega leta 1925. smo se zahvalili za vse dobrote božje, smo prosili Boga za odpust grehov, s katerimi smo ga žalili mej letom in smo naredili trden sklep, da bomo v novem letu 1926 živeli v strahu božjem, v pravičnosti in svetosti, da hočemo posnemati Srce Jezusovo in brezmadežno Srce Marijino. Hkratu smo prosili, naj bi tudi Mohamedani, Judje, pagani in razkolniki našli skrinjo zaveze M. Devico in v skrinji zaveze Besedo božjo in presladko mano Jezusa Kristusa, ki je hrana za večno življenje.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

11. Sv. cerkev pravi o Mariji: »Čedna kakor sneg na Libanonu.« Kdor gre v Palestino, zagleda že od daleč libanonsko hribovje, ki je na vrhu pokrito s snegom. Temu čistemu, belemu snegu primerja sv. cerkev Marijo, prečisto Devico, ko pravi o Njej: Čedna kakor sneg na Libanonu.

Slovesnost Marije Snežnice, ki jo obhajamo dne 5. avgusta, nas spominja v marsičem praznika brezmadežnega Spočetja. Na oba praznika se spominjamo iste resnice, ki je izražena v besedah: Vsa lepa si Marija in madeža greha ni na tebi.

Marija Snežnica se obrazuje tako-le: Na vrhu hriba, pokritega s snegom, stoji cerkev, nad cerkvijo Marija z detetom Jezusom, a na straneh cerkve klečita bogati Rimljan Ivan in njegova soproga, ki sta dala cerkev na lastne stroške sezidati. Ta dva rimska mestjana sta živela v začetku četrtega stoletja ob času papeža Liberija. Ker sta bila brez otrok, sta sklenila svoje premoženje posvetiti Devici Mariji. Oba molita in prosita, naj bi jima Marija naznanila, kako naj bi obrnila premoženje, da bi bilo njej v večjo čast in v veselje. Zdaj se jima prikaže Marija po noči med tretjim in četrtim avgustom in jima reče: »Sezidala mi bosta na onem griču v Rimu cerkev, ki ga bo jutri sneg zapadel«. Bilo je 1. 352. dne 5. avgusta, ko je vročina v Rimu največja. Tisti dan je bil eskvilinski grič s snegom pokrit. To čudo je pritekla gledat velika množica. Tja pritečeta tudi mestjan Ivan in njegova soproga in oba spoznata, da so se uresničile besede Marijine. Z veseljem se podasta k papežu Liberiju in mu naznanita prečudne sanje, ki so se natančno izpolnile. Toda tudi papež Liberij je imel po noči enako prikazen. Zato jima z veseljem dovoli, sezidati cerkev na ekvilinskem griču, kjer je sneg zapadel. Sam papež je z lastnimi rokami izkopal jamo za vogelni kamen. V enem letu je bila cerkev dovršena in sam papež jo je posvetil. Le-ta je ena izmed štirih glavnih cerkva v Rimu in mati vseh cerkva, posvečenih Mariji-preč. Devici, brez madeža spočeti.

*

*

*

12. Ko je krivoverec Nestorij v petem stoletju začel učiti, da Marija ni Mati božja in je bil na cerkvenem shodu l. 431. obsojen, je dal papež Sikst III. na poseben način ozaljšati cerkev Marije Snežnice. Vse podobe, ki je dal napraviti v cerkvi so kazale skrivnost, da je Marija bila Mati božja in hkrati neomadežana Devica. Sploh pomenja že ime **Snežnica**, da je bila vsa čista, brez madeža, tudi brez madeža izvirnega greha spočeta.

Ta cerkev v Rimu pa ima še nekaj posebnega. Pravijo, da je prelepo sliko, ki je na velikem oltarju, naslikal sam sv. evangelist Luka, ki je bil slikar. To sliko je Bog poveljčal z velikimi čudeži, zlasti ob času papeža Gregorja Velikega. Takrat je razsajala v Rimu strašna kuga. Papež zapove slovesno procesijo po rimskih ulicah in sicer s to podobo Matere B. Med procesijo se začuje v zraku hvalna angelska pesem:

Veseli se, Kraljica nebeška, aleluja!

katerega si zaslužila nositi, aleluja!

je vstal od smrti, kakor je rekel, aleluja!

Pri teh besedah pade papež in vse ljudstvo na zemljo in papež pristavi besede:

Prosi Boga za nas, aleluja!

Prošnja papeževa je bila takoj uslišana. Kuga je pri tej priči nehala. Od tistih časov se je češčenje Marijino v tej cerkvi še povečalo.

Ljudska pripovedka se glasi tudi, da je papež, ko je prišel s procesijo do Adrijanovega gradu, videl angela, ki je vtaknil goli

meč zopet v nožnico v znamenje, da je razžaljeni Bog po Marijini priprošnji potolažen in da je morilna kuga končana.

*

*

*

13. Ta cerkev Marije Snežnice v Rimu ima še druge posebnosti. Ima vrata, ki se imenujejo sveta vrata, ki se odpirajo vsakih 25 let ob jubilejnem letu. Nasproti tem svetim vratom pa stoji prekrasen steber, ki je bil pred Kristusom v templju ajdovskega malika, ki so ga imenovali boga miru. Na tem prekrasnem marmornatem stebru, je dal papež Pij V. vsakati te-le pomenljive besede: **Posvetil jo je Devici, začetnici miru.** Papež Pij V. je hotel s tem oznaniti, da nam je Marija, mati božja, prinesla mir. Mir nam je prinesla Devica, ko je rodila Jezusa, ki edini more dati nemirnemu srcu človeškemu mir. Človek ne more nikjer na svetu najti pravega miru ko v Bogu. Zato pravi sv. Avguštin: »Zase si nas ustvaril, Gospod! Zato je nemirno naše srce, dokler v tebi ne počije«. Zato so ob rojstvu Kristusovem peli angelski zbori: Slava Bogu na višavi in mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje!

Po pravici je dal torej Papež V. zapisati na steber pred cerkvijo Marije Snežnice v Rimu besede: **Začetnici miru.** Papež Benedikt XV. je ukazal tudi v lavretanske litanijske dostavititi prošnjo: Kraljica miru, prosi za nas.

*

*

*

14. Marija je bila brez madeža vsakega greha, tudi izvirnega greha, da jo po vsej pravici primerjamo snegu, ki pade na visokih planinah, na katerem ni najmanjšega madeža, ki je tako bel in se v solncu tako blišči, da jemlje človeku kar pogled. Zato jo imenujemo kraljico in začetnico miru, kajti prepir in vojsko dela le greh. Ona edina je bila brez vsakega greha in zato ona edina devica miru. Mi vsi smo grešniki in delamo s svojimi grehi, s svojimi krivicami, prevzetnostmi, s svojo lakomnostjo in jezo prepire in vojske.

Vsa lepa je Marija in madeža ni na njej! Kakor je čist in svetel sneg na visokih planinah, tako bela in svitla je Marija. Ko se je Marija prikazala l. 1858. v Lurdu, oblečena je bila v obleko, belo ko sneg, ogrnjena s plaščem, belim ko sneg! Ko jo je deklica Bernardka vprašala, kdo da je, je Marija odgovorila: Jaz sem brezmadežno spočetje!

Ta velika skrivnost brezmadežnega spočetja, katero praznujemo zlasti dne 8. decembra, se skriva tudi v prazniku Marije Snežnice. Zato so naši stariši radi zidali po planinah in visokih hribih cerkvice v čast Mariji Devici in so jo častili kot prečisto devico brez madeža spočeto, kot milosti polno, blagoslovljeno med ženami.

Tudi svetogorska Mati božja, četudi se ne slika v belih oblačilih, nam predstavlja Marijo kot prečisto Devico, ker ob strani stoji prerok Izaija, ki je po božji navdihbi prerokoval da bo prišla na svet Devica, ki bo vsa lepa, vsa čista, ki bo kot devica spočela in rodila

Zveličarja sveta. Tudi svetogorska Mati božja je planinska Snežnica in imajo sploh vse cerkve, ki so zgrajene na gorah Mariji v čast, ta pomen, da predstavljajo Marijo, kot prevzvišeno Devico, brez madeža spočeto, brez vsakega greha, vso lepo in čisto Mater božjo.

Marija brez madeža spočeta, vsa čista in sveta, nam je postavljena za zgled, da jo posnemamo, da posnemamo njene svete čednosti, njeno svetost, čistost, ponižnost in potrpežljivost.

15. Sveti očetje učijo, da gredo vse milosti, katere dobivajo ljudje, po Marijinih rokah.

Da je to resnica, vemo posebno mi na Goriškem, ker nam je Marija sama tako povedala, ko se je prikazala na Sv. gori pobožni pastirici Uršuli Ferligojevi l. 1539. Rekla jej je: Reci ljudstvu, naj mi tukaj hišo zida in me milosti prosi. Po teh besedah je Sveta gora kraj, kjer deli Marija milosti vsem, ki jih prosijo.

Izročilo pravi, da se je Marija resnično prikazala na Sv. gori in sicer sobotnega dne l. 1539. Ko je namreč pobožna deklica Uršula Ferligojeva iz Grgarja pripasla svojo čredo do vrha in je po svoji navadi začela moliti, prikaže se nebeška svetloba, v sredi svetlobe pa Marija z detetom Jezusom. Marija jej reče: »Reci ljudstvu, naj mi tukaj hišo zida in me milosti prosi«. Ko je deklica začela po Solkanu in po Gorici pripovedovati prikazen

Matere Božje — ukaže jo goriška oblast zapreti v ječo. Pa kako se drugo jutro začudijo, ko ne najdejo deklice v ječi. Gredo je iskat in najdejo jo na vrhu Sv. gore. Zaprejo jo v drugič, zaprejo jo v tretjič in vselej jo Marija reši in vselej jo najdejo na vrhu Sv. gore, ki se je prej imenovala le Skalnica.

Zdaj šele se je posvetna oblast prepričala da se je Marija resnično prikazala na Sv. gori. Vsi ljudje iz mesta, iz Solkana in iz cele dežele so drli na Sv. goro poljubovat mesto, kjer se je Marija doteknila tal. Sam goriški glavarjev namestnik Jeronem Attems je bil prepričan, da se je Marija prikazala na Sv. gori, ker je dovolil, da se je smela zidati cerkev in je daroval tudi tla, na katerih stoji zdaj svetogorska cerkev.

Tudi patriarh oglejski je bil prepričan, da se je mati Božja prikazala na Sv. gori, ker je dovolil, da se je cerkev na Sv. gori posvetila in je sam dal delati v Rimu podobo za Sveto goro. To podobo so postavili na veliki oltar že l. 1544. in je še dandanes na velikem altarju. Štiri leta po prikazni je bila tedaj že sezidana svetogorska cerkev in je že bila na velikem altarju čudežna podoba Matere Božje. Ljudje so tako navdušeno pomagali pri zidanju cerkve in so tako obilne darove delili za cerkev, da je že to trden dokaz, da so bili vsi prepričani, da se je Marija prikazala na Sv. gori.

Čudežev pa se je zgodilo že v prvem začetku toliko, da obsegajo cele knjige.

Sv. cerkev je dvakrat odlikovala svetogorsko svetišče. Prvikrat l. 1717., ko so kronali podobo Matere božje svetogorske v Gornici na Travniku. Oo. frančiškani, ki so takrat bivali v svetogorskem samostanu, so prosili vatikanski kapitelj v Rimu za dovoljenje, da bi smeli slovesno kronati svetogorsko Mater Božjo. V prošnji pravijo, da se je Mati Božja trikrat bila prikazala pobožni pastirici Uršuli Ferligojevi. Vatikanski kapitelj se je obrnil na oglejskega patriarha, naj preišče ali je vse res, kar pravijo oo. frančiškani. Oglejski patriarh je stvar preiskal in je odgovoril, da je resnično, kar pravijo frančiškani. Nato je vatikanski kapitelj dovolil, da so kronali svetogorsko Mater Božjo. Pri kronanju je bila navzoča vsa duhovska in deželska gosposka, ljudstva pa je bilo toliko, da ga ni mogel obsegati goriški Travnik.

V drugič je sv. cerkev odlikovala svetogorsko svetišče l. 1748. Oo. frančiškani so prosili rimskega papeža Benedikta XV., naj bi dovolil praznik prikazni M. B. Rimski papež Benedikt XIV. je dovolil, da se sme v celem oglejskem patriarhatu obhajati praznik prikazni Matere Božje na Sv. gori. Ta praznik praznujemo še dandanes v goriški nadškofiji in v sosednjih škofijah vsako leto tretjo nedeljo po Binkoštih.

Rimski papeži so podelili tudi mnogo odpustkov vsem, ki obiščejo svetogorsko cerkev, kar ni navada pri drugih cerkvah.

Lahko tedaj rečemo, da je prikazen Mater Božje na Sv. gori verjetna, četudi nas

nihče ne sili, da moramo verovati, ker cerkev tega ni ukazala. Sv. gora je tedaj med najbolj imenitnimi božjimi potmi na svetu. Mnogo je namreč cerkva po svetu, ki so posvečene Materi Božji, toda, da bi se bila sama Mati Božja prikazala, jih je prav malo. Med te štejemo božjo pot na Sveto goro. Na Sveto goro prihajajo romarji s Primorskega, Koroškega, Kranjskega, Štajerskega, Hrvaškega, iz Dalmacije, z Avstrijskega itd., da jo skoraj vsako leto obišče okoli 60 tisoč romarjev.

16. Marija sama si je izvolila na Sv. gori sedež, kjer deli milosti. Rekla je pobožni Uršuli: Reci ljudstvu, naj mi tukaj hišo zida in me milosti prosi. Od takrat deli leto za letom Marija na Sveti gori brezštevlnih milosti. Koliko znamenj je razobešenih po zidovih v cerkvi in sakristiji, katera pričajo o uslišanih molitvah! Vsa ta znamenja so stara k večjemu sto let, ker pred sto leti so bili sovražniki sv. Cerkve svetogorsko cerkev zatrli in so vsa znamenja, ki so do takrat visela odnesli iz cerkve. Zgodovinarji pa pišejo, da je bilo pred sto leti na Sveti gori **brez števila takih znamenj.**

Gor tedaj na sveti hrib, ki se je nekdaj imenoval samo Skalnica, obračajmo tudi mi pogostoma svoje oči, k Mariji Devici, Božji Materi, brez madeža spočeti, katera je nas tako ljubila, da se je blizu nas prikazala, da se je s svojimi nogami doteknila naše zemlje, da je v našem jeziku ljubeznivo naročila ne-

dolžni deklici: **Reci ljudstvu, naj mi tukaj hišo zida in me milosti prosi.**

Gor tedaj obračajmo pogostoma svoje oči v vseh stiskah in potrebah. Če te bolezen tare — k Mariji svetogorski se zateci, če te skušnjave preganjajo — k Mariji svetogorski, brezmadežni, obrni svoje oči, če te obiskujejo slabe letine, vremenske nezgode, k Mariji svetogorski, brezmadežni, se obrni! V vseh nesrečah in vseh potrebah kličimo Marijo svetogorsko na pomoč, ker je sama ukazala: **Reci ljudstvu, naj mi tukaj hišo zida in me milosti prosi.**

Iz teh besedi je pa tudi razvidno, da ne prosi prav oni, kateri bi hotel kaj dobiti po drugi poti in ne po rokah Marije Device. Vse milosti nam prihajajo le po rokah Marijinih. To resnico je Marija sama razodela: **Reci ljudstvu, naj mi tukaj hišo zida in me milosti prosi.**

Bodi stokrat zahvaljena Božja Mati, nevesta sv. Duha, brez madeža spočeta devica, čista lilija, zgodnja danica, za vse milosti, ki si jih izkazovala do zdaj nam! Bodi nam naklonjena tudi za naprej!

*

*

*

*

*

*

*

*

*

17. Lepe in prijetne so rožice, ki rastejo in cvetejo po vrtovih. Ljudje znajo dandanes rože lepo gojiti.

Pa, četudi so rožice, katere po vrtih rastejo in cvetejo lepe in prijetne, vendar ne

smemo misliti, da bi bile ravno te rožice najlepše! Dobi se v časih v gorah na samem tako lepa rožica, da premaga po lepoti in po duhu vse vrtnice! Tam med skalovjem raste, brez vrtnarja, pod milim nebom, pa je tako lepa, da se je čuditi. Ko pride človek do nje, se usede in občuduje, kako da je mogoče, da raste v gorovju in skalovju tako lepa roža.

Tako je zrastle v judovskem gorovju prekrasna roža! Ta roža je tako lepa in daje od sebe tako prijeten duh, da premaga vse druge rože. Vsa lepa je in madeža na Njej ni nobenega! Ali poznate to rožico, katero danes praznujemo, ali poznate najbolj srečno in najbolj vredno med vsemi ženami, ali poznate devico vseh devic Marijo? Marija je skrivnostna roža, kakor jo kličemo v litanijah: Skrivnostna roža — prosi za nas! Ta rožica je brez madeža, tudi madeža izvirnega greha, katerega imajo vsi ljudje, ki se rodijo na svet, — tudi tega madeža nima Marija. Marija je bila brez madeža spočeta! Sv. Janez Krstnik je bil spočet v izvirnem grehu, pa je bil že v materinem telesu posvečen, tako tudi prerok Jeremija — Marija pa ni bila spočeta v izvirnem grehu — ampak je bila spočeta brez greha in ni nikdar od samega začetka imela na sebi nobenega greha.

*

*

*

18. Marija, lepa roža, je stala že od vekomaj Bogu pred očmi, od vekomaj je Bog mislil na Marijo, kakšno jo mora ustvariti. Povedal je to angel, kateri se je prikazal sv.

Brigiti. Med vsemi stvarmi je bila od vekomaj ena pred Bogom, ki je bila nad vsemi drugimi, katere se je najbolj veselil — namreč prečista Devica!

Beremo v življenju sv. Matilde, da se ji je sama Marija prikazala in povedala, kako je Bog od vekomaj nanjo mislil. Mati Božja je rekla sv. Matildi: Kakor umetnik, na pr. slikar, prej premišljuje, kako sliko bi napravil, tako je Bog od vekomaj premišljeval, kako bi ustvaril mene, da bi bila vredna biti nevesta sv. Duha in mati Boga Sina!

*

*

*

19. Mati Marije Device je bila Ana, oče pa Joahim. Ta dva sta po neki pripovedki živela skupaj že osemnajst let in nista dobila od Boga nobenega otroka! Vedeti je treba, da so Judje zaničevali take ljudi, katerim Bog ni dal otrok, češ, take je Bog poklel in zavrgel. Nekoga dne se odpravila v Jeruzalem v tempelj darovati jagnje! Ko sta pa prišla pred velikega duhovnika in sta prinesla dar, jih veliki duhovnik ni hotel niti pogledati, kakor pravi pripovedka, ampak jih je podil proč z besedami: Vi dva nista vredna z drugimi ljudmi stopiti pred altar, ker vaju je Bog proklel.

Ko je veliki duhovnik tako ž njima naredil, je Joahim ves osramočen šel iz Jeruzalema v gore, da ni nihče zanj vedel. Tam se je postil in jokal in obžaloval svoje grehe, radi katerih ga je Bog tako močno ponižal. Ana pa je šla iz Jeruzalema naravnost domov in je po

dnevu in po noči solze točila in se bridko jokala.

* * *

20. Prigodilo se je pa tudi, da je Ana nekega dne svojo dekle nekoliko okregala. Toda dekla ji je trdo odgovorila: »Da, prava žena ste Vi! Če bi bila za kaj in Bogu všeč, bi vam gotovo Bog dal otroka«. Ana je bila na te besede še bolj žalostna in je šla na vrt in je na tla pokleknila in se bridko jokala ter v goreči molitvi svoje oči k Bogu povzdigovala. Ko je tako molila, prikaže se ji — po pripovedki — angel in ji reče: Jaz sem angel in sem poslan oznaniti Ti, da boš spočela v svojem telesu otroka in imenuj Njegovo ime: **Marija**. Ona bo mati Najvišjega!

Prav v tistem času pa se je angel prikazal v samoti tudi Joahimu in mu rekel: Jaz sem Ti iz rebes prinesel veselo oznanilo. Mir bodi s teboj! Ne jokaj več! Glej tvoja žena bo dobila po milosti božji otroka in imenuj njegovo ime Marija. Pojdi spet v Jeruzalem in tam boš našel svojo ženo Ano.

Joahim se je brž odpravil v Jeruzalem in je tam našel Ano svojo ženo, katere je bila prišla v Jeruzalem zahvaliti se Bogu za veselo oznanilo. Obadva sta zdaj darovala Bogu jagnje, potem pa sta se veselo vrnila domov v Nazaret.

* * *

21. Bog je zvest v svojih obljubah. Kmalu potem jima je dal otroka — otroka brez

madeža izvirnega greha spočetea, ki je bil od prvega začetka bolj podoben angelu kakor človeku.

Ko je bila Marija spočeta tedaj se je razveselilo nebo in zemlja! Marija sama je povedala sv. Brigiti, ko se ji je prikazala, da je imela presveta Trojica in da so imeli vsi angeli v nebesih nad njo veselje! Sv. Ana je bila vsa iz sebe. Sv. Joahim se je od veselja podal v Jeruzalem in je peljal več jagnjet Bogu v dar. Ko je prišel pred velikega duhovnika v Jeruzalem, se je veliki duhovnik čudil, zakaj da je toliko prinesel. Joahim pa mu odgovori: »Častivredni gospod! Jaz sem tisti, katerega ste lani zapodili. Zdaj mi je Bog dal na stare dni srečo, da je moja žena spočela. Zato sem prinesel v zahvalo jagnjeta«. Na te besede je bil veliki duhovnik z drugimi duhovniki močno vesel in so vsi rekli, da se je to gotovo zgodilo le po milosti božji.

Tako pobožna pripovedka ali legenda!

Ko je prišla Marija na svet, tedaj je rasla ko roža v judovskih gorah in se je razvijala in bila polna sv. čednosti in milosti. Nobenega najmanjšega greha ni bilo na Njej. Zato moli danes sv. Cerkev: »Vsa lepa si Marija, in madeža ni na Tebi nobenega!«

22. Od nekdanj so ljudje častili brezmadežno spočetje. Že od davnega časa se je vsako leto brala sv. maša v čast brezmadežnega spočetja Marije Device! Še le v 16.

stoletju so vstali malopridni krivoverci, kateri so začeli učiti, da Marija ni bila brez madeža spočeta. Papež Pij V. je prepovedal, da se takih besedi v Cerkvi ne sme več govoriti in takih reči ne učiti. V 17. stoletju so španski škofje in ljudstvo prosili papeža Aleksandra VII., naj bi slovesno razglasil, da je bila Marija brez madeža spočeta, da bi krivi preroki ne mogli več kaj takega učiti! Papež je odločil, da bodi izobčen, kdor bi trdil, da Marija ni bila brez madeža spočeta in če je duhovnik, da naj izgubi službo! Ko je nastopil papež Pij IX., tedaj je sklenil, da hoče na vsak način slovesno razglasiti, da je Marija bila brez madeža spočeta! Poklical je škofo in nadškofo in patriarhe iz celega sveta v Rim in pred njimi slovesno razglasil dne 8. decembre 1854. leta, da je Marija bila brez madeža spočeta! Takrat je bilo veliko veselje po celem svetu, ker po celem svetu so se praznovale velike slovesnosti v čast in slavo brezmadežnega spočetja Marije Device!

Vsi sovražniki sv. vere in Marije prečiste Device so takrat zagnali glas, češ, to je kriva vera, kajti vsi ljudje se rodijo z izvirnim grehom in tudi Marija je bila rojena z izvirnim grehom.

*

*

*

23. Bog pa je hotel krivoverce hitro osramotiti. Štiri leta potem t. j. 1858. se je Marija prikazala v Lurdu nedolžni deklici Bernardki in ji rekla: »Jaz sem brezmadežno spočetje.«

Od takrat je začel izvirati v Lurdu čudodelen Marijin studenec, ki ima tako moč, da je že na tisoče bolnikov tam srečno ozdravelo na duši in na telesu. Pred leti so romali tudi iz naših krajev in iz cele Avstrije ljudje v Lurd gledat mesto, kjer se je prikazala Marija, brez madeža spočeta. V Lurdu so postavili Avstrijci lepo zastavo, ki je stala 9538 gl., ki je najlepša med vsemi.

Ime Lurd je pretreslo l. 1858. celo Evropo, zlasti učene ljudi, zdravnike, doktorje. Le-ti so začeli po časopisih trditi, da je vse to laž, da se Marija ni prikazala, in da čudeži, ki se gode v Lurdu, niso pravi čudeži.

Ko je nekdo izdal bukve, v katerih je popisal natanko vse čudeže, ki so se tam dogodili v imenu Marije brez madeža spočete, so ti učeni brezverci spet začeli pisati, da je vse to le vraža in kriva vera, da je vse zlagano in da ima tista voda sama ob sebi takšno moč. V teh bukvah so popisani veliki čudeži, kako so ljudje, ki so stopili v vodo ob berglah ali pa so jih drugi prinesli, ker se niso mogli gani, iz vode stopili popolnoma zdravi, popisano je bilo, kako so ljudje, tudi daleč od Lurda, ko so se samo oblili ali poškropili z lurdsko vodo, kar naglo ozdraveli.

Ker pa brezverci niso hoteli verovati, ampak so le vpili, da se tisti čudeži niso tako zgodili, kakor je bilo v knjigi popisano — tedaj se je vzdignil nek francoski bogatinec z imenom Artus in je položil pri državnem pravniku 10.000 frankov za tistega učenjaka ali zdravnika, kateri bi se upal dokazati, da sta dva

čudeža, ki sta popisana v knjigi, neresnična. To je dal razglasiti po vseh časopisih.

Pa kaj se je zgodilo? Nihče se ni upal dokazati, da je kak čudež neresničen. Če tudi jih je mikalo dobiti 10.000 fr., vendar niso mogli dokazati. Ker jih je bilo sram, so umolk-nili in molčijo še dandanes. Marija se je bila resnično prikazala in je rekla besede: »laz sem brezmadežno spočetje!« Tako je Marija sama dokazala, kar je sv. Cerkev vedno učila in kar je Pij IX. slovesno razglasil, da je Marija bila brez madeža spočeta.

Vsa lepa je torej Marija, lepa kakor lilija, izbrana izmed vseh žen! Vsa lepa je Marija kakor gorska cvetica, ki je zrastle med judovskim skalovjem! Vsa lepa je in madeža ni na njej!

24. Sv. cerkev moli na dan brezmadežnega Spočetja: »Veliko znamenje se je prikazalo na nebu: Žena, kateri je oblačilo solnce in luna pod Njenimi nogami in na Njeni glavi krona dvanajsterih zvezd«. Te besede so veljale zlasti tisti trenotek, ko je bila Marija spočeta in rojena. Takrat je bilo žalostno na zemlji. Tema nevere in pregreh je pokrivala človeški rod. V tisti temi se je prikazalo veliko znamenje na nebu: Žena, kateri je bilo oblačilo solnce in luna pod Njenimi nogami. Prav taka gosta tema pokriva zemljo tudi v naših časih in sicer že kakih sto let. Nikdar ni bilo toliko nevere,

toliko pregreh ko v zadnjih desetletjih, v katerih še zdaj živimo. Zato je prav previdnost božja hotela, da se je brezmadežno Spočetje v teh žalostnih in temnih časih proglasilo za versko resnico. V naših temnih in mračnih časih se je prikazalo veliko znamenje na nebu: Žena, kateri je oblačilo solnce in luna pod Njenimi nogami.

*

*

*

26. Na te besede, katere moli sv. cerkev na brezmadežno Spočetje M. D., se naslanja tudi podoba brezmadežne Device. Že iz davnih časov so slikali prečisto Devico takole: Marija stoji po koncu in je brez deteta Jezusa. Roke drži razprostrte in iz rok se izlivajo žarki milosti na zemljo. Na Njeni glavi je zlata krona z dvanajsterimi zvezdami. Dvanajst je bilo namreč sv. apostolov, ki so oznanjevali Njeno čast in slavo, zlasti Njeno najvišjo čast in slavo, da je bila namreč brez madeža izvirnega greha spočeta.

Za Marijinim hrbtom je zlato solnce, ki obema Marijo kakor oblačilo. Zato pravimo v molitvi: Znamenje se je prikazalo na nebu: Žena, kateri je oblačilo solnce. To solnce je Kristus. Od Kristusa ima Marija vse žarke, vso svetlobo, vso čast in slavo, tudi čast, da je bila brez madeža izvirnega greha spočeta. To pomenijo besede: Njeno oblačilo je solnce.

Pod Marijinimi nogami se zvija kača, ki hoče sè svojim strupenim želom pičiti Marijo v peto. Marija drži svojo levo nogo naravnost

na glavi tej kači. Ta kača je prav tista kača, ki je Evo v raju zapeljala, ki je ves človeški rod pahnila v nesrečo. Zato je Bog v raju najprej prokletel to peklensko kačo rekoč: »Ker si to storila, bodi prekleta med vsemi živalmi in zvermi zemlje; po svojih prsih se boš plazila in prst jela vse dni svojega življenja. Sovraštvo bom naredil med teboj in med ženo in med tvojim zarodom in med Njenim zarodom; **ona ti bo glavo strla** in ti boš nje peto zalezovala«. Te besede so se v Mariji izpolnile. Ko je bila spočeta — tedaj je bila kači glava strla! Kača je pod peto Marijino! Marija je zmagala — slava Mariji!

Pod Marijo je luna, na kateri stoji trdno. Luna se spreminja — Marija se ni nikdar spremenila, ni nikdar storila najmanjšega greha. Zato je naslikana luna pod nogami, kakor pravi molitev: Žena, kateri je oblačilo solnce in luna pod Njenimi nogami.

Na desni in levi strani Marije stoji po en angel, ker angeli so sodelovali pri našem odrešenju. Ko je Bog zaprl prvim starišem raj, je postavil pred vrt angele z ognjenim in švigajočim mečem, da so varovali pot k drevesu življenja. Ko je Bog človeškemu rodu spet odprl vrt po Mariji in po Jezusu, je zopet poslal svoje angele, ki so to veselo novico oznanili Mariji, potem pa še drugim ljudem.

Zraven podobe Marije, brez madeža spočete, je naslikan goreči grm, ki ga je Mojzes videl ob gori Horeb. V tem grmu se je Bog t. j. Sin Božji prikazal Mojzesu. Grm je gorel — pa ni zgorel. Mojzes je videl grm goreti, pa ne

zgoreti, zato se je hotel približati — a glas Sina Božjega ga je ustavil z besedami: »Ne bližaj se, ker zemlja, na kateri stojiš, je sveta zemlja, jaz sem Bog očaka Abrahama, očaka Izaka in očaka Jakoba«. Ta grm je predpoda Marije, brez madeža spočete. V njej je bil Sin Božji. Marija je bila mati Sina Božjega, pa njeno devištvo ni zgorelo.

Zraven podobe Marije, brez madeža spočete, je navadno naslikana tudi skrinja zaveze. V tej skrinji zaveze je bila shranjena Beseda božja, katero je dal na sinajski gori Bog t. j. Sin božji. V Mariji je bil shranjen sam Sin Božji, ki je postavil dal.

V skrinji zaveze je bila shranjena posoda, napolnjena z mano t. j. s tisto jedjo, s katero so se nasitovali Izraelci v puščavi! V Mariji je bil shranjen Jezus, ki je mana t. j. živ vež za večno življenje pri sv. obhajilu. To je kruh, ki nam ohranja življenje v puščavi te solzne doline!

V skrinji zaveze je bila v starem zakonu shranjena cvetoča Aronova palica. Kakor znano, so se nekaeri Izraelci jezili, da je sam Aron opravljal službo božjo, da je samo on imel duhovsko čast in ne tudi drugi. Da bi ta prepir poravnali, je ukazal Mojzes prinesiti vsakemu rodu suho palico in je rekel: »Tisti je v Bogu izvoljeni duhovnik, čigar palica bo ozelenela in razcvetela. In glejte, suha Aronova palica je ozelenela in razcvetela. Na ta način je sam Bog dokazal, da je Aron in njegov rod edini izvoljen v Bogu za duhovski stan. Tudi v Mariji je bila cvetoča Aronova

palica, ker v Mariji je bil spočet duhovnik vseh duhovnikov Jezus Kristus, ki je tudi postavil duhovski stan, ker je ustanovil zakrament sv. mašniškega posvečevanja.

*
*   *
*

27. Tako se slika Marija, brez madeža spočeta! Tako se je slikala od nekdaj, ker se je od nekdaj častilo Njeno brezmadežno spočetje! V vseh stoletjih se je Marija visoko častila in klicala na pomoč. Njeno češčenje pa se je zlasti v zadnjem času pomnožilo, zlasti odkar je papež Pij IX. slovesno razglasil versko resnico o brezmadežnem Spočetju. Papež Pij IX. je v spremstvu 54 kardinalov, 42 nadškofov in nad 100 škofov, ki so prihiteli v Rim, razglasil tako-le: »Pooblašчени po našem Gospodu Jezusu Kristusu, po svetih apostolih Petru in Pavlu in po lastni moči določujemo, izjavljamo in proglašamo: Nauk, da je bila prečista Devica Marija v prvem trenutku spočetja s posebno predpravico in milostjo božjo, z močjo zaslug Jezusa Kristusa, Zveličarja človeškega rodu, čista ohranjena vsakega madeža podedovanega greha, je razodel Bog. Zato morajo vsi verniki ta nauk trdno in stanovitno verovati«.

Ko je sv. Oče papež te besede izrekel, zadoneli so zvonovi rimskih cerkva. Topovi na angelskem gradu so zagrmeli in oznanili prebivavcem večnega mesta, da je zdaj slovesno razglašena verska resnica o brezmadežnem Spočetju. Potem so odpeli v cerkvi: Te

Deum. Ta dogodek se je po vsem katoliškem svetlu praznoval najsijajnejše z raznimi cerkvenimi slovesnostimi in razsvetljavami po mestih in vaseh.

*

*

*

28. Redki so še živi, ki so takrat živeli in se te slavnosti spominjajo. Ko bodo praznovali stoletnico, nas gotovo ne bo več med živimi. Vse naglo beži, vse se spreminja — a Marijina čast in slava stoji nespremenjena skozi stoletja in kdor se na Marijo opira in v Njo zaupa — ne bo osramočen.

Od vekomaj Te je imel Gospod v mislih in na veke Te bo imel v čislih! Zato pa se hočemo mi, ki smo le od včeraj in bomo le do jutri, Tebe okleniti. S teboj upamo, da bomo imeli večno življenje. Kdor Tebe najde, najde življenje in prejme zveličanje od Gospoda.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

»Danes je brezmadežno spočetje Marije Device, katera je z deviško nogo kači glavo strla«.

Cerkvena pesem.

29. Ko pravimo, da je bila Marija spočeta brez madeža izvirnega greha, ne mislimo, da je Marija morala biti po svojih zaslugah izvzeta od izvirnega greha. Ne! Tudi Marija je bila hčerka Adamova in bi bila morala biti podvržena izvirnemu grehu. Toda ona je bila

že v prvem začetku spočetja izvzeta in ohranjena izvirnega greha po posebni milosti vsemodrega Stvarnika z ozirom na neskončne zasluge Jezusa Kristusa. To je razodeta resnica, ki jo uči krščanstvo.

*

*

*

30. Oglejmo si nekoliko dokaze za to resnico:

Če bi Marija ne bila brez madeža spočeta, kako bi se bile spolnile besede božje v raju: Ona bo safanu glavo strla? Če bi bila imela Marija izvirni greh, bi se moralo reči, da je safan Marijo premagal in strl. To pa se ni zgodilo! Zato poje danes sv. Cerkev pesem: »Danes je brezmadežno spočetje Device Marije, katere je z deviško ного strla kači glavo«. Zato slikajo Marijo s kačo pod nogami. Kača skuša s svojim strupenim želom pičiti Marijo v pečo. Marija pa drži ного naravnost na glavi te kače. Ta peklerska kača je svoj čas zapeljala Evo v raju in spravila ves človeški rod v nesrečo. Z današnjim dnem pa je kača premagana. Marija je zmagala! Slava Mariji!

Pomislimo dalje, da je Marija mati božja. Marija je rodila Jezusa, ki je druga božja oseba, Sin božji. Veliko bolj neverjetno bi bilo, ko bi učili, da se je Sin božji rodil iz grešne, izvirnemu grehu podvržene žene. Ko bi si bil izbral grešno mater, bi vsi po pravici rekli: »Ni mogoče, da bi navadna grešna žena rodila Sinu božjega!« Ne! Ker je Jezus Sin božji, torej sama svetost, je morala biti tudi njegova

davno prej obljubljeni mati vsa sveta in brez madeža, kakor uči katoliška cerkev!

Pomislimo dalje, da je Marija nevesta sv. Duha. Angel je rekel: »Sv. Duh bo prišel v Te in rodila boš Sina božjega«. Sv. Duh pa je sama svetost, zato se spodobi, da je tudi Marija vsa sveta — brez madeža.

Da je bila Marija brez madeža spočeta, dokazujejo pred vsem angeloze besede: »Češčena Marija, milosti polna!« Marija je torej milosti polna, ne manjka jej nobena milost. Če bi pa bila spočeta v izvirnem grehu, manjkala bi jej vsaj ta milost in ne moglo bi se reči, da je milosti polna.

Nauk, ki ga uči katoliška cerkev, je torej podprt s trdnimi dokazi. Zato so kristjani vseh časov verovali ta nauk. Če je papež Pij IX. dne 6. dec. 1854. slovesno proglasili to resnico, s tem ni rečeno, da prej niso verovali.

*

31. Sv. cerkev pa ne uči samo, da je bila Marija brez madeža spočeta, ampak uči tudi, da je bila celo življenje brez vsakršnega greha, malega in velikega, da ni imela nobenega mesenega poželenja in da je bila devica celo svoje življenje. Zato pravi pesem: »Vsa lepa si, Marija!« in: »Veliko znamenje se je prikazalo na nebu: Žena, oblečena s solničnimi žarki, luna pod njenimi nogami, na glavi krona dvanajstih zvezd«. Sv. cerkev je ne more v molitvah in pesmih nikdar prehvaliti. Postavlja jo vsem vernikom v zgled.

*

*

*

32. Sv. očetje in cerkveni učniki povišujejo Marijo nad vse stvari.

Primerjajo jo z rajskim vrtoom, v katerem je bilo razno drevje in cvetje a na sredi drevo življenja. Temu vrtu je podobna Marija. V njem cvete raznolično cvetje sv. čednosti, v njej je bilo tudi drevo življenja, ki je Kristus, po katerem dobivamo večno življenje.

Primerjajo jo golobčku, kateri je v kljunu prinesel oljkovo vejico Noetu v ladjo. Marija nam je tudi prinesla oljkovo vejico miru in sprave, ker nam je rodila Odrešenika, ki je naš mir in naša sprava.

Primerjajo jo prekrasni zvezdi danici, ki vzhaja veličastno zjutraj pred solncem. Tako je Marija vstala veličastno pred solncem, ki je Kristus.

Primerjajo jo belemu snegu na Libanonu. Tako snežno-bela je bila Marija v čednosti in svetosti.

Primerjajo jo studencu, iz katerega teče živa voda. Tak studenec je Marija, ker smo po nji dobili živo vodo milosti božje, katero je zaslužil na križu njen Sin — Jezus.

Sv. očetje primerjajo Marijo skrinji zaveze, ki je bila iz cedrovega lesu, okolu in okolu vsa pozlačena, pokrov pa je imela iz samega čistega zlata. Tako je bila tudi Marija vsa lepa, prečista, brezmadežna Devica.

*

*

*

33. Gedeon je bil izbran za vojskovodjo v boju proti Madianitom. Ker je bil pa le kmet in ni mogel verovati v zmago, mu je Bog dal

na izbiro znamenje, po katerem bi z gotovostjo spoznal, da bo premagal Madianite. Gedeon, ki je pravkar čistil volno na gumni, si je izprosil od Boga to-le znamenje: Naj bo drugo jutro volna na gumnu vsa z roso premočena, a vsa zemlja naokrog suha. Tako se je tudi zgodilo. Volna je bila orošena, zemlja naokrog pa suha.

Ta rosa na volni je bila po razlagi sv. očetov predpodoba milosti, ki jo je Bog razlil na Marijo. Vsi drugi ljudje so bili v grehu spočeti in rojeni, le Marija je bila spočeta in rojena v rosi milosti božje.

34. V petem stoletju pred Kristusom je živel perzijanski kralj Kserkses. Ta je izdal odlok, da smejo Perzijani vse imenitnejše Izraelce pomoriti. Ko je izraelsko ljudstvo to izvedelo, je bilo žalostno. Zato so naprosili kraljico Estero, ki je bila izraelskega rodu, naj gre h kralju in naj ga prosi milosti. Estera se je vsa lepo ozaljšala in je šla pred kralja. Brž ko jo je kralj ugledal, je bil pridobljen in potolažen. Nato je na njeno prošnjo preklical odlok, ki je bil proti Izraelcem.

Estera, ki se je lepo ozaljšala in je vsa lepa pristopila pred kralja, da bi izprosila milosti za izraelsko ljudstvo, je bila predpodoba Marije prečiste Device. Njo so pričakovali od začetka vsi rodovi na zemlji, da bi stopila pred vsemogočnega kralja nebes in zemlje in prosila milosti za nas. Od začetka sveta so vsi

- ljudje koprneli po tej lepi Devici, da bi nam izprosila odpust in nam prinesla zveličanje.

*

*

*

35. Sv. Janez Krizostom pravi: »Kdo je svetejši kakor ona? Ne preroki, ne apostoli, ne mučeniki, ne patriarhi, ne angeli, ne kerubini, ne serafini! Marija je čez vse, ker je bila brez madeža izvirnega greha in brez madeža tudi vsakega osebnega greha.

Češčena bodi torej, vsa lepa in brezmadežna Devica! Češčeno sveto in neomadežano spočeti!

*

*

*

*

*

*

*

*

*

36. Praznik brezmadežnega spočetja Marije Device nas spominja svete čistosti, katero moramo na Mariji brezmadežni posnemati. Marija je bila brez madeža, prosta celo izvirnega greha, bila je vsa čista in lepa ko lilija. Mi se sicer ne moremo hvaliti, da smo bili spočeti brez izvirnega greha, ali vendar je dolžnost, da bodimo čisti, da bodi naše življenje čisto, da bodi naša duša in naše telo čisto.

*

*

*

37. Prvi vzrok, zakaj moramo čisto živeti, je, ker smo otroci božji. Pri svetem krstu smo se prerodili v otroke božje. Naš Oče nebeški pa je sama svetost in čistost in zato moramo

biti mi njegovi otroci čisti in sveti, drugače nismo njegovi otroci, ampak otroci hudobnega duha.

Drugi vzrok je ta, ker je pri svetem krstu sam sveti Duh prišel v naše srce. Mi smo postali pri sv. krstu tempelj ali cerkev, v kateri prebiva sv. Duh. Tedaj moramo imeti svoje telo vedno čisto, kakor tempelj ali cerkev. Ne v nesramnosti in ne v nečistosti, ampak oblecimo obleko čistosti in poštenosti!

Tretji vzrok zakaj moramo biti čisti je naj-svetejši zakrament, katerega moramo prejemati večkrat v lelu, ali pod smrtnim grehom vsaj enkrat v lelu. Ali kako se hočemo bližati sv. obhajilu, kako hočemo sprejeti v svoje srce Jezusa Kristusa, ki je sama svetost in čistost, ako nismo čisti in sveti? Res je, da gremo prej k sv. spovedi, da se očistimo svojih grehov, toda kako na se s zaupanjem bližamo Jezusu, ako smo prej živeli v blatu nečistosti in nesramnosti. Vsakdo naj sam sebe prej presodi in potem naj jè od tega kruha, pravi sv. Pavel. Še pravični se ne morejo bližati po vrednosti mizi Gospodovi, kaj pa ti, kateri se valjajo v blatu nečistosti?! Najsvetejši zakrament, katerega smo dolžni večkrat v lelu prejeti, nas tedaj opominja k čistosti in svetosti.

Četrty vzrok, zakaj moramo biti čisti, je pa Marija, naša mati. Ker smo mi njeni otroci, smo dolžni posnemati Marijo. Marija pa je vsa čista vsa sveta, zato bodimo tudi mi čisti in sveti na duši in na telesu! Nobena reč ni Mariji, naši materi, bolj nasprotna, ko nečistost. Zato naj se spomnijo grešniki, ki se valjajo v neči-

stosti, da s tem najbolj žalijo svojo mater Marijo. Marija nam kliče: »Bodite čisti, otroci moji, kakor sem jaz čista. Bodite sveti, kakor sem jaz sveta! Posnemajte mene, ako hočete večno živeti. Kdor mene posnema ne greši, kdor mene najde, najde večno življenje.

*
*   *

38. Marija Devica se je prikazala v Lurdu v belih oblačilih. S tem je hotela pokazati svetlo, da je v resnici brez madeža; pokazati pa je hotela tudi, da moramo mi, njeni častivci, biti čisti in sveti. Od tistega časa derejo vsako leto cele množice ljudi v Lurd, da častijo brezmadežno Marijo in posnemajo njeno svetost in njeno čistost.

Sezidali so v Lurdu prekrasno cerkev, kjer se oznanjuje ob nedeljah in praznikih brezmadežno spočetje Marije Device in se ljudstvo opominja, naj posnema Marijo, njene svetle čednosti, njeno čistost in njeno svetost. Tam se gode tudi veliki čudeži. Pred leti so romali Avstrijci v Lurd. Bil je med njimi tudi pok. Dr. Mahnič, ki je bil potem krški škof. Ko so prišli v Lurd, so se mudili nekoliko časa tam, pa niso nič videli. Zgodilo se je pa, da je Dr. Mahnič v Lurdu obolel in bil prisiljen ostati v Lurdu še par dni. Drugi Avstrijci so vsi odšli. In glej, prav po sreči se je to zgodilo! Že drugi dan je prišel k studentu kruljav človek, kateri je bil ves pohabljen. Denejo ga v vodo in pri tej priči vstane vesel in zdrav iz vode, da so vsi strmeli. Ozdravljeni človek

je hvalil Boga in Marijo, prečisto Devico, da mu je podelila ljubo zdravje.

To dogodbo sem Vam povedal, da bi se utrdili v veri o brezmadežnem spočetju Marije Device in da bi tudi posnemali Marijino svetost in čistost. Marija je bila brez vsakega madeža, čuvajmo se tudi mi z njeno pomočjo vsakega greha!

39. Kristus je rekel: Nebeško kraljestvo je podobno zakladu, skriteму v njivi, katerega je človek, ki ga je našel, skril in od veselja nad njim šel in prodal vse, kar je imel in kupil tisto njivo. Tak velik zaklad je za nas Marija, prečista Devica. Kdor njo najde, najde življenje in prejme zveličanje. Kdor to Devico spozna, da zanjo vse in gre in jo posnema. Marija je zaklad vseh sv. čednosti in blagor človeku, ki nanjo gleda in hodi za njo.

Katere sv. čednosti ni imela Marija? Ponižnosti? Marija je bila ponižna dekla! Čistosti? Marija je bila Devica in Mači prečista? Svetosti? Marija je mati vse svetosti! Nedolžnosti? Marija je mati nedolžna! Pravičnosti? Marija je podoba pravice? Vsa lepa je Marija, polna dušnih lepote! Kdor ta zaklad milosti in lepote najde in spozna, zapusti vse drugo na tem svetu in gre ter jo posnema v ponižnosti, čistosti, svetosti in v vseh drugih čednostih.

Sv. očetje pravijo: Jezus je sad, Marija je drevo. Sad, ki je Jezus, ima neskončno vred-

nost in veljavo, tedaj mora imeti tudi drevo, ki je Marija, neskončno vrednost in veljavo. Marija je torej zaklad neskončne vrednosti in veljave. Sam Luter, ki je začetnik protestantske krive vere, je pisal o Mariji z velikim spoštovanjem tako-le: »Če bi imel toliko jezikov, kolikor ima zemlja rožic in travic, kolikor ima nebo zvezd in kolikor ima morje peska, bi ne mogel več izraziti, kakor izražajo besede: Mati Sinu božjega.

Kristus je rekel: »Nebeško kraljestvo ie podobno kupcu, ki išče dobrih biserov. Ko najde dragocen biser, gre in proda vse, kar ima in ga kupi«.

Mi smo kupci, ki neprenehoma iščemo biserov, Marija pa je tisti dragocen biser. Ko ta biser najdemo in dobro spoznamo, tedaj z veseljem zapustimo vse, kar nam je ljubo in drago na tem svetu in gremo ter posnemamo Marijo.

Marija je zaklad za vse ljudi, za uboge in bogate, nizke in visoke. Tudi kralji in cesarji častijo Marijo kot najdražji zaklad in najbolj dragocen biser.

Pa ne-le da častijo in ljubijo Marijo vsi ljudje, tudi sam vsemogočni Bog jo časti in ljubi od vekomaj, kakor se lepo glasi današnje berilo, kjer pravi Marija:

laz od vekov sem v Gospodu bila,
že v začetku sem se v Njem rodila.
Ni še stvarstva prvi dan napočil,
ko je mene On že bil določil!

Ni še bilo breznov zevajočih,
 ni studencev bistrih z gor deročih;
 gore s silno težo niso stale,
 reke niso še planjav poznale;
 ni še zemlja gibalala se v krogu,
 ko sem jaz že davno bila v Bogu!
 Ko narejal je neba trdino
 in ograjal breznov globočino,
 ko hlipiše zgoraj je utrdaval,
 ko voda studence pretehtaval;
 ko določal morju je bregove,
 ko postavljajl rekam je branove,
 sem pred Njim se kakor hčerka mala
 iz vse davne večnosti igrala!

*

*

*

40. Praznik brezmadežne Marije Device je v decembru, ko vse rožice v slani, v snegu in mrazu poginejo. Če najdemo v tem času v kakem zavešju na solncu svežo rožo, se je iz srca razveselimo. Taki roži je podobna Marija. Zima greha je v vseh ljudeh zamorila nadnaravno življenje. Le ena rožica je ostala. Ta je Marija, kateri ni škodovala zima greha. Zavešje božje previdnosti jo je branilo in obvarovalo smrti greha. Te rožice se veseli človeški rod, se je pa veseli tudi nebo, se je veselijo angeli in sam Bog.

*

*

*

41. Marijino brezmadežno spočetje je njen prvi god. S tem praznikom se začenjajo

njeni prazniki. Na ta njen prvi god pozdravimo jo z besedami sv. cerkve:

Pozdravljena, roža skrivnostna! Vsa lepa si in madeža izvirnega greha ni na tebi! Povleci nas k sebi z duhom svojih čednosti, da bomo za teboj hodili, tebe častili in posnemali ter se kdaj s teboj v nebesih združili!

*

*

*

*

*

*

*

*

*

42. Poglejmo, kako se nam odkriva brezmadežna Devica v svojem največjem veselju! To je bilo takrat, ko jo je teta Elizabeta ob obisku pozdravila: »Od kod to meni, da pride mati mojega Gospoda k meni?«

Poslušajte, otroci Marijini, kaj je takrat odgovorila v prevelikem veselju dekla Gospodova! Njen odgovor je tako lep, tako podučen, da bi ga morali vedno premišljevati. V resnici je duhovnikom ukazano, da morajo te njene besede vsaki dan moliti. V teh besedah se kaže popolna ženska, se kaže vzor ženske. Temu vzoru bi se morale dekleta in žene pa tudi vsi drugi bližati.

*

*

*

43. Pred vsem je rekla: »Moja duša pove-
ličuje Gospoda in moj duh se veseli v Bogu,
mojem Zveličarju«. S temi besedami je izražen
prvi pogoj vzorne ženske. Vzorno dekle,
vzorna ženska mora biti pobožna. Na to ne
gleda le Bog, ampak tudi ljudje in sicer vsi

brez izjeme. Tudi tisti, ki pravijo, da nič ne verujejo, ki pravijo, da ni Boga, ki nikoli v cerkev ne gredo — tudi ti hočejo, da bodi ženska pobožna. Taki pravijo le z jezikom, da nič ne verujejo, v resnici pa le lažejo, kajti ni ga človeka pod solncem, ki bi v srcu ne veroval, da je Bog. Vsi verujejo, tudi tisti brezbožniki — in zato zahtevajo v svojih družinah krščansko vzgojo, ki bi bila pa nemogoča, ko bi žena ne bila pobožna. Ne verujte torej bedakom in prevzetnežem tega sveta, ki se včasih bahajo z nevero in s svojimi hudobijami, kajti ti ljudje nimajo v srcu nikoli miru. Posnemajte svojo brezmadežno Devico in Mater in bodite pobožni. Imejte svoje veselje v Bogu, v Zveličarju ter v svetih krščanskih čednostih.

*

*

*

44. Marija je rekla dalje: »Ozrl se je Bog na nizkost svoje dekle in glej, odsihmal me bodo srečno imenovali vsi narodi, zakaj velike reči mi je storil On, ki je mogočen in sveto njegovo ime«.

V teh besedah je izražen drugi pogoj vzorne ženske. Ta pogoj je sv. ponižnost, ki obstoji v tem, da se človek sam sebe po resnici spoznava, da spoznava, da je vse, kar ima, od Boga in da sam od sebe nič nima. Kdor je res ponižen, govori z Marijo: »Jaz sem dekla, jaz sem hlapec Gospodov. Češčen bodi Bog, ki mi je velike reči storil!«

*

*

*

45. Ali se smemo tudi veseliti, da nas drugi hvalijo radi dobrote, ki nam jih je Bog izkazal? Marija nas uči, da smemo, pa le v Bogu. Tako-le se je Marija veselila: »Odsimal me bodo srečno imenovali vsi narodi, zakaj velike reči mi je storil On, ki je mogočen in sveto njegovo ime«. Na ta način se smemo tudi mi veseliti rekoč: »Hvaljen in čiščen bodi Bog, ki si nam dal zdravo telo, zdravega in nadarjenega duha, da nas vsi ljudje ljubijo in čislajo!«

*

*

*

46. Marija poudarja dalje strah božji. Pravi, da ji je Bog radi tega izkazal tako usmiljenje, ker se je bala Boga: »Njegovo usmiljenje je od roda do roda njim, ki se ga boje«. To je nadaljnji pogoj vzorne žene, vzornega dekleta: Strah božji! Marija pravi, da Bog razkraplja sè svojo roko napuhnence in da meče s sedeža mogočne, povzdiguje pa ponižne, ki se ga boje. Iz teh besedi se razvidi, kako je Marija sovražila napuh in prevzetnost in kako je v ponižnosti in v svetem strahu služila Bogu.

*

*

*

47. Marija pravi v velikem veselju dalje: »Lačne je Bog z dobrim napolnil in bogate prazne odpustil«. Marija se tu prišteva mej lačne, mej uboge, katerih se je Bog usmilil in jih z dobrotami napolnil. Ona se veseli, da so lačni in siromaki dobili od Boga dobrote, da so bili nasičeni, oblečeni in oveseljeni. Iz

teh besedi se razvidi, kako zlato srce je imela Marija, kako je bila usmiljena, kako je ubogim in sirotnim rada pomagala in jih razveseljevala. To je nadaljnji pogoj vzorne žene in vzornega dekleta. Ni dovolj, da skrbiš le zase, da si sama čedno oblečena, da si sama lepo preskrbljena, da skrbiš le za svojo hišo in za svoje ljudi, ampak moraš biti usmiljenega in dobrega srca tudi za druge, siromake in uboge. Sv. Krizostom pravi o devicah, da ni dovolj, da so ko lepe svetilke, ampak da morajo imeti tudi olje usmiljenja in ljubezni do bližnjega (Hom. 79 in Matthaeum post initium.). Svetilka ne gori, čeprav bi bila od samega srebra ali zlata, ako nima olja. Tako ne pomaga tudi ženski zunanja lepota, zunanji lišp nič, ako nima dobrega in usmiljenega srca. Kaj pomaga lep obraz, lepo oblačilo, zlate verzice okolu vratu, zlate zapestnice in vsi drugi okraski, ako nimaš zlatega srca. Ako nimaš zlatega srca, si v temi. Zato pa gojite, žene in dekleta, dobrodušnost in ljubezen do siromakov in bolnikov.

Naj povem zgled izmed starih mater Marije, brezmadežne D. Ko je Abraham iskal nevesto za svojega sina Izaka, je poslal hlapca Eliezerja v Mezopotamijo v mesto Haran, kjer so stanovali njegovi sorodniki. Ko je prišel hlapec pred mesto k študencu, je začel takole moliti: »O Gospod, glej, zdaj stojim pri študencu in hčere bodo prihajale iz mesta za jemati vode. Stori, naj bo tista nevesta mojega gospodarja, kateri porečem: Daj mi piti in mi bo odgovorila: Pij, pa tudi tvoje kamele ho-

čem napojiti!« Še ni bil teh besedi izpregovoril, glej, prišla je Rebeka, ki je bila od Abrahamove žlahte in je natočila vode v posodo. Eliezer jej reče: »Daj mi vode piti«. Deklica dene takoj vrč v naročje in mu reče: »Pij, moj gospod!« Ko se je napil, reče deklica: »Tudi tvoje kamele hočem napojiti«. In brž je izlila vodo iz vrča v korito, je tekla k studentu in zajemala vode v korito, dokler se niso vse kamele napojile. Hlapec Eliezer jo je molče gledal, potem pa je vzel iz zakladnice zlate uhane in zlate zapestnice, jej dal in vprašal: »Čigava si ti in ali imate kaj prostora pri vas za prenočišče?« Ona pa mu je povedala, da je iz rodu Nahorja, brata Abrahamovega. Doslavila je tudi: »Pri nas imamo veliko prostora in mnogo sena in slame«. Ko je to rekla, je šla brž domov povedati, kdo da je prišel. Eliezer pa je hvalil Boga, ki ga je pripeljal naravnost v hišo Abrahamove žlahte. In je šel v hišo, odprl zaklade, ki jih je prinesel od Abrahama in se pogodil za Rebeko. Potem jo je v velikem spremstvu peljal v Kanaan v hišo Abrahamovo.

Glejte, kako dobra in postrežljiva je bila ta ženska, ki je bila prednica Marije Device, čeprav je živela skoraj dva tisoč let pred njo. Tako bodite tudi vi, če hočete biti sinovi in hčere Marije D. Ne smemo govoriti besedi: Vsakdo naj le zase skrbi, kaj meni mar za druge, ampak tako govorimo, kakor Rebeka: »Pij, moj gospod, pa ne samo ti, tudi tvojo živino hočem napojiti«.

Naj vam povem zgled prave Marijine hčere iz 13. stoletja po Kr. Sv. Elizabeta je bila po rodu hči kralja ogrskega in potem soproga tiringskega vladarja Ludovika. Posnemala pa je Marijo ne-le v pobožnosti, ampak zlasti v milosrčnosti in dobroti. Skrbela je za uboge in za bolnike ter jih naprestano obiskovala. Radi tega jo je zaničevala tašča, njena hči in vsi na dvoru razen tasta in sina Ludovika, ki je bil nje soprog. Ko je tast umrl, je bilo še slabše zanjo. Tašča in njena hči ste jo neprestano zabadali in dražili tudi soproganjo. Toda soprog Ludovik je bil prav tako blagega srca kakor Elizabeta. Prigodilo se je pa nekega dne, da je nesla iz gradu, kjer so bivali in ki se je imenoval Wartburg, poln predpasnik jedi in drugih stvari za uboge in bolnike v mestu. Na poti iz gradu jo sreča soprog Ludovik, ki jo vpraša: »Kaj neseš, Elizabeta?« Ona pa je hotela svoje dobro delo skriti in je rekla po nagibu sv. Duha: »Rože nesem, da si napravim venec«. Soprog jej reče: »Pokaži, da vidim!« Ko je pokazala, so bile v predpasniku res najlepše rože, bele in rdeče in sicer ob takem času, ko ni bilo nikjer cvetočih rož.

Naj vam povem še zgled o sv. Petru Nalaškem, ki je bil poseben častivec M. D. in ki je ustanovil red M. D., rešiteljice ujetnikov. Le-ta je bil že kot otrok tako dobrega in blagega srca, da se je vsakokrat jokal, ko je videl siromaka, pa mu ni mogel pomagati. Stariši ga niso mogli utolažiti, dokler mu niso dali dar, da ga je podelil siromaku. To blago srce

je imel tudi kasneje v mladeniški in moški dobi. On je bil pripravljen tudi samega sebe prodati, da bi odkupil bližnjega. Ko je v neki noči goreče molil za rešitev ujetnikov iz mohamedanske sužnosti, se mu je sama Devica Marija prikazala, pohvalila njegovo preblago srce in mu naročila, naj ustanovi red za reševanje ujetnikov. Ta red se imenuje: red M. D., rešiteljice ujetnikov. Redovniki tega reda so morali napraviti poleg drugih obljub še posebno obljubo, da so pripravljeni dati tudi sami sebe za odkup ubogih ujetnikov.

To so prekrasni zgledi, kakšni moramo biti tudi mi, če hočemo ugajati dobremu in brezmadežnemu srcu Marijinemu.

*

*

*

48. Toda le poglejmo, kaj pravi še dalje Marija v prevelikem veselju: »Sprejel je Izraela, svojega služabnika in se spomnil svojega usmiljenja, kakor je obljubil našim očakom, Abrahamu in njegovemu zarodu na vekomaj«.

Iz teh besedi je razvidno, kako je Marija bila dobro podučena v sv. pismu, v božjih resnicah. Ona je prebirala sv. pismo in poznala dobro vse obljube, ki jih je Bog storil očakom izraelskega ljudstva, zlasti Abrahamu, kateremu je obljubil, da bo iz njegovega rodu prišel Zveličar. Dala nam je vsem lep zgled, kako moramo z ljubeznijo prebirati svete bukve in poslušati božjo besedo.

*

*

*

49. Iz teh besedi pa se zrcali tudi nežna ljubezen do njenega naroda, Izraela, služabnika božjega. Ona se veseli, da je Bog tako povišal njen narod, da se ga je usmilil, kakor je obljubil očakom, a veseli se posebno radi tega, ker ta narod služi Bogu, ker je pošten in blag narod. Tudi v tem moramo posnemati Marijo. Ljubiti moramo svoj narod in se radi tega truditi, da bo naš narod pošten, blag, pravičen, pobožen in svet. Kdo bo ljubil narod, če ni pošten in blag?! Kaj pomaga bahati se, da smo Slovenci, če bi pa ne bili pošteni, pravični, pobožni in sveti. Kdo bi ljubil Slovence, če so pijanci, preklinjavci, nesramneži, sleparji? Ob času Kristusovem so se nekateri nepošteni in farizejski Izraelci bahali, da so Izraelci in da imajo očeta Abrahama, toda Kristus jim je rekel: »Vem, da ste Abrahamovi otroci, pa hočete me umoriti... Ako ste Abrahamovi otroci, delajte tudi Abrahamova dela. Zdaj pa me hočete umoriti... tega Abraham ni storil (Jan. 8, 37).« »Ne govorite med seboj: Abraham imamo. Očeta, zakaj povem vam, da Bog zamore Abrahamu iz tega kamenja obuditi otroke. Sekira je že postavljena drevesu v korenino. Vsako drevo, ki ne obrodi dobrega sadu, bo posekano in v ogenj vrženo (Mat. 3, 9).«

Kar velja o malopridnih Izraelcih, velja tudi o drugih malopridnih narodih. Na narod smo lahko ponosni, če je pošten, blag, pobožen in svet. Za tak narod se po pravici lahko žrtvujemo, ga ljubimo in zanj delujemo. Za narod pijancev, preklinjavcev, sleparjev,

brezbožnikov se ne bo nihče ogreval. Zato je naša dolžnost, da delajmo vsi na to, da bomo narod poštenjakov, narod vrlih mož in mladeničev, narod vrlih žen in deklet. Ta namen imajo vsa naša društva in vse naše družbe. Mi hočemo v njih vzgojiti vrle žene in vrla dekleta, vneta za dobro stvar, ki bodo svoj čas postale dobre in blage gospodinje, na katere bomo lahko ponosni. Kaj pomaga človeku zunanje lišpanje, če pa nimamo lepega, blagega in usmiljenega srca. Tako dekleta, taka gospodinja, ki se le od zunaj lišpa, pa nima blagega srca, je podobna svetilki od srebra ali tudi od zlata, ki pa nima olja in ne more goreti in svetiti.

V tem oziru imamo vsi najlepši zgled na brezmadežni Devici. To je svetilka od zlata, ki pa je polna olja usmiljenja, da sveti celemu svetu.

50. Sv. Janez Krizostom razlaga (Hom. 79. in Matth. post initium.) na prelep način tisto priliko, ki jo je Kristus povedal o deseterih devicah. Pet jih je bilo pametnih, pet nespametnih. Vse so šle s svetilkami nasproti ženinu, ki je prihajal zvečer z nevesto domov. Petere pametne device so vzele olja s seboj, nespametne pa niso vzele olja s seboj. Sv. Krizostom pravi, da pametne niso skrbele le za lepe svetilke, ampak tudi za olje t. j. za usmiljenje in za dobra dela usmiljenja; nespametne device pa niso skrbele za dobra dela usmiljenja. Ker se je pa ženin mudil, so vse

podremale in zaspale. O polnoči je šum vstal: »Glejte, ženin gre, pojdite mu naproti!« Takrat so vstale vse tiste device in so začele napravljati svoje svetilke. Nespametne pa so rekle modrim: »Dajte nam od svojega olja, ker naše luči ugašajo!« Pametne pa so odgovorile rekoč: »Da ne zmanjka nam in vam, pojdite raji k prodajavcem in kupite si ga!« Ko so na odšle kupovat, je prišel ženin in modre device, ki so bile pripravljene, so šle ž njim na ženitnino in duri so se zaprle. Poslednjič pa pridejo tudi one device in začnejo trkati in klicati: »Gospod, gospod, odpri nam!« On pa je odgovoril in rekel: »Resnično, vam povem, vas ne poznam, zakaj lačen sem bil, pa vas nisem videl nikoli, da bi mi bili dali jesti, žejen sem bil, pa vas nisem nikoli videl, da bi mi dali piti, tujec sem bil, pa me niste nikoli vzeli pod streho, nag sem bil, pa me niste oblekli, bolan sem bil, pa me niste obiskali, v ječi sem bil, pa niste prišli k meni«.

Gorje nam, če bomo kakor te nespametne device ostali od zunaj in slišali te strašne besede! Takrat bomo govorili proseč: »Gospod, kdaj smo te videli lačnega ali žejnega ali tujega ali nagega ali bolnega ali v ječi pa ti nismo postregli«. On nam bo odgovoril: »Resnično vam povem, česar niste storili kateremu mojih najmanjših bratov, tudi meni niste storili!«

Bodimo podobni peterim modrim devicam, ki so skrbele za olje t. j. za dobra dela usmiljenja! Pred očmi nam bodi vedno veliki

zgled preblage, preusmiljene, predobrotljive
in brezmadežne Device Marije!

51. O sv. Jožefu, ki je bil sicer ubog roko-
delec, pravi sv. cerkev, da ga je Bog častitlji-
vega storil pred obličjem kraljev, da ga je sto-
ril mogočnega v strah sovragom, da ga je pe-
ljal v oblak, kjer je gledal obličje Božje. Tako
je bil poveličan sv. Jožef, ki je bil le rednik
Jezusa Kr. Neizmerno višjo čast pa je dobila
Marija, brezmadežna Devica, ki je bila mati
Jezusa Kristusa. O njej pravimo: Milosti polna,
blažena mej ženami, Mati Božja, nevesta sv.
Duha, višja ko ciprese sijonske, višja ko cedre
na gorovju libanonskem, ko palma v Gadesu,
ko rožni grm v Jerihu, ko mogočna oljka,
ko visok javor kraj vode. Tako proslavljamo
Marijo. In vendar vemo, da je bila iz zelo ubo-
ge hišice, iz rodovine sicer kraljevske, a zelo
obožane.

52. Vpraša se, zakaj je bila Marija tako
povišana, kaj je na njej bilo. Vsemogočnemu
lako po godu? O sv. Jožefu se poudarja v sv.
pismu najbolj njegova pravičnost. Kaj pa o
Mariji? O Mariji se poudarja v sv. evangeliju
najbolj sv. ponižnost, ki pa tudi ni drugega ko
pravičnost v drugi obliki in z drugo besedo.
Marija je bila ponižna dekla Gospodova, ki je

sama o sebi rekla: »Moja duša povelčuje Gospoda... ker ozrl se je na nizkost svoje dekle... Moč je izkazal s svojo roko in razkropil prevzetne v misli njih srca. Mogočne je s sedeža vrgel in ponižne povzdignil (Luk. 1, 46).« Tako vidimo v sv. Družini dve glavni čednosti, namreč na sv. Jožefu moško pravičnost, na Mariji pa sveto ponižnost. Obe ti sv. čednosti ste prav za prav ena ter ista. Pravičen je, kdor pripoznava nad seboj vsemogočnega Boga in se v strahu Božjem ravna po njegovi postavi, ponižen pa je, kdor pripoznava svojo slabost in nizkost in se v strahu Božjem ravna po postavi vsemogočnega Boga. Kakor je iz tega razvidno, je pravičnost le druga oblika ponižnosti in ponižnost le druga oblika pravičnosti. Vse sv. čednosti so prav za prav le ena čednost namreč modrost in ljubezen božja. Ponižnost bi ne bila prava ponižnost, ko bi ne bila hkrati tudi modrost in ljubezen božja, in pravičnost bi ne bila prava pravičnost, ko bi ne bila hkrati tudi modrost in ljubezen božja. Modrost in ljubezen božja je tista čednost, ki obsega vse druge sv. čednosti.

*

*

*

53. V nazareški hišici je prebivala sama pravičnost, sama ponižnost, sama modrost in ljubezen božja. V tej hišici imamo domačijo, ker imamo v njej svojo mater Marijo. Zato bi morali naprestano biti pri tej hišici. Marija nam govori v osebi modrosti iz te hišice: »Blagor človeku, ki mene posluša in ki čuje pri mo-

jih vratih vsaki dan in streže pri podbojih
mojih duri. Kdor mene najde, najde življenje
in prejme zveličanje od Gospoda (Preg. 8,
34).«

Bodimo neprestano v mislih pri tej hišici,
nastavljajmo neprestano ušesa na vrata, glej-
mo neprestano skozi okna, da slišimo in vi-
dimo vse, kaj dela in kaj govori brezmadežna
Devica:

Blagor mu, ki gleda skoz njena okna,
človeku, ki posluša pri njenih vratih
in prebiva ob strani njenega doma.
Vsadivši kol v njene stene
postavi hišico ob njeni strani,
da bivajo v tej dobri hišici na veke.
V njeno kritje postavi otroke
in sam prebiva pod njenimi vejami.
Njeno kritje ga bo čuvalo vročine
in v njeni slavi bo bival pokojno. (Sirah,
14, 24).

V to hišo se ozirajmo pogostoma, da spo-
znamo presveto gospodinjo Marijo. O njej
veljajo besede sv. pisma:

Ko vzhajajoče solnce na božjih višavah
žari lepota dobre žene
v krasoto svetu njene hiše;
ko blesteča svetilka na svetem kandelabru
je nje lepi obraz v trdnih letih;
ko zlati stebri na srebrnih temeljih
so nje divne noge na trdnih podplatih,
ko večni temelji v trdni skali
so zapovedi v srcu svete žene. (Sirah.
25, 21).

V to hišico zahajajmo torej pogostoma v svojih mislih, da se dobro naučimo od ponižne deklet in gosposdinje Marije, kako nam je brezmadežno živeti.

*

*

*

54. Tista Marijina lepota, nad katero je sam Bog imel veselje, je bila ponižnost, sramežljivost, molčečnost, pravičnost, modrost in sploh svete čednosti: Ozrl se je Gospod z veseljem na nizkost svoje deklet! Zapomnite si torej otroci Marijini, da obstaja prava lepota v ponižnosti, modrosti in sploh v svetih čednostih.

O Marijinih sv. čednostih pravi sv. cerkev: »Kakor cimet in lepo dišeče mazilo je dišala, kakor izbrana mira je prijeten duh dajala«. Cimet je rastlina, ki iz njenega notranjega lubada pridobivajo lepo dišeče mazilo, mira pa je grmičje, ki toči iz vejic lepo dišeč sok. Sv. cerkev hoče s temi besedami reči, da je Marija povsod, koder je hodila, razširjala prijeten duh sv. čednosti, zlasti sv. ponižnosti. Kdor jo je videl ali ž njo govoril, je vselej od nje šel poboljšani in navdušeni za sv. čednosti. Zato je njena teta Elizabeta vzključila z velikim veseljem in vsa iz sebe, ko jo je prvič zagledala: »Od kod to meni, da pride Mati mojega Gospoda k meni?!« Tako morajo živeti tudi otroci Marijini, če hočejo biti vredni velike matere in brezmadežne Device. Nič nam ne pomaga ime: hčere in sinovi

Marijini, ako ne živimo tako, kakor je Brez-madežna živela.

*

*

*

55. Sv. Janez Krizostom pravi (In Joan. c. 2, Hom. 20), da bi tudi Mariji nič ne bilo pomagalo ime: mati Božja, nevesta sv. Duha itd., ako bi se ne bila odlikovala v sv. čednostih, zlasti v sv. ponižnosti, ker Gospod se je milostno ozrl na njeno ponižnost in jo povišal nad oblake.

Ko je Kristus nekoč govoril množici, je neka žena dvignila glas: »Blagor telesu, ki te je nosilo in prsim, ki so te dojile! Kristus pa je na to odgovoril: Pač blagor tistim, ki božjo besedo poslušajo in jo v srcu ohranijo.

Blagor torej Mariji, ki je v svojem telesu nosila in na svojih prsih dojila Sinu Božjega, a veliko bolj blagor njej, ker je božjo besedo poslušala, jo v srcu ohranila in jo v svoji ponižnosti in pohlevnosti tudi izpolnjevala.

O sv. Alojziju beremo, da je že kot devetletni dijak naredil v Florenci pred kipom M. B. obljubo večnega devištva in da je Marijo posnemal zlasti v sv. ponižnosti. Ko je stopil v samostan, je prosil predstojnike, naj mu dajo le ponošeno obleko, naj mu dovolijo, da bi hodil okolu po mestu z vrečo na rami pobirati miloščine. V samostanu je opravljal najnižja dela na pr. je pometal, čistil in pomival, čeprav je bil sin bogatega kneza kastiljanskega. Tako se je uril v sv. ponižnosti in hodil za svojo materjo Marijo. Posnemajmo ga!

Kakor sv. Alojzij, je bila tudi sv. Terezija Deteta Jezusa ponižna po zgledu Marijinem. V sobi, kjer je v samostanu stanovala in spala in kjer je tudi umrla, je imela obešeno podobo M. B., v katero se je neprestano ozirala. Ko se ji je približala smrt in so vsi okolu postelje stoječi mislili, da je izdihnila, je še enkrat napela vse svoje moči, je vzdignila glavo in zadnjič pogledala na podobo M. B., kakor da bi jo hotela vprašati, kaj naj stori, da ji bo tudi v smrti podobna. Potem še-le je zaprla oči za vselej.

Posnemajmo te prekrasne zglede! Vsi ti so hodili za Brezmadežno, so hoteli svoje življenje uravnati po brezmadežnem življenju presvete Device. Hitimo, hitimo i mi za večni-mi vzoni, da jih dosežemo!...

OPOMBA.

Za vsako nedeljo in za vsak praznik v letu je določeno posebno poglavje iz sv. evangelijev in posebno poglavje iz pisem sv. apostolov in iz drugih sv. spisov. Razdelitev sv. knjig v odlomke za rabo v cerkvi omenjata že mučenik Justin († 166 po Kr.) v Apologia (I, 67.) in Tertulijan († 220 po Kr.) v spisu De praescriptionibus haereticorum (36). O tem spričuje tudi Eufalij (v 7. stoletju, prej diakon v orijentu, potem škof v Sardiniji) v izdaji Dejanja apostolov, pisem sv. Pavla in katoliških pisem. Vse te knjige so bile razdeljene v 57 beril za 57 nedelj in praznikov v letu. Večnoma pa so v prvih stoletjih krščanske vere brali knjige zaporedoma do konca neoziraje se na pomen praznikov in nedelj.

Od začetka petega stoletja pa so brali v cerkvi ob nedeljah in praznikih izbrane odlomke iz sv. pisma, ki so bili po obsegu primerni času. Te izbrane odlomke so imenovali perikope.¹⁾ Na posebne velike praznike so brali sicer že prej posebne, času primerne odlomke iz sv. pisma, kakor spričuje sv. Avguštin (Serm. 232, 1; 239, 1; 315, 1).

¹⁾ Izraz perikope je znan že iz drugega stoletja. (Justin; Dial. 65, 72. Clem. Alex.: Strom. 3, 4; 4, 9; 7, 14).

Kdo da je določil odlomke iz sv. evangelijev in iz pisem sv. apostolov, ki se danes bero ob nedeljah in praznikih, ni prav gotovo. Mnogi menijo, da je to storil sv. Jeronim. Gotovo je le, da so ti odlomki po obsegu izbrani **primerno času**. Iz tega sledi, da mora biti mej evangeliji in berili podobnost, nekaka logična zveza. Ta logična zveza se kaže tudi v teh branjih, ki so namenjena za nedelje in praznike.

Raziskovanje logične zveze mej nedeljskimi in prazniškimi evangeliji in berili se je pokazalo vsestranski koristno. Zveza kaže pred vsem pravo misel, ki prevladuje tisto nedeljo ali tisti praznik, kaže predmet, ki bi o njem morali razmišljati. Naj navedem nekaj zgledov: Trinajsto nedeljo po Binkoštih bremo evangelij o deseterih gobavcih. Pri razlagi se pa ne smemo omejevali na te gobavce in razlagati morda le, kaj da pomenjajo te gobe. Zveza kaže vse drugačen predmet, namreč živo in delavno vero v Zveličarja, ki nam edina more pomagati. Zveza osvitljuje tudi, kako treba razlagati težke besede: »Srednik ni le enega, Bog pa je eden«. Drug zgled: Zveza mej sv. evangelijem in berilom kaže, o čem naj razmišljamo prvo nedeljo po Veliki noči, namreč o treh največjih dokazih, da je Kristus pravi Bog in Zveličar. Na ta način se pojasnjujejo težke besede: »Trije so, ki pričujejo na zemlji: Duh in voda in kri in ti trije so eno«. Po tem spoznavamo tudi, kako so si stari (sv. Jeronim) razlagali razna težka

mesta sv. pisma. V tem oziru je zelo značilno berilo prve nedelje po Veliki noči.

Raziskovanje te logične zveze nas uči tudi, kako so stari potrjevali nauke sv. vere z besedami sv. pisma, z besedami sv. evangelija in sv. berila, ki so ju ljudstvu prej prebrali, da mu je bilo vse še živo v spominu.

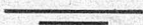
To zahteva tudi papež Leon XIII v okrožnici o sv. pismu z dne 18. nov. l. 1895. Vse nauke treba opreti na božjo besedo, izraženo v evangelijih, pismih sv. apostolov in drugih knjigah!

V teh branjih sem pokazal na zvezo med evangeliji in berili a sem podal tudi mal poskus, kako bi se dal tudi ves krščanski nauk nasloniti na evangelije in berila. Na ta način bi bila enotnost dotične nedelje še bolj izražena.

Vse v čast božjo in krščanskemu ljudstvu v zveličanje!

Gorica, dne 1. sept. 1929.

Dr. Andrej Pavlica.

VSEBINA.

I

	stran
Prvo branje. Za prvo adventno nedeljo	5
Drugo branje. Za drugo adventno nedeljo	25
Tretje branje. Za tretjo adventno nedeljo	40
Četrto branje. Za četrto adventno nedeljo	64
Peto branje. Za Božič	98
Šesto branje. Za praznik sv. Štefana	106
Sedmo branje. Za nedeljo po Božiču	120
Osmo branje. Za Silvestrov dan	146
Deveto branje. Za Novo leto	152
Deseto branje. Za nedeljo pred Razglašenjem Gospodovim	176

II.

Enajsto branje. Za god sv. Andreja	199
Dvanajsto branje. Za praznik brezmadežnega Spočetja	230
Opomba	289

P. S. T. L. Lukežić - Gorizia

celov. leto (kat.) (maberno. etno)

~~264.02-041 : 242~~

COBISS 204200

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIŽNICA

00000429693